

van de adjunkt-hoofdredacteur

't Is misschien niet het eerste wat er opvalt in de rijstebrei van de begrotingscijfers, maar het feit dat er voor 't eerst in dertig jaar de begroting uitgaven van de staat der Nederlanden niet gesteeld, maar gedaald. Van 169,3 miljard dit jaar naar 167,8 miljard volgend jaar. Nu zal men vragen: hoe kan dat nou, nu pas - we zijn al jaren aan 't bezuinigen! Heel schrandert opgemerkt, dat dat bezuinigen van ons is eigenlijk altijd een beetje betrekkelijk - of zeg maar gewoon: rekkelijk - bezuinigen: het is wel eens wat minder, maar vaker eigenlijk minder-meer dan het volgens de automatische groei van uitgaven en inkomsten zou mogen zijn. Eigenlijk zijn we met z'n allen al een beetje vanaf de tijden van Agt (ja precies, die!) aan 't bezuinigen, zeg maar van rond 1960. Wel, als je weet dat in dat jaar de staatsuitgaven 119 miljard beliepen en dat ze nu, na zeven jaren buikriemen aantrekken, op dik 169 miljard gekomen zijn, dan krijg je ineens een heel andere kijk op 'bezuinigen'. Nu menen we als voorbeeld eens even een 'n departement als Landbouw, waar per jaar maar nauwelijks drie miljard omgaat en waar het uitgavencijfer in acht jaren met 'n 0,6 miljard steeg en het zelfs de laatste drie jaren met 'n 150 miljoen daalde, bravo! we laten we Onderwijs eens nemen. Dat gaf in 1980 per jaar bij 'n 22 miljard gulden uit en nu, na zich zeven jaar uit de naad te hebben 'bezuinigd', is het op 28,2 miljard aangeland: dat is dus ruim 8 miljard meer. En in dit laatste, meest verwoede, bezuinigingsjaar stijgt dit departement met zijn uitgaven zelfs van 'n 28,2 naar 28,2 miljard. Hoeveel dat meer is is, vraagt U? Goede vragen, zoets als 85 miljoen fles Franse cognac - of 'n kleine 10.000 schoolmeesters op jaarbasis - naar keuze, dat wel!

Het weer

Misselend bewolkt en nog een enkele bui. Middagtemperatuur rond 14 graden. Meest zachte noordenwind. Vrijdag t/m zondag: zonnige periodes, overal droog en hogere middagtemperaturen.

LANDAAG:
vrij op: 07.17 onder: 19.51
aan op: 19.55 onder: 05.53
MORGEN:
vrij op: 07.18 onder: 19.48
aan op: 20.05 onder: 07.15

Vis

Een tropische vis, die rondzwemt in een aquarium van de universiteit van Luik, heeft een glazen oog gekregen omdat het oorspronkelijke exemplaar wegens een oogziekte veranderd moest worden. De operatie werd uitgevoerd door zoologen van de universiteit. De patiënt was een 15 centimeter lange Doktersvis uit de Stille Oceaan. Vanwege zijn toch al opmerkelijke uiterlijk, een scherpe stekel op zijn neus, was de Doktersvis een van de grootste attracties van het aquarium van de universiteit. Volgens de zoologen is de operatie goed geslaagd en geest het beestje voorspoedig. Van een Doktersvis verwacht men eigenlijk niet anders.

Bezuinigingen op bejaarden en kleuters

..zullen we 'm smeren?..

Maniak belaagt vrouwen in Nuth

Van onze verslaggever

NUTH - Een nog onbekende man heeft gisteren per telefoon voor heel wat paniek gezorgd bij minstens vijf inwonsters van Nuth. Tussen negen en een uur gisteren belde de man vijf vrouwen op met verhalen, dat kinderen in een school in Nuth gegijzeld zouden zijn. Een ander verhaal was dat echtgenoot van een van de vrouwen gegijzeld was. In dreigende taal beval de man de vrouwen geld en sieraden gereed te leggen.

den gereed te leggen.

„Met die gesprekken, die soms wel twintig minuten duurden, heeft de man heel wat paniek en pijn veroorzaakt”, zei een woordvoerder van de Rijkspolitie in Nuth. Gisteren heeft de politie met behulp van de PTT gepoogd de identiteit van de man te achterhalen. Maar naspeuringen hebben nog geen effect gehad, ook al omdat niet duidelijk is of de man uit Nuth zelf of van elders heeft gebeld.

„Uw kind is nu in school gegijzeld...”

De politie heeft het vermoeden dat nog meer mensen slachtoffer geworden zijn van deze telefoon-maniak. Ook wordt niet uitgesloten dat hij in de komende dagen opnieuw zal proberen mensen de stuipen op het lijf te jagen. Wie meer inlichtingen kan verstrekken wordt verzocht zich zo snel mogelijk met de Rijkspolitie in Nuth in verbinding te stellen. Tel. 045-241555.

KRITIEK OP ONTBREKEN DUIDELIJK WERKGELEGENHEIDSBELEID

Kabinet: voor 1987 goede vooruitzichten

DEN HAAG - De politieke partijen en vakcentrales hebben het kabinet gisteren bekritiseerd voor het ontbreken van een duidelijk werkgelegenheidsbeleid in de Miljoenennota. De werkgevers klaagden vooral over de toegenomen lastendruk voor bedrijven en burgers. Volgens het kabinet zal het in 1987 opnieuw redelijk goed gaan met de Nederlandse economie.

Opmerkelijk was vooral de kritiek van regeringspartij CDA. Met de linkse oppositie van PvdA, D66 en de kleine linkse partijen was het CDA teleurgesteld over ontbreken van een duidelijk beleid om de werkloosheid te bestrijden. Volgens het CDA is het daarom onwaarschijnlijk dat het kabinet de beoogde jaarlijkse daling van de werkloosheid met 50.000 zal bereiken. Met de PvdA, D66 en de twee vakcentrales FNV en CNV zijn de christen-democraten ook ontevreden over het ontbreken van initiatieven om het proces van korter werken te bevorderen. Deze organisaties wijzen ook de nadruk af waarmee het kabinet de verlaging van het overheidsstekort bepleit.

PvdA, D66 en de vakcentrales reageerden overigens opvallend gematigd op de begroting. De drie groeperingen accepteren nadrukkelijk de noodzaak van lastenverzwaringen en bezuinigingen. Ook achten zij de voorgenomen vermindering van het tekort tot tussen vijf en zes procent in 1990 aanvaardbaar.

Maar zij verzetten zich tegen belangrijke onderdelen van het beleid dat zal leiden tot bezuinigingen op onderwijs, volksgezondheid en het sociaal-cultureel werk. Dat leidt tot verschralling en verarming van de samenleving, verklaarden zij. Het CDA heeft ook moeite met bepaalde onderdelen van de bezuinigingen op onderwijs.

De VVD is vooral lovend over de begroting. Maar met de organisaties van de werkgevers vinden de liberalen dat het tekort te langzaam daalt. Ook zijn zij tegen de voorgestelde lastenverzwaring voor de bedrijven.

Groei

Volgens de gisteren gepubliceerde begroting groeien de totale productie, investeringen en consumptie volgend jaar elk met enkele procenten.

De huurverhoging van 1 juli is vastgesteld op twee procent. De sociale premies gaan iets omlaag, met 0,4 procent voor de werknemers en het dubbele voor de werkgevers. De gasprijs daalt met rond een dubbeltje op 1 januari. Voor de meeste Nederlanders is de uitkomst positief. Zij krijgen gemiddeld zo'n 2,5 tot 3 procent meer te besteden.

De ambtenaren en de minima profiteren wat minder. Hun koopkracht stijgt met ongeveer 1,5 procent doordat de overheidssalarissen en de uitkeringen bevroren blijven.

• Zie verder pagina 10

Groot aantal minderjarigen lid van 'mieperclub'

Reeks ontuchtzaken Landgraaf opgelost

LANDGRAAF - Met de aanhouding van de 44-jarige J. Landgraaf heeft de politie een einde gemaakt aan een forse reeks ontuchtzaken die zich de afgelopen twee jaar in de woning van de alleenstaande man afspeelden. Daarbij misbruikte hij een groot aantal jongens en meisjes, in leeftijd variërend van twaalf tot zestien jaar. In het

huis trof de politie de nodige porno-lektuur en een groot aantal pornofilms aan, die de verdachte zijn 'bezoek' voorschotelde.

Met de arrestatie ging eveneens de door de verdachte opgerichte en door hem van een naam voorziene 'mieperclub' ter ziele. In de 'vereniging' fungeerde J. als 'mieperopperhoofd' en

voor het 'lidmaatschap' gold een speciale toelatingsvoorwaarde. De Landgraafse politie zet het onderzoek in deze zaak voort en in dat kader moeten nog zo'n veertien kinderen gehoord worden. De meeste ouders zijn inmiddels op de hoogte gesteld. De verdachte is voorgeleid aan de officier van Justitie en is ingesloten.

• Koningin Beatrix bij het uitspreken van de Troonrede

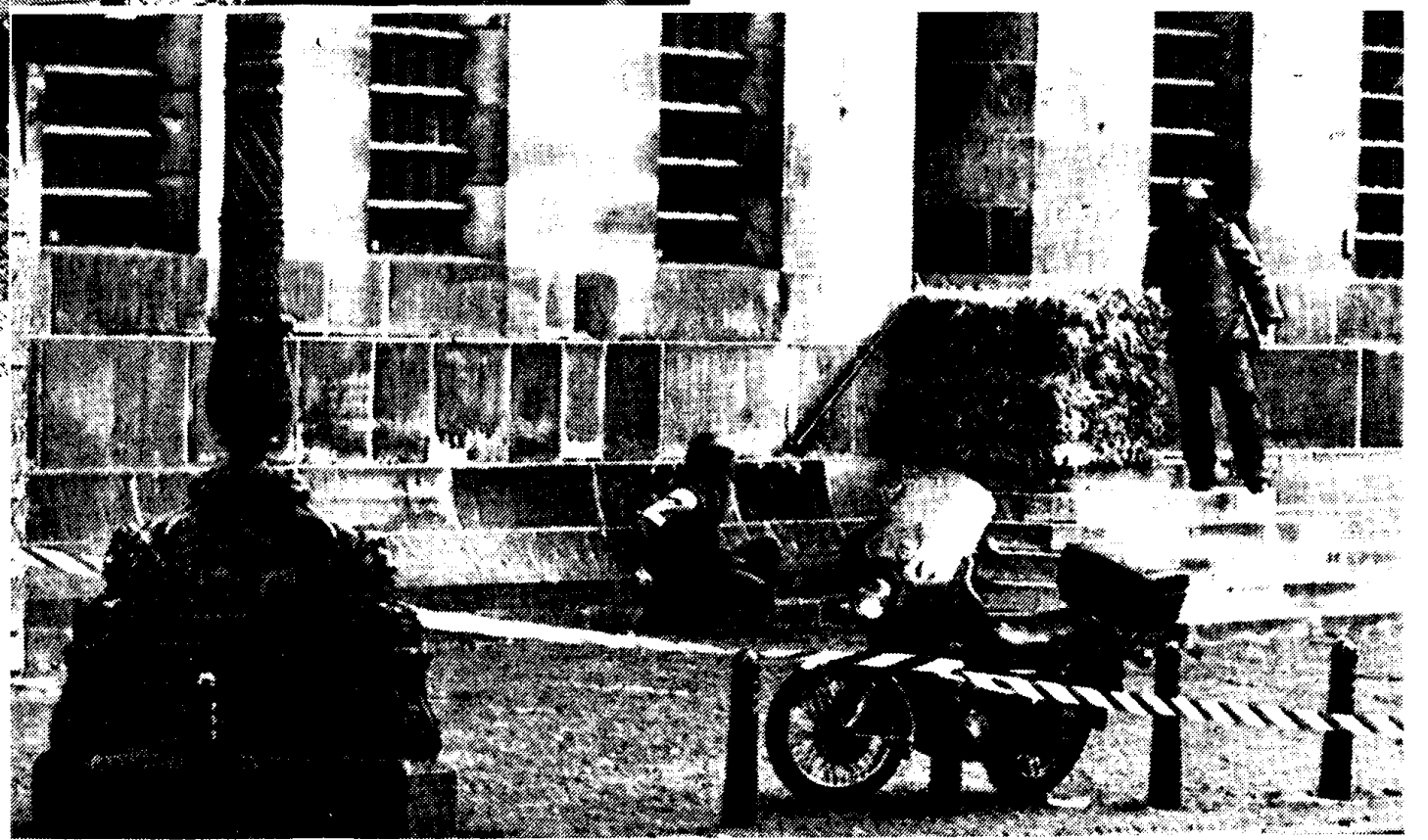
Bom onschadelijk gemaakt bij het Paleis op de Dam

Van onze correspondent

AMSTERDAM - De politie in Amsterdam is maandagnacht lange tijd bezig geweest met een aantal aanslagen met brandbommen en andere acties. Meest ernstige daarvan was een bom die aan de achterzijde van het Paleis op de Dam was geplaatst, waardoor het verkeer in de binnenstad drie uur lang ontregeld was. De bom, die om half zeven gevonden werd door een voorbijganger, werd tegen negen uur door de Explosieven Opruimingsdienst onschadelijk gemaakt.

Bij de acties werden door de politie vijf verdachten aangehouden. Na verschillende aanslagen eerder in de nacht had de Amsterdamse politie al verscherpte surveillance ingesteld rond de openbare gebouwen in de hoofdstad. De politie, die overigens geen aanwijzing heeft dat de acties onderling met elkaar te maken hebben, neemt aan dat die in verband hebben gestaan met Prinsjesdag-Actiedag. Het commando Lubbers Half Stok heeft de verantwoordelijk opgeëist voor de brandbomacties.

• Terwijl deskundigen van de Explosieven Opruimingsdienst de bom onderzoeken, ontruimde de politie de directe omgeving van het Paleis op de Dam. Rond de ingang werden strobolen geplaatst en drie ziekenauto's bleven met draaiende motor paraat.

Limburgs Dagblad 2 weken gratis

Nu met **limburgs agblad**
BINGO
Elke week ruim f10.000,- aan prijzen!

Naam: _____
Adres: _____
Poste. + plaats: _____
Giro banknr.: _____ Tel.: _____
abonneert zich en ontvangt het Limburgs Dagblad 2 weken gratis en wenst daarna
☐ een abonnement met automatische betaling per maand
☐ een kwartaalabonnement
Deze bon in een open envelop (zonder postzegel) zenden aan:
Limburgs Dagblad, antwoordnummer 46, 6400 VB HEERLEN

Zorg dat U geen trekking mist.

De basisschool, een school zonder basis

In 1981 schrijft staatssecretaris Hermes in zijn voorwoord van de SVO-brochure: 'De Basis van de nieuwe Basisschool', een uitgave van de Stichting voor onderzoek van het onderwijs en van het ministerie van Onderwijs, als reactie op de bezorgdheid dat het kleuteronderwijs onvoldoende tot zijn recht zou kunnen komen in de nieuwe Basisschool: „Het zal juist een bron van inspiratie moeten zijn om de verworvenheden van het kleuteronderwijs tot hun recht te laten komen in het nieuwe basisonderwijs”.

Welu, hoe zullen de verworvenheden van het voormalige kleuteronderwijs tot hun recht kunnen komen in de door de bezuinigingsmaatregelen getroffen Basisschool van 1987 als die 'basis' onvoldoende zal kunnen functioneren?

De school zal er gaan uitzien als een stoel waar een poot onderuit gezakt is. Zo'n stoel gaat wankelen... Zo zal de school gaan wankelen op haar slecht fundament!

Wat zullen de gevolgen onder andere zijn van een maatregel, waarin wordt gesteld dat vierjarigen uitsluitend aan het begin van een nieuw schooljaar zullen worden toegelaten?

2 Dat een kind, behalve wanneer het toevallig 'gunstig' jarig is, te laat op school wordt toegelaten.

- Dat het dientengevolge een te korte periode van zijn kleuterjaren zal kunnen profiteren van het specifiek op deze leeftijd gerichte onderwijs. Immers, velen zullen reeds na één jaar doorstromen naar een vervolgroep. Daar is het kind dan zogenaamd aan toe. Echter, zonder dat het zijn functies voldoende heeft kunnen ontwikkelen en oefenen.

Wat te doen als bij een zes-, zeven-, of achtjarige moet worden vastgesteld dat dit kind een slecht ontwikkelde motoriek heeft, of een beperkte taalontwikkeling, een gebrek aan ruimtelijke oriëntatie, of een gestoorde sociaal-emotionele ontwikkeling?

We zouden ons dan met zorg kunnen afvragen: Had dit voorkomen kunnen worden door voldoende kleuteronderwijs? Immers, Pietje was ongunstig jarig. Hij was al bijna

• Circus

Indertijd Donkers uit Brunssum (LD 12/9), die reeds vaker via ingezonden stukken in deze krant kritiek heeft geuit op het circusbeleid van de gemeente Heerlen, heeft blijkbaar een voorkeur voor kleine circussen.

Dat is uiteraard zijn goede recht, maar om nu te veronderstellen dat het voor Heerlen een goede zaak zou zijn om elk jaar vergunning te verlenen aan kleine circussen zoals Rigolo, is erg naïef.

Als de heer Donkers zo graag kleine circussen bezoekt, kan hij terecht in de dorpen rond Heerlen waar deze kleine circussen regelmatig vertoeven.

Een stad als Heerlen, die ook op amusementsgebied een centrumfunctie vervult in Oostelijk Zuid-Limburg, is meer gebaat bij het optreden van een 'groot' circus met een attractief programma, zoals bijvoorbeeld circus Krone vorig jaar; daar spreekt men nu nog over.

Het verlenen van een vergunning aan circus Rigolo voor 1987 zie ik dan ook als een vergissing van het 'nieuwe' college van B en W van Heerlen.

HEERLEN, Frans Wolff, (Club van circusvrienden)

in gesprek

Voor de lezersrubriek 'in gesprek' ziet de redactie gaarne ingezonden brieven van lezers tegemoet. Deze dienen beknopt te zijn geformuleerd. Nodeloos lange brieven worden ingekort.

Gepubliceerde brieven vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. In alle gevallen worden die brieven zonder meer terzijde gelegd die bij inzending niet zijn vergezeld van naam en adres van de inzender.

kleuteronderwijs zouden hebben genoten. Nu echter, dankzij hun leven en werken in de kleutergroep gedurende twee of twee en een half jaar volgen ze normaal het regulier onderwijs.

Huidige situatie in de basisschool: Een oudere kleuter stroomt door naar een hogere groep omdat het daar geestelijk en lichamelijk aan toe is.

Situatie na de genoemde bezuinigingsmaatregel per 1 januari 1986: Een oudere kleuter stroomt door naar een vervolgroep omdat het de kleuterleeftijd ontgroeit is. Maar... zonder dat het de gelegenheid heeft gehad zijn functies voldoende te ontwikkelen en te oefenen op de enige daartoe geëigende leeftijd.

Een gevolg kan zijn: Piet heeft rekenproblemen in groep drie. Zijn ruimtelijke oriëntatie is onvoldoende. Bovendien is zijn sociaal-emotionele ontwikkeling gestoord. In groep vier worden zijn problemen groter... Piet redt het

niet. Hij wordt verwezen naar het Speciaal Onderwijs. Nee, zegt de minister, dat gaat niet, want daar bezuinigen we ook. Basisschool, je moet het zelf binnen je onderwijs opknappen met je 'problemenkind'.

Maar... hoe kan een basisschool dat nu doen, als de basis ontbreekt waar al die problemen ondervangen hadden kunnen worden?

Een deskundige aanpak van het jonge kind, dat voldoende en tijdig de gelegenheid krijgt om z'n functies te ontwikkelen, zal menige verwijzing naar het Speciaal Onderwijs kunnen voorkomen! Er zullen nog genoeg leerlingen voor het speciaal onderwijs overblijven om ook daar de bezuinigingsmaatregelen achterwege te laten. De massale toestroom echter, die met deze vierjarigen-bezuinigingsmaatregel ontke- tend wordt dient toch zeker vermeden te worden!

Minister, laat de basisschool een school met een basis zijn!

HEERLEN, T. Corten-Ode

• Links of rechts

In het door inzender Tarici geschreven stuk (LD 10/9) geeft hij grif toe dat de afbraakpolitiek die door links tegen de heer Lubbers gevoerd werd, weinig waardevol is geweest. Ja, zelfs zijn eigen partijleden zijn dit geklets zat: zie de verkiezingsuitslag.

Na het CDA en de VVD noemt de inzender nu ook de leden van de PvdA dom. Dit betekent dat volgens hem 90% van de Nederlandse kiezers domoren zijn. Nu zullen vele Nederlanders bang zijn dat kleine groepjes linkse intellectuelen naar één van de door inzender Vroomen (LD 11/9) aangeprezen paradijzen zullen vertrekken. Maar ik kan hen geruststellen. Linkse jongens zijn wel link maar niet dom.

Communist spelen in een democratie is veel lucratiever en niet zo gevaarlijk als democratie spelen onder het communisme. Wat het toernooi aangaat, waarover inzender Tarici ook nog schreef, wil ik er even aan herinneren dat in 1985 door Nederlandse vakantie-gangers 6 miljard gulden meer in het buitenland is uitgegeven dan de buitenlanders hier besteedden.

Ik weet ook dat er in ons land nog armen zijn, maar als er niet zo veel misbruik werd gemaakt van de sociale voorzieningen, had de regering meer armslag om juist die mensen te helpen.

Inzender Tarici beweert dat alleen de linkse partijen nog iets voor de kleine man doen. Ik raad alle mensen die op een linkse partij gestemd hebben aan, eens naar Amsterdam te gaan. Daar kunnen ze met eigen ogen zien wat ons te wachten staat als links het heft in de handen krijgt.

En klein links? Veel geblaat, maar weinig wol.

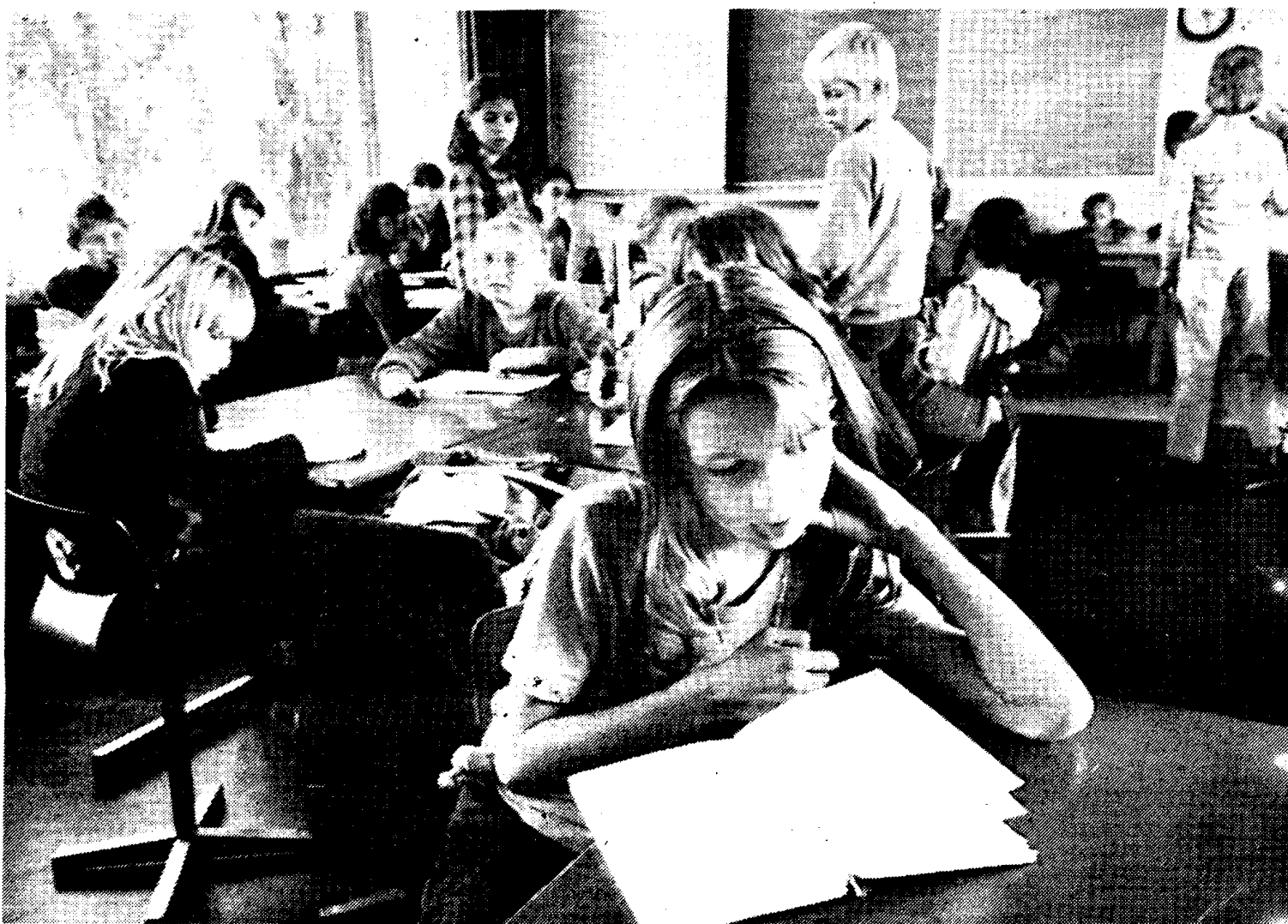
KERKRADE J. Vreuls.

• Droom (2)

Naar aanleiding van het ingezonden stuk 'Droom' van J.B. Krol (LD 16/9) wil ik zeggen dat 's schrijvers in-zichten ronduit gezegd op een laag pitje staan. Rare dromen heeft hij (zij).

Mag het svp. aangemoedigd worden dat er nog geestelijken zijn, zoals pastoor Hovers? Naar het schijnt is het respect voor het verkondigen van de leer van Christus bij brief-schrijver ook al zoek. Ik geef hem de raad er eens iets aan te doen! Mogelijk gaat hij zij dan ook wat anders ruiken.

HEERLEN H. Vestjens

De basisschool 'waarbinnen het allemaal zelf moet worden opgelost...'

Nierpatienten niet in staat tot normaal werk

getwijfeld aan verbonden zijn. Bij de grote meerderheid van de nierpatienten zijn deze factoren niet vervuld. De meeste nierpatienten zijn namelijk fysiek gewoon niet meer in staat hun werkzaamheden te verrichten, al was het alleen maar omdat bijna allen lijden aan een min of meer ernstige vorm van bloedarmoede. Hierdoor zijn ze na de minste inspan-

ning overmatig vermoeid. Bovendien zijn slechts zeer weinig werkgevers bereid nierpatienten, juist omdat zij veelal maar ten dele kunnen functioneren, in dienst te houden. Vandaar dat de, waarschijnlijk met de beste bedoelingen gemaakte opmerking: „Ik hoop hiermee een bijdrage te kunnen leveren om aan de toekomstige nierpatienten duidelijk te kun-

nen maken dat het leven normaal door kan gaan ondanks de handicap" bij veel van onze leden in het verkeerde keelgat is geschoten. Zij voelen zich door deze opmerking min of meer getekend als simulant en het wordt helemaal bedenkelijk wanneer bij keuringen, hetgeen is voorgevallen, het betrokken artikel wordt aangehaald om aan te tonen dat wel degelijk gewerkt kan worden.

Nogmaals, wij zijn ervan overtuigd dat een ander niet de bedoeling is geweest van de gemaakte opmerking, maar wij zouden het toch op prijs stellen als door dit stukje eventuele verkeerde conclusies worden voorkomen.

HEERLEN, Mr. E.M. van Leent, bestuur Dialysevereniging De Wever

de glanzende gletsjer

panda en de overdaad

recept

Paprika-champignon-pizza

Benodigheden voor 4 personen: 150 g meel, 1/2 zakje droge gist, 2 eetlepels olie, 1/2 theelepel zout, 1 rode en 1 groene paprika, 1 ui, 200 g champignons, 1 eetlepel boter of margarine, 2 tomaten, 1 theelepel gedroogde basilicum, 2 schijven goudse kaas, beetje vet voor de vorm. Het meel en de gist in een schaal doen

en onder elkaar roeren. Ongeveer 1/4 liter lauwwarm water, de olie en het zout toevoegen en tot een gladde deeg werken. Op een warme plaats wegzetten en 15 minuten laten rijzen. Ondertussen de paprika's ontdoen van zaad en zaadlijsten, halve plakken in dunne repen snijden. De ui pellen en eveneens in repen snijden. Was daarna de champignons en snijd ze in dunne plakken. Het vet in een grote pan smelten en daarin de groenten ongeveer 5 minuten op laag vuur aanbraden en met

zout op smaak brengen. Een springvorm met een doorsnede van 26 cm goed invetten. Het deeg nog eenmaal kneden, uitrollen en in de springvorm leggen en tot 1 cm van de rand omhoog drukken. De tomaten wassen, in schijven snijden en met de groente op de bodem van de springvorm verdelen. Bestrooien met de basilicum en daarover de kaas in blokjes snijden. De pizza in de oven bij een temperatuur van 225°C. - stand 5 - in ongeveer 40 minuten goudbruin bakken en onmiddellijk daarna serveren.

Ongerustheid over persoonsgegevens

Ongerustheid bij de PPR en consumentenorganisaties over een onderzoek door de PTT, in samenwerking met Readers Digest Uitgeversmaatschappij, naar persoonsgegevens. Waarom, zo vraag ik mij af.

De persoonlijke levenssfeer. Waarom ongerust? Vragenlijsten hoeft men immers niet te beantwoorden. Behalve als ze van de belastingdienst zijn, nietwaar. Trouwens, die weet alles. Vooral van hen die werken, iets bezitten, want daar is wat te halen. Persoonlijke levenssfeer en vrijheid? Het zou wat! Er zijn diverse bedrijven die je bij sollicitatie te kennen geven maar toe te staan

dat er een antecedentenonderzoek naar je wordt ingesteld, niet soms?

Voor mij mogen rustig persoonsgegevens en draagtoonplicht worden ingevoerd. Het zal wel de lijk criminaliteit verminderen. Duidelijke gegevens: recente duidelijke foto, naam, voornamen, adres/verblijfplaats, geboortedatum/plaats, geboorteland, beroep, nationaliteit, man/vrouw, geloofsovertuiging, politieke voorkeur, bloedgroep, v/niet gehuwd. Maximale leeftijd 2 jaar, draagplicht van 15de jaar.

Wel, klootjesvolk, wat is erteg... SITTARD, K.A. Schöpp

(ADVERTENTIE)

Vandaag in Boerderij:

Landbouwbegroting 1987

Prestatiefokkerij van IJslandse pony's

Kiemremmingsmiddelen voor aardappels

B o n Noteer mij voor een abonnement op Boerderij (169,75 p.l.) met ☐ Veehouderij ☐ Akkerbouw ☐ Varkenshouderij. Tevens neem ik tot 1-3-1987 een gratis profabonnement op BoerderijKrant. Naam: Adres: Postcode: Woonplaats: In open envelop zonder postzegel terugzenden aan Uitgeversmaatschappij C. Misset BV, Afd. AAA, Antwoordnr. 10, 7000 VB Doetinchem. 9

Geluk is te koop...
Koop vandaag nog Limburgs Dagblad Bingo-kaarten voor de volgende ronde en u maakt kans op maar liefst f. 5000,-
Goedgekeurd staatssecretaris van justitie onder nummer L.O. 850/213/019 d.d. 10-2-86.
BINGO

Oplossing van gisteren
- a - g - g - v -
- l a u r i e r
- l a a t s t e
g e i n - t e l
- g - o n e r a
f a n - a r - t
- a a r - e l i
a r t s - n e e

puzzel van de dag

met weinig afwisseling	Italiaanse munt	Emmentaler	lid v.d. Engelse adel	bekoorlijk drinkgerei
heimeijk				
gewoon				
gesloten		meisjesnaam		
het bieden		oorlogsgod		
		geneesheer		
		do		
wondteken	bijbelse stad		bazige vrouw	landbouwwerktuig
	voorzetsel			Engelse ontkenning
pers.vnw.		palmmeel		

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad

Directie: J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemond
Hoofdkantoor: In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen
rek.no. 63 36 90 015
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886

Bijkantoren:
Brunssum 045-256365
Geleen 04494-4666
Hoensbroek 045-218555
Kerkrade 045-452932/455500
Maastricht 043-254477
Schaarsberg 045-311719
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045

Telex: redactie 56123
overige afdelingen 56070
Abonnementen: bij vooruitbetaling te voldoen per kwartaal f 67,-
per maand f 22,-

★ **KOOP** ★
VANDAAG
★ **NOG** ★

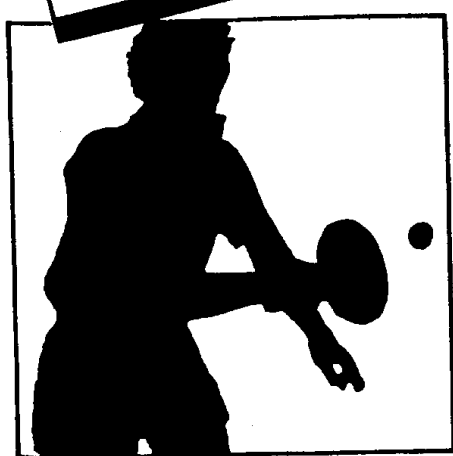
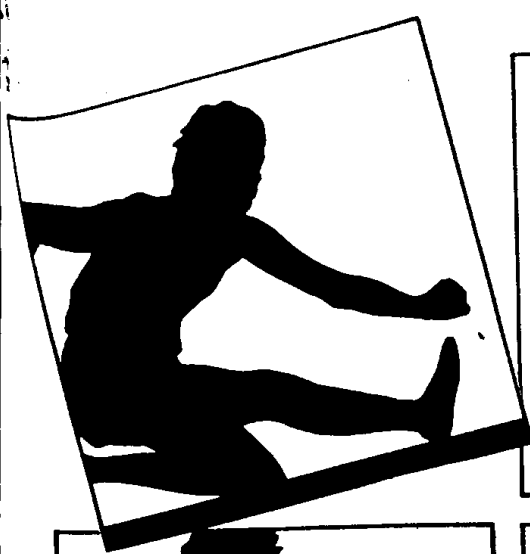
imburgs agblad

BINGO ★

KAARTEN
EN MAAK KANS
OP DE
HOOFPRIJS

U HEEFT 6 KANSSEN
VOOR

Elke week
ruim f10.000,-
aan prijzen!
Z.O.Z.

Limburgs Dagblad

BINGO

Het Limburgs Dagblad speelt 8 weken lang
BINGO met elke week ruim f 10.000,—
aan prijzen.

De opbrengst is bestemd voor de "Stichting
Sportraad voor de provincie Limburg".

**DUS..... KOOP
NOG VANDAAG
BINGO KAARTEN
EN MAAK KANS
OP DE
HOOFDPRIJS
f5.000,—
OF EEN VAN DE VEL
GELDPRIJZEN**

*Elke week
ruim f10.000,—
aan prijzen*

BINGOkaarten voor de 2e spelronde, die start op
maandag 22 september a.s. zijn nu verkrijgbaar bij
de winkelier met het BINGO-VIGNET en alle
kantoren van het Limburgs Dagblad.

**U HEEFT 6 KANSSEN
VOOR f3,50**

Limburgs Dagblad

VS: Geen haat met

in bijzondere krant

EG komt zeer beperkt pakket strafmaatregelen overeen Geen invoerverbod op steenkool Z-Afrika

Van onze correspondent

BRUSSEL - Er komt voorlopig geen verbod op de invoer van Zuid-Afrikaanse steenkool in de Europese Gemeenschap. De ministers van buitenlandse zaken van de EG werden het gisteren in Brussel slechts eens over een zeer beperkt pakket strafmaatregelen tegen het apartheidregime.

Ijzer en gouden munten uit Zuid-Afrika, waarvan het economisch belang nog niet de helft bedraagt van dat van steenkool, zullen meer in de EG mogen worden gevoerd. Bovendien komt er een verbod op nieuwe investeringen in Europese bedrijven in Zuid-Afrika.

Nederlaag

Nederlandse minister van buitenlandse zaken Hans van den Broek heeft tot het laatst gestreden om het handhaven van de steenkoolinvoer in het sanctiepakket, maar hij leed gistermiddag een duidelijke nederlaag. Er is nu slechts gesproken dat men de komende maanden alsnog zal proberen het

eens te worden over een invoerverbod voor steenkool.

Nederland stond gisteren duidelijk alleen in de strijd voor een zo volledig en effectief mogelijk sanctiepakket. Het verzet tegen de opening van steenkolen in het pakket werd geleid door West-Duitsland en Portugal, met als argument dat daardoor juist veel zwarte Zuid-Afrikaanse mijnwerkers de dupe zouden worden.

De Nederlandse minister noemde het al een winstpunt dat nu tenminste eensgezindheid bestaat over vier economische strafmaatregelen tegen Zuid-Afrika. Het belang daarvan is echter gering. Zuid-Afrika voert jaarlijks voor drie miljard gulden aan steenkool naar de EG uit, en slechts voor 1,3 miljard gulden aan staal, ijzer en gouden munten (de Krugerrands).

Reagan

Van den Broek zei te hopen dat de ontwikkelingen in met name de Verenigde Staten ertoe zullen leiden dat het alsnog tot een Europese steenkool-boycot komt. President Reagan beslist binnenkort over door het Amerikaanse Congres aangevoerde sanctievoorstellen, waaronder ook een steenkolenboycot. Wanneer die wordt overgenomen zal daardoor de druk op de halsstarrige EG-landen om het alsnog te doen groter worden, verwacht Van den Broek.

Botha

De Zuid-Afrikaanse regering heeft maatregelen aangekondigd om de sanctiedreiging vanuit het Westen het hoofd te bieden. De Zuid-Afrikaanse minister van buitenlandse zaken, Roelof 'Pik' Botha, heeft gisteren onmiddellijk het sanctiepakket van de Europese Gemeenschap.

Kohl en Thatcher twijfelen aan nut van EG-sancties

BONN/JOHANNESBURG - De Westduitse bondskanselier, Helmut Kohl, en de Britse premier, Margaret Thatcher, hebben gisteren hun twijfel geuit aan het nut van de beperkte economische sancties die de EG-landen in Brussel tegen Zuid-Afrika hebben afgekondigd. De verboden Zuid-Afrikaanse anti-apartheidsbeweging African National Congress (ANC) noemde

het besluit slechts beperkte strafmaatregelen in te stellen „schandelijk“.

Bondskanselier Kohl verklaarde op een gezamenlijke persconferentie in Bonn dat hij nooit een geheim had gemaakt van zijn twijfel over het effect van economische dwangmaatregelen. „Maar wij maken deel uit van de EG en dat betekent dat wij moeten samenwerken“, zo lichtte Kohl de steun van de Bondsrepubliek voor het uitgedunde pakket sancties toe. Ook premier Thatcher liet zich sceptisch uit over het nut van de strafmaatregelen, die volgens haar „voor vele duizenden zwarte Zuid-Afrikanen honger en armoede zouden kunnen betekenen“. Zowel Kohl als Thatcher verklaarden zich voorstander van positieve maatregelen, zoals een grootscheeps onderwijsprogramma voor zwarte jongeren in Zuid-Afrika.

'Proeven met nieuwe en betere SS-20'

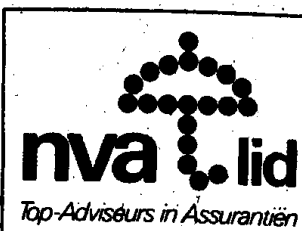
BRUSSEL - Een hoge Amerikaanse functionaris heeft gisteren gezegd dat de Sovjetunie doorgaat met de modernisering van haar middellange-afstandsraketten. De proefnemingen met een verbeterde versie van de SS-20 verkeren in een vorgevorderd stadium.

Na een vergadering van de speciale overleggroep van de NAVO in Brussel zei onderminister Allen Holmes, dat de Sovjetunie het aantal SS-20's die afgelopen tijd niet heeft verhoogd. In de hele Sovjetunie staan 441 van deze raketten met in totaal 1323 kernkoppen. Op dit aantal baseerde de Nederlandse regering in november vorig jaar haar besluit om in antwoord op de SS-20 48 Amerikaanse kruisraketten te plaatsen op Nederlands grondgebied.

De speciale overleggroep werd over de onderhandelingen in Genève ingelicht door Maynard Glitman, de Amerikaanse onderhandelaar over de middellange-afstandsraketten. Morgen begint een nieuwe ronde in het Geneefse overleg, waarin ook over strategische wapens en ruimtebewapening wordt gesproken.

(ADVERTENTIE)

**Als het om een ziektekostenverzekering
gaat laat u dan adviseren door
een assurantiekantoor met dit vignet.**

De NVA is de Nederlandse Vereniging van Makelaars in Assurantiën en Assurantie-adviseurs, waarvan uitsluitend assurantie-kantoren lid zijn, die zijn toegelaten op hun kwaliteit van advies en begeleiding.

Het advies van een NVA-assurantie-adviseur is altijd weloverwogen.

Weloverwogen

De door premier Chirac afgekondigde veiligheidsmaatregelen tegen het terrorisme in Frankrijk treden langzaam in werking. Soldaten patrouilleren in jeeps langs de grens en in Parijs wordt extra streng gecontroleerd. Op de Parijse vliegvelden is de chaos groot, maar niet compleet. Een miljoen francs is uitgelooft voor wie de aanslagen die de afgelopen veertien dagen in Parijs deden, gewonden en grote materiële schade hebben veroorzaakt. De prijs is bestemd voor het opsporen van twee broers van de gevangene terrorist Georges Ibrahim Abdallah en om wiens vrijlating de bomaanslagen begonnen zijn.

ting waarin de Troonrede is gesteld alsmede het bezuinigingsstansisme dat uitstraalt van de Miljoenennota.

Daar zit ook precies het probleem van de zijn karwei afmakende Lubbers en zijn ploeggenoten: hoe maak ik het mijn landgenoten duidelijk, dat in deze tijden van her-leven en opklommen uit het dal van de recessie een verder aantrekken van de broekriem - voor velen tot het laatste gaatje - eerste vereiste blijft.

De spectaculaire verkiezingsoverwinning van het CDA bij de Tweede Kamer-verkiezingen met de daaraan gekoppelde verwachtingen van de kiezers en de angst voor een eventuele nederlaag voor deze partij bij de komende Statenverkiezingen zijn elementen die eigenlijk niet ter zake doende zijn maar die in feite wel degelijk een rol spelen bij het verkopen van het te voeren kabinetsbeleid. Dat desondanks zo fors van wal gestoken wordt, toont eens te meer de realiteit aan, dat welzijn en welvaart niet hoger kunnen worden opgeschroefd dan we met z'n allen kunnen betalen: Het juiste evenwicht vinden tussen wat we willen en wat we kunnen is uiteindelijk in ons aller belang.

Premier Lubbers en zijn mannen krijgen er een hele klus- en de handen vol aan. Doch deze klus is minnig vergeleken met de opgave waarvoor zij het merendeel van hun landgenoten stellen, te weten: verder terug te gaan en te trachten met steeds (en opnieuw) minder meer te blijven doen. Met als enig houvast het perspectief dat het einde van de weg van inleveren en bezuinigen in zicht komt. De zorg van deze landgenoten is over voldoende adem en vooral lange adem te beschikken om dat eindpunt inderdaad te bereiken.

Onze regeerders dienen er rekening mee te houden, dat tijdens de barre tocht naar betere tijden voor velen kunstmatige ademhaling wel eens noodzakelijk zal blijken. Bezuinigen zou te ver voeren als zelfs daarvoor geen mogelijkheden blijven bestaan. Om in de trant van 'het laatste gaatje van de bezuinigingsriem' te spreken: daarvoor moeten zij inderdaad een gaatje openhouden, al is het het laatste.

WdeR

Zaakgelastigde was bij gevangen studenten Chili

HAAG/SANTIAGO - De Nederlandse tijdelijke zaakgelastigde in Santiago, heeft maandag de Chileense studenten bezocht. Vier dagen na de dood van de politie uit auto's van de Chileense ambassade werden de studenten sindsdien gevangen en gehoud. R. Aquarone werd desgevraagd mee dat hij vier van de studenten circa tien maanden heeft gezien.

Wilde niet ingaan op vragen naar de toestand van de vier en over het bezoek zelf wilde hij nadere mededelingen doen. De studenten werden opgepakt door de Chileense ministerie van buitenlandse zaken had toegezegd om onmiddellijk uit de Nederlandse ambassade naar het bureau van de katholieke mensenrechtencommissie zouden kunnen vertrekken.

Olie-embargo tegen Z-Afrika vaak geschonden

HAAG - Het Shipping Research Bureau in Amsterdam heeft in 1984 83 tankers geïdentificeerd, die vrijwel zeker ruwe olie uit Zuid-Afrika hebben vervoerd. De betrokken 83 schepen vervoerden een totaal laadvermogen van 15,5 miljoen ton. Dat is (over een jaar) meer dan de helft van de Afrika's behoefte aan ruwe olie die per jaar wordt geschat op 15 miljoen ton.

staat in een rapport van het Shipping Research Bureau, een van het Komitee Zuidelijk Afrika.

BRD versterkt grensbewaking Linkse groep eist aanslag München op

MÜNCHEN - Een linkse guerrillagroep heeft zich gisteren verantwoordelijk gesteld voor de bommen op het Panavia-kantoor in München afgelopen maandag. De groep richtte alleen materiële schade aan.

De Westduitse politie werd geïnformeerd in een brief aan een krant in München opgeeft door een organisatie, die zich de „Strijders van Anna Maria Ludmann" noemt, over een Italiaanse terroriste die in Genua door de politie werd doodgeschoten. Volgens een woordvoerder van het waarnemingsorgaan zou het waarnemingsorgaan met de banden heeft met de terreurgroep Rote Armee Faction (RAF).

Een radio-interview kondigde het woord van de Westduitse federale politie, Heinrich Boge, gisteren aan de Bondsrepubliek de bewaking van haar grenzen zal versterken. Boge noemde de mazen in de grenzen van de Europese Gemeenschap te groot, maar voegde eraan toe dat Bonn waarschijnlijk geen verplichting voor mensen van buiten de EG zal invoeren.

INRUUFTFEEST

BLAUPUNKT Stereo Kleurentelevisie Korsika SP 45
67 cm Beeldscherm, Stereo, 42 Programmegeheugens, afstandbediening, Teletext.

**2598,-
800,-
1798,-**

**met uniek 5jaar+
garantiesysteem.**

*betaalbaar vanaf f70,- p.mnd.
*eigen financiering tot 12 x

KREMER'S
SCHAESEBERG Steeperstraat 72 P BRUNSSUM Kerkstraat 324

Lubbers in toelichting op Troonrede: 'Kabinet mislukt als werkloosheid niet genoeg daalt'

DEN HAAG - „Het kabinet is mislukt als de centrale doelstelling (200.000 werklozen minder in 1990) niet wordt gehaald.“ Met deze uitspraak liet premier Lubbers er tijdens een toelichting op de Troonrede maandag geen misverstand over bestaan dat de hoogste prioriteit nog altijd bij de bestrijding van de werkloosheid ligt.

De premier voelt er echter niet voor al op korte termijn nieuwe afspraken te maken met werkgevers en werknemers over verdere maatregelen. „Werkgevers en werknemers zijn volop in overleg, ook intern, over de mate waarin ze aan de bestrijding van de werkloosheid kunnen meewerken. Dat is een delicate kwestie, waarbij je de discussie niet moet verstoren met uitspraken over hoe het precies zou moeten. Ik heb de indruk dat de fronten naar elkaar toeschuiven.“

Lubbers voelt er niets voor de discussie over de werkloosheidscijfers opnieuw aan te wakkeren. Tijdens de verkiezingscampagne ontstond er een felle strijd over de werkelijke hoogte van de werkloosheid. De oppositie meende dat de werkloosheid aanmerkelijk hoger is dan de cijfers aangeven, terwijl de regeringspartijen juist beweerden dat de cijfers te hoog waren.

„Ik heb de indruk dat beide groepen hun wild gerasaastaakt hebben“, aldus Lubbers, die daaraan toevoegde te blijven uitgaan van de officiële cijfers. Wel zal in de komende tijd gekeken worden of de registratie kan worden geschoond, maar dat staat los van de centrale doelstelling om de werkloosheid in 1990 met 200.000 te hebben vermindert.

In het komende parlementaire jaar wordt nog geen beslissing genomen over verdere uitbreiding van kernenergie. Minister De Korte (Economische Zaken) zei onlangs dat die beslissing wel binnen afzienbare tijd kan worden genomen. Zijn partijgenoot Nijpels (Milieu) verzette zich daar onmiddellijk tegen.

Lubbers heeft de lijn-Nijpels nu gesteund. „We gaan opnieuw onderzoeken of het mogelijk is in Nederland zonder kerncentrales toe te kunnen. Daarbij zullen zowel economische als milieu-technische motieven een rol spelen.“ Bovendien zal volgens Lubbers deze kwestie ook in Europees verband moeten worden besproken. „Naarmate er meer kernenergie komt, moet de zaak meer in Europees verband worden bekeken. Dan zouden ook de lokaties voor kerncentrales in Europees verband moeten worden uitgekozen.“

Premier Lubbers verwacht dat de bezuinigingsvoorstellen van het kabinet wel tot pittige discussies in het parlement zullen leiden. „De hoogte van de bezuinigingen ligt vast in het regeerakkoord, maar de invulling daarvan niet.“ Lubbers verwacht niet dat de regeringspartijen de hoogte zullen aanvechten, maar de voorgestelde maatregelen kunnen nog wel worden veranderd.

Laatste gaatje

Er valt een ogenschijnlijk tegenstrijdigheid te bespeuren tussen de optimistische geluiden over de economische situatie, waarin ons land op dit moment verkeert en zich in de nabije toekomst vergenoegd zal wentelen, en de niet al te vrolijke toonzetting waarin de Troonrede is gesteld alsmede het bezuinigingsstansisme dat uitstraalt van de Miljoenennota.

Poëzieprijs

De Herman Gorterprijs 1986, de poëzieprijs van het Amsterdams Fonds voor de Kunst (10.000 gulden), is toegekend aan de auteur Hugo Claus. Hij kreeg de onderscheiding voor zijn bundel Alibi. De jury die Claus voordroeg, bestond uit Guus Middag, Adriaan Morriën en Martin Reints. De prijs zal worden uitgereikt tijdens een feestelijke bijeenkomst op 14 november in Paradiso in Amsterdam, tegelijk met elf andere, die het Amsterdams Fonds voor de Kunst dit jaar toekent aan schepende kunstenaars.

VOC-schepen

Vermoed wordt dat in de nabijheid van De Geldermalsen waaruit begin dit jaar goud en porcelijn werd geveild vijf rijk geladen vrakken van VOC-schepen liggen, zo heeft de Jakarta Post gisteren gemeld. Onderzoek heeft aangetoond dat in deze schepen nog meer kan zitten dan in De Geldermalsen. Volgens Indonesië liggen de schepen evenals De Geldermalsen in wateren van de Straat van Malakka, die nu tot zijn territoriale wateren behoren. Het land overweegt juridische stappen om de in april en mei in Amsterdam door Christies geveilde goederen uit de Geldermalsen op te eisen en bereikt wettelijke maatregelen voor om verdere berging van schatten uit zijn wateren te regelen.

Boete

De economische politierechter in Leeuwarden, mr. Edmond Engelken, heeft gisteren de Coöperatieve Coöndemmeriek Friesland uit Leeuwarden bestraft met een boete van f3000. In augustus 1985 werd geconstateerd, dat het gewicht van blikjes gecondenseerde aangevulde melk niet in overeenstemming was met het aangegeven gewicht. Een voor de export bestemde partij van 19 miljoen blikjes had een gewicht dat 5500 kilogram te laag was. Op deze wijze werd een economisch voordeel van f16.000 gehaald. De straf die de rechter oplegde, was gelijk aan de eis van officier van justitie mr. Jan Riemersma.

Bolivia

De Amerikaanse soldaten die in Bolivia helpen bij de bestrijding van de handel in cocaïne blijven nog minstens twee maanden in het land. De 170 militairen zijn sinds half juli in Bolivia. De resultaten van hun optreden zijn bevredigend en rechtvaardigen een verlenging van hun verblijf, aldus de Boliviaanse autoriteiten. De Amerikanen kwamen half juli in Bolivia aan met zes helikopters om de Boliviaanse politie logistieke steun te verlenen in de strijd tegen de handel in cocaïne.

***Heerlen heeft nu een geheel vernieuwde Kreymborg.
Welkom in de Saroleastraat!***

De populariteit van Kreymborg groeit.
Ook Heerlen mag elke week weer modebewuste
mannen en vrouwen begroeten.

Deze heugelijke ontwikkeling inspireerde Kreymborg
tot een ingrijpende renovatie van haar filiaal.

Kreymborg/Saroleastraat is herschapen in een
steervolle ruimte, waar de lichte tinten overheersen.

In alle rust kunt u er uw keuze maken, desgewenst
gerugsteund door een attente en deskundige bediening.

Op uw rondgang door het nieuwe Kreymborg wordt
u ongetwijfeld gefraspeerd door het internationale niveau
van de kollekties. Door de kwaliteit van materiaal
en ontwerp, die zichtbaar is tot in
het kleinste detail.

Inderdaad, de mannen- en
vrouwenmode van Kreymborg heeft
een onmiskenbare uitstraling:
Het Kreymborg Effect.

Binnenkort kunt u zelf ervaren dat het ook op u zijn
uitwerking niet zal missen. Vooral wanneer u de sympathieke
prijskaartjes bekijkt.
Hartelijk welkom in de Saroleastraat.
Bij Kreymborg!

Welkomstpremie:
10% KORTING
op de gehele kollektie!
T/M A.S. ZATERDAG

Kreymborg

HEERLEN, SAROLEASTRAAT

Groningse econometristen voorspellen Daling werkloosheid lager dan CPB denkt

ning gelijk met de Miljoenennota zijn verschenen, doorgerekend. In grote lijnen komt de voorspelling van de Groninger econometristen dichtbij de prognoses van het CPB, met één opvallende uitzondering: een lagere groei van de werkloosheid en (dientengevolge) een geringere daling van de werkloosheid.

Volgens de onderzoekers van de Groninger Universiteit moet deze minder optimistische kijk op de werkloosheidsontwik-

keling worden toegeschreven aan een zeker dualisme in de binnenlandse bestedingen. Weliswaar neemt de reële afzet van de bedrijven daardoor toe met 3,5 procent, maar de werkelijke binnenlandse productie stijgt slechts één procent. De rest van de afzetgroei komt op rekening van importgoederen.

Doordat de invoerprijzen volgend jaar scherper dalen dan de binnenlandse prijzen, zal de Nederlander meer (goedkope) buitenlandse producten kopen.

Voor de binnenlandse productie, uit de groei waarvan per slot van rekening de nieuwe werkgelegenheid moet voortkomen, betekent deze ontwikkeling dus nauwelijks iets: een groei van 1 procent. De afzet van geïmporteerde artikelen daarentegen stijgt met maar liefst 7,5 procent.

Net als het CPB komt de GRECON tot de conclusie, dat de prijsindex voor de gezinsconsumptie volgend jaar zal dalen. Het leven wordt, met andere woorden, goedkoper (een half procent); de reële consumptie van gezinnen neemt met 2 procent toe (CPB: 2,5 procent); de investeringen van bedrijven lopen met 7,5 procent op (CPB: 4,5 procent) en het saldo van de betalingsbalans daalt met 4,5 miljard naar een niveau van 12,5 miljard gulden (CPB 13 miljard).

Geen gevolgen vestiging Sittard

HBG-dochter schrappt 320 banen

LEIDEN – Een reorganisatie bij de Hollandse Beton Groep (HBG) werkmatschappij van de Hollandse Beton Groep) zal leiden tot een verlies van circa 320 arbeidsplaatsen. Het aantal gedwongen ontslagen kan worden beperkt tot circa 200. De sterk gedaalde olieprijs heeft zeer belangrijke negatieve gevolgen voor een aantal marktgebieden waarop HBG zich beweegt. De reorganisatie heeft volgens een woordvoerder van de modernisatiegroep geen gevolgen voor de vestiging in Sittard, een service-steunpunt voor installatietechnieken waar enkele tientallen mensen werken.

Dit geldt met name voor de sectoren staalbouw, offshore en metaalbescherming, maar ook de internationale activiteiten in de olieproducterende landen staan onder druk. Deze marktsituatie zou bij ongewijzigd beleid tot aanzienlijke verliezen leiden. Reeds nu zit HBG al in de rode cijfers. Verwacht wordt dat HBG na afronding van de reorganisatie in 1987 weer een bescheiden positief resultaat zal kunnen behalen.

Het hoofdkantoor van HBG blijft in Leiden gevestigd, wat ook het geval is voor de sectoren ketel- en apparatenbouw, pijpleidingen en montage, internationale aannemerij alsmede de dochteronderneming Elascor.

HCG heeft verder vestigingen in Schiedam, Scheemda, Arnhem, Nieuwe Pekela en Terneuzen. De onderneming heeft een totale personeelsbezetting van ruim 1730 mensen.

De woordvoerder zei verder dat de reorganisatie bij de HCG niets te maken heeft met de uitslag van een onderzoek dat het bureau McKinsey heeft ingesteld bij HBG. Dit onderzoek was bedoeld voor de lange termijn en de conclusies ervan zullen we op den duur zelf trekken. Grote ingrepen zoals nu bij de HCG zijn daarbij niet te verwachten.

Middel tegen moeheid aardappel

WAGENINGEN – Onderzoekers van de Landbouwwetenschappelijke Universiteit Wageningen hebben een nieuw wapen ontwikkeld in de strijd tegen aardappelziekten. Het betreft een biotechnologische opsporings- en onderzoeksmethode van „aaltjes“, die deze gevreesde en schadelijke aardappelziekte veroorzaken. De nieuwe methode maakt het mogelijk op grote schaal grondmonsters snel en betrouwbaar te analyseren.

De snelle opsporing van aaltjes en vooral een betrouwbare herkenning van de soort biedt de mogelijkheid gericht te kiezen voor aardappelen met de gewenste weerbaarheid (resistentie). Hierdoor wordt schade aan de aardappelteelt voorkomen en is het minder snel noodzakelijk hele percelen landbouwgrond te ontsmetten.

De problemen rond ontsmetting kwellen vooral de teelt van fabrieksaardappelen in Noord-Oost Nederland. Op gezette tijden moet daar 30.000 hectare grond worden ontsmet om eens in de twee jaar aardappelen te kunnen verbouwen. De ontwikkeling van het nieuwe wapen tegen aardappelziekten, waarvoor de LU inmiddels octrooi heeft gekregen, was mogelijk met financiële steun van het ministerie van Economische Zaken en de aardappelerwerkende industrie.

Aardappelziekten ontstaan als aaltjes, een soort cysten, de wortels van een aardappelplant binnendringen en daar grote cellen vormen. Die cellen sloppen alle voedingsstoffen van de plant op. De aardappelplant overleeft deze parasieten niet of produceert zeer slecht. „De aaltjes eten in de keukens de koelkast leeg voordat de gastheer ervan kan profiteren“, aldus de LU.

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op dinsdag om 14.30 uur bij de fa. Drijfhout, alles in kg.

GOUD: onbewerkt 130.620/- 131.320/-
vorige 130.150/- 131.150/-
bewerkt 132.750/-
vorige 132.900/-

ZILVER: onbewerkt 1400/- 1470/-
vorige 1395/- 1465/-
bewerkt 1500/-
vorige 1500/-

Advieskoersen

AMSTERDAM – Advieskoersen buitenlandse bankpapier van gisteren:

Amerikaanse dollar	2.26-2.38
Engelse pond	3.27-3.57
Belgische frank (100)	5.25-5.55
Duitse mark (100)	110.75-114.75
Italiaanse lire (100.000)	15.30-17.30
Portugees dollar (100)	1.53-1.85
Canadese dollar	1.61-1.73
Frans franc (100)	33.00-36.00
Zwitserse kroon (100)	137.00-141.50
Zweedse kroon (100)	31.75-34.75
Noorse kroon (100)	29.75-32.75
Deense kroon (100)	28.00-31.00
Oostenr. schilling (100)	15.80-16.30
Spaanse peseta (100)	1.60-1.85
Griekse drachme (100)	1.45-2.05
Finsse mark (100)	45.25-48.25
Jugoslav. dinar (100)	0.30-0.70
Ierse pond	2.96-3.26

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM – Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:

US dollar	2.31275-2.31525
Pond sterling	3.4195-3.4245
Duitse mark	112.855-112.905
Frans franc	34.425-34.475
Belgische frank	5.4485-5.4535
Zwitserse kroon	139.40-139.45
Japanse yen	148.05-148.15
Italiaanse lire	16.345-16.395
Zweedse kroon	33.415-33.465
Deense kroon	29.76-29.81
Noorse kroon	31.555-31.605
Canadese dollar	1.66825-1.67075
Oostenr. schilling	16.0550-16.0650
Ierse pond	3.0990-3.1090
Spaanse peseta	1.1710-1.1720
Griekse drachme	1.66-1.76
Australische dollar	1.44-1.45
Nieuwzeeland dollar	29.55-29.80
N.Z. dollar	1.10-1.11
Antilliaanse fls.	1.2750-1.3050
Surinaamse fls.	1.28-1.32
Saoedi riyal	61.60-61.85
Eur. ECU	2.3670-2.3720

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM – De jongste ANP-CBS indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):

Algemeen	286.50	288.1
Algemeen-lokaal	304.20	306.6
Internationals	267.30	268.1
Industrie	290.30	292.5
Scheep- en luchtvaart	223.50	224.2
Banken	410.80	414.1
Verzekering	665.30	670.4
Handel	295.40	298.2
CBS-oblig. index	117.70	117.8
Rendement staatslening	6.00	5.99
waarvan 3-5 jaar	5.89	5.89
5-8 jaar	6.08	6.06
8 jaar en langer	6.09	6.08
nieuwste drie	6.89	6.79
rend. BNG-leningen	5.80	5.80
rend. bankleningen	5.80	5.80
rend. spaarbriefen	5.80	5.80

Avondkoersen Amsterdam

AMSTERDAM – In het telefonisch avondverkeer kwamen dinsdagavond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de laatste notering van dinsdagmiddag):

Ako	155.60	156.00	(155.60)
Kon. Olie	200.10	201.40	(200.30)
Philips	51.50	51.90	(51.50)
Unilever	479.00	478.00	(478.00)
KLM	44.50	44.80	(44.40)

NEW YORK Dow Jones

NEW YORK – De beursgemiddelden van gisteravond te New York luiden volgens de Dow Jones Index (achter-eenvolgens 30 fondsen industrie, 20 spaarfondsen en 3000 transport, 15 nutbedrijven, gevolgd door het gezamenlijke gemiddelde):

Begin	1763.22	737.00	199.66	686.69
Hoogst	1785.01	742.50	200.65	693.44
Laagst	1739.60	727.13	196.59	677.26
Slot	1778.54	739.25	199.93	690.80
Winst-verlies	+10.96	-1.50	-0.28	+1.90

(Van onze correspondent)

DEN HAAG – De werkloosheid daalt volgend jaar minder hard dan het Centraal Planbureau (CPB) voorspelt. Althans dat meent de GRECON, een groep econometristen van de Groningse Universiteit. Volgens hen gaat het aantal werklozen in 1987 niet met 40.000 (de CPB-prognose), maar met slechts 30.000 omlaag. Als de Groningers gelijk krijgen, wordt het voor het kabinet-Lubbers nog een zware dobber, het werkloosheidscijfer met de nagestreefde 50.000 per regeringsjaar naar beneden te krijgen.

De GRECON doet al tien jaar soortgelijke economische voorspellingen als het CPB, maar op basis van een ander computermodel. De groep heeft de prognoses van het CPB, die vandaag als Macro Economische Verken-

Planbureau rekent in '87 op groei met 40.000 banen

(Van onze Haagse redactie)

DEN HAAG – De groei van de productie van bedrijven met 2,5 procent, de loonkostenmatiging en maatregelen ter verbetering van het functioneren van de arbeidsmarkt leiden volgend jaar tot een uitbreiding van de werkgelegenheid. Het Centraal Planbureau (CPB) rekent voor 1987 op een groei met 40.000 volledige banen.

mdat steeds meer mensen in deel-tijd werken, zullen volgend jaar circa 90.000 aan de slag kunnen komen. Naar verwachting zullen er in 1987 ongeveer 50.000 mensen nieuw op de arbeidsmarkt komen. De totale werkloosheid gaat dus met 40.000 naar beneden: van (over het hele jaar gerekend gemiddeld) 710.000 in 1986 naar 670.000 in 1987.

Koopkracht

Over het algemeen schildert het Centraal Planbureau in zijn jaarverslag tegelijk met de Miljoenennota verschijnende Macro Economische Verkenning een gestage voortgang van de Nederlandse economie. Een van de markantste ontwikkelingen is dat de kosten van het levensonderhoud volgend jaar met circa 5 procent zullen dalen. Dat komt vooral door de dalende invoerprijzen alsmede een daling van de aardgasprijs met ongeveer 28 procent. De aardgasprijs is gekoppeld aan de olieprijs.

Volgens het CPB gaan de CAO-lozen voor 1987 in samenhang met 0,5 procent arbeidsduurverkortung met 0,5 procent omhoog. Als dan nog rekening wordt gehouden met o.a. dalende sociale premies, dan blijkt voor de modale werknemer in het bedrijfsleven een koopkrachtverbetering van 2,5 procent.

tegenover deze meer gunstige ont-

BEURS- OVERZICHT

Toch lager

AMSTERDAM – Meer nog dan naar Prinsjesdag ging de aandacht op de Amsterdamse effectenbeurs dinsdag uit naar Wall Street. Na de koersval daar eind vorige week trad maandag een herstel op, maar het was een broos herstel. De internationale aandelen bleven dinsdag dan ook lang in de buurt van de slotkoersen van maandag. Pas in de loop van dinsdagmiddag werd een dalende tendens zichtbaar en toen Wall Street lager opende gingen ook de koersen van de hoofdfondsen op de Amsterdamse effectenbeurs overwegend terug.

Toen de beurs in Amsterdam al gesloten was zwakte de daling op Wall Street overigens af en dat mogelijk onder invloed van meevallende cijfers over de industriële productie in de VS. Doordat op de lokale markt diverse fondsen in herstel kwamen van de maandag opgelopen verliezen, sloot de markt in Amsterdam verdeeld met ongeveer evenveel fondsen hoger als lager.

De banken gingen in de loop van de middag flink terug en bij de verzekeraars gaf Aegon, maar vooral ook Nationale Nederlanden, flink prijs. De grote uitgeverij, maandag nog aan de winnende hand, moesten eveneens terug. Nedlloyd, Van Ommen en Pakhoed verging het niet beter, maar op de lokale markt won Furness een rijksdaalder op 146,50. Heineken gaf op 171,50 de winst van maandag voor en belangrijk deel prijs en Bols voegde een gulden aan de koers toe.

Koninklijke Papier gaf een gulden prijs en Bührmann-Tettertoer verloor ex claim 1/3 op 212, terwijl de claims 1,55 waard waren. Op de parallelmarkt werden de inschrijffrechten Berghuis-Papier opnieuw minder waard.

Minder uitkeringen schade exportkrediet

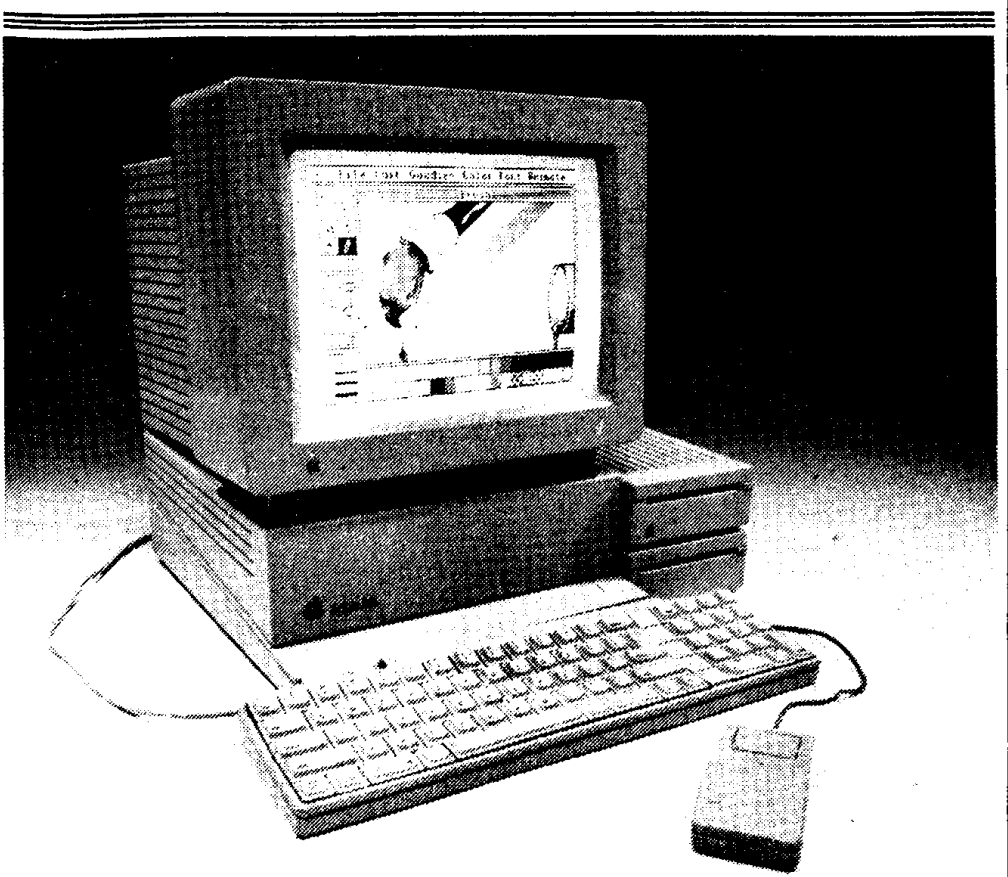
DEN HAAG – Minister Ruding (financiën) is optimistisch over de exportkredietverzekering waarop de staat de afgelopen jaren forse verliezen heeft geleden. De uitkeerde schade door politieke risico's laten over 1985 voor het eerst sedert een aantal jaren een daling zien ten opzichte van het voorgaande jaar. De schadevergoedingen vallen dit jaar mee.

Ruding vindt het effect van de maatregelen die hij heeft genomen om het uit de hand lopen van de exportkredietverzekering ondanks het gunstige beeld moeilijk meetbaar. De maatregelen die hij per 1 januari 1985 nam, waren strakker voorwaarden voor het aannemen van de verzekering en meer pogingen uitkeerde gelden bij de buitenlandse schuldenaar terug te krijgen.

Het is Ruding nog niet duidelijk waaraan de daling van het aantal aanvragen en de daling van het gemiddelde in verzekering genomen toe te schrijven zijn. Mogelijk zijn het gevolg van de genomen maatregelen, maar ook is het mogelijk dat een deel van de exporten naar landen zijn verschoven waar geen dekking nodig is.

Voor 1986 wordt rekening gehouden met een te betalen bedrag aan schade van 811 miljoen gulden (begroot 697 miljoen). Over 1985 werd 944 miljoen uitkeerde. Voor 1987 wordt in de ontwerp-begroting rekening gehouden met 764 miljoen gulden. De inkomsten zullen dit jaar vermoedelijk op 360 miljoen gulden uitkomen, nadat rekening was gehouden met 274 miljoen. Voor 1987 zijn de inkomsten eveneens op 360 miljoen gulden geraamd.

● Apple Computer komt met een nieuwe microprocessor op de markt, de Apple IIGS (GS staat voor Graphics & Sound). De 16 bits computer, met een ingebouwde 32-kanalen synthesizer, zorgt voor een twee tot driemaal snellere verwerkingscapaciteit. Het apparaat wordt in Nederland geïntroduceerd op de efficiencybeurs die in oktober wordt gehouden.

Duitsers kunnen niet zonder werknemers uit buitenland

BONN – West-Duitsland is afhankelijk van zijn ruim vier miljoen buitenlandse werknemers. Nu het er naar uitziet dat er binnenkort veel minder schoolverlaters zijn krijgt de industrie vanaf 1987 niet meer voldoende geschoold personeel. Nu en in de toekomst kan West-Duitsland het niet redden zonder buitenlandse werknemers, zo verklaarde de regeringscommissaris voor buitenlandse, Liselotte Funke.

Bij de presentatie van een rapport over werkgelegenheid voor buitenlandse zei Funke dat er meer pogingen moeten worden gedaan om de buitenlanders te integreren in de Westduitse samenleving, opdat zij makkelijker een verblijfsvergunning kunnen krijgen en hun familie kunnen laten overkomen. Het aantal buitenlandse werknemers in de Bondsrepubliek wordt geschat op 4,4 miljoen. De meesten van hen komen uit Turkije.

(ADVERTENTIE)

Transcarbo kunststof ramen

■ ONDERHOUDSVRIJ ■ PERFECT ISOLEREND ■ BLIJVEND MOOI

Transcarbo Kunststoframen BV biedt u:
- meer dan 17 jaar ervaring met eigen productie en montage;
- optimale kwaliteitsbewaking;
- 10 jaar garantie.

Als eerste en enige Limburgse fabrikant van kunststof gevelelementen, is Transcarbo in het bezit van het KOMO-atteest met certificaatnr. 20299.

Heel Limburg is onze showroom.

Info en documentatie Tel. 045 - 717275.
In de Cramer 27, 6411 RS Heerlen

Bestemd voor o.a.:
Aannemers
Adviesbureaus
Architecten
Bedrijven
Makelaars
Overheid
Scholen
Woningverenigingen
Particulieren

beurs van amsterdam

Converteerbare obligaties

5 ABN 85-95	120.00	120.00
8 ASd R84-92	127.00	128.00
6% Amro 75	125.00	128.00
8 1/4 A.I.R.85	150.00	150.00
6 1/2 Bobel 86a	111.00	113.50
11 Broedro 81	110.00	108.70
6 1/2 Br.Mo85	38.50	38.80
6 1/2 Bührm.73	208.00	208.00
8 1/4 Bührm.76	205.00	205.00
9 Menech 75	102.50	102.50
5 Enraf-N.86	109.00	109.50
7 1/2 Furness73	100.00	100.20
6 Hoogov.85	112.50	112.00
8 1/2 Hote85	126.00	126.00
8 1/2 KNSM 75	115.00	115.00
8 1/4 KBB 75	235.00	245.00
9 Menech 75	102.50	102.50
7 1/2 Nitr.72	215.00	215.00
6 1/2 Nijv.85	215.00	215.00
10 Pont 74-89	105.00	105.00
6 1/2 Rol.67	100.00	100.50
8 Sanders 72	162.00	162.00
14 Smit 76	680.00	-
14 Smit 76	176.00	176.00
8 1/4 Stevin76	103.00	103.00
9 VMF Stork 76	131.00	133.00
8 1/2 Volker78	101.00	101.00

Binnenl. aandelen

ACF-Holding	331.00	330.00
Alfred Gr. C	136.00	135.50
Asd Ruber	10.80	10.80
Amst. Rijkst. Amst. Verff.	838.00	880.00
Audet	204.50	205.50
Cent.Suiker	121.00	118.00
BAM-Holding	190.00	194.00
Batenburg	150.00	150.00
Beek, Van	156.00	162.00
Beers' Zonen	243.00	244.00
Begemann	60.00	60.00
Belindo	402.00	407.00
Berkel's P.	38.00	35.00
Blyd. Nijl.	64.00	64.00
Boer De. Kon.	195.00	198.00
Borsumy Wehry	117.00	118.00
Boskalis W.	13.70	14.00
Boskalis Pr.	8.30	8.00
Braat Bouw	224.50	225.00
Breest	95.00	100.50
Breest c	95.00	100.50
Broedro	140.50	141.50
Broedro c	140.50	142.00
Br. Molijn c	19.00	18.80
Burgman-H.	245.00	235.00
Calve-Delft c	670.00	665.00
Calve gref c	374.00	372.00
Cent.Suiker	83.00	84.50
C.S.M. cert	64.70	64.70
Ceteco	318.10	317.00

NBM Bouw

320.00	319.50
34.00	34.00
87.00	88.00
410.00	410.00
90.50	89.00
166.00	165.50
187.50d	187.00
322.00	320.00
132.70	133.50
750.00	752.00
57.00	58.00
272.50	274.00
44.00	45.00
349.00	340.00
26.20	26.40
186.00	186.00
61.00	61.50
110.00	110.00
46.00	46.00
121.00	125.00
118.50	124.50
26.20	26.40
186.00	186.00
61.00	61.50
110.00	110.00
46.00	46.00
121.00	125.00
118.50	124.50
26.20	26.40
186.00	186.00
61.00	61.50
110.00	110.00
46.00	46.00
121.00	125.00
118.50	124.50
26.20	26.40
186.00	186.00
61.00	61.50
110.00	110.00
46.00	46.00
121.00	125.00
118.50	124.50
26.20	26.40
186.00	186.00
61.00	61.50
110.00	110.00
46.00	46.00
121.00	125.00
118.50	124.50
26.20	26.40
186.00	186.00
61.00	61.50
110.00	110.00
46.00	46.00
121.00	125.00
118.50	124.50
26.20	26.40
186.00	186.00
61.00	

'Ik vind het eng al die mensen die zitten te kijken' Bas Westerweel: het nieuwe gezicht van AVRO's Top Pop

(Van onze rtv-redactie)

HILVERSUM - Een glim-
lend tegeltje in de douche
schouwt hij voor het ge-
mak maar als een camera.
Hij kijkt erin en praat er te-
gen. Al weken. Vreemd?
Eigenlijk niet. Bas Wester-
weel bereidt zich op zijn ma-
ker voor op z'n tv-debuut
als presentator van AVRO's
Top Pop. Het tegeltje in de
badkamer helpt hem daarbij
in handje. Nerveus trom-
pelt hij na deze onthulling
met z'n vingers op het tafel-
blad. De kantine in de
AVRO-studio loopt lang-
zaam vol. Een pakje zware
dag schuift hij besluiteloos
van links naar rechts. Na
een minuut of vijf trekt hij
het plakkerige los en draait
och maar een sigaret.

● BAS WESTERWEEL

....'t Is allemaal heel spannend en nieuw'...

Bas Westerweel. Nog maar een en-
kele maand terug vertrok hij uit Al-
phen. Zijn lidmaatschap van de
Nederlandse voetbalclub Alphen-
se Boys zegde hij op. Woont nu in Am-
sterdam. En dat bevalt hem prima.
Hij heeft zijn Jonge radio-luisteraars
kennen Bas inmiddels wel. Toen hij
in AVRO's jeugdradio in dienst trad,
werkte hij mee aan het programma
Dennis. Bas had echter andere
zaken. Stennis verdween, Zweven-
de Hemel kwam. En is er nog altijd.
Hij kwam met Leonie Jansen maakte
hij Buut Vrij. Voornamelijk zijn
aan was op de buis en af en toe een
notje van zijn gezicht te horen toen
hij verslag deed van fietsscross-wed-
strijden die de AVRO uitzond.

Nu dus presentator van Top Pop.
hoe is hij daar in gerold?

Bas: „Net na de vakantie kreeg ik
een telefoontje. Cas van Iersel (de
oude presentator van Top Pop
ad.) ging weg. Of ik het maar wilde
vernemen. Ja of nee. Meer keus
had ik niet”, glimlacht hij. „Ik heb
nu ja gezegd”, laat Bas er laconiek
op volgen.

Geen verrassing

Allemaal als een verrassing kwam
het verzoek niet. Vooral de opmer-
king of hij wel eens voor vier came-
ras had gestaan, zette Bas aan het
denken. Daarom was hij niet echt

doen. Bij live-uitzendingen gaat dat
niet”.

Ander gezicht

AVRO's Top Pop in elk geval met één
nieuw gezicht. Dat van de presenta-
tor Bas Westerweel. Gaat de oud-Al-
phenaar het programma zelf ook
een ander gezicht geven?

Een lichte aarzeling. Zegt dan: „Top
Pop wordt wel wat anders. Er komt
een quiz in (gepresenteerd door
Leonie Sazias) en het programma
duurt een kwartier langer dan voor-
heen. Tja, en voor de rest? Afwach-
ten maar. Ik ben een chaotisch type
en zeker geen Cas van Iersel. Hij
heeft het in mijn ogen heel knap ge-
daan. Zeker is dat het oude decor
blijft. Omdat we wat meer zendtijd
hebben, kunnen we er wat nieuwe
dingen bij doen. Zoals die quiz. De
kijkers hoeven niet van mij te ver-
wachten, dat ik als een soort plaatje
tussen alle beelden ga zitten. Daar
voel ik absoluut niks voor. Ik ben
geen zak zand die je zo maar ergens
dumpt”.

De AVRO laat Bas vrij. De omroep
heeft hem geen opdracht gegeven
hoe het programma eruit moet zien.
Dat laat de omroep aan zijn creati-
viteit over. Maar hoe dichterbij 7 ok-
tober komt (dan is de eerste uitzen-
ding), hoe nerveuzer Bas wordt. De
presentator in spé geeft dat eerlijk
toe. „Met kniknende knieën zal ik
door de grond zakken. Ik moet er
niet aan denken. Al die mensen die
zitten te kijken. Eng hoor. Overig-
ens mag de AVRO niet al te veel
van me verwachten. Wat heb ik nou
voor ervaring? Je kunt radio en tele-
visie bepaald niet met elkaar verge-
lijken”.

Zijn overstap naar Top Pop houdt
in, dat Bas wat minder voor de jeug-
dradio gaat doen. Wel blijft hij mee-
werken aan de Zwevende Hemel,
maar dat zal beperkt zijn.

Geslaagd

Hoe lang hij AVRO's Top Pop op de
televisie zal presenteren? Bas Wes-
terweel weet het niet. Hij zegt: „Ik
begin gewoon op 7 oktober. Als het
niet lukt? Wel, daar kan ik geen
moeite mee hebben. Laat ik duidel-
ijk zijn. Ik vind het leuk om Top
Pop te mogen presenteren. Maar ik
heb niet op dit televisie-baantje zit-
ten azen. De AVRO heeft mij ervoor
gevraagd. Ben ik niet geschikt voor
dit werk, dan stort ik me weer volle-
dig op de radio. Want daar ben ik
niet op uitgekeken. Je kunt er zulke

leuke dingen met geluid doen. Top
Pop? Ik begin er zonder enige ver-
wachting aan. Een ding hoop ik wel.
Dat het net zo leuk is als het werken
voor de radio. Voor mij is het dan in
elk geval geslaagd”.

**Nieuwe eind-
redacteur
Televizier**

(Van onze rtv-redactie)

HILVERSUM - Bart in 't Hout (37)
wordt de nieuwe eindredacteur
van Televisier, de actualiteitenru-
briek van de AVRO-televisie. In 't
Hout volgt Pieter Varkamp op,
die als presentator en verslaggever
blijft werken voor Televisier.
Bart in 't Hout is momenteel eind-
redacteur van de Karel van de
Graafshow. Hij vertrok twee jaar
geleden als eindredacteur van Te-
levizier, omdat hij zich niet kon
verenigen met het toenmalige
vroegere tijdstip van de uitzending.
In 't Hout is dertien jaar werkzaam
voor de AVRO.

EINDREDACTIE: HARRIE CREMERS

Tel. 045-739273

Dankwoord Prins Claus op TV

HEERLEN - Prins Claus zal woensdag op de televisie een kort
dankwoord uitspreken naar aanleiding van de belangstelling die
hij op zijn zestigste verjaardag heeft ondervonden.
Deze enkele minuten durende (extra) uitzending vindt plaats op Ne-
derland 1 om 20.20 uur en op Nederland 2 om 22.45 uur.

● DIE VILLER SPATZEN

...met hun gezellige muziek komend weekend in Heerlerheide...

Meerderheid Kamer gaat met voorstel vermoedelijk akkoord

Bij de omroep: leeftijd leden naar zestien jaar

(Van onze rtv-redactie)

DEN HAAG - Jongeren zullen
binnenkort al vanaf 16 jaar lid
kunnen worden van een om-
roeporganisatie. Het is vrijwel
zeker dat de VVD vandaag bij de
stemmingen over de ontwerp-
Mediawet van minister Brink-
man (VVC) een desbetreffend
voorstel van de PvdA steunt.
Tot nu toe is een lidmaatschap
van een omroep alleen mogelijk
vanaf de 18-jarige leeftijd.

Tijdens de behandeling van ont-
werp-Mediawet vorige week zei
minister Brinkman nog moeite
met verlaging van de leeftijds-
grens te hebben. Maar de PvdA-
woordvoerder Jeltje van Nieu-
wenhoven hield voor bij stuk en
wees in haar pleidooi op een ad-
vies van de Raad voor het Jeugd-
beleid waarin staat dat jongeren
vanaf 16 jaar lid van welke ver-
eniging dan ook mogen zijn. De
VVD toont zich al jarenlang
voorstander van leeftijdsverla-
ging, maar zit in feite vast aan de
media-afspraken die in het Re-
geerakkoord zijn gemaakt.
Van Nieuwenhoven verklaarde
gisterochtend desgevraagd: „Ja,
als de VVD zich aan haar woord
houdt, dan zal de Kamer in meer-
derheid voor mijn wijzigings-
voorstel stemmen. Maar ja, je
weet het maar nooit: de VVD was
aanvankelijk ook een warm
voorstander van reclame in loka-
le en regionale omroep, en dat
hebben ze nu als gevolg van de
afspraken in het regeerakkoord
zo maar laten vallen”.

Jongeren

De socialistische mediadeskun-
dige meent dat verlaging van de

leeftijd omroepen ertoe dwingt
ook aandacht aan de wensen van
de jongeren te besteden. „Het zal
voor de omroepen en niet alleen
voor Veronica die het meeste
voordeel zou hebben van dit wij-
zigingsvoorstel een extra stimu-
lus moeten zijn om hun jongere
leden aan zich te blijven binden
en de concurrentiestrijd met Sky
Channel en Music Box niet op te
geven”.

Ook Wim Keja, een van de me-
diaspecialisten van de VVD,
vindt dat 16-jarigen mondig ge-
noeg zijn om lid te worden van
de omroepvereniging van hun
keuze. „Je mag als 16-jarige al
gaan werken en je kunt op die
leeftijd van elke club lid worden.
Je mag zelfs in militaire dienst.
Dan moet je toch ook lid kunnen
worden van een omroeporgani-
satie?”

Keja deelde gisteren mee dat de
steun aan het PvdA-voorstel vrij-
wel zeker is, hoewel de fractie
woensdag nog in beraad gaat
over de opstelling van de libera-
len tijdens de stemmingen over
een groot aantal amendementen
die bij de behandeling van de
Mediawet zijn ingediend.
Van Nieuwenhoven en Keja ge-
loven niet dat de verlaging van
de leeftijd opmerkelijke ver-
schuivingen in de ledenbestan-
den van de omroeporganisaties
teweeg zal brengen.

PvdA en VVD zullen vandaag
waarschijnlijk ook een „pact”
sluiten om het voorstel van mi-
nister Brinkman ten aanzien van
de positieve wilsverklaring uit
de ontwerp-Mediawet te houden.
Deze positieve wilsverklaring
houdt in dat iemand pas lid is
van een omroeporganisatie als
deze schriftelijk en uitdrukkelijk
te kennen heeft gegeven dat hij

● ROB OUT

....'Dit komt vooral Veronica natuurlijk goed uit'...

als lid wenst te worden aange-
merkt.

Beide fracties keerden zich eer-
der tegen deze methode die wel-
iswaar een eerlijker beeld zou ge-
ven van de werkelijke ledenaan-
hang van een omroep, maar als
groot nadeel heeft dat „Hilver-
sum” te maken krijgt met veel
extra administratieve romps-
lomp en derhalve met extra on-
kosten.

„Dit komt vooral Veronica na-
tuurlijk goed uit. Wij zijn immers
al jaren met die jongeren bezig,
onder meer in Club Veronica.
Het grootste deel van die clubbe-
de is tussen 16 en 18 jaar, dus
die mogen wat ons betreft met-
een echt lid worden”.

Veronica-directeur Rob Out is
niet zonder reden in zijn nopjes
met de voorgenomen wijziging
in de Mediawet, die het mogelijk
maakt ook jongeren vanaf 16 jaar
lid te laten zijn van een omroep-
organisatie. Hij schat dat er een
extra potentieel van 30.000 tot
50.000 leden ligt. Dat Veronica
vermoedelijk het meest gaat pro-
fiteren van de wijziging noemt
Out „een aardige bijkomstige-
heid”. Maar, zo voegt hij daar on-
middellijk aan toe, „zonder deze
maatregel waren we toch ook
binnen een jaar vanaf nu de
grootste omroep geworden”.

Een AVRO-woordvoerder noem-
de de ophanden zijnde wijziging
„een logische ontwikkeling, om-
dat iemand van 16 jaar tegen-
woordig mondig genoeg is om
zelf beslissingen, zoals over het
lidmaatschap van een omroep, te
nemen”. Bij de TROS werd enig-
zins verrast gereageerd op de
wijziging. „Maar, wij juichen het
uiteraard toe”, zo zei directeur
Cees den Daas.

(van onze

showpagina-redactie)

HEERLERHEIDE -
Voor de liefhebbers
wordt dit weer een
weekend om van te
watertanden! De Vil-
ler Spatzen, nog
steeds een van topor-
kesten in Oostenrijk,
komen met hun gezelli-
ge en onvervalste
muziek komende za-
terdag met een avond-
vullende show naar
het Corneliushuis in
Heerlerheide. Een
show- en dansavond,
die om 21.00 uur be-
gint met nog een
staartje op zondag-
ochtend in de vorm
van het welbekende
Frühshoppen vanaf
11.00 uur.

Het is niet de eerste
maal dat de Viller
Spatzen naar Limburg

Viller Spatzen:
topper naar
Heerlerheide

komen. In het verle-
den oogste men
steeds succes en waren
zalen en feesttenten
reeds op voorhand uit-
verkocht. In het Cor-
neliushuis van Heer-
lerheide brengt men
komend weekend een
„allround” programma.
Muziek variërend van
Glenn Millers in the
mood tot de Sabeldans
van Khatchaturian. En
natuurlijk ontbreekt
ook de gezellige Tiro-

ler muziek niet, zo laat
Jan Stevens ons we-
ten.
Kaarten in voorver-
koop zijn in Heer-
lerheide verkrijgbaar bij
Keeman (Ganzewei-
de), Studio 80 (Wan-
nerplein), Steenberg-
post (Kampstraat) en
het Corneliushuis aan
de Heulstraat, ook tele-
fonisch bereikbaar on-
der nummer 045-213880.

TV-film 'Rembrandt tekenaar'

HEERLEN - De NOS herhaalt vanavond de film 'Rembrandt tekenaar',
een co-productie van NOS en Rijksmuseum, die ter gelegenheid van het
100-jarige bestaan van het Rijksmuseum in Amsterdam werd gemaakt.

Rembrandt van Rijn is al meer dan driehonderdvijftig jaar beroemd als
schilder. Niet alleen in Nederland, maar over de hele wereld wordt zijn
werk gerekend tot de hoogtepunten van de Europese kunst. Dat Rem-
brandt ook getekend heeft en zijn tekenwerk minstens even belangrijk is
als zijn schilderwerk is veel minder bekend. Dit is mede een gevolg van het
feit dat tekeningen om technische redenen nooit permanent tentoonge-
steld kunnen worden.

De film 'Rembrandt Tekenaar' laat een selectie zien van de tekeningen van
Rembrandt van Rijn die vorig jaar in het Rijksmuseum waren tentoonge-
steld. (Nederland 2, 21.30 uur).

'Veronica bijna de grootste'

(Van onze rtv-redactie)

HILVERSUM - Veronica-directeur
Rob Out roept al jaren dat zijn om-
roep de grootste van Nederland zal
worden. Dat dit ideaal nu bijna be-
reikt is, blijkt uit het feit dat de
VOO momenteel 725.000 leden en
heeft het Veronica-blad een oplage
van 840.000.

Ter vergelijking: de AVRO telde be-
gin dit jaar ruim 787.000 leden en
was daarmee de grootste omroepor-
ganisatie, Veronica was toen na de
TROS derde op de ranglijst met

650.000 leden. „Binnen twee jaar
zijn wij de grootste omroep en heb-
ben wij een miljoen leden”, aldus
een zelfverzekerde Out.

Volgens de Veronica-directeur
blijkt uit de forse ledengroei dat
kijkcijfers niet alles zeggen: „Het is
juist dat we in het afgelopen jaar
niet de hoogste kijkcijfers heb-
ben en we niet regelmatig
met meerdere programma's in de
top-25 stonden. Dat komt omdat we
niet voor iedereen zijn: we program-
meren doelbewust voor een publiek
tussen de 16 en 38 jaar”.

Alle Hema-fans zijn het erover eens:

"GOED KOOP JE BIJ DE HEMA"

8-Delige sets van verchromd en gepolijst staal. Steeksleutels 17.75 Ring-/steeksleutels 24.75 Ringsleutels 29.75

Doos met 200 witte tissues. 2.75

NÚ 2 VOOR 4.75

Vinyl dameshandschoenen in 6 kleuren. Mt S-E-L 5.75

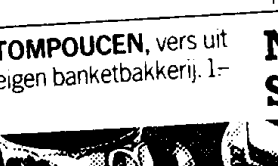

Chroomdioxide videobanden. VHS E180 2 stuks 32.75. VHS E240 per stuk 21.75.

NÚ 3- GOEDKOOPER

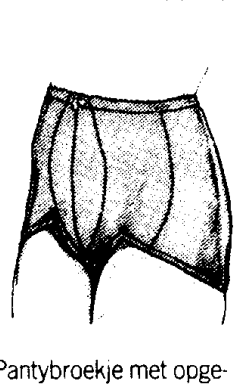

Nylon gevoerd jack met capuchon. In wit, rose, blauw of mint. Mt 68-80. 29.75

Pantybroekje met opgeknipte pijpen en verstevigd voorpand. In wit, skin of ivoor. Mt 40-48. 12.75

NÚ 10.75

Beha met kanten cups. In wit of skin. Mt 80-100B/C en 80-90D. 10.75

Effen of bedrukte dames-slips en tanga's. 100% katoen. Mt 36-44. 3.75

NÚ 3 VOOR 10-

Badstof luierpakje. 100% katoen. Mt. 62-98. Wit 5.75. Blauw, rose of mint 6.25

Bedrukte gordijnstof in diverse dessins en breedtes. 100% katoen. 11.75

NÚ 9.75

Corduroy broek. Vanaf mt. 86-98. 26.75 t/m mt. 146-158. 34.75

Dubbel VAST borstelserie. Een steel met dubbele vergrendeling voor div. bezems. Gemakkelijk verwisselbaar. Dubbel VAST steel 3.75

NÚ 3.25

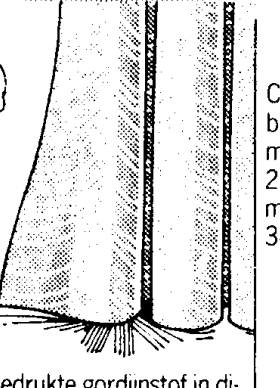

Dubbel VAST kamer- of straatbezem 6.75

Katoenen sweatshirt. Mt. 86/98. 16.75. Mt. 104-116. 18.75

NÚ 2- GOEDKOOPER

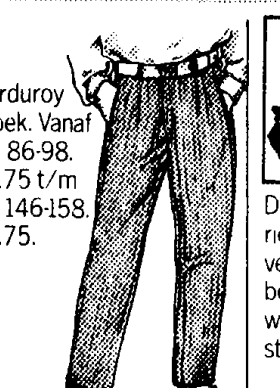

Joggingpakje, katoen/ polyester. In rose, blauw, mint of geel. Mt 68-80. 19.75

Wol/ acryl herenpulsovers. Div. dessins en kleuren. Mt. 46/48-54/56. 65.-

NÚ 55-

Perle breigaren. 100% acryl. In 8 kleuren. Bol a 100 gram. Bol over? Geld terug! 3.-

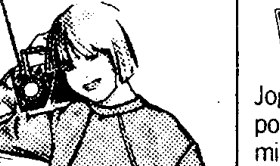

Baby- en kindermajolts, acryl/ polyamide. 1x1 rib, mt 68-158 en glad, mt 92-158. Vanaf 3.25

NÚ 50ct GOEDKOOPER

Perle breigaren. 100% acryl. In 8 kleuren. Bol a 100 gram. Bol over? Geld terug! 3.-

Baby- en kindermajolts, acryl/ polyamide. 1x1 rib, mt 68-158 en glad, mt 92-158. Vanaf 3.25

NÚ 50ct GOEDKOOPER

Witte, strijkvrije lakens en hoelslaken. 1, 2- persoons of extra breed. Vanaf 18.75

NÚ 3- GOEDKOOPER

NÚ 9.75

Witte, strijkvrije lakens en hoelslaken. 1, 2- persoons of extra breed. Vanaf 18.75

NÚ 3- GOEDKOOPER

NÚ 9.75

60 Jaar en... 14 Miljoen Fans. HEMA

Nu vele boeken met 20% tot 40% korting.

EXTRA VIDEO VOORDEEL

Op elke maandag, dinsdag of woensdag huurt u een videofilm en/of afspeler-apparaat met **1- KORTING.** Bovendien zijn de zonen feestdagen altijd gratis!

60 Jaar en... 14 Miljoen Fans. HEMA
Heerlen

Huwelijk/kennismaking

Een goede relatie

wordt opgebouwd in vertrouwen. Hierbij kunnen wij u helpen. Vraag vrijblijvend inlichtingen voor persoonlijke bemiddeling.

Stichting Relatievorming Limburg
erkend door de Raad van Toezicht, ingesteld door het Ministerie van W.V.C.
Heerlen: mevr. T. Reulen, 045-412847; Geleen-Sittard: mevr. Kompier, 04490-23450; Maastricht: mevr. Driessen, 043-435231; hoofdkantoor: Vestahof 41, 6215 XA Maastricht.

MAN 38 jr. zkt. leuke vrouw 35-40 jaar, kinderen geen bezwaar. Huishoudtype. Br. o. nr. Ho 049 LD. Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

Man, 55 jr., zkt. lieve VROUW, 50-55 jr., om de rest van ons leven wat goeds te hebben. Br.ond.nr. HK 412 Limburgs Dagblad, Rumpenerstraat 81, 6443 CC Brunssum.

Zakenvrouw zkt. kennism. met leuke VRIENDIN, tot 30 jr. Br. m. foto ond.nr. MA 082 LD. Stationsstraat 27, 6221 BN Maastricht.

Helene 33 jr., 1.60, gescheiden, slank, blond, charm. met veel hart, wenst zich een betrouwbare levensgezel. Meer gegevens door tel. of brief.

Monika, 28 jr., 1.68, donkerblond, pedagoog, knap, wenst zich een lieve man die haar en haar 6 mnd. oud zoontje genegenheid schenkt. Wie belt of schrijft?

Olaf, 29 jr., 1.82, slank, bruin haar, vrijgezel, monteur. Wie wil hem leren kennen en zijn eenzaamheid oplossen? Alstublieft bel of schrijf!

Ambtenaar, 49 jr., 1.75, slank, lieve man zoekt leuke zij. Graag met kind voor een gemeensch. toekomst. Graag telefoontje of brief.

Merx ISP Internationale Senioren - PARTNERVERMITTLUNG, Marijahlstr. 31, Aachen, 09-49-241-28771.

Nette man 43 jr. zkt. nette INDISCHE dame om samen vaste relatie op te bouwen. lft. 35-43 jr. omg. H'broek. Br.o.no. HO 050 LD. Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

Te k. VERSTERKER. Peavyu 120 W. Casio keyboard. Yamaha synthesizer. flanger. Tel. 04490-17898.

Jongeman, 33 jr., woont zelfstandig, is het alleen zijn moe en zkt. lief MEISJE/VROUW voor vaste (LAT-)relatie, huwelijk niet uitgesloten. Br. liefst met foto en antw. zegel onder erew. retour. br.ond.nr. HK 543 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Hrl. Soc. v. alleenstaanden woensdag gezellig dansen en de heerlijke CASINO te Trebeek.

J man 43 jr. zkt. nette vaste VRIEND, licht handig, geen bezw. Tel. 045-227682.

Vakantie/recreatie
Dethleff CARAVANS '86. Meer dan 15 modellen in voorraad. Caravanhandel Tillemans, Haeftland 19, Brunssum.

Caravans/tenten/boten
Voor maar f 3,50 gaat u de boot niet in! U maakt elke week kans op f 5000.-. Speel mee en win met Limburgs Dagblad BINGO. Bingo-kaarten verkrijgbaar bij vele verkoopadressen met het speciale Limburgs Dagblad Bingo-vignet en alle kantoren van deze krant.

Te h. overdekte CARAVANSTALLING te Bingelrade, tel. 04492-2499.

Te k. weg. omst. TOERCARAVAN Burstner bj. '83, met wasg., koelkast, kachel en reservew., aparte luiel, overal rolgord., gew. 590 kg, 4 m lang, 2x gebruik, voor f 9450.-. Tel. 045-462432.

Te k. gevr. toer- en VOUW-WAGENS, kont. geld, ook verkoop caravans. 045-752747.

Lessen/onderwijs
Zaterdag 27 sept. start de Academie voor Natuurgeesteswijzen en Hypnotherapie Limburg een geheel nieuw opgezette cursus MAGNETISME in het Golden Tulip hotel te Heerlen. Informatie over de opleiding, cursusgeld en duur kunt u telefonisch aanvragen bij de Stichting Kharma, tel. 045-420378 of 316219.

Voor de OPLEIDING van hondentrainer. Inl. tel. 045-740061.

randstad uitzendbureau

Akerstraat 26
Heerlen
Tel. 045-713100

Voor een bedrijf in Heerlen zijn wij op zoek naar een

tekstverwerkster m/v

die ervaring heeft met WANG-apparaat en op afroep beschikbaar is. Tot de werkzaamheden behoren tevens collationeren, het bedienen van de telefoon en receptioneel werk. De kandidaat moet een goede typevaardigheid hebben en secuur kunnen werken.

Ook bij diverse andere relaties in de Oostelijke Mijnstreek hebben wij regelmatig werk voor ervaren tekstverwerksters die bekend zijn met diverse apparatuur.

Heeft u interesse? Neem dan meteen contact op met Nicole Smulders.

randstad uitzendbureau

randstad uitzendbureau

PROFICIAT KERKRADE MET DEZE (SCHONE) OVERWINNING

En natuurlijk ook Maastricht en Heerlen van harte gefeliciteerd met de bezetting van de andere ereplaatsen bij de verkiezing van

DE SCHOONSTE STAD VAN NEDERLAND!

Een terecht gelukwens aan alle medewerkers van gemeente en bedrijfsleven die deze prestatie mogelijk gemaakt hebben. Ook de bevolking van de diverse gemeenten verdient een compliment. Houden zo!!

Sittard, Rosmolenstraat 15
schoonmaakpersoneel 04490-2 75 00

randstad uitzendbureau

DE SAMARA, HET ONVERWACHTE ANTWOORD VAN LADA KOST 15.495,-*

— De winnaar van de Samara wedstrijd mag zich gelukkig prijzen met de nieuwste Lada, ter waarde van 15.495,-*.

— Met recht een verrassingsprijs, want de nieuwe Lada Samara biedt meer dan u voor z'n prijs zou verwachten.

Zo heeft de voorwiel aangedreven Samara standaard van binnenuit verstelbare koplampen en een van binnenuit verstelbare zijspiegel.

— Op de achterraut vindt u een wiswasinstallatie en de deuren zijn zo breed, dat de achterpas-

sagiers zeer gemakkelijk in en uit kunnen stappen.

— 't Zijn maar een paar voorbeelden van de luxe en het comfort van de nieuwe Samara, al zouden we er met gemak een lange lijst aan kunnen toevoegen met zaken die bij een veel duurdere middenklasser alleen tegen een forse meerprijs leverbaar zijn.

— (De winnaar van de wedstrijd "Wie het weet mag het zeggen" is de familie P. Mans uit Heel (Limburg).

MAAK EEN PROEFRIJTUDENS ONZE SHOWDAGEN VAN 18 TOT 27 SEPTEMBER

1300 CM³ VIERCILINDER / 48 KW (65 PK) / MAX. KOPPEL BIJ 3600 T/MIN 96 NM / DUBBELE CARBURATEUR / DUBBEL DIAGONAAL GESCHIEDEN REMSYSTEEM MET VACUÛM BEKRACHTIGING EN REMKRACHTVERDELER / VOORWIELAANDRIJVING / TOP 148 KM / ELECTRONISCHE ONTSTEEKING / ACHTERRUITEWISSER EN SPROEIER / AANHANGW. TREKGEW. 890 KG / AFM. 4006 x 1750 x 1335 MM / BANDENMAAT: 165 x 70 R13 / INH. BENZINETANK: 43 LITER
ER IS AL EEN LADA VA. F 9.999,-* AF GRONINGEN, INKL. BTW. EXKL. ML BEHANDELING EN AFL. VERINGKOSTEN. IMPORTEUR: GREMI AUTO-IMPORT BV, OSLOWEG 2, GRONINGEN, TEL. 050-18 31 21.

Leden van de Staten-Generaal,

Dit jaar wordt in tal van landen de 450e sterfdag van Erasmus herdacht. Als christen en humanist pleitte Erasmus voor verdraagzaamheid. Hij deed dat nadrukkelijk als Europeaan in een tijdsgewricht waarin heel veel in beweging was en waarin onze natie ontstond. Dit is niet alleen geschiedenis, er is ook een historisch perspectief in het werk van vandaag. De regering heeft grote waarde aan de voortgang van de Europese integratie. De Europese Akte zal een stimulans zijn voor snellere besluitvorming, vooral gericht op de totstandkoming van de Interne Markt. Elk der afzonderlijke lidstaten is te klein van schaal om de technologische en industriële uitdaging aan te kunnen. Bij de aanpak van ernstige vraagstukken, zoals werkloosheid en leefmilieu, dient de Europese samenwerking eveneens een grote rol te spelen. Terwille van een harmonische ontwikkeling van de Europese Gemeenschap wordt een verhoging van de eigen middelen per 1 januari 1988 overwogen; dan zullen evenwel de uitgaven, in het bijzonder in de sector landbouw, beter moeten worden beheerst. De gehele westerse wereld kampt wat betreft een aantal belangrijke agrarische producten met structurele overschotten. Dat noopt internationaal tot afremmen van deze productie, opdat een open markt gehandhaafd blijft en in de Derde Wereld de ontwikkeling van eigen landbouw niet geschaad wordt. In onze landen breekt het besef door dat de bevestiging van de productie mede ten goede kan komen aan natuur en landschap.

Het herstel van de wereld economie heeft voor vele ontwikkelingslanden niet tot verlichting van problemen geleid. Afrika ten zuiden van de Sahara gaat gebukt onder hongersnoden. Tal van ontwikkelingslanden kampen nog steeds met de gevolgen van hun hoge schuldenlast, met lage prijzen voor hun grondstoffen en met te weinig afzetmogelijkheden voor hun exportproducten. Momenteel vindt in Uruguay een ministeriële bijeenkomst plaats om de regels voor het internationaal handelsverkeer te verbeteren en tegenwicht te bieden aan de druk om grenzen te sluiten voor de concurrentie van anderen. Dit is belangrijk, ook voor de ontwikkelingslanden waar nu nog zoveel mogelijkheden om welvaart te scheppen onderontwikkeld. Evenzeer wil de regering haar bijdrage leveren aan de internationale monetair politiek. Daarbij gaat het om een betere beleidscoördinatie tussen de leden van het Internationale Monetair Fonds, mede met het oog op de nog steeds bedreigende schuldenproblematiek. Wat de eigen financiële inspanning voor de ontwikkelingslanden betreft, stelt de regering voor de hulpverlening te handhaven op 1,5 procent van het netto nationaal inkomen en te blijven streven naar het vergroten van de effectiviteit van de hulpverlening. Zo zal ons land zich op een breed front inzetten voor de ontwikkelingslanden.

Onze Koninkrijkspartners, de Nederlandse Antillen en Aruba, zien zich geconfronteerd met ernstige problemen van financieel-economische aard die ingrijpende gevolgen hebben. Beide landen dragen allereerst zelf de verantwoordelijkheid voor het oplossen van deze problemen. Daarbij moeten alle drie de landen wel in houd blijven geven aan één van de grondgedachten van het Statuut voor het Koninkrijk, namelijk dat de landen elkaar helpen en bijstaan.

De afwezigheid over het vraagstuk van de kruisvalutapartners heeft de doelstelling van het vredes- en veiligheidsbeleid, namelijk het voorkomen van oorlog, nooit ter discussie gestaan. De bondgenootschappelijke verbondenheid heeft er mede toe geleid dat de Sovjet-Unie is teruggekeerd naar de weg van wapenbeheersing en vermindering van de spanning tussen Oost en West. Het gaat er nu om daar aan weersteren op een verantwoord wijze op te staan. De nieuwe toepassing van de afwezigheid is, dat de landen moeten worden gemaakt aan de overbrugging van de aanzienlijke tegenstellingen over de wijze waarop veiliger en meer stabiele verhoudingen tot stand kunnen worden gebracht. De regering zal zich in bondgenootschappelijk en in ander overleg blijven uitspreken en inzetten voor spoedige en tastbare resultaten in de vorm van bindende en verifieerbare akkoorden. Tegen die achtergrond en in dat perspectief wil de regering voor de defensieve uitgaven een bescheiden groei handhaven. Behoud van veiligheid moet ons dat waard zijn. Zo moeten wapenbe-

TROONREDE

heersing en een toereikende defensie-inspanning onze veiligheid en die van andere volken blijven waarborgen. Vrijheid en vrede; laten wij in dit Jaar van de Vrede, binnen de Verenigde Naties, bijzonder verbonden zijn in bezinning daarop.

De ernstige situatie in Zuid-Afrika vraagt om bijzondere aandacht. Teneinde de afschaffing van de apartheid door een proces van onderhandelingen naderbij te brengen, acht de regering voortgaande druk onontbeerlijk. Zeer actueel is thans de noodzaak om op korte termijn in Europees verband tot verdere effectieve maatregelen tegen Zuid-Afrika te komen. Terzelfder tijd zal worden voortgegaan met steunverlening aan particuliere organisaties in dat land die langs vreedzame weg pogen te komen tot afschaffing van de apartheid.

Problemen elders, hoe ernstig ook, kunnen ons de ogen niet doen sluiten voor grote vraagstukken in eigen land. Het pas aangetreden kabinet heeft zich ten doel gesteld de werkloosheid verder terug te dringen. De taakstelling die de Stichting van de Arbeid en kabinet hebben aanvaard is werk bieden aan de 250.000 mannen en vrouwen waarmee in de komende vier jaar het aanbod op de arbeidsmarkt groeit. Daarenboven zal de bestaande werkloosheid met 200.000 in vier jaar dus met 50.000 per jaar vermindert moeten worden. Hoewel er zich als resultaat van de inspanningen uit het verleden reeds een daling van de werkloosheid aftekent, zal de pas versnelde moeten worden om al in 1987 deze vermindering te bereiken. Kernpunt daarbij is om, nu de economie aantrekt, meer kansen te geven aan hen die reeds langere tijd werkloos zijn. Daarbij hoort ook de bereidheid om werklozen met nu nog onvoldoende bekwaamheid in bedrijf of instelling verder op te leiden en te oefenen. Het komt nu aan op kansen bieden en kansen benutten. Volgens het Stichtingsakkoord zullen de deelname van werkenden en werklozen aan scholingsprogramma's, jeugdwerkplannen en andere mogelijkheden onderwerp van arbeidsvoorwaardenoverleg zijn. Op het terrein van de arbeidsvoorziening willen overheid, werkgevers en werknemers voortaan meer gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen. Tot dit doel zal een nieuwe arbeidsvoorzieningswet worden voorgesteld. Het initiatief van enigen van Uw leden tot vrijstelling van werkgeverspremies bij in dienst nemen van langdurig werklozen wordt door de regering gesteund. Verder zal aan het jeugdwerkprogramma en aan de versterking van de scholingsinspanningen voor werkenden en werklozen nader inhoud worden gegeven. Waar het op aan komt is de vaste wil resultaten te boeken en in het licht daarvan een bereidheid bij alle betrokkenen, overheid, organisaties en de bedrijven zelf om meer te doen en nieuwe wegen in te slaan. Deze gerichte inspanningen zullen, in samenhang met economische groei en herverdeling van arbeid, gaan zorgen voor meer werk en minder werkloosheid.

Met het oog op dit gezamenlijke doel mag opnieuw een beheerste arbeidsvoorwaardenontwikkeling worden verwacht. Deze is noodzakelijk en ook mogelijk omdat, door de daling van de prijzen, bij voortgaande loonmatiging toch al koopkrachtverbetering optreedt. Om dezelfde reden wordt in het komende jaar voor het overgrote deel van de inkomens in de collectieve sector, ondanks de voorgestelde bevestiging, koopkrachtverbetering verwacht. De bij lage prijzen toch aantrekkelijke binnenlandse bestedingen hebben ook op het midden- en kleinbedrijf een gunstig effect. Het speigelt de van de gunstiger ontwikkeling voor burgers zoals zich die nu aftekent zien we bij de overheid. Daar vindt in 1987 een daling van de aardgasbaten plaats van meer dan 12 miljard gulden. Dat is 8 procent van de inkomens van het Rijk. Zulk een terugloop in één jaar heeft zich nog niet eerder voorgedaan. Het opvangen van deze klap het gaat hier bovendien in belangrijke mate om een blijvende vermindering heeft de regering voor buitengewoon moeilijke afwegingen geplaatst. Ze-

ker, een beperkt deel van het probleem lost zichzelf op, omdat de wat hogere economische groei vanzelf leidt tot meer belastinginkomsten. Maar toch zou het tekort van het Rijk, als er geen maatregelen worden getroffen, volgende jaar toenemen tot meer dan 11 procent van het nationaal inkomen. Dat zou onverantwoord zijn. Daarom wordt slechts een stijging van het tekort tot hoogstens 8 procent aanvaard en dat alleen voor één jaar. Om dit te bereiken is het nodig de uitgaven te beperken. Daarnaast wordt een verhoging van indirecte belastingen voorgesteld: meer accijns in de sector energie, met doorwerking in de aardgasbaten en een verhoging van de BTW. Deze onvermijdelijke lastenverzwaringen maken overigens het voordeel dat de burger toevallig, als gevolg van de prijsdaling van vooral energie en grondstoffen, alleen maar iets kleiner. De prijzen dalen, slechts minder.

Vanwege de gunstige ontwikkeling van de koopkracht behoeft het volgende jaar slechts in beperkte mate een uitkering ineens krachtens de echte minima-regeling te worden verleend. Beperking van overheidsuitgaven is nog steeds nodig. Besef moet worden dat de aardgasbaten nu ineens teruglopen tot een niveau van meer dan 10 jaar geleden, maar dat het tegendeel het geval is voor tal van uitgaven van de overheid. Het Rijk moet nu zeer veel rente betalen over schulden die in het verleden zijn aangegaan; liefst circa 50 miljoen gulden per dag! Daar komt bij dat de uitgaven in verband met de werkloosheid nu steeds erg hoog zijn. Tenslotte zijn er uitgaven die nu zelfs nog toenemen. Zo blijft, ondanks de verbeterde economische situatie, het aantal personen dat een beroep op de bijstand doet groeien. Bij dit alles heeft het geen zin de lasten naar de toekomst te verschuiven. Intussen blijft het een zware opgave de overheidsfinanciën op verantwoorde wijze in evenwicht te brengen; te meer omdat de regering zich bij de vermindering van de uitgaven en verhoging van de inkomens bewust grenzen oplegt, zodat in 1987 de burger in het algemeen, ten minste op koopkrachtbehoefte en in de meeste gevallen op koopkrachtverbetering kan rekenen. Dit uitgangspunt versmalt echter wel het terrein waarop vermindering van uitgaven plaats kan vinden; en dit in een situatie waarin zoveel begrotingsposten een vast gegeven zijn of zelfs hogere begrotingen vergen. Hierdoor wordt de overheid tot forse bezuinigingen gedwongen, daar waar het wel kan. Het blijft dus passen en meten en er is veel inzet en vindingrijkheid nodig om de werkloosheid omlaag te brengen en de koopkracht te behouden en de tekorten van de overheid geleidelijk onder controle te krijgen.

De moeilijke afwegingen tussen overheidsuitgaven en bezuinigingen maken de inspanningen op het gebied van het tegengaan van misbruik en fraude des te belangrijker. De afgelopen jaren is al veel in gang gezet en de resultaten daarvan worden zichtbaar. In de komende maanden zal grondig nagegaan worden door welke maatregelen ter bestrijding van misbruik en fraude de overregegekomen taakstelling van 2 miljard gulden in 1990 zal worden bereikt. Tegelijkertijd zal worden gewerkt aan de vereenvoudiging van de loon- en inkomensbelasting. Hoe dit lange de hoofdlijnen van het rapport van de commissie Oort geresumeerd kan worden zal de regering dit najaar aan u voorleggen.

Naast het algemeen sociaal-economisch beleid blijven bijzondere inspanningen nodig om achterstandposities van groepen burgers weg te werken. Op het terrein van de emancipatie zal door de instelling van een ministeriële commissie het wegnemen van ongerechtvaardigde verschillen in behandeling tussen vrouwen en mannen meer systematisch aan de orde komen. De bevordering van economische zelfstandigheid vooral voor de jongere generatie zal daarbij een centrale plaats blijven innemen.

Waar wij zoveel spreken over solidariteit met andere volkeren, dienen wij ook in eigen land achterstanden van minderheden weg te werken. Ook hier zal een accent moeten liggen op de jongere generatie. Deze zal zich in onze samenleving moeten kunnen ontplooiën. Dat betekent scholing, maar ook de bereidheid hen in dienst te willen nemen. De cijfers en wij kunnen nu eenmaal niet zonder mogen ons niet doen vergeten, dat het gaat om de mens en zijn welzijn. Daarop is het geheel van inspanningen gericht. Wat daar bereikt wordt is uiteindelijk de toetssteen van het beleid. Het duurzaam waarborgen en verbeteren van de kwaliteit van de samenleving vereist inzet en zorgvuldigheid. Dat geldt ook voor de inrichting en het behoud van de kwaliteit van ons land. Een globaal toekomstbeeld van de ruimtelijke inrichting zal in de vierde nota ruimtelijke ordening worden neergelegd. De ernst van een aantal milieuproblemen noopt tot ingrijpende maatregelen. Voor natuur- en landschapbehoefte is belangrijk dat voortzetting van het huidige beleid is veilig gesteld. Voor bodemsanering is meer geld uitgetrokken. Voorts zal indien de Europese Commissie dit toestaat een milieutoeslag in het kader van de wet investeringsrekening in aangepaste vorm worden voortgezet. De stads- en dorpsvernieuwing gaan door. In de volkshuisvesting zal er bij een dalend nieuwbouwprogramma vergrote aandacht zijn voor de instandhouding en verbetering van de woningvoorraad. Voldoende huisvesting, ook voor de lagere inkomensgroepen, blijft daarbij de inzet. De trendmatige huurverhoging is teruggebracht tot 2 procent. Op 4 oktober zal een hoogtepunt worden bereikt in de afrondding van de Deltawerken. De Oosterschelde-stormvloedkering zal dan officieel in gebruik worden gesteld. De veiligheid van Zeeland is menselijk gewaarborgd.

Voor de Noordzee zal één kustwachtorganisatie worden ingesteld, waarin de meest betrokken departementen zullen samenwerken. Om de knelpunten op de rijkswegen veldnaam te kunnen pakken wordt aan het Rijkswegenfonds 100 miljoen gulden per jaar toegevoegd. Deze bedragen worden gefinancierd uit de verhoging van de accijns op benzine. De verbetering van de verkeersveiligheid wordt planmatig voortgezet om zo te komen tot een vermindering van het aantal verkeersslachtoffers met 25 procent in het jaar 2000. De snelle ontwikkeling op technologisch gebied vergroot de noodzaak voor bedrijven en onderzoeksinstituten om hun krachten te bundelen. Daarom vindt ook vanuit de overheid een intensivering plaats van het technologiebeleid. Dit gebeurt zowel door herschikking van middelen als door reorganisatie van de uitvoering van het beleid, waarbij het op te richten technologie-instituut een belangrijke impuls zal geven. De regering wil de tijd nemen om zich te bezinnen op de situatie die door het ongeluk in Tsjernobyl op het terrein van de kernenergie is ontstaan. Het is van belang spoedig te komen tot een betere organisatie van de elektriciteitsproductie; hiertoe is een voorstel van wet ingediend.

De regering is zich bewust van de grote verandering die zich de komende jaren zal voltrekken in de leeftijdsopbouw van de bevolking. Er komen meer bejaarden en vooral meer hoogbejaarden. De veranderingen zullen extra inspanningen vergen, zowel op financieel terrein als ten aanzien van de solidariteit tussen burgers onderling. Mensen, die niet of niet gemakkelijk voor zichzelf kunnen zorgen, hebben er recht op dat de overheid hen terugvalt op redelijke voorzieningen. Dit feit, te zamen met het thans opnieuw ontzien van de uitkeringen aan oorlogs- en verzetslachtoffers en het op peil houden van de uitgaven ten behoeve van de kunst, dwong gegeven de noodzakelijke bezuinigingen op het gebied van welzijn en cultuur intussen wel tot het voorstel een relatief zware inbreng te doen in het sociaal-cultureel werk. Om tot zorgvuldige beheersing van de kosten in de gezondheidszorg te komen is een onafhankelijke commissie ingesteld. Een onderwijs- en onderzoeksbehoefte van

hoge kwaliteit kan in een moderne samenleving worden gemist. De noodzakelijke omvangingen, daarom zo gekozen dat zij erop gericht zijn de doelmatigheid te vergroten teneinde de kwaliteit en de wezige taken van het onderwijs onverlet te laten. Tegenaat grote aandacht uit naar versterking van het roepsgericht onderwijs en naar het fundamenteel onderzoek. De vorming van sectorscholen in het middelbaar beroepsonderwijs en extra investeringen in de derde apparatuur voor het onderwijs en onderzoek, ken deelt uit van die versterking. De kwaliteit in het onderwijs kan bevorderd worden door versterking van de vooropleiding in het voortgezet onderwijs. Daar zal het examenpakket in het HAVO en het VWO worden uitgebreid en zal de vakkenkeuze worden verbeterd. Studie- en beroepskeuze van meisjes krijgt daarbij extra stimulans. In het hoger onderwijs zullen in enkele sectoren de opleidingen geconcentreerd worden om evenwicht met de maatschappelijke behoeften te bereiken. Zo kan bovendien het hoogwaardig onderzoek peil blijven.

Het is een voorrecht te leven in een land dat een rechtsstaat mag noemen. Het vertrouwen van de burger daarin moet behouden blijven. Daar aan het voorkomen en bestrijden van misdaad aandacht moet worden gegeven. De uitvoering van het Samenleving en Criminaliteit wordt dan ook voortgezet. Hulpverlening aan slachtoffers van misdrijven of daarnaast te worden bevorderd. Een goede en serieuze rechtsgang is in een rechtsstaat onmisbaar. Overnederd zal wer daarom naar worden gestreefd de rechtelijke macht in staat te stellen haar taak naar behoren vervullen. Uitbreiding van de capaciteit in het gevechtswaarden moet het mogelijk maken dat rechtelijke velen snel ten uitvoer worden gezet. Doelreffende minimaliteitsbestrijding vergt nauwere samenwerking tussen de verschillende politiekorpsen. Daarnaast zal de integratie van de politie-opleidingen voortgaan. Om het tij van de toenemende criminaliteit te keren wordt van een ieder een grote inspanning verwacht, van de samenleving zelf. Bij de gemeenten gaat het om de uitvoering van de programma's ter bestrijding van de criminaliteit.

In het binnenlandse bestuur blijft de regering zich richten op vergroting van de beleidsvrijheid van lagere overheden. De regering hoopt op korte termijn bestuursakkoorden te kunnen afsluiten. Nadere voorstellen tot gemeentelijke herindeling zullen zo snel mogelijk gedaan worden, opdat onzekere situaties voor betrokken lagere overheden niet langer dan strikt noodzakelijk duren. Het voorstel tot algehele herziening van de Kieswet zal in de tweede helft van 1987 worden aangeboden. Teneinde stap voor stap vorm te geven aan een kleiner maar beter functionerende Rijksdienst wordt in 1987 voortgegaan met vermindering van het personeel met 1 procent in een aantal dienstonderdelen. Dit zal nu ook gaan gelden voor het burgerpersoneel van Defensie en het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds. Daaraan zal een algemene efficiëntie-korting van 1 procent worden toegevoegd. Daar waar de vermindering niet geheel doeltuurlijk verloop kan worden opgevangen, wordt herpsing bevorderd.

Bij de beoordeling van de ontwikkeling op langere termijn van de omvang van de Rijksdienst moet op gewezen worden dat bij de verminderingen een breed front soms ook uitbreidingen onvermijdelijk zijn. Bovendien betekent de voortgezette inspanning met betrekking tot de verdeling van het werk, waar met de bonden voor de komende jaren nog afspraken gemaakt moeten worden, dat herbezetting en uitbreiding het effect van de afslanking ten dele zullen compenseren.

Leden van de Staten-Generaal,

De begroting die vandaag wordt ingediend en het voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de Rijksdienst maken duidelijk voor welke zware opgave regering volksvertegenwoordiging samen staan. Vele eigenlijke problemen vragen om een in gang overleg te bepalen krachtadige aanpak. Daarbij kan politiek het zeker niet alleen. De politiek kan wel de draagzaamheid, die Erasmus al zo vurig bepleit, vinden houden. Op u, volksvertegenwoordigers, rust zware verantwoordelijkheid bij de vele taken die u toevertrouwd. Van harten wens ik u toe, dat Gods zegne uw werk rust.

Ambtenaren: er deugt niets van

DEN HAAG - De bonden van ambtenaren vallen zonder uitzondering de plannen af die het kabinet voor de komende periode in petto heeft. Ze bekleden de bevestiging van de ambtenarsalarissen en de plannen om het ambtelijk apparaat fors in te krimpen. De Acop (waarin de AbvAKabo, de FNV, bond van ambtenaren, de grootste is) verwijt het kabinet dat het voor de zoveelste keer de koopkrachtontwikkeling van de ambtenaren achterstelt bij die van de collega's in het bedrijfsleven.

Deze toenemende achterstanden leiden tot steeds grotere problemen bij het verkrijgen en behouden van geschikt personeel in het overheidsapparaat en in de instellingen die voor de salarissen van hun personeel op bijdragen van de staat zijn aangewezen.

De CFO, de ambtenarenorganisatie binnen het Christelijk Nationaal Vakverbond, vindt dat de achterstand in salaris die het overheidspersoneel in vergelijking met mensen in het particuliere bedrijfsleven oploopt, te niet moet worden gedaan. „De kloof wordt steeds groter; er moet geld komen om die kloof te overbruggen”.

Werkgevers

Het Nederlandse Christelijk Werkgeversverbond (NCW) verwijt het kabinet gebrek aan durf. Volgens het verbond had er veel snoper gesneden moeten worden in de uitgaven van de staat. „De conclusie is niet anders dan dat de overheersing van de collectieve uitgaven niet echt de grootste nadruk heeft gekregen”, zo schrijft het NCW in een eerste reaktie op de Miljoenennota. „Te betrouwen valt dat de overheid haar financiële zorgen in zo sterke mate afschuift op het bedrijfsleven”.

Een nagenoeg gelijklopende klacht komt van het KNOV, de grootste van de ondernemersorganisaties in het midden- en kleinbedrijf. „In plaats van verder in eigen overheidsvlees te snijden, grijpt de regering naar het beproefde middel van de belastingverhoging. Het midden- en kleinbedrijf wordt daardoor in 1987 te veel in zijn ontwikkeling geremd”. Het KNOV vreest dat

het beleid daarmee een effectieve bestrijding van de werkloosheid in de wielen rijdt.

Het VNO, de grootste centrale ondernemersorganisatie, meent dat door de lastenverzwaring voor het bedrijfsleven de ondernemingen onvoldoende van het economisch herstel kunnen profiteren. Financiële meevallers, aldus het VNO, dienen aan het bedrijfsleven en de burgers te worden doorgegeven (verlaging van de Vennootschapsbelasting alsmede van de Loon- en Inkomstenbelasting); financiële tegenvallers moeten worden opgevangen door verdere bezuinigingen in de uitgaven van de overheid.

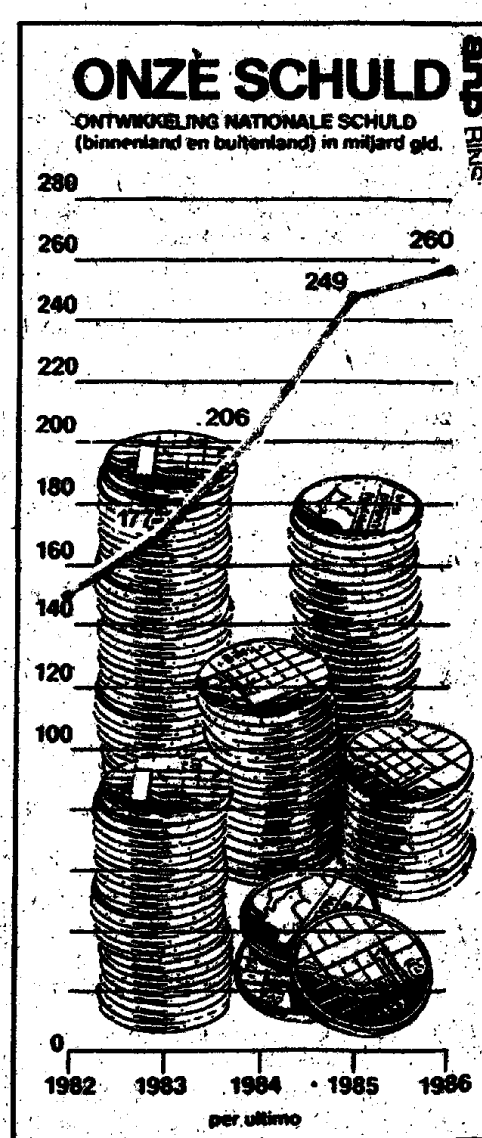
De christelijke vakcentrale CNV constateert dat de werkgelegen-

heid sneller stijgt dan verwacht, en dankt dat aan de inzet van de sociale partners. Tegelijkertijd constateert de vakcentrale dat het financieringsstekort aanzienlijk lager is dan de Miljoenennota suggereert. De conclusies die daaruit moeten worden getrokken zijn volgens de CNV dat de aanpak van de werkloosheid op dezelfde wijze moet doorgaan, terwijl er minder hoeft te worden omgebogen.

Woningen

De Nederlandse woningvoorraad zal verder verpauperen. Terwijl uit onderzoek blijkt dat er 42 miljard gulden nodig is om het woningbestand op peil te houden, is er in de begroting onvoldoende extra geld uitgetrokken om woningen op te knappen. Bij het voorgestelde verbeteringsprogramma gaat de kwaliteit van de woningvoorraad verder achteruit. Dat schrijft de Nationale Woningraad in een reactie op de begroting van Volks-huisvesting.

De organisatie is wel blij met de aangekondigde nieuwe verbeteringsregeling. Voor het eerst is er geld om woningen van na 1968 op te knappen en ook voor de naoorlogse woningbouw is meer geld uitgetrokken.

Nederland kan buitenland niet meer alleen aan

DEN HAAG - „Alléén kan Nederland zijn ideale noch zijn belangen actief bevorderen.” Omdat het „zich niet wenst te beperken tot de van toeschouwer op het wereltonceel, maar binnen het kader van mogelijkheden een actief buitenland beleid wil voeren ten aanzien van een breed spectrum van vraagstukken” moet het, ter wille van de effectiviteit, samenwerken binnen EG, NAVO en VN, aldus minister Van Broek in zijn jaarlijkse toelichting op het buitenlands beleid.

Hoewel sprake is van een zekere klimaatverbetering tussen Oost en West, valt thans nog niet te zeggen in welke mate deze zich zal doorzetten. Een wezenlijke verbetering van de Oost-West verhouding kan alleen maar 'een kwestie van lange adem' zijn. Gorbatsjov's uitlatingen over wapenbeheersing hebben verwachtingen gewekt. Maar de uiteindelijke toets is de concrete voortgang die in de verschillende onderhandelingen wordt geboekt en zijn uitspraken hebben niet altijd een concrete vertaling aan de onderhandelingsafel gevonden.

Het kabinet denkt door deze bezuinigingen en lastenverzwaringen volgend jaar in totaal 12,2 miljard binnen te krijgen. Daar staat een post van 800 miljoen aan extra uitgaven tegenover. Dat geld zal gebruikt worden voor het Rijkswegenfonds (100 miljoen) en ten behoeve van de investeringen van de PTT (idem). Zestig miljoen wordt uitgekeerd aan de 'veeljarig echte minima met kinderen'.

In het regeerakkoord was al afgesproken dat er extra geld zou komen voor onder meer het scheppen van banen (250 miljoen), onderwijs (50 miljoen), politie en justitie (idem), bodemsanering (16 miljoen), het oplossen van de mestproblematiek (25 miljoen) en een extra uitkering van 143 miljoen aan de gemeenten.

Hij zegt dat tussen de westerse partners van tijd tot tijd verschillen optreden, niet alleen aanzien van veiligheidskwesties, maar ook meer naar aanleiding van kwesties buiten NAVO-sfeer, zoals conflicten in de Derde Wereld en economische aangelegenheden. In het van de lotverbondenheid van de democratieën aan weerszijden van de Oceaan is het van verschillen beheersbaar te denken.

vervolg van pagina 1

DEN HAAG - De staatsuitgaven dalen volgend jaar voor het eerst in dertig jaar, en wel met 1,5 miljard. Maar de inkomsten verminderen aanzienlijk sneller. Dat komt vooral door de dramatische val van de olieprijs en de vermindering van de waarde van de dollar. De inkomsten van de overheid dalen daardoor met 12,6 miljard.

Burgers en bedrijfsleven profiteren hiervan. Vandaar dat het kabinet deze meevaller gedeeltelijk wil beperken door de al aangekondigde verhogingen van de btw en de accijzen op olie en benzine. Voorts heeft het kabinet besloten het nieuwe gat in de Schatkist niet geheel op te vullen. Het overheidstekort groeit daar-

Staatsuitgaven dalen voor het eerst sinds 30 jaar

door volgend jaar weer, tot ongeveer acht procent van het nationaal inkomen. Dat is een bedrag van rond de dertig miljard. Omdat er ook veel rentebetalingen en aflossing gefinancierd moeten worden, zal de overheid in 1987 elke week 1 miljard gulden moeten lenen.

Maatregelen

Al op 1 oktober stijgen de btw-tarieven elk met één procent.

Opbrengst: twee miljard. Op 1 november gaan de accijzen op benzine, diesel en olie omhoog. Een liter benzine wordt daarvoor negen cent duurder. Dat levert nog eens 0,8 miljard op. De doorwerking van deze verhoging naar de aardgasbaten van burgers, bedrijven en tuinders levert 0,6 miljard op.

Verder wordt de vermogensaf-trek verlaagd en de voorraadaf-trek afgeschaft, wat goed is voor 1,8 miljard. De verkoop van staatsdeelnemingen staat ge-boekt voor 200 miljoen.

De overheid zelf bezuinigt 5,4 miljard. Bijna de helft (2,4 miljard) wordt gevonden op de rijksbegroting. Ambtenaren en trendvolgers moeten 1,2 miljard inleveren, evenveel als de post sociale zekerheid. Volksgezondheid bezuinigt 0,6 miljard. Enkele kleinere posten en aanpassingen leiden tot voorts tot een eenmalige opbrengst van 1,4 miljard.

Miljoenennota belooft iedereen wat meer, maar... Rampspoed naar de toekomst verschoven

door flip de kam en frans nypels

EN HAAG - Een rampjaar zou het worden. Dat is de unanieme conclusie van een groep topambtenaren, die het afgelopen voorjaar in het zicht van verkiezingen stoeide met voorlopige cijferopstellingen voor de begroting van 1987. Het was op dat moment al langer bekend dat de aardgasverkopen in het buitenland sterk zouden verminderen. Dat is de schatkist, die het leeuwedeel van de gasin-
komst opeist, 6,5 miljard gulden.

het begin van dit jaar had echter anders kunnen zijn. De val van de olieprijs, die een extra strop voor minister Rijkman Groenewegen (financiën) die in de miljoenennota is opgenomen, wordt gecompenseerd in dollars en tot overmaat van ramp daalde in de loop van dit jaar de waarde van de dollar ten opzichte van de gulden. De vandaag gepubliceerde miljoenennota 1987 met definitieve begrotingscijfers, die de komende jaren zal worden gevolgd, brengt de totale inkom-
sten in beeld.

en procent inder

aardgasbaten voor de overheid dalen in één jaar met 12,6 miljard gulden. Van 21,2 miljard gulden in 1986 tot 8,6 miljard gulden in 1987. Daardoor raakt minister Rijkman Groenewegen in één klap bijna 10 procent van zijn ontvangsten kwijt. Naarmate de cijfers voor de komende jaren meer zicht krijgen op de omvang van het reusachtige gasgroeide hun vrees dat 1987 ook rampjaar zou worden voor de
ders en de ondernemingen.

zo'n enorm gaslek in de begroting kan slechts op twee manieren worden gedicht. Het mes gaat diep in de uitgaven van de overheid of de belastingen worden verhoogd. In beide gevallen doet dat een aanslag op de welvaart van de burgers. De overheid snoeit in het voorzienings- en uitkeringsgebied aan om hogere belastingen knagen de koopkracht. De enige vlucht zou zijn om het tekort op de begroting verder te laten stijgen. Maar het tekort bedraagt dit jaar 25 miljard gulden en is al jaren te hoog.

De komende jaren zal het tekort op zijn hoogtepunt komen. Het tekort van 1987 met 4 miljard gulden toont de bewindsman op pagina 14 van de Miljoenennota op, dat de politieke realiteit echter geen per insinuerende bezuinigingen
aat.

errassing

verrassing van de Miljoenennota is dat 11 miljard gulden uit de medische van Rijkman Groenewegen op een ramp voor de portemonnee van de burgers. Net als dit zal ook volgend jaar de koopkracht van veruit de meeste Nederlanders met tussen de 1,5 en 3 procent
stijgen.

bejaard echtpaar met alleen
ziet zijn koopkracht in 1987

voor een deel door aan de consumenten in de vorm van lagere prijzen. Op de internationale geldmarkten stijgt bovendien de waarde van de gulden. Daardoor wordt het voor Nederlandse ondernemers goedkoper om koffie, sinaasappels, automobielen, enzovoort in te voeren. Ook die dalende invoerprijzen leiden ertoe dat de consument in de winkel voor talloze ingevoerde producten minder hoeft te betalen. Goedkope energie en de harde gulden verzuimen zodoende de koopkracht, ook als het netto besteedbare inkomen in gulden gelijk blijft.

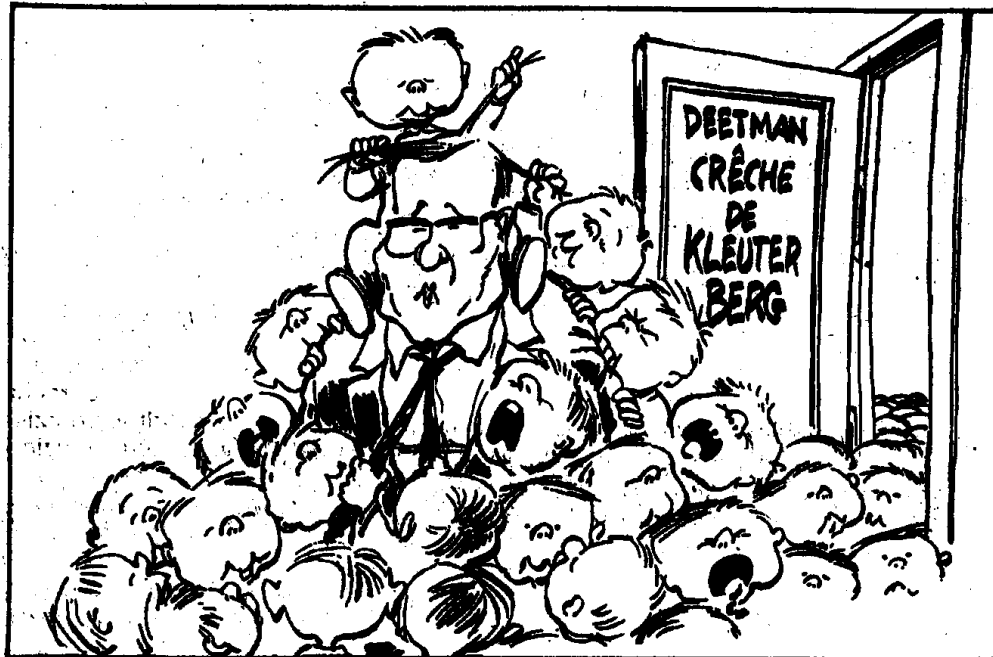
Dure reizen

Die door lastenverlichting en gemiddeld dalende prijzen toene-
mende koopkracht gebruiken de consumenten vooral om duurzame consumptiegoederen aan te schaffen, zoals personenauto's en video-recorders. Het hardst groeien de uitgaven voor vakanties in het buitenland. Dit jaar spenderen Nederlanders toeristen in het buitenland 13 procent meer; volgend jaar komt daar nog eens 8 procent bovenop. Nu is de koopkrachtstijging dit jaar nog niet zozeer te danken aan dalende prijzen, maar wordt vooral meer dan driekwart veroorzaakt door lagere sociale premies. De premies konden dit jaar omlaag door forse bezuinigingen op de uitkeringen.

Daar deze zomer weer zoveel meer Nederlanders in Spanje en Frankrijk toeristen worden zijn gesignaleerd, is dus in laatste instantie mede mogelijk gemaakt doordat thuisblijvende uitkeringsontvangers de buikriem

Zo moeten ziekenfondsverzekerden volgend jaar meer eigen bijdragen gaan betalen, al staat nog niet vast hoeveel en voor welke verrichtingen of medicijnen. Paspoorten worden duurder. Kleuters mogen pas later naar school, waardoor ouders langer geld moeten betalen voor opvang in de peuterspeelzaal. Het schoolgeld voor 16- en 17-jarigen wordt vervangen door lesgeld. Deze operatie dient de schatkist met 100 miljoen gulden te spekken. Voor ouders met 16- en 17-jarige kinderen betekent dit een extra last die alweer niet in het koopkrachtverzicht is terug te vinden.

Het zijn slechts enkele voorbeelden van de vele honderden maatregelen die Rijkman Groenewegen om het gaslek in zijn begroting te dichten. De eerder genoemde inkomensverminderingen voor bejaarden op het minimum en werknemers bij de overheid en in de bedrijven zullen in de meeste gevallen voor een deel weggelaten door bezuinigingen en lastenverzwaringen die buiten het koopkrachtverzicht zijn gehouden. Niemand kan de invloed van al die maatregelen naspeuren, omdat elke burger, afhankelijk van zijn persoonlijke omstandigheden, met meer of minder van de lastenverzwaringen door allerlei andere overheidsmaatregelen te maken krijgt. Toch gaan veruit de meeste consumenten er dit en volgend jaar aantoonbaar op vooruit. Dat kan door dat het nationale inkomen (dat wat de economisch actieven met elkaar verdienen) in beide jaren met 2 procent groeit. Waar groei is, valt wat te verdelen. Dat merken ook de vader-

moesten aanhalen. Daarin komt de verminderde solidariteit van de mensen die (nog) werken met uitkeringsontvangers tot uitdrukking.

Toch lastenverzwaring

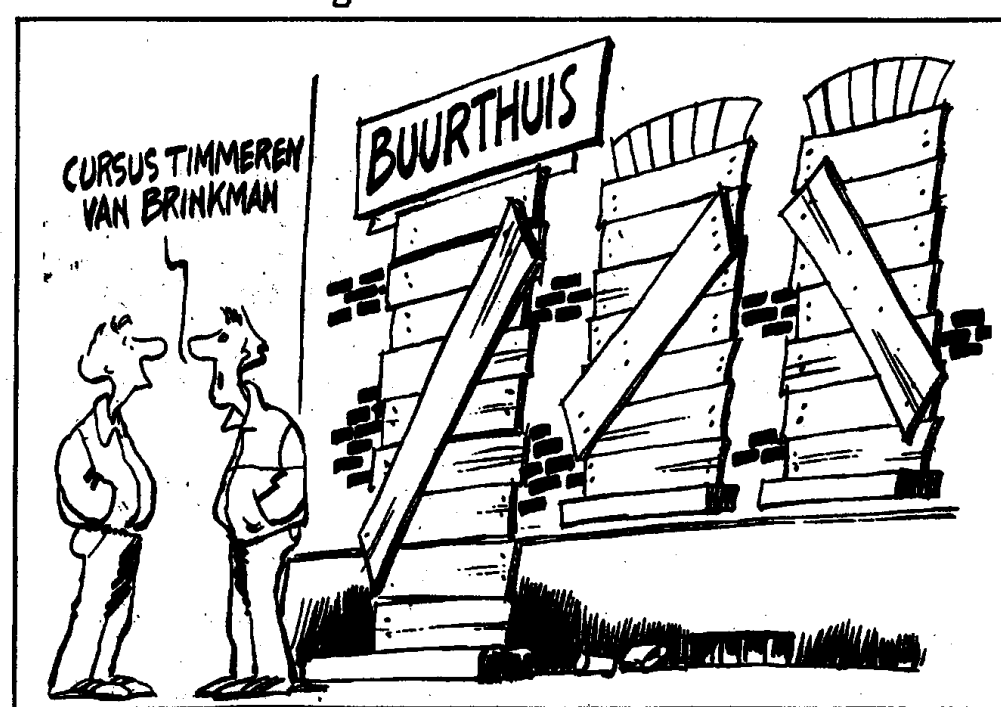
De tot optimisme stemmende koopkrachtverlichting in het parlementaire drukwerk moeten trouwens wel met een korreltje zout worden genomen. In die overzichten is rekening gehouden met de stijging van de cao-lonen (gemiddeld 1 procent) en met de gevolgen van bepaalde overheidsmaatregelen zoals de inflatiecorrectie, lagere sociale premies, verlaging van de kinderbijslag en de bevestiging van ambtenarensalaries en uitkeringen. In de gebruikelijke 'koopkrachtplaatjes' wordt echter geen rekening gehouden met tal van bezuinigingsmaatregelen, waarmee slechts een deel van de burgers te maken krijgt.

landse ondernemers. Ze schreeuwen weliswaar moord en brand over de beperking van fiscale voordelen voor het bedrijfsleven met enkele miljarden, maar het gaat ze als groep voor de wind.

Vijf jaar geleden ontvingen de kapitaalverschaffers minder dan een dubbeltje van elke in de bedrijven verdiende gulden. Die andere negentig cent vormde de beloning voor de werknemers. In krap vijf jaar tijd hebben de kapitaalverschaffers hun aandeel weten te verdubbelen tot 20 cent van elke in de bedrijven verdiende gulden. Het aandeel van de werknemers daalde dus van negentig tot twintig cent per verdiende gulden. De oorzaak was de zeer gematigde loonontwikkeling in de eerste helft van de jaren tachtig.

Slachtoffer

De vreugde van consumenten en ondernemers staat in scherp contrast met het verdriet van minister

Ruding. De schatkistbewaarder is het grote slachtoffer van de scherp gedaalde olieprijs en dollarkoers. Bekommerd constateert Ruding in de dit jaar buitengewoon leesbare Miljoenennota dat de Nederlandse samenleving wordt geconfronteerd met een verdelingsprobleem. Het leven voor burgers en bedrijven wordt, vele miljarden goedkoper, terwijl de overheid 12,6 miljard gulden aan aardgasbaten derft.

Ruding blijkt opeens bekeerd tot het klassieke PvdA-leerstuk 'Eerlijk Delen'. Hij roemt een deel van het olievoordeel van burgers en bedrijven af ten gunste van de schatkist door de btw en de accijnzen op olieproducten te verhogen. Dat brengt 3,5 miljard gulden in het laatste. Waarom verhoogt hij de belastingen niet nog verder? Het financierings-tekort moet immers omlaag. Een nog verdergaande belastingverhoging zou in strijd zijn met het regeerakkoord. Daarin is uitdrukkelijk vastgelegd dat de druk van belastingen en premies samen tot 1990 niet mag stijgen, zo mogelijk zelfs verlaagd dient te worden. De Miljoenennota toont aan dat Ruding met zijn belastingverhogingen tot de grens is gegaan. Zowel in 1986 als in 1987 is de druk van belastingen en premies 52 procent van het nationale inkomen. Dat wil zeggen dat van elke in Nederland verdiende gulden 52 cent opgaat aan belastingen en sociale premies.

Nu de weg van verdere belastingverhoging is geblokkeerd, kan een stijging van het financieringstekort alleen worden vermindert door meer te bezuinigen dan de aangekondigde 5,5 miljard gulden. Ruding constateert het zelf in de Miljoenennota. Nog verdergaande bezuinigingen zijn politiek onhaalbaar. Een nieuwe verlaging van sociale uitkeringen zou strijdig zijn met in de verkiezingscampagne gedane beloften. Het uiterste wat het kabinet in deze sfeer durft voor te stellen is de uitkeringen opnieuw te bevroren (opbrengst 1 miljard gulden).

Een andere beproefde bezuinigingsstrategie bestaat uit de aantasting van de arbeidsvoorwaarden van het overheidspersoneel. Het afgelopen voorjaar verscheen echter een rapport waarin de beloning van ambtenaren en werknemers in de bedrijven wordt vergeleken. Uit deze 'pakketvergelijking' bleek dat ambtenaren die evenveel of meer verdienen dan het modale salaris (netto 2000 gulden per maand) een achterstand hebben ten opzichte van wat het bedrijfsleven betaalt. Gezien de uitkomsten van de pakketvergelijking heeft het kabinet het niet aangedurfd de ambtelijke salarissen te verlagen. Wel blijft het ambtelijke salaris voor de vierde achtereenvolgende keer bevroren. Opbrengst: een kleine miljard gulden.

Omdat op de uitkeringen en salarissen niet onbeperkt kan worden bezuinigd, heeft het kabinet wanhopig gezocht naar mogelijke uitgavenverminderingen in de gezondheidszorg (0,6 miljard gulden) en bij de departementale uitgaven (2,4 miljard gulden). Hogere bedragen waren kennelijk niet haalbaar; elke maatregel die de afgelopen maanden bekend werd om die bezuinigingen te realiseren, stuitte op stormen van maatschappelijke kritiek. Ruding heeft zich in het kabinet

knarsetandend moeten neerleggen bij het feit dat ook hier de grenzen van het politiek haalbare bleken te zijn bereikt.

Het zal de minister van financiën al moeite genoeg kosten om zijn collega's het komende jaar voldoende begrotingsdiscipline bij te brengen. Tussen de regels van de Miljoenennota door doemen al weer nieuwe uitgavenoverschrijdingen en bezuinigingen die niet echt hard zijn op. Verontrustend is bijvoorbeeld dat in de toelichting op de verschillende departementale begrotingen veel bezuinigingen nog niet in detail zijn uitgewerkt.

Tekort omhoog

Als de belastingen niet omhoog mogen en verdergaande bezuinigingen politiek onmogelijk zijn, is het onontkoombaar dat het tekort van de overheid weer toeneemt. Dat gebeurt volgend jaar dan ook. Nadat Ruding het tekort sinds 1983 ten koste van grote bezuinigingsoperaties (in totaal 34 miljard gulden) heeft weten te verminderen, moet hij nu een bittere pil slikken. In het eerste jaar van de kabinetperiode waarin Lubbers zijn karwei wilde afmaken, stijgt het tekort van de overheid van 7 naar 8 procent van het nationale inkomen, van 25 miljard tot 29 miljard gulden.

Hierdoor neemt de staatsschuld, momenteel 230 miljard gulden, volgend jaar met bijna 30 miljard gulden toe. Bovendien moet de minister van financiën op de oude schuld 13 miljard aflossen. Ook dat geld moet hij vinden op de kapitaalmarkt. In totaal is Ruding's financieringsbehoefte volgend jaar dus (29 plus 13) 42 miljard gulden. Het komt erop neer dat Ruding in 1987 bijna wekelijks moet proberen 1 miljard gulden op de kapitaalmarkt te lenen. Op langere termijn is het bepaald niet zeker dat particulieren en institutionele beleggers bereid zullen blijven om in zo'n financieringsbehoefte van de Staat der Nederlanden te voorzien.

In een van de meest onrustbarende passages uit de Miljoenennota wijst Ruding erop dat de grote institutionele beleggers in het begin van de volgende eeuw staatsobligaties moeten gaan afstoten om de pensioenen van de vrijgezinde Nederlandse bevolking te kunnen betalen. Ze hebben dan dus minder geld beschikbaar om aan de staat uit te lenen. Als die bron voor de dekking van het financieringsstekort gedeeltelijk opdroogt, is het hoogst onzeker dat andere beleggers zoveel extra geld aan de Staat der Nederlanden willen en kunnen lenen.

Wie dat beseft, realiseert zich dat de rampspoed die was geprofoeterd voor 1987 wel tijdelijk kan worden afgekoeld, maar dat de rekening eens wordt gepresenteerd. Ruding weet dat. Hij zegt in de Miljoenennota onomwonden dat de belastingbetalers de rekening in de toekomst zullen moeten voldoen. Inmiddels neemt ook de rentelast op de staatsschuld jaarlijks toe. In 1985 ging 1/7 deel en in 1987 1/6 deel (22 miljard) van de ontvangsten van de rijksoverheid op aan rente. Hoge tekorten in het heden roepen via hogere rentelasten in de toekomst op, aldus de Miljoenennota. "Dat maakt verkleining van het tekort steeds moeilijker, maar ook steeds noodzakelijker."

Nieuwbouw

● Minder nieuwbouw en meer woningverbetering. Dat is het belangrijkste dat de begroting van het ministerie van Volks-huisvesting te melden heeft. Staatssecretaris Brokx moet volgens het regeerakkoord in de komende jaren 1,7 miljard gulden bezuinigen en hij zoekt dat vooral in vermindering van het nieuwbouwprogramma. Dat het woningtekort iets ophoopt, neemt hij op de koop toe. Het totale woningbouwprogramma ligt volgend jaar op 98.000 woningen en daalt tot 93.000 in 1990. De regering heeft volgend jaar wel meer geld uitgetrokken voor woningverbetering. Het verbeteringsprogramma van particuliere huurwoningen wordt tot 1990 verhoogd tot 8.000 woningen. Verder wordt het verbeteringsprogramma voor aangekochte bezittingen verhoogd tot 12.000 woningen in 1990. Ook voor de verbetering van de naoorlogse woningbouw komt meer geld. Dit jaar konden er 30.000 woningen worden aangekocht, in 1991 zullen dat er 40.000 zijn. Voor het eerst is er ook geld beschikbaar om woningen van na 1968 te verbeteren.

Kinderbijslag

● De kinderbijslag gaat met ingang van 1 januari met een procent omlaag. Halverwege 1982 volgt een tweede verlaging met 1,7 procent. De hoogte van de kinderbijslag wordt daarmee aangepast aan de prijsdalingen. Staatssecretaris De Graaf en minister De Koning kondigen dat aan in de begroting van het ministerie van sociale zaken. In de wet staat dat de hoogte van de kinderbijslag afhankelijk is van de prijsontwikkeling. De kinderbijslag is enige uitkering die volgend jaar daalt. Alle andere uitkeringen zullen worden bevroren. Dat bespaart de schatkist ruim een miljard op.

Nog 55 miljoen

● Minister Deetman (onderwijs) moet nog besparingen van ongeveer 55 miljoen gulden vinden om de 1 miljard aan structurele bezuinigingen vol te maken die het onderwijs in de komende kabinetperiode moet opbrengen. De begroting voorziet voor volgend jaar in bezuinigingen van ruim een half miljard. Voor het basis- en speciaal onderwijs maakte Deetman al drie omstreven maatregelen bekend: vierjarige kleuters later naar de basisschool (besparing 90 miljoen in 1987, oplopend tot 216 miljoen in 1990), minder snelle vervanging van zieke leerkrachten (besparing 130 miljoen) en beperking van de groei van het (voortgezet) speciaal onderwijs (besparing 25 miljoen in 1987 en 125 miljoen in 1990).

Uitkeringsfraude

● Er komt een aparte opsporingsdienst ter bestrijding van fraude in de sociale zekerheid. Daarnaast moeten bedrijfsverenigingen en sociale diensten zwaardere eisen gaan stellen aan uitkeringsgerechtigden, wanneer die onjuiste of onvolledige informatie hebben verstrekt. Ook zal met spoed een sociaalnummer worden ingevoerd. Dat blijkt uit de begroting van het ministerie van sociale zaken. De nieuw op te richten opsporingsdienst zal volgend jaar aan veertig ambtenaren werk gaan bieden, zo blijkt uit de summere mededelingen van het departement over dit punt. Hoe de opsporing het best geregeld kan worden, moet nog bekeken worden.

Bus duurder

● Het bus- en tramkaartje wordt volgend jaar opnieuw duurder. Om welk percentage het gaat, is nog niet bekend. Volgens minister Smit-Kroes (verkeer en waterstaat) is aan een prijsstijging niet te ontkomen. Het kabinet heeft besloten om structurele de overheid bijdrage voor de dekking van de exploitatietekorten in het openbaar te verminderen. In 1987 zal het rijt 50 miljoen gulden inhouden. Smit-Kroes zegt dat de tariefverhoging ook noodzakelijk is omdat de BTW met 1 procent omhoog gaat naar 6 procent. Bij de prijsstijging zal de Nederlandse Spoorwegen zoveel mogelijk worden ontzien.

Telefoneren

● Onbeperkt bellen voor een kwartje binnen een plaats is er met ingang van het nieuwe jaar er niet meer bij. De PTT gaat een lokaal tijdtarief invoeren. De kosten van het telefoneren wordt overdag 1 tik per 5 minuten. In het weekeinde en 's avonds wordt de teller 1 tik per 10 minuten. De PTT vindt invoering van het lokale tijdtarief noodzakelijk omdat zeer langdurige gesprekken, onder meer door computers onderling, in aantal groeit, terwijl daarvoor niet een bedrag wordt betaald dat in overeenstemming met de kosten is. Bovendien is gebleken dat de meeste mensen nauwelijks letten op het goedkope of dure tarief, waardoor ook overdag veel door particulieren wordt gebeld. Het lokale tijdtarief levert de PTT volgend jaar ongeveer 45 miljoen gulden extra op.

'BEDRIJFSLEVEN WINT TERREIN OP WERELDMARKT'

Planbureau: groei dik twee procent

EN HAAG - De productiegroei van de bedrijven stijgt volgend jaar met 2 à 2,5 procent tegen 2 procent dit jaar. De besparingen in vaste activa (machines, gebouwen en dergelijke, exclusief woningen) zullen in 1987 met 4,5 procent toenemen, de helft van dit jaar, al het Centraal Planbureau (CPB) in de Pro-Economische Verkenning 1987 tegelijk met de Miljoenennota aan het parlement is aangeboden.

CPB wijst erop dat deze cijfers positief zijn als daarin de energiestroom beschouwd wordt gelaten. Wordt de groei van de productiegroei in de delfwinning niet meegerekend, dan zal de productiegroei zowel dit als volgend jaar 3 procent dalen. Volgens het CPB is de cijfer de belangrijkste indicator van de economische groei als factor voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid, industrie, en daarbinnen vooral de mede- en de chemie, levert de belangrijkste

bijdrage aan de productiegroei.

Investerings

Ook bij de groei van de bedrijfsinvesteringen speelt de moeilijke situatie in de olie- en gassector een belangrijke rol. In deze sector treedt een investeringsdaling van 40 procent op, deels als gevolg van de gedaalde olieprijs, deels door het aflopen van de investeringen in het flexicokerproject van Esso.

Wordt de energiestroom buiten beschouwing gelaten dan blijkt de groei van de investeringen volgend jaar minder te dalen: van 10 procent in 1986 naar 7,5 procent in 1987, aldus het CPB. Het aandeel van de uitbreidingsinvesteringen in het totaal van de investeringen neemt toe. Dat leidt het CPB af uit de 'opvallende' investeringsgroei bij bedrijfsgebouwen: in 1986 12,5 procent, terwijl voor 1987 10 procent wordt geraamd.

De investeringen in woningen zullen vol-

gend jaar met 2 procent groeien, evenveel als dit jaar, zo verwacht het CPB. De toename in een andere categorie bestedingen, die van de gezinnen, is enigszins vertraagd. Voor 1986 wordt die groei op 3 procent voor 1987 op 2,5 procent geraamd. De (materiële) bestedingen van de overheid dalen in 1987 met 0,5 procent ten opzichte van een groei dit jaar met 1 procent. Binnen dit totaal gaan de overheidsinvesteringen in 1987 met 3 procent achteruit en neemt de materiële consumptie met 0,5 procent toe door meer onderwijs en wegen en meer geld voor onderwijs en de gemeenten.

Wereldmarkt

Het Planbureau voorziet voor het bedrijfsleven in 1987 terreinwinst op de wereldmarkt, vooral omdat het wat prijzen betreft goed kan concurreren. Bij een groei van de wereldhandel (exclusief energie) van 4,5 procent raamt het CPB een groei van de export van goederen in volume van 5,5 procent. Voor de goedere-

invoer raamt het CPB een toename met 6 procent.

Het overschot op de lopende rekening van de betalingsbalans loopt volgend jaar terug van 17 miljard tot 13 miljard gulden. Die vermindering is voor het overgrote deel het gevolg van de dalende prijzen bij de uitvoer van aardgas, die immers de olieprijs volgen. Het CPB gaat er van uit dat de olieprijs eind dit jaar op het huidige niveau van 14 en volgend jaar gemiddeld op 15,50 dollar per vat zal liggen. Als dollarkoers houdt het Planbureau voor 1987 2,25 gulden aan.

Levensonderhoud

Het CPB noemt na het stabiele prijspeil in 1986 de voorsiene daling van de kosten van levensonderhoud met 1,5 procent een van de markante punten uit de raming voor 1987. Deze prijsontwikkeling vindt haar oorzaak in de matiging van de loonkosten, de dalende invoerprijzen en de daling van de aardgasprijs met ruim

een kwart. Een en ander gaat gepaard met een belangrijke verbetering van de bruto winsten van de bedrijven in 1986 en van een lichte inkrimping ervan in 1987.

Voor de CAO-lonen raamt het Planbureau voor volgend jaar - uitgaande van 0,5 procent arbeidsduurverkortende - een groei van 1 procent bij een toename van de totale loonsom per werknemer van 1,5 procent. Dit gegeven gevoegd bij dalende sociale premies en verlaging van de kinderbijslag op grond van een lager prijspeil leidt tot een verbetering van de koopkracht van de modale werknemer in het bedrijfsleven (bruto jaarinkomen rond 41.000 gulden) met 2,5 procent. Inclusief incidentele verhogingen (periodieken en dergelijke) is die verbetering 3 procent.

De koopkrachtverbetering is naast het toegenomen vertrouwen van de consument in de economische ontwikkeling de oorzaak van een groei van de particuliere consumptie in 1987 van 2,5 procent, na een groei met 3 procent in 1986.

Ruding wilde feitelijk meer bezuinigen „VVD weinig consequent”

door louis burgers en peter van nuijsenburg

DEN HAAG – De boodschap van Ruding laat zoals gebruikelijk niets aan duidelijkheid te wensen over: voorop staat het 'tjdpad', het tempo waarin het overheidstekort de komende jaren moet dalen. Lastenverlichting, zoals bijvoorbeeld de VVD wil, komt pas op de tweede plaats. Ook na vijf jaar van bezuinigen en nog eens bezuinigen blijft de broekriem aangehaald.

Het kan zelfs nog wel wat meer. Aan de vooravond van Prinsjesdag 1986 benadrukt de bewindsman dat eventuele meevallers de komende jaren het best ook gebruikt kunnen worden voor de vermindering van het tekort. Verhoging van de belastingen, hoe belangrijk ook, zou betaald moeten worden uit extra omvangingen.

„Ik vind het niet erg consequent van de VVD dat zij nu pleiten voor lastenverlichting. Zij hebben gelijk dat de lasten in ons land te hoog zijn. Maar het is onjuist dat zij nu zwijgen over de even noodzakelijke vermindering van de overheidsuitgaven. Als zij nu zo snel willen komen tot belastingverlaging, dan hadden zij maar moeten instemmen met extra omvangingen.”

„Zelfs als het tijdpad gehaald wordt, dan blijft het overheidstekort te hoog. Of het nou zeven procent is (het doel voor 1988, red.) of 3,25 procent (in 1990), het blijft een belasting op de toekomst. Kijk maar in de tabellen van de Miljoenennota hoe de rentelasten en de staats-schuld de komende jaren exploderen.”

Als minister van financiën kan Ruding zich niet veroorloven al te optimistisch te klinken. Hij moet immers de komende jaren nog de nodige bezuinigingen binnenhalen. Maar hij deelt de opvatting van zijn collega De Korte (economische zaken) dat het een stuk beter gaat, dat Nederland weer in de voorhoede van het economisch peloton terecht is gekomen.

„Het gaat nog niet goed genoeg. Er liggen nog genoeg problemen op de weg naar de gezondmaking van de overheidsfinanciën. Maar ik deel de visie die uit de ramingen spreekt dat we in een periode van gestage economische groei verkeren. Ik zeg daar wel direct bij: mensen pas op. Er zijn nog 'beren' die aan de olieprijs (kan tot 1990 verder dalen, red.) en het renteniveau (kan stijgen).

Het kabinet wil de komende vier jaar in totaal ruim 18 miljard aan bezuinigingen en lastenverzwaringen doorvoeren. Een fors bedrag, dat vooral nodig is omdat volgend jaar de aardgasopbrengsten dramatisch verminderen. Daarom is het volgens Ruding nog aan de magere kant. „Ik vind de ramingen wat aan de optimistische kant. Een totaal bezuinigingsbedrag van 23 miljard was beter geweest. Maar gegeven het regeerakkoord ben ik tevreden over de uitwerking in 1987, met ruim 12 miljard aan maatregelen. Maar er blijven risico's.”

„Wat mij betreft mocht er geen cent meer vanaf. De plannen zijn zelfs nog wel wat aangescherpt. En mocht het tegengestaan dan zal ik aankomen met het regeerakkoord, dat dan heel duidelijk is over de noodzaak van extra maatregelen.”

De bewindsman beroemt zich er regelmatig op dat hij de beste verdediger is van de belangen van de burgers in Den Haag. Toch heeft hij ingestemd met een fors pakket aan lastenverzwaringen voor burgers en bedrijfsleven. De verhoging van de btw en van de accijnzen betekent al-

leen al een extra jaarlijkse aanslag van 3,4 miljard op de Nederlandse huishoudportemonnee.

„Ik ben daar ook niet enthousiast over. Ik had liever gezien dat het aandeel van de omvangingen in het pakket (5,4 miljard) groter was geweest. Maar het is niet anders. Dat was op korte termijn niet te bereiken. Anderen, ook ministers, vonden zelfs dat de lasten nog wel wat meer verhoogd hadden kunnen worden. Maar dan ben ik een soort achtervanger voor de burger: de belastingen en de premies moeten zo laag mogelijk zijn.”

„Het zou nog anders zijn geweest als er volgend jaar sprake zou zijn van een daling van de koopkracht. Maar ondanks onze maatregelen nemen de bestedingsmogelijkheden voor de burgers volgend jaar duidelijk toe. Je moet het dus relatief zien. Ik vind overigens wel dat de overheid een deel van het voordeel dat de burgers hebben van de daling van de gasprijs mag terughalen. Dat geldt nadrukkelijk ook voor de accijnzen.”

„De verhoging van de btw vind ik veel moeilijker te verdedigen. Ik heb veel langer moeten nadenken over de verhoging van het hoge tarief van 19 naar 20 procent. Dan moet je rekening houden met het gemiddelde tarief in de andere Europese landen. En vergeet u ook het probleem van het grijze en het zwarte circuit niet.”

Voor het eerst in dertig jaar zullen volgend jaar de overheidsuitgaven lager zijn dan dit jaar, zegt Ruding vol trots in de Miljoenennota. Ze dalen met ongeveer 1,5 miljard. Dat heeft te maken met de dalende prijzen (waardoor de overheid ook minder hoeft uit te geven) en de voorgenomen vermindering van het aantal ambtenaren.

• Minister Ruding

Toch: „De omslag hebben we eigenlijk al in 1984 bereikt, toen voor het eerst het aandeel van de collectieve uitgaven in het nationaal inkomen daalde. Maar dit is een pakkend gegeven. Dat hebben we willen benadrukken.”

Fel weersprekt de minister de suggestie dat Nederland als de vooravond staat van een crisis als die van de jaren dertig, met dalende prijzen, dalende economie en grote werkloosheid. „Toen waren de overheidsuitgaven heel laag. Nu zijn ze juist heel hoog. We staan daarmee zelfs zo ongeveer aan de top, na Zweden.”

Ruding verwacht overigens dat de prijsdaling, volgend jaar geschat op 1,5 procent, niet verder zal doorzetten. Een stijging ligt eerder voor de hand omdat er een eind komt aan de daling van de koers van de dollar en van de energieprijzen. „Een vergelijking met bepaalde aspecten van de jaren vijftig en zestig

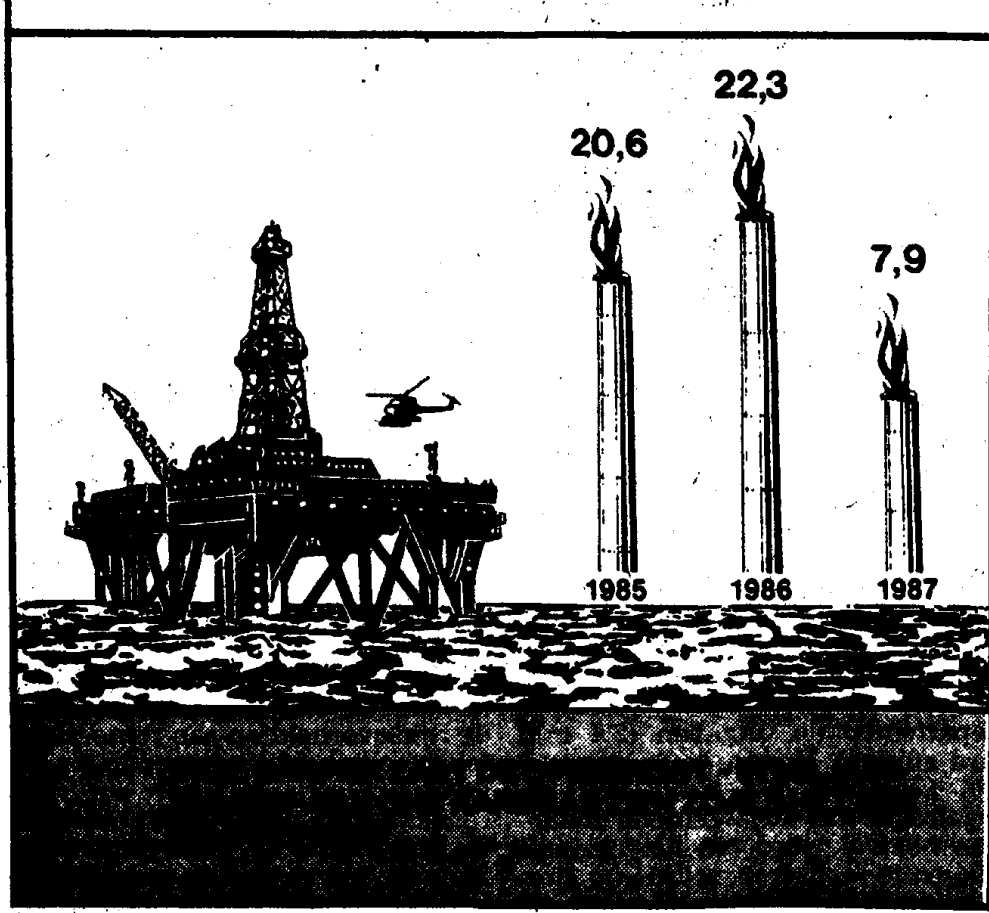
sprekt mij veel meer aan. Toen hadden we geringe tekorten bij de overheid en een grote economische groei. Mijn stelling is dat het proces van sanering van de overheidsuitgaven best hand in hand kan gaan met verbetering van de economische groei en de werkgelegenheid.”

Daarom verheelt Ruding ook niet dat hij liever had gezien dat zowel regeerakkoord als begroting duidelijker waren geweest over de noodzaak van bezuinigingen op de zgn. inkomensafhankelijke regelingen (huursubsidie, studiefinanciering). Wel is het kabinet erin geslaagd de uitgaven voor deze regelingen gelijk te houden. Maar inmiddels dreigen er problemen met de bijstandsgeregeling voor gescheiden vrouwen met of zonder kinderen (stijgt 100 miljoen) en de groeiende uitgaven voor de EG (plus 200 miljoen). „Inkomensafhankelijke regelingen hebben een soort vangnetfunctie. Maar ze werken ook verstarrend en ze verhullen de realiteit. Diensten worden aangeboden tegen een prijs die ligt onder de marktprijs. Als economie moet de rol van de overheid ook op deze punten nog zo groot zijn. Ik vind een heroverweging op haar plaats. De overheid moet zich niet langer overal mee willen bemoeien. Gelukkig hebben we een ommekeer bereikt. Het zet wel zoden aan de dijk, maar we zijn er nog lang niet. We zitten nog ver boven het gemiddelde van de vergelijkbare landen.”

„Onze economie is heel open. We moeten dus internationaal denken. Als de concurrenten 38 uur of meer per week werken, kunnen wij het niet bij 32 uur laten. Als hun belastingen en premies lager zijn, moeten wij ook omlaag.”

Op dit punt valt er nog veel te verbeteren. Dat karwei zal in 1990 nog niet klaar zijn. De terugdringing van de overheidssector verloopt heel langzaam, te langzaam laat de minister ten slotte doorschermen. „Het kan wel sneller, maar alleen als we draconische maatregelen nemen. Maar daar voel ik niets voor. Als men mij ergens van wil beschuldigen, dan moet het zijn dat mijn bezuinigingsbeleid te gematigd is. Maar er zijn nu eenmaal grenzen. Dat zie ik zeer wel in.”

GELUKKIG HEBBEN WE GAS

De Korte: zie je wel dat de formule werkt

DEN HAAG – „Ondanks de btw-verhoging en ondanks de accijnshoogte is er volgend jaar een verbetering van de koopkracht voor de gemiddelde burger van 3 procent. Inclusief incidentele loonsverhogingen weliswaar.” De nieuwe minister van economische zaken, Rudolf de Korte, is er nogal verguld mee. Vlak voor hij zijn eerste begroting op Prinsjesdag aan het parlement presenteert schetst hij een in zijn ogen verheugende ontwikkeling van de vaderlandse economie.

„Ik wil er aan herinneren dat we een paar jaar geleden allerlei schrikbeelden over ons heen geroepen kregen van de 'dual' economie die deze overheid veroorzaakte. Deze overheid, het vorige kabinet, deed het helemaal niet goed, volgens de oppositie. We waren de economie uit

elkaar aan het trekken. Er werd alleen maar aan de export gedacht en niet aan de consumptie. Maar inmiddels heeft dat beeld zich aardig hersteld.”

– Maar is het niet logisch dat wanneer de overheid inkrimpt er geen banen voor ambtenaren bijkomen, dus de stijging van de werkgelegenheid geheel in de marktsector moet plaatsvinden?

„Dat is natuurlijk wel waar, maar het gebeurt dan ook maar in de marktsector. Een paar jaar geleden zei de oppositie dat we alleen maar de consumptie aan het afroemen waren, met name de sociale consumptie. De regeringspartijen zeiden toen: wacht maar, wacht maar, het komt allemaal op z'n pootjes terecht. Het model werkt. Je zult zien dat de werkgelegenheid in het bedrijfsleven zich gaat herstellen. En dat gebeurt nu.”

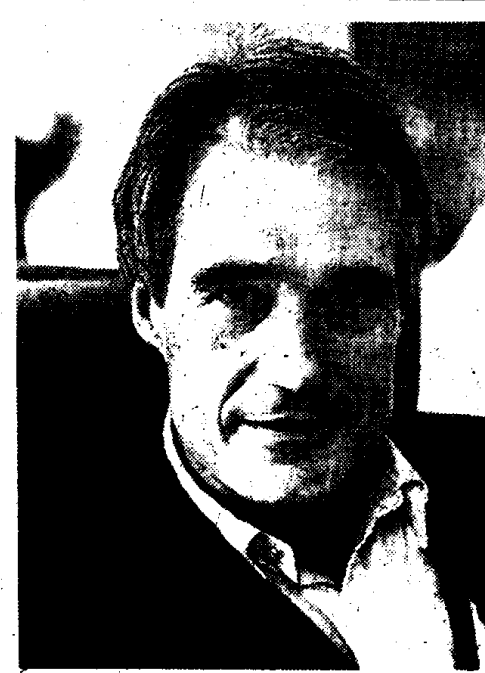
„Ga maar na: bij de industrie zijn er vanaf het begin van de jaren '70 alleen maar ieder jaar duizenden banen afgegaan. De industrie die voor

die tijd meer dan een miljoen arbeidsplaatsen had is verminderd tot zo'n 800.000. En nu voor het eerst zien we, dit jaar en komend jaar, dat er in de industrie arbeidsplaatsen bijkomen. Je ziet ook dat de groei van de industrie nog weer hoger ligt dan bij bedrijven in het algemeen. De groei van de industrie ligt op dit moment op 4 procent en volgend jaar nog weer wat hoger. In de metaal en de chemie met name.”

„De overheid haal ik uit de groeicijfers. Wij willen minder overheid en meer markt; die moet je dus niet in het plaatje meerekenen. Ik haal de energiesector er ook uit, omdat die door de daling van de aardgasopbrengsten zo'n algemene daling ondervindt. Dan kom ik op 2,5 à 3 procent en volgend jaar op 3 procent. De industrie daarbinnen zelfs 4 procent en volgend jaar nog hoger.”

– Is het niet oneerlijk om bij stijgende energieprijzen die sector er wel bij te rekenen en nu het minder gaat, niet?

„Wij gaan er van uit dat het maar

• Minister De Korte

een tijdelijke verlaging van de energieprijzen betreft. Als het zo zou zijn dat we voor lange jaren een daling te zien zouden krijgen van de olieprijs en dus de gasprijs, dan zou het anders komen te liggen. We weten allemaal dat de onenigheid binnen de OPEC hier ook aan ten grondslag ligt. Daar is men weer in gesprek met elkaar en je ziet dat de olieprijs weer iets omhoog gaat.”

„Op lange termijn is het in niemands voordeel te lage energieprijzen te hebben. Als die zich herstellen, komt er weer een normale ontwikkeling in de delfstofwinning, in de energiesector. Maar dit ene jaar moet ik de energiesector er

De Koning waarschuwt voor loongolf

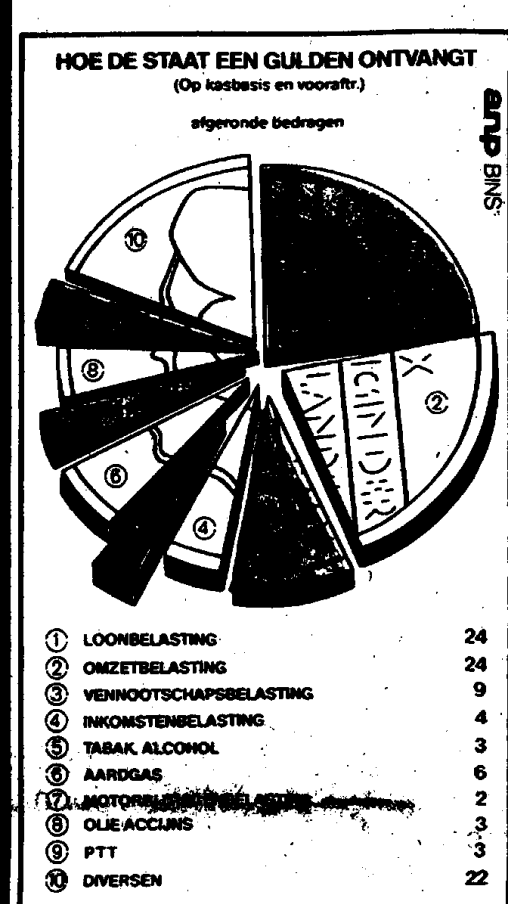
DEN HAAG – Hoge looneisen zijn funest voor het herstel van de werkgelegenheid. De loonstijgingen zitten op het ogenblik al tegen een 'ovengrens' aan. De hoge werkloosheid en het te verwachten lage investeringspeil rechtvaardigen een voortgezette loonmatiging. Bovendien gaat vrijwel iedereen er volgend jaar toch al in koopkracht op vooruit. Minister De Koning (Sociale Zaken) stelt dat in de toelichting op zijn begroting. De bewindsman waarschuwt nadrukkelijk dat een loongolf het 'wankel evenwicht' in de economie kan verstoren. In de komende kabinetsperiode is koopkrachtbehoud voor iedereen mogelijk wanneer de cao-lonen met een half procent stijgen en de bruto-inkomens van ambtenaren bevroren worden. Voor volgend jaar rekent het Centraal Planbureau echter al met een stijging van de cao-lonen met een procent.

• Minister De Koning

Inkomens

Het beroemde 'koopkrachtplaatje' voorspelt voor 1987 voor vrijwel alle mensen met een minimum-uitkering of minimumloon en de ambtenaren tot modaal een verbetering met minstens 1,5 procent. Dat

Twee procent-groei Defensie in gevaar door bezuinigingen

DEN HAAG – De in het regeerakkoord overeengekomen reële groei van het defensiebudget met twee procent wordt door overheidsbezuinigingen zodanig aangetast dat een werkelijke groei van 1,5 procent overblijft. Daardoor moeten bij de drie krijgsmachtdelen accentveranderingen worden aangebracht. Een van die bezuinigingsmaatregelen heeft bij Defensie een inkrimping met drie procent van het personeelsbestand tot gevolg.

Daardoor zullen in het komende begrotingsjaar 846 burgerarbeidsplaatsen moeten worden ingevuld, hetgeen overigens niet gepaard gaat met gedwongen ontslagen. Omdat

die vermindering niet ten koste mag gaan van militair-operationele taken en het Nederlandse aandeel in de bondgenootschappelijke verdediging wordt de sterkte van het militair personeel ongemoeid gelaten. Voor de jaren na 1987 staat de omvang van de personeelsvermindering nog niet vast.

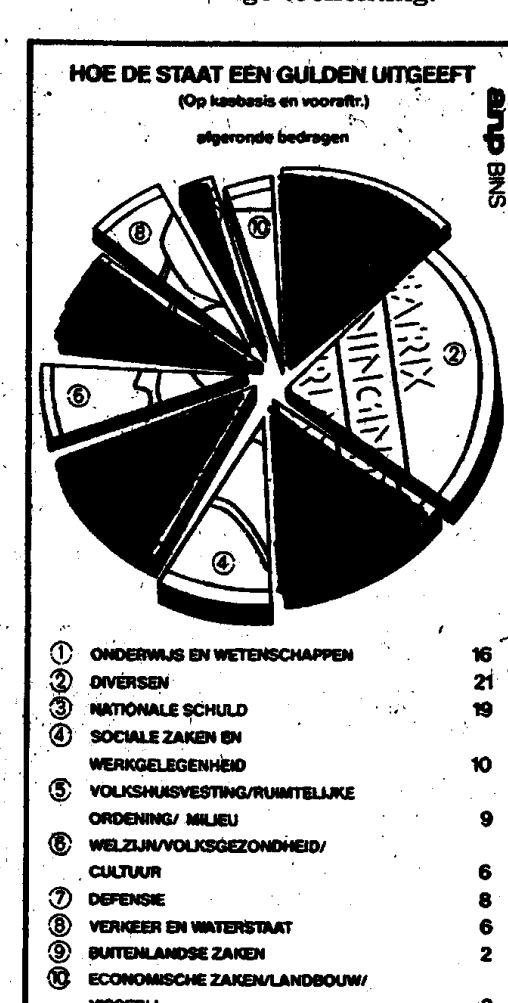
Dat blijkt uit de memorie van toelichting bij de begroting van het ministerie van Defensie voor 1987. Die begroting belooft ruim 13,65 miljard gulden, ruim 108 miljoen gulden minder dan in 1986. Toch wordt in 1987 een groei van 1,5 procent bereikt omdat die daling onder meer veroorzaakt wordt doordat de uitgaven voor civiele verdediging dit jaar zijn opgenomen in de begroting van Binnenlandse Zaken. Minister Van Eekelen van Defensie is ervan overtuigd dat Nederland met die groei van 1,5 procent internationaal een redelijk goed figuur slaat. „Ik moet nog zien hoeveel NAVO-landen ons dat nadoen,” aldus de bewindsman in een mondelinge toelichting.

„Ik wil dus ook niet een te optimistisch beeld schetsen. Ik wil niet zeggen dat we er nu, met de groei die we meemaken in de defensiesector, al zijn. Maar verhoudingsgewijs doen we het redelijk goed. Als we het gemiddelde nemen van de groei van het bedrijfsleven in alle EG-landen om ons heen, dan doen we het zelfs een tikkel beter.”

Om zijn stelling kracht bij te zetten grijpt De Korte naar een klade over de Macro Economische Verkenningen van het Centraal Plan Bureau (CPB). „Ongewogen” komt volgens het CPB de groei van de wereldhandel dit jaar op drie en volgend jaar op vier procent. Voor Nederland „gewogen” zijn die cijfers respectievelijk 3,5 en 4,5 procent.

WIR 'schonen'

De Korte kondigt een opschoning van de WIR aan. „Investerings zijn van reuze belang voor groei en duurzame werkgelegenheid. De overheid kan die bedrijfsbeslissingen positief bevorderen door bijvoorbeeld de WIR in stand te houden. Het staat in het regeerakkoord en we moeten niet aan de basispremie van de WIR gaan zitten.” Al kan wel een „opschoningsoperatie” in gang kan worden gezet zonder aan die basispremie te komen. Details wil hij nog niet geven.

Herstel

• Het economisch herstel door in het midden- en klein bedrijf en het breedte zich, het volgend jaar. Dat is vooral gevolg van de verschuiving export naar de groei der binnenlandse bestedingen. De afzet dit en volgend jaar met drie procent stijgen. Dit zegt staatssecretaris Evenhuis (economische zaken) in de memorie van toelichting op de begroting. Jaren lang daalde de werkgelegenheid in het midden- en klein bedrijf. In 1985 kwamen er 14 arbeidsjaren bij, dit jaar was een stijging van 24.000 verworven en voor 1987 wordt gedacht 16.500 meer. Ook het aantal standige ondernemers laat dert kort weer een stijging zien. In 1985 kwamen er 4000 bij, jaar vermoedelijk ongeveer 2000.

Premies omhoog

• De premies voor de ziektefondszekerings van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekostenverzekering (AWBZ) gaan volgend jaar omhoog. Voor het kenfondst zal 9,8 procent worden betaald (nu 9,6), gedeeld over werkgevers en werknemers. Voor de AWBZ stijgt de premie (voor rekening van de werkgevers) van 4,25 naar 4,55 procent.

Verhoging van de ziektefondspremie is noodzakelijk om afgelopen jaren ontstane vergenstekorten in te lopen. Bij ziektefondszekerings is tekort van driekwart miljard de AWBZ een 'gat' van bijna miljard gulden. De Ziektenraad adviseerde in juni al naar procent te gaan en voor AWBZ naar 4,35.

Ceprivatiseerd

• Aan het eind van 1990 zullen ongeveer 110.000 ambtenaren naar de particuliere sector overgeheveld. De overheid zal diensten waarbij zijn zijn schakeld, privatiseren. Het kabinet geeft daarmee uitvoering aan besluiten die al in de voorbije geperijode zijn genomen. Men een half jaar zullen beslissingen volgen over het 'weggraven' van nog eens 30.000 ambtenaren.

Tot de groep van 110.000 mensen die in 1990 geen ambtenaar zullen zijn, behoren de 90 personeelsleden van de post-telefoon dienst. Het Staatdrijf der PTT moet een particuliere onderneming worden. Zal de staat, zeker gedurende eerste tijd, de enige aandeelhouder zijn van de nog op te richten NV.

Woensdrecht

• Voor de woensdrechtse bewoners van de kruisraketbasis Woensdrecht wordt in 1987 50 miljoen uitgegroot. Door het voortzetten van de kruisraketbasis worden de kosten voor Woensdrecht in 1991 becijferd op ruim 200 miljoen.

Minister van defensie Van Eekelen kondigt in zijn begroting aan, dat „meer aandacht zal worden besteed aan voorzieningen ter verbetering van het werkleefklimaat”.

De eerste van de ruim 1100 Amerikanen die in 1988 de basis- en de boeten wegens inheidsvertoedingen was zocht, toegenomen dat hiernaast aanzienlijk bedrag voor de basis was gemoeid. Minister Van Eekelen (Justitie) werkt samen met het ministerie van Financiën aan het wetsontwerp, zo schijnt hij in de memorie van toelichting op zijn begroting voor 1987.

Asiel

• In 1985 zijn 5844 asiervolgers ingediend, waarvan 21 door Tamilen. Er is sprake van een zeer sterke toename ten zichte van 1984, toen 2603 verzoeken werden ingediend, waarvan 553 door Tamilen. De toename van het aantal asiervolgers heeft de behandelprocedure doen oplopen. In 1985 is aan asielsezoekers verblijfsvergunningen door toelating als vluchtelingen, asielseghechte of door verlening van een vergunning tot verblijf op andere gronden. Met name het aantal parkeren en de boeten wegens inheidsvertoedingen was zocht, toegenomen dat hiernaast aanzienlijk bedrag voor de basis was gemoeid. Minister Van Eekelen (Justitie) werkt samen met het ministerie van Financiën aan het wetsontwerp, zo schijnt hij in de memorie van toelichting op zijn begroting voor 1987.

Boosdoener

• Omdat het wegverkeer de grootste bron is van diverse milieuproblemen zijn maatregelen noodzakelijk om het gebruik van de auto te beperken. Om reden is het ministerie van Milieubeheer een onderzoek gestuurd hoe het autorijden duurder worden gemaakt naarmate meer kilometers worden afgelegd. Ook wordt gestudeerd het afschaffen van regelingen voor aftrek van reiskosten bij fiscus. Het wegverkeer veroorzaakt procent van de geluidshinder, procent van de hoeveelheid auto's en benzene in de lucht en de dem en ongeveer de helft van concentraties koolstofdioxide en koolwaterstoffen in de lucht. Daarbij wordt er nu van uitgegaan dat het autoverkeer lijks met 2 tot 3 procent groeien.

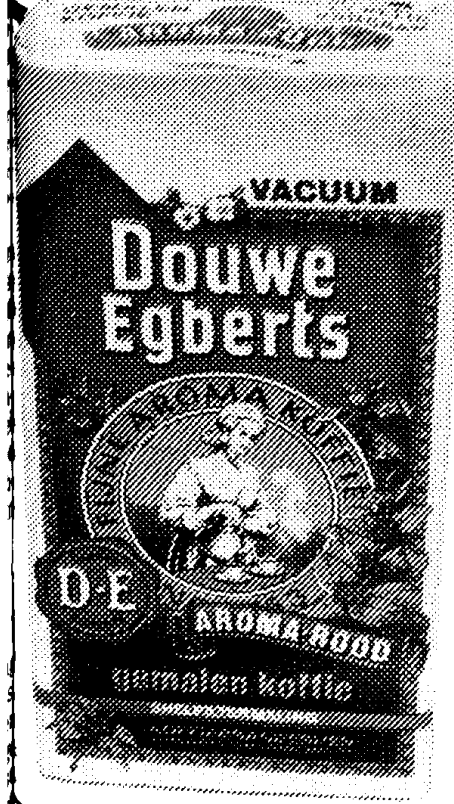
Helemaal niet erg als u de tel kwijtraakt...

ze zijn alle 17
even lekker
èn voordelig

Magere yoghurt met: bosvruchten, kiwi,
exotische vruchten, aardbeien, perziken, kersen,
frambozen. Volle yoghurt.
Volle vanille-vla, chocoladevla, caramelvla,
frambozenvla, citroenvla.
Rijstepap, griesmeelpap, havermoutpap, gortepap.

Campina
17 soorten
1/2 literbekers
zuivel
DAGVERS per beker
99

Douwe Egberts
Roodmerk koffie
250 gram
bonen,
standaard,
snelfilter
4.35

All White
asperges 250 gram

1.79

SLAGER

Puur magere blanke
varkens-filet z.b.
aan het stuk of gesneden
hele kilo van 18.00
nu voor

14.45

in mals
varkensfilet
met klein beentje
100 gram

4.25

ambachtelijke
vleeswaren
VERS VAN 'T MES

originele
Kaiser' kalbs-
leverworst
200 gram voor

1.98

Casselerrib
beste kwaliteit
100 gram voor

1.75

Leverkaas
Berliner-leverworst
100 gram voor

99

Calvé
slasaus
reuzefles
inhoud 3/4 liter
2.69 nu
1.99

1.99

ALLÉEN BIJ JAN LINDERS

GRATIS

GRATIS

GRATIS

GRATIS

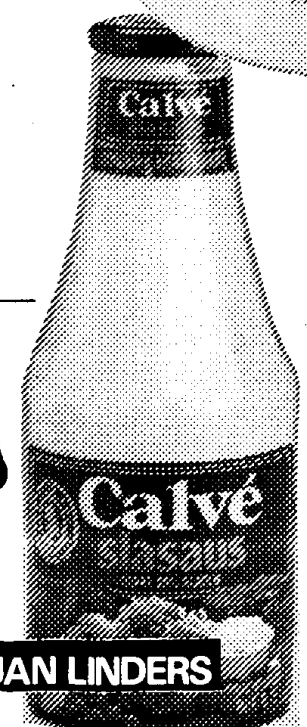
GRATIS

GRATIS

GRATIS

GRATIS

GRATIS

Blue band
halvarine
kuip 500 gram

1.29

Vergeer
kaas
Goudse
jong belegen
kilo

9.95

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

1.69

Campina
dubbelvla
chocolade vanille
dubbelvla

Nutella
de allerlekkerste
hazelnootpasta
glas 400 gram
3.79
NU MET 80 CENT VOORDEEL

2.99

Graves
superieures
delicaat zoet van smaak,
gekoeld op z'n lekkerst,
als dessertwijn bijzonder
lekker.
liqueureux
0,7 liter

5.50

Graves
superieures
delicaat zoet van smaak,
gekoeld op z'n lekkerst,
als dessertwijn bijzonder
lekker.
liqueureux
0,7 liter

5.50

Graves
superieures
delicaat zoet van smaak,
gekoeld op z'n lekkerst,
als dessertwijn bijzonder
lekker.
liqueureux
0,7 liter

5.50

Graves
superieures
delicaat zoet van smaak,
gekoeld op z'n lekkerst,
als dessertwijn bijzonder
lekker.
liqueureux
0,7 liter

5.50

Graves
superieures
delicaat zoet van smaak,
gekoeld op z'n lekkerst,
als dessertwijn bijzonder
lekker.
liqueureux
0,7 liter

5.50

Graves
superieures
delicaat zoet van smaak,
gekoeld op z'n lekkerst,
als dessertwijn bijzonder
lekker.
liqueureux
0,7 liter

Omo
vaatje 3 kilo
8.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

Omo
vaatje 3 kilo
8.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

Billie's
luiers
maxi 34 stuks
super 50 stuks

9.95

'n Héérlijk Jubileeuw jaar!

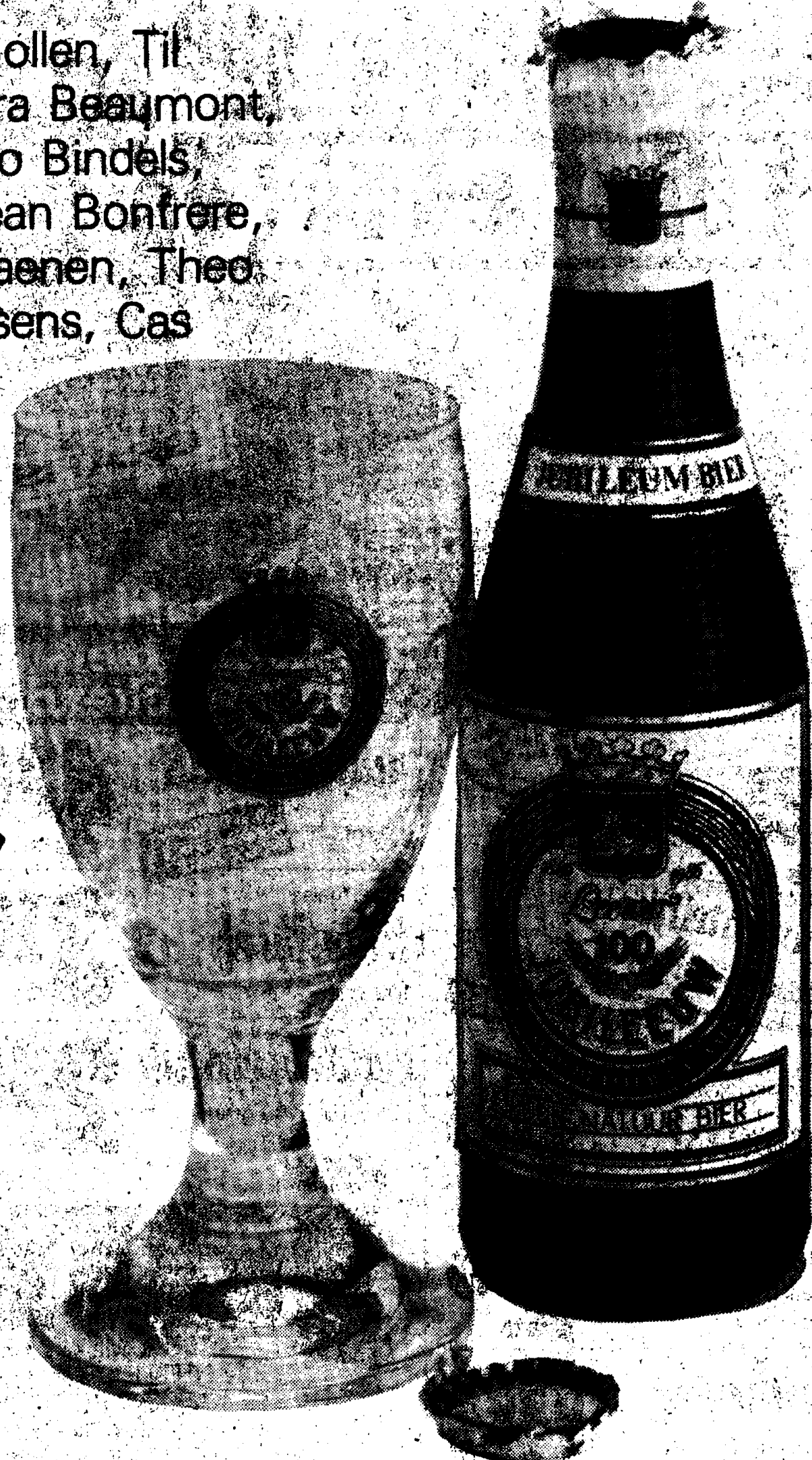
Vraag 't maar aan de kenners:

Tjeu Aerts, Marie-Louise Amory, Jo Bollen, Til
Baeten, Pie Bailleux, Betty Bastings, Sjra Beaumont,
Suze Bemelmans, Charles Bessems, Jo Bindels,
Mieke Bisscheroux, Carla Bogaerts, Jean Bonfrere,
Zus Bouvrie, Nol Brouwers, Juliette Caenen, Theo
Caris, Mirjam Castermans, Willy Claessens, Cas
Custers, Pia Dassen, Nico Dormans,
Marty Dreesens, Cees Duchateau,
Ernest Erckens, Jeanne Feyt, Hary
Frissen, Tiny Geelen, Jef Geurts,

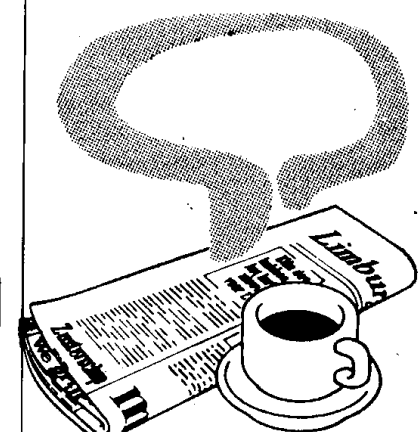
om er maar 'ns een paar te noemen...

LEEUV

Al 100 jaar 'n goed glas bier...

Vlag

De ene keer zou er gevraagd moeten worden, maar dan zie je wel dat de andere keer hangt de vlag uit en dan weet je niet waarvoor. Hoewel... het was gisteren natuurlijk wel te raden waarom voor het stadskantoor het hoofdkantoor van het Limburgs Dagblad in Heerlen, de driekleur wapperde. Prinsjesdag! Maar daarvoor gaan in het land de vlaggen niet de mast in. In Den Haag, waar de koningin door de straat komt, wordt er wel gevraagd, maar voor de rest is prinsjesdag geen vlagdag. Anders is dat met koninkrijksdag op 15 december, dan mag weer wel de vlag in de evenals op 5 mei en op de verjaardagen van de leden van het koninklijk huis (alleen dan het oranje wimpel). Zo moeilijk het toch niet!

Gesprek

Vraagt U zich bij het zien van zo'n reportage op t.v. van prinsjesdag ook af wat de koningin in de gouden koets tegen de prins zegt. „Kijk, daar staat Herman ook.“ Of zegt de prins misschien. „Ik heb mijn zakdoek vergeten.“ Ja, wij weten niet en het zal waarschijnlijk ook wel altijd een raadsel blijven (en maar goed ook). Op de terugweg - want dan gaan we naar huis - zouden wij ons kunnen voorstellen dat de koningin zegt: „Als ik thuis ben doe ik eerst die schoenen uit.“ Dat zeggen wel meer dames als ze huiswaarts keren van een feestje. Misschien dat de prins daarop wel geantwoord heeft: „En ik heb zin in koffie.“ Maar ze zullen het nooit weten, nooit...

Schrik

Massaal geschrokken zijn we van de opmerking van Willem Bemboom gistermiddag tijdens de reportage over prinsjesdag, dat de deuren van de gouden koets alleen maar van buiten opengemaakt kunnen worden. Binnen zit een knop, met als gevolg dat ons koninklijk paar daar compleet opgesloten zit en overgeleverd is aan de goedheid van de koetsiers. Een wat benauwd gevoel lijkt me dat, zo opgesloten zitten. Of de koningin en de prins er tegen kunnen? Ach, zijn zij figuurlijk gezien niet constant opgesloten, dan kan een ritje in een gesloten koets er ook nog wel bij.

Oranje

En nu we het toch over dit onderwerp hebben, laten we dan ook nog maar eventjes de balcons ter discussie stellen. Het volk voor het paleis Noordende in Den Haag mag dan lachen en zingen. „Leuke is dat dat volk dat ook doet. Je hoort dan 'leve de koningin' en hier en daar 'hiep, hiep, hoera' en er wordt gezongen en dat is niets anders zijn dan 'Oranje boven'.

Schoon

Kerkrade winnaar van de titel 'Schoonste stad van Nederland', dat gebeurt niet elke dag en daarom is een felicitatie op zijn plaats. Nou weten ze daar in Kerkrade ook aardig van wanten hoor als het op schoonheid aankomt. Hele schoolklassen werden ingezet, men ging massaal de straat op om Kerkrade schoon te maken. Maar na de feestelijkheden van maandagavond, nu verder. Want na de 'schoonste stad' worden, moet je proberen de 'schoonste stad' te blijven.

Dames

In Simpelveld is enige beroering ontstaan omtrent het besluit van het Vrouwenorgaan aldaar om lessen te nemen in het werken van schoonheidsspecialistes. Zo meldt onze man uit het Kloosterstade. De dames van het gilde hebben een schoonheidsspecialiste, mevrouw Bertens, aangetrokken om hen erop te wijzen hoe 'schoon' men als dame dient te zijn. De heren hebben - zo wordt ons gemeld - hun instemming betuigd, alhoewel we er nog niets hoorden brommen. „Van mij zijn die vrouwen al schoon genoeg, daar hoeft niets meer van veranderd te worden.“, hetgeen opgevat mag worden als een compliment.

NUTH - De Raad van Beheer van de NV Sportfondsenbad is niet bereid grond aan de gemeente Nuth af te staan voor de aanleg van een woonwagenvoer. Dat schrijft de Raad van Beheer, waarin wethouder Heuts, CDA-raadslid Leo Villevooy en gemeentebestuurder Savvelkoel de meerderheid hebben, in een brief die een dezer dagen aan het college wordt aangeboden. De Raad van Beheer houdt, zo staat in de brief, vast aan de 75-jarige erfpacht, die het zwembad heeft op de betreffende grond. Dit omdat niet duidelijk is wat er met het afgebrante zwembad gaat gebeuren.

Grond wordt niet afgestaan voor kampje Bestuur zwembad zet raad Nuth voor blok

Hiermee wordt de discussie over de woonwagenvoer in Nuth geblokkeerd. De commissie Ruimtelijke Ordening en Verkeer kon gisteren dan ook de lo-

catie aan de Eykenderweg, overigens een andere dan die door de provincie is aangewezen, niet ter sprake brengen. Het advies van de commissie was zeer verdeeld.

Vier leden stemden voor het omstreden voetbalveld aan de Spoorstraat. Onder hen Math Wijs, de nieuwe CDA-voorzitter die vorige week nog verklaarde dat Spoorstraatbewoners niet met een kampje kunnen worden opgezeald.

Vijf leden stemden tenslotte voor de Eykenderweg, alhoewel het college die locatie pertinent niet ziet zitten. Eenzelfde aantal stemde voor vestiging van het subkampje op het handbalveld van Minor aan de Keelkampstraat. Dit op voorwaarde dat de handbalclub een alternatief veld wordt aangeboden.

Gemeente Heerlen wil groot aantal 'aanleunwoningen' bouwen

PLAATSGEBREK IN BEJAARDENHUIZEN

HEERLEN - De komende jaren zullen de wachtlijsten voor de Heerlense bejaardenhuizen met ruim dertig procent toenemen. Op dit moment wachten zo'n 300 mensen op een van de 750 plaatsen in de Heerlense bejaardenhuizen. In 1990 zullen dat er vierhonderd zijn. Gezien de sterke toename van het aantal ouderen in de jaren na 1990, zal het probleem eerder toe dan afnemen. Vandaar dat de gemeente er bij de provincie op zal aandringen toestemming te verlenen voor de bouw van een nieuw bejaardenhuis in Heerlen, bij voorkeur in de wijk Molenberg.

Heerlen meent een goede kans te hebben op een nieuw bejaardenhuis, omdat er op dit moment in deze plaats minder plaatsen in bejaardenhuizen zijn dan de landelijke

norm voorschrijft. Van de andere kant is nu al bekend dat die norm flink zal worden verlaagd, zodat dit argument wat van zijn kracht verliest.

Met de eventuele nieuwbouw op de Molenberg zijn de problemen op dit gebied voor Heerlen nog niet opgelost. Ook de nieuwbouw van Huize Tobias tegen Douve Weien aan, waarvan de officiële toestemming een enige tijd geleden binnen kwam, draagt niet bij tot het verkleinen van de wachtlijst. Het bestaande bejaardenhuis wordt immers afgebroken.

Vandaar dat er plannen worden ontwikkeld om een groot aantal 'aanleunwoningen' in Heerlen te bouwen. Dat zijn woningen die in de buurt van verzorgingstehuizen liggen, waarvan de bewoners gebruik kunnen maken van de mogelijkheden van dergelijke tehuizen. De aanleunwoningen passen goed in het algemeen uitgangspunt van het ouderbeleid om bejaarden zolang mogelijk zelfstandig te laten wonen. In totaal is er tot 1991 behoefte aan

zo'n 200 aanleunwoningen, waarvan het merendeel buiten het centrum van Heerlen moet komen. Vooral in Hoensbroek en Molenberg is er een tekort aan deze woningen.

In de pogingen ouderen zolang mogelijk zelfstandig te laten wonen past ook het zogeheten 'flankerend beleid'. Dat zijn allerlei vormen van dagopvang voor ouderen, zodat minder snel opname in bejaardenhuizen noodzakelijk is. Hoewel rijk en provincie warme voorstanders zijn van dit beleid, wordt die voorkeur niet vertaald in financiële middelen.

In dat laatste kader spreken b en w van Heerlen over 'een druppel op de gloeiende plaat'. Daarnaast zijn er nog ernstige zorgen over het tekort aan opvangmogelijkheden voor psychisch gestoorde ouderen. Via uitbreiding van de verpleegklinieken moet dat probleem worden aangepakt.

Gouverneur Kremers in reactie op brief schoolklas

Nog deze maand besluit over kruispunt Schinveld

SCHINVELD - Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten nog deze maand of er geld beschikbaar komt voor extra verkeersmaatregelen op de kruising provinciale weg Brunssum/Koningsbosch in Schinveld. Dit schrijft gouverneur J. Kremers in een brief die onlangs bij de 13-jarige Nancy Cremers uit Onderbanken in de bus viel. Zij is een van de zestien leerlingen van de basisschool Aan de Belboom die in april een actie op touw zetten, nadat een maand eerder een vriendinnetje van de kinderen bij een botsing op die gevaarlijke kruising om het leven kwam. De klasgenoten verzamelden handtekeningen, boden burgemeester Ritzter van Onderbanken een petitie aan en schreven een brief naar de gouverneur.

En op die brief waarin de gouverneur werd gevraagd of hij geen oplossing wist om aan de gevaarlijke verkeerssituatie voor schoolgaande kinderen een einde te maken, kreeg Nancy Cremers deze maand een reactie. „Op het moment dat de brief arriveerde, had het college van Gedeputeerde Staten al een soortgelijk verzoek van de gemeente On-

derbanken binnen. Vandaar dat we jouw vraag bij de behandeling daarvan hebben betrokken.“ zo laat Kremers weten. „Inmiddels zijn alle adviezen van verschillende ambtelijke diensten gereed en valt er nog deze maand een beslissing.“ De gouverneur liet Nancy weten haar zo snel mogelijk van dat besluit op de hoogte te zullen stellen.

Suggesties

Het gemeentebestuur van Onderbanken drong vorig jaar bij de provincie al aan op maatregelen. Een van de suggesties was om bij het doortrekken van de geplande weg van Schinveld naar Merkelbeek direct een fietsers- en voetgangerstunnel op dat punt te maken. Als minder kostbare en eerder te realiseren oplossing denken b en w aan het omturnen van een van de fietspaden langs de Provinciale Weg tot een tweerichtings-fietspad. Daardoor hoeven de schoolgaande kinderen niet langer op het gevaarlijke kruispunt de weg over te steken, maar kunnen ze doordringen naar beter beveiligde kruispunten richting Brunssum of Haefkamp.

(ADVERTENTIE)

De schoenen die U zoekt
vindt U bij Schunck op de
1e etage

Zoals excellente merken
voor mannen:
CLARKS-MEPHISTO-AVANG.

Schunck
mode

Eigenaar Heerlense papierhandel geruïneerd:

„Al branden ze de hele tent vijf keer plat, ik ga hier niet weg”

● Eigenaar Jos Mekes in zijn papierhandel waar zaterdag op nieuw brand werd gesticht.

HEERLEN - Als wist hij niet beter, zo veegt Jos Mekes de roetsoot bijeen die is achtergebleven na de zoveelste brand in zijn papierhandel aan de Beersdalweg in Heerlen. Strijdigst klinkt het echter: „Al branden ze de hele tent vijf keer plat. Ik ga hier niet weg.“ Mekes, eigenaar van de papierhandel die hij samen met zijn zoon runt, zegt zich niet uit het veld te laten slaan, al zit hij compleet aan de grond. Afgelopen zaterdag stond een gedeelte van zijn loods voor de zevende keer sinds begin juni in brand. Hoe groot de schade dit keer uitvalt, daar wil Mekes maar liever niet aan denken.

De totale schade, zoals de papierhandelaar die nu kan overzien, bedraagt maar liefst een kwart miljoen. De brand van afgelopen zaterdag verwoestte voor 1000 gulden aan papier, vernielde een deel van het gereedschap en bracht een van de vrachtwagens dusdanige schade toe dat het nog maar de vraag is of die gerepareerd kan worden. „Ik wil er niet eens over nadenken hoeveel me dat gaat kosten, want ik weet niet waarvan ik dat moet betalen.“ aldus Mekes. Diens zoon, Jos, liep flinke brandschade aan zijn inmiddels gebandageerde rechterhand op, toen hij in een alles of niets onderneming met de vrachtauto de hefftruck dwars door de loodsdeur naar buiten ramde.

Aangestoken

Dat de vuurzeeën het gevolg zijn van brandstichting, daaraan zal niemand meer twijfelen. Mekes is ervan overtuigd dat er geen balddigheid in het spel is. „Luister, jongeren die een keer een goede fik hebben gehad, houden het na een keer wel voor gezien. Nee, hier is een vakman bezig. We hebben het al twee keer gehad, dat we 's avonds even twintig minuten weg

gingen en bij terugkomst de zaak in de fik stond. We worden in de gaten gehouden. Ik mag het eigenlijk niet zeggen, maar ik denk dat de dader dicht in de buurt zit.”

Mekes zit nu ruim een jaar met zijn loods aan de Beersdalweg. Voor die tijd zat hij op een naburig terrein. In de bouw van de loods investeerde Mekes 220.000 gulden. „Toen we het bouwplan voor de loods bij de gemeente indienden, heeft niemand uit de buurt geprotesteerd. Maar nu ineens is de hele buurt tegen. Onlangs zei een van de mensen uit de buurt nog tegen me: 'Dondersteen maar op met je handel. Iedere keer als wij twee containers op straat zetten, waarvoor we een vergunning hebben, belt de pastoor van de naburige kerk de milieupolitie. Ze willen ons geestelijk breken. Maar onze handel gaat gewoon door.“ aldus Mekes, die zegt „het soms niet meer te zien zitten.”

De eerste brand was begin juni. Twee balen gingen toen in vlammen op, snel werd het echter erger, want de tweede keer ging het om tien ton en de derde keer vloog maar liefst tachtig à negentig ton papier de lucht in. Sinds 13 juli werkt de onlangs gereviseerde papierpers na de zoveelste brand niet meer en zit de in Hoensbroek woonachtige Mekes zonder inkomsten.

Als de dood

Niet alleen het verbrande papier, ook de door brandlucht aangetaste balen kan hij niet meer kwijt bij zijn afnemer, papiergroothandelaar De Pauw uit Rotterdam. „Die is als de dood dat het papier met een brandlucht vlam zal vatten. Dat raak ik absoluut niet meer kwijt. Verder blijft hij mijn papier afnemen, want ik ben een trouwe leverancier van De Pauw. Ze krijgen me hier niet weg. Zaterdag rijden we weer gewoon onze klanten af, net zoals altijd.”

Drie Kerkraadse parochies zonder herder

Pastoor van de Holz gaat weg

KERKRADE - Pastoor Jo Mekel van de St. Catharina-parochie in de Kerkraadse wijk de Holz, verlaat op 9 november Kerkrade. Op die dag neemt hij tijdens een plechtige eucharistieviering een receptie in het plaatselijk gemeenschapshuis afscheid van de parochianen na een periode van 14 jaar. Hiermee schaat de Holz zich in het rijtje van Haanrade en Terwinsten, als parochies die wachten op een nieuwe priester. In 1987 verwacht men in Kerkrade het vertrek van deken Schulp en Pastoor van der Hart van de Lamber-tuskerk in Kerkrade-centrum. Beiden bereiken dan namelijk de 65-jarige leeftijd.

Een en ander betekent, dat de laatste twee jaar het grootste deel van de Kerkraadse parochies verwisselt van priester. Naast de eerder genoemde parochies zijn ook nieuwe pastoren gekomen op de Gracht, in Nuland en in de Chevremontse Blijde Boedschap-parochie.

De uit Hoensbroek afkomstige Jo Mekel, inmiddels 60 jaar, begon zijn carrière als kapelaan van Tegelen en Blerick. Na zijn lange periode op de Holz, komt hij nu terecht in de St. Martinus-parochie te Horn als opvolger van pastoor Van Mierlo. Die

parochie is een flink stuk groter dan de Holz en bovendien vrij jong, zodat hem een behoorlijke taak staat te wachten.

DRUGVANGST

HEERLEN - De Heerlense politie heeft maandagavond in de Vossekuil in Heerlen een bewoner aangehouden op verdenking van handel in verdovende middelen. In zijn jasje, dat op het balkon van zijn flat werd aangetroffen, troffen de agenten 15 gram cocaine aan. De verdachte is in bewaring gesteld.

(ADVERTENTIE)

Brúilof ten
& Recepties

In huiselijke sfeer.
Vraag vrijblijvend informatie voor uw feest of partij bij ons of bij u thuis.
le Pochon d'or
Rumbeurgweg 2a, Brunssum Tel. 254770

†
Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor haar betekende, geven wij met droefheid kennis, dat onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Gerda Cober-Reinders
weduwe van
Antoon Cober

Zij overleed op 70-jarige leeftijd, in het St.-Jozefziekenhuis te Kerkrade, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Roermond: **Gerdi Witten-Cober**
Ed Witten
Eygelshoven: **Corrie Cober**
Boxmeer: **Jaques Cober**
Eygelshoven: **Frans Cober**
Eygelshoven: **Theo Cober**
Linda Cober-Wortel
Els Cober
Kerkrade: **Marij Koullen-Cober**
Jo Koullen
en al haar kleinkinderen
Familie Reinders
Familie Cober

4471 GG Eygelshoven, 15 september 1986
Liedhof 46

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op zaterdag 20 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Eygelshoven.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Moeder wordt bijzonder herdacht in de avondmis van vrijdag 19 september om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman. Uitvaartcentra, Beutweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†
Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij geheel onverwacht afscheid moeten nemen van mijn lieve en zorgzame man, vader, schoonvader, onze opa, broer, zwager, oom en neef

Math Heckmanns
echtgenoot van
Annie Meulenberg

Hij overleed op 65-jarige leeftijd, gesterkt door het h. olie.

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Kerkrade: **A. Heckmanns-Meulenberg**
Kerkrade: **Denise Scheper-Heckmanns**
Peter Scheper
Desiree en Simone
Familie Heckmanns
Familie Meulenberg

4464 BE Kerkrade, 15 september 1986
Gabriel Metsustraat 11

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 20 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Haanrade, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats te Schifferheide.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Onze dierbare overledene wordt bijzonder herdacht in de avondmis van vrijdag 19 september om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van de Luckerheidekliniek te Chevremont dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-begraafplaats v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

Voor al uw bijten van medeleven en deelneming bij het overlijden van.

Lambert Vreuls

Danken wij u hartelijk.

J. Vreuls-Ditika
M. Vreuls
A. Vreuls-Tillmann

Kerkrade, september 1986

De plechtige zeswekdienst zal plaatshebben op zaterdag 20 september a.s. om 19.00 uur in de Maria Goretti-kerk te Kerkrade.

Gun uzelf 10 interessante avonden. Schrijf in op één van de kortlopende cursussen van MO Sitard.

- Kinesthetische • Italia-Mia-Bella
- Omgaan met de personal computer
- Elementair Latijn
- Hedendaagse Wijsbegeerte
- La France et sa Langue

De cursussen starten in de week van 6 oktober a.s. Voor gratis brochure bel (04490) 19186.

Instituut voor Deeltijdscholing MO, Kerkhof de Leengangen, Kerkpad 2, Sitard.

Puriformiteit
Ideaal
Tenaciteit
Representatief
Individualistisch
Exceptioneel
Tijdloos

Entree eigenschappen van pitriet meubels. Indien gewoog om deze alleen te kopen bij de specialist.

ROTAN-RENTENAAR

Ten Eschen 26, Heerlen
"De Meuve"
Maak een afspraak:
telefoon: 045-752590

†
Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat zij voor ons geweest is, de len wij u mede, dat God tot Zich heeft genomen, in de gezegende ouderdom van 82 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Geertruida Maria Kroes
weduwe van
Marinus Romijn

Wij bevelen onze dierbare overledene in uw gebed aan.

Schaesberg: **N. Romijn**
P. Romijn-Steinmetz
Rien en Paulina
Ludo
Nicole
Kerkrade: **H. Romijn**
L. Romijn-Flecken
Corinne
Jos
Daniëlle
J. Romijn
P. Romijn-Jacobs
Rien
Germa
Familie Kroes
Familie Romijn

Heerlen, 16 september 1986
Parkflat 44
Corr.adres: N. Romijn, Hoofdstraat 25, 6372 CN Schaesberg

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 19 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Heerlerbaan, waarna de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Avondmis donderdag 18 september a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wegens sterfgeval zijn onze zaken op donderdagavond 18 september en vrijdag 19 september (de gehele dag) gesloten

Juwelier N. Romijn
Hoofdstraat 25 Schaesberg
Optiek H. Romijn
Hoofdstraat 33 Kerkrade
Juwelier J. Romijn
Kloosterstraat 19 Simpelveld

†
Dankbaar voor alles wat zij voor ons is geweest, geven wij u kennis dat, geheel onverwacht, van ons is heengegaan, op de leeftijd van 38 jaar

Grace Mooyman

Heerlen: **Alexander Marijati Melatti Waldo**
Heerlen: **Sjaak Lennertz**
Familie Mooyman
Familie Verleue-Mooyman
Familie Lennertz

Heerlen, Ploeghof 59, 15 september 1986
Corr.adres: Potgieterstraat 52, 6416 SR Heerlen

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op vrijdag 19 september om 14.00 uur in de H. Josephkerk te Heerlerbaan-Heerlen.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen gelegenheid tot condoleren.

Avondmis, mede tot intentie, donderdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Grace is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekweg 20 te Heerlen, alwaar woensdag en donderdag bezoekgelegenheid van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Te koop aangeboden

Goede KLEUREN.T.V.'s zeer grote sort alle bek. merken va. f. 195,- met gar. Radio Geel, Grasbroekweg 25, Heerlen, 045-724760.

Te k. BAKPRUIMEN. Tel. 045-752014.

TEGELS, bandjes, strklinders, afbrstenen, Bouwbergstr. 100 Brunssum, 251864.

Te k. BAKPRUIMEN. Tel. 045-752014.

1/2 Prijzen

Op onze eerste verdieping
Tuintmeubelen, kussens, parasols, campinglampen, vivers enz. enz.

Hartman, Allibert, Grosfillex, Slegar, Darplet, Kerflier e.a.

Medische vakkleding

MEDILACO B.V.
Medische artikelen
Akerstraat 25, Heerlen
naast AZH
045-713030
Eigen parkeerplaats

DECOM Tuinmarkt
HEERLERBAAN 273
HEERLEN

Medische vakkleding

MEDILACO B.V.
Medische artikelen
Akerstraat 25, Heerlen
naast AZH
045-713030
Eigen parkeerplaats

15 september 1986

Zij die haar gekend hebben, weten wat wij gaan missen. Leven betekende voor haar: liefde, zorg, opgewektheid, vriendschap.

Tiny is er niet meer!!!

Tiny Wehrens
geb. Kerbusch

Geboren: 19-11-1947
Gestorven: 15-9-1986

Bedroefd, maar blij dat we bewust van haar afscheid konden nemen:

Ley, Hersjel, Rivka
Familie Kerbusch
Familie Wehrens

6454 AJ Jabek
Susterselerweg 4

De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op vrijdag 19 september 1986 om 15.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Geen condoleren.

Gelegenheid om afscheid te nemen bij Dickhaut Uitvaartverzorging, Papenstraat 44, Maastricht (bij het Vrijthof), heden woensdag en donderdag van 17 tot 19 uur.

Geen bezoek aan huis; geen bloemen.

In plaats van kaarten

†
Het definitieve aardse afscheid nemen van iemand die je dierbaar is, doet pijn en veroorzaakt een leegte die moeilijk te verwerken is. Bij het afscheid dat wij hebben moeten nemen van

J.P.H. van de Bergh

hebben wij mogen ervaren dat velen, door hun aanwezigheid bij zijn begrafenis of door woord of geschrift, hun respect voor hem nog eens wilden benadrukken en ons wilden bijstaan in deze moeilijke tijd.

Aan allen zeggen wij: oprecht bedankt voor uw medeleven.

M. van de Bergh-Tummers
Kinderen en kleinkinderen

Limbricht, september 1986
Bentinkstraat 7

De plechtige zeswekdienst zal worden gehouden op zaterdag 20 september 1986 om 19.00 uur in de parochiekerk H. Salvius te Limbricht.

Voor uw zeer gewaardeerde bliken van deelneming ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van mijn innig geliefde man, vader, schoonvader, onze lieve opa, broer, zwager, oom en neef

Pieter Joseph Reumkens

betuigen wij u onze oprechte dank.

Mevr. M.A.J. Reumkens-Spiertz
en familie

Nieuwenhagen, september 1986

De plechtige zeswekdienst zal worden gehouden op zaterdag 20 september a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen.

OVERLEDEN

† **Leo Beurts**, oud 70 jaar. Tongerenseweg 34 Maastricht. De uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 18 september a.s. om 10.30 uur in de kerk van St.-Petrus en Paulus te Wolder-Maastricht. Er is geen condoleren.

† **Ber Theunissen**, oud 89 jaar, echtgenoot van w. len Lies Schrijen. Bejaardenzorg in den Drine Heer-Maastricht. Eucharistieviering in de parochiekerk van St.-Jan de Doper te Limmel-Maastricht op donderdag 18 september a.s. om 10.00 uur. Er is geen condoleren.

† **Francisca Sommeling**, oud 79 jaar, weduwe v. Wijnandus Honee, huize Beukeloord Meersse. De eucharistieviering zal plaatsvinden donderdag 18 september om 10.30 uur in de basiliek van het sacrament te Meersse. Er is geen condoleren.

† **Maddy Knipschild**, weduwe van Jean van To. Fibrillendonk 28c, Maastricht. De uitvaartdienst zal plaatsvinden op donderdag 18 september om 11.00 uur in de parochiekerk van het Hart van Jezus te Oud-Caberg Maastricht. Er is geen condoleren.

NIEUW IN MAASTRICHT

GEZONDHEIDSHUIS medireve

BREDESTRAT 33A

Medireve is in de gezondheidszorg tot een begrip geworden. Vanuit het landelijke Noorbe leveren wij medische instrumenten en revalidatie apparatuur aan tal van instellingen en particulieren. Medireve biedt u als erkend ziekenfondaleverancier dan ook een verrassend volledig pakket. Met name op het gebied van de thuiszorg. Producten voor slapapatienten en diabetici. Maar ook breukbande, elastische kousen, etc.

Om u nog doeltreffender van dienst te kunnen zijn, openen wij in Maastricht een filiaal/showroom. Wij nodigen u hierbij uit onze nieuwe zaak te bezoeken tijdens een van de open dagen.

OPEN DAGEN

dond. 18 sept. van 9-21 uur
vrijdag 19 sept. van 9-18 uur
zat. 20 sept. van 9-17 uur

Crisis in Oostenrijk verscherpt

Van onze correspondent

BONN - De regeringscrisis in Oostenrijk is direct het begin van de verkiezingsstrijd geworden. Vicekanselier en tot zondag voorzitter van de rechts-liberale FPÖ, Norbert Steger, diende zijn ontslag in, maar zijn twee liberale collega's weigeren te vertrekken. Zij zeggen dat het regeringskabinet met de sociaal-democraten van kanselier Franz Vranitzky tot april 1987 loopt en dat zij de coalitie niet hebben opgezegd. Vranitzky stelde daarentegen dat alle ministers van de FPÖ tot de nieuwe verkiezingen blijven, of geen een.

Een slimme oplossing van de kanselier, want de nieuwe FPÖ-voorzitter Jorg Haider wil direct de positie als vice-kanselier en minister van handel overnemen van zijn voorganger Steger. Steger liet weten dat als de FPÖ afstand neemt van de nazistische tendensen in de partij, hij beschikbaar blijft. Gebeurt dit niet, dan overweegt hij de oprichting van een nieuwe liberale partij.

Vranitzky heeft gisteren president Waldheim op de hoogte gesteld van de breuk in de sociaal-liberale coalitie die 40 maanden aan de macht is geweest. Uit kringen rond Waldheim viel te vernemen dat hij de twee FPÖ-ministers niet tegen hun zin wil ontslaan.

Volgens waarnemers in Wenen willen de twee de verkiezingsstrijd voeren als minister, hetgeen hen voordelen zou opleveren. De vervroegde verkiezingen vinden op 28 november plaats.

De regeringscrisis in Oostenrijk ontstond nadat het afgelopen week einde de liberale advocaat Norbert Steger als voorzitter van de rechts-liberale FPÖ werd vervangen door de nationalistische populist Jorg Haider. De 38-jarige Haider, geboren in Opper-Oostenrijk, woont sinds jaren in Karnten, waar hij de FPÖ aanvoert. Vooral in Karnten is het Oostenrijkse bruine oorlogsleden door velen nog niet verwerkt.

Vroegere nazi's komen nog open uit voor hun overtuiging en zelfciaal-democratische verkiezingskandidaten schroomden in het cente verleden niet om verkiezingbijeenkomsten zich voor te stellen als 'vroegere Hitler-Jungen'.

Betico Croes: beschadiging in hersen-ader

MAASTRICHT/ORANJESTAD - De nu al 259 dagen in coma verende Arubaanse politicus Betico Croes, heeft als gevolg van een auto-ongeval op 31 december vorig jaar een ernstige beschadiging gelopen aan een hersenader. eerste onderzoeken die in het A demisch ziekenhuis van Maastricht zijn verricht hebben aangetoond.

Familie van Betico Croes heeft gisteren in Oranjestad bekend maakt. Volgens de familie is de stand van de patiënt stabiel en is 'aan de beterende hand'. Hoewel niet kan praten zou Croes toch weten wat er om hem heen gebeurt zo werd gezegd.

De beschadigde ader, zou een van de oorzaken kunnen zijn van coma waarin Betico Croes verke. Bij de verdere behandeling zal de om ondermeer getracht worden een lichte elektrische schok de weer te activeren, aldus de familie.

Deetman niet tegen korten op salarissen

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - „Korting op de salarissen van leerkrachten lost de problemen bij de financiering van het onderwijs aardig op. Ik wil daar best over praten". Dat zei minister Deetman van onderwijs gisterenmiddag voor de NOS-televisie.

Deetman vindt het echter niet zijn taak zo'n maatregel voor te stellen. „Vier jaar geleden heb ik dat wel gedaan, en dat heeft me een staking van een week opgeleverd", stelde hij.

hij. „Maar als de onderwijsbonden voorstellen af te zien van periodieke salarisverhogingen, wil ik daar best over praten".

De minister verwacht in de Tweede Kamer niet al te veel moeilijkheden bij de behandeling van zijn begrotingsvoorstel. „De meerderheid heeft zich verplicht mee te werken om de onderwijsuitgaven met een miljard te verminderen. Maar ik sta open voor alternatieve manieren om die bezuiniging te bereiken", verzekerde hij.

90 jaar BLOKKER WEEKENDKOOPJES

Agblijven tot 1 m zaterdag, zolang de voorraad strekt.

Omvast wit aardwerk. Ook geschikt voor de magnetron-oven en vaatwasmachinebestendig.

Bekeerschalen
17 cm. 10.95
15 cm. 9.95
Soufflé/pureeschotel 20 cm. 8.95
18 cm. 7.95
Taartvorm 24 cm. 7.95

Echt zeemieder!

Bescherm uw bezit tegen roest met deze 4-dg. Bruynzeel graveerzet. Bestaande uit: graveerpen, UV-pen, permanent merkpenn en merksjabloon. 24.50

Moderne isoleerkan naar Zweeds model, met smalle schenktuit. Inhoud ca. 1 liter. 19.95

Klasse blikers van wit keramiek, verfraaid met rielt. Per stuk 2.50

Schoonmaak-garnituur, bestaande uit: zwabber, uitwringvak en emmer. Ideaal voor plavuizen en linoleum. 8.95

Alleen met actie-sticker 9.75

6.95 9.95 7.95 19.95 4.95 8.95

ROERMOND - Hoofdofficier van Justitie mr. J. Booster in Roermond heeft bij de Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten in het arrondissement Roermond een klacht ingediend tegen twee leden van het Venlose advocatenkantoor Zanders, te weten J. Zanders en W. L. Eikendal. Mr. Zanders zou aan zijn cliënt P. H. (40) uit Beesel in een cel van het politiebureau in Tegelen slaappillen hebben gegeven. Mr. Eikendal heeft dezelfde cliënt in een cel van het politiebureau te Swalmen een borrel aangeboden. De klacht zal worden behandeld door de Raad van Discipline voor de advocatuur in Den Bosch.

H. is in voorlopige hechtenis ge-

Hoofdofficier Roermond dient klacht in bij Raad van Toezicht

Advocaten gaven cliënt slaappillen en drank

nomen omdat hij ervan verdacht wordt als chef van de effectenafdeling van de Rabobank in Roermond effecten te hebben verkocht onder gefingeerde namen. Door ruimtegebrek in het huis

van bewaring is hij sinds zijn aanhouding enige weken geleden ondergebracht in cellen van diverse politiebureaus. Op zijn beurt heeft mr. Zanders zich bij de minister van Justitie

erover beklagd dat het door hem aan zijn cliënt gegeven slaappillen weer is afgenomen. Hij heeft laten weten dat hij H. op advies van diens eigen huisarts de slaaptabletten heeft gege-

ven. Mr. Zanders had tevoren al tevergeefs aan justitie-autoriteiten verzocht H. van de gevraagde medicijn te voorzien. Omdat er in de verschillende strafinrichtingen geen eensluidende voorschriften bestaan over de verstrekking van medicamenten hoopt Mr. Zanders dat de klacht van de hoofdofficier daarover duidelijkheid zal verschaften. Mr. Eikendal was niet bereikbaar voor het geven van commentaar. De justitie in Roermond stelt zich op het standpunt zelf verantwoordelijk te zijn voor de gezondheid van gedetineerden. Als die medicamenten nodig hebben moet dat eerst op verzoek van justitie of politie door een arts worden vastgesteld.

Opening

HEERLEN - Met de overdracht van de eerste verkochte computer opende burgemeester P. van Zeil gisteren de nieuwe vestiging van Entré Computer Center aan de Akerstaart in Heerlen. In zijn toespraak legde Van Zeil er de nadruk op dat de dienstensector en met name de informatica, in de gemeente Heerlen flink is gegroeid. De komst van het nieuwe computerbedrijf geeft volgens hem nog meer reliëf aan de informaticasector. „Heerlen is wat betreft omzet- en personeelsomvang in deze sector de derde grootste stad van Nederland. Het is aan de lokale overheid de taak om de voorwaarden te scheppen voor de opbouw en handhaving van een goed ondernemingsklimaat”, aldus de voormalige staatssecretaris van Economische Zaken.

Onderzoek overval speelclub muurvast

HORN - De Rijkspolitie is geen stap dichterbij de ontmaskering van de overvallers van de Speelclub Roulette Horn gekomen. Bij die overval in de nacht van vrijdag op zaterdag van vorige week werd de 43-jarige Duitse beheerder M. W. door een kogel uit het wapen van een van de drie overvallers ernstig aan het hoofd gewond. Hij wordt nog verpleegd in het Roermondse Sint Laurentiusziekenhuis.

Van ooggetuigen - er waren nog twee klanten en vijf man personeel in de speelzaal toen de overval werd uitgevoerd - is de politie wel de preciese toedracht aan de weet gekomen. Maar hoe de rovers zijn gekomen en ook weer zijn verdwenen is nog niet achterhaald. Evenmin is er een aanwijzing naar de identiteit van de overvallers gevonden. Een buurtonderzoek heeft de politie daarbij ook geen stap verder gebracht. „Het onderzoek zit muurvast”, aldus een woordvoerder van de rijkspolitie Limburg in Herkenbosch.

Flexibele pensionering in studie

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - Minister Van Dijk van Binnenlandse Zaken laat momenteel een onderzoek instellen naar de mogelijkheden, voorwaarden, complicaties enz. voor een regeling die niet een vast tijdstip (thans 65 jaar) kent voor pensionering, doch de gelegenheid biedt om voor het bereiken van die leeftijd met pensioen te gaan danwel na het bereiken van die leeftijd nog enkele jaren door te werken. De minister geeft hiermee gehoor aan een motie van het CDA-Tweede Kamerlid Ria Oomen-Ruijten, die daarin op deze studie naar flexibele pensionering voor ambtenaren had aangedrongen. Hij zegt toe de Tweede Kamer nog dit jaar in kennis te zullen stellen van de resultaten van deze studie.

SITTARD BEVRIJD VAN TONNENZWARE VERPLICHTINGEN

De Provincie financiert Nationaal Sportcentrum

door rob peters

SITTARD/MAASTRICHT - Het college van burgemeester en wethouders van Sittard heeft met de provincie Limburg een financieringsregeling getroffen voor de jaarlijks tonnenvervullende verplichtingen ten aanzien van het in Sittard gelegen Nationaal Sportcentrum. Kern van een voorlopige overeenkomst tussen provincie, gemeente en NSS is dat voortaan alleen de provincie Limburg als subsidiegever te boek staat. Sittard zal als vestigingsplaats een jaarlijks steentje bijdragen en vooral als afnemer van de diensten van het NSS optreden. Dat is gisteren bevestigd door een woordvoerder van de gemeente Sittard.

jaarlijks moet de gemeente Sittard 40 procent van de niet malse exploitatie-tekorten van het in Sittard gelegen Sportcentrum neertellen. Een erg zware druk, zeker gezien de tekorten in de jaren 1983, 1984 en 1985 die enorm waren opgelopen. „Als gisteren wethouder van sport en recreatie mr. G. Houtakkers, toen kort wordt daarom de gemeenteraad van Sittard gevraagd in

te stemmen met een regeling waarbij de verplichting van betaling van de de jaarlijkse exploitatie-tekorten van vele tonnen, wordt omgezet in een aanzienlijk gunstigere regeling. Wel moet dan eerst dit jaar ruim een half miljoen gulden worden bijgedragen aan de nog bestaande tekorten. Dat tekort van meer dan een miljoen wordt, zo werd gisteren meegedeeld, met de provincie gedeeld en dus kan het NSS met een schone lei beginnen.

Regio Limburg D66 vergadert

ROERMOND - Verkiezing van een nieuwe voorzitter en vaststelling van een deel van het programma voor de statenverkiezingen zijn de belangrijkste onderwerpen, die vrijdag aan de orde komen tijdens de vergadering van de regio Limburg van D66. Deze begint om 19.30 uur in de Oranjerie in Roermond. Aftredend voorzitter is Cleens Degenaar; kandidaat voor zijn opvolging vanuit het bestuur is de voorzitter drs E. van Keulen.

De tekorten zijn, zo blijkt uit al geruime tijd geleden op last van de provincie geproduceerde rapporten, ontstaan door vele tegenvallers in genoemde jaren. Ook gebrekkig management en matige kostenbewaking, hebben bijgedragen tot het enorme gat in de begroting.

Inmiddels is al een aantal in het rapport genoemde verbeteringen doorgevoerd. Het bestuur van het Nationaal Sportcentrum Sittard heeft al jaren gevochten voor landelijke erkenning en gelijkstelling met 'Zeist' en 'Papendal', waardoor ook rechten op een deel van de totogelden

zou ontstaan. De gemeenteraad van Sittard wordt op korte termijn geïnformeerd over de zaak.

Douceurtje voor gemeenten

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - Het kabinet heeft besloten evenals in 1986 de gemeenten een investerings-impuls te verlenen in de vorm van een structurele verhoging van de uitkering uit het Gemeentefonds met 50 miljoen gulden.

Verder zal de komende kabinetsperiode de zogenaamde 2/3-compensatieregeling voor de stijging van het gemeentelijk aandeel in de bijstandslasten gecontinueerd worden.

Ten slotte zal het laatste deel van de aan de gemeenten opgelegde profijt kortingen ter grootte van 93 miljoen gulden worden geschrapt.

Weer workshop Corrie van Loon in Kerkrade

HOENDERLOO - Op 4 en 5 oktober zal de inmiddels bekende 'metafysisch leraar' Corrie van Loon weer een tweedaagse workshop houden voor belangstellenden. De workshop wordt gehouden in Rolduc, beide dagen van elf uur tot kwart voor vijf.

Van Loon zal uiteenzetten hoe gezonde energie werkt en hoe die kan worden toegepast. Van Loons filosofie komt er op neer dat wij met behulp van onze intuïtie en ons denken in staat zijn ons leven een wending te geven en het pad in te slaan naar voorspoed en gezondheid.

Nadere inlichtingen worden gegeven door Toine Reumkens in Eygelshoven, 045-352281, of door het nieuwe centrum van Omni Europa, Postbus 26, 7350 AA Hoenderloo, telefoon 078-124317. Reumkens geeft ook inlichtingen over de basiscursus die op diverse plaatsen in Limburg wordt gegeven.

Van de hand van Corry van Loon is bij uitgeverij Ankh Hermes een boek verschenen onder de titel 'Verander je leven, het denken als creatieve kracht'. Het boek is voorzien van een inleiding door Van Loons echtgenote, Hermance, die omschrijft: 'Hij biedt een ladder aan, zegt hoe je deze kunt benutten om uit de put te klomen van je eigen negatieve denken, maar het klimmen moet je wel zelf doen. Oefening baart kunst zegt men en het geeft niet hoe vaak je van de sporten teruggelicht naar beneden, het telt alleen hoe vaak je opnieuw bereid bent om te klimmen'.

• Directeur Eef Janssen, staande tweede van links, met de eerste lichting van afgestudeerden van de International Free University in Maastricht.

• Directeur Janssen (l) van het gelijknamige transport- en grondverzetbedrijf in Heerlen, de eerste klant van Entré Computer Center, neemt de IBM-apparatuur in ontvangst.

ACUPUNCTURIST EEF JANSSEN UIT MAASTRICHT: 'In wereld van acupunctuur dreigt wild west-situatie'

door ber dohmen

MAASTRICHT - Steeds meer mensen tasten tegenwoordig naar alternatieve geneesmethoden. De varianten zijn legio, evenals de vraagtekens over de heilzame werking die bij vele daarvan geplaatst kunnen worden. Ook de acupunctuur wint snel aan populariteit, al rijst de vraag in hoeverre deze vijf duizend jaar oude Chinese geneeskunde als 'alternatief' bestempeld kan en mag worden. Met de huidige opgang van de acupunctuur begint zich echter een bedenkelijk neveneffect te manifesteren. Het zich

vestigen als acupuncturist grijpt als het ware om zich heen. Een wildgroei, die deze bijzondere vorm van geneeskunde in negatief daglicht dreigt te plaatsen.

Tot degenen, die deze ontwikkeling met lede ogen aanzien, behoort Eef Janssen uit Maastricht, een acupuncturist die kan bogen op een internationale renaissance. „Bij de huidige vlucht van de alternatieve geneeskunden lijkt de acupunctuur het slachtoffer te worden van deze, noem het maar modegriep. Er dreigt een soort wild west-situatie te ontstaan, waarbij zich onder de noemer acupunctuur de gekste rareiteiten aandienen. Daartoe behoort momenteel een spoedopleiding tot acupuncturist in een recordtijd van een

paar maanden, waar zelfs huisvrouwen met nauwelijks een middelbare opleiding op worden toegelaten. En dan te bedenken dat wie een beetje ingewijd wil worden in deze geneeskunde voor een langdurige en zeer zware studie staat. Acupuncturist word je zo maar niet even.”

Door kwalijke ontwikkeling kan gezondheid patiënten in geding komen

sche kennis van het menselijk lichaam worden toegelaten. Dit betekent in de praktijk dat uitsluitend artsen en fysiotherapeuten tot de cursisten behoren. Inmiddels heeft de IFU zijn eerste lichting afgeleverd. Een lichting, die nog zeer onlangs getoetst werd door twee vermaarde autoriteiten op het vlak van de acupunctuur, de professoren Zhang Shi Xiong en Fang Ting Yu uit Peking, in de Chinese hoofdstad respectievelijk directeur van het Gulou-ziekenhuis, voor traditionele Chinese geneeskunde en directeur van het Ontwikkelingscentrum voor Medische Wetenschap.

De IFU-opleiding is een van de weinige in ons land die wordt erkend door de Nederlandse Vereniging voor Acupunctuur. De NVA waakt over de te hanteren normen voor het beoefenen van acupunctuur. Een moeizame taak, omdat het beroep van acupuncturist ondanks herhaalde pogingen nog steeds niet beschermd is.

Misvatting

Eef Janssen: „Bij veel mensen, onder wie helaas vaak ook nog medici, leeft nog altijd de misvatting dat acupunctuur zich in een sfeer van concurrentie verhoudt tot reguliere Westerse geneeskunde. In werkelijkheid is niets minder waar. Alleen, de acupuncturist behandelt vanuit een andere invalshoek. Weliswaar wenden veel patiënten, die in de normale medische behandeling geen heil meer zien, zich vaak tot een acupuncturist maar in zekere zin fungeert acupunctuur in veel gevallen als aanvulling op die gewone medische behandeling.

Immers, het wezen van een acupunctuurbehandeling is het mobiliseren van het herstelmechanisme van de patiënt. Vandaar dat zich de trend begint af te tekenen van een samenwerkingsverband tussen de gewone geneeskunde en de acupunctuur. Dat is echter slechts mogelijk als de acupuncturist door de arts serieus kan worden genomen. Vandaar ook dat een zeer gedegen opleiding meer dan noodzakelijk en onontbeerlijk is.”

limburgs dagblad
BINGO

Dit zijn voor vandaag de nummers

97
96
57
38
33
2
54
65
29
91
18
28
47
46
66
78

Woensdag 17 september

Hiernaast staan de getrokken Bingo-nummers van vandaag. Kruis ze aan op uw Limburgs Dagblad Bingo-kaart(en). Wanneer u ALLE nummers op één van de 6 Bingo-strips kunt aankruisen, dan heeft u BINGO!

U dient dit dan dezelfde dag tussen 9.00 en 12.00 uur telefonisch te melden op 045-739888.

De kaarten voor de volgende spelronde zijn nu te koop bij de winkelier met het Bingo-vignet. U heeft 6 winstkansen voor f 3,50.

Limburgs Dagblad BINGO
Postbus 3100, 6401 DP HEERLEN

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. LO 850 213 019 d.d. 10-2-1986.

VOOR 1400 MANJAREN WERK GAB's werven werklozen voor terugploegprojecten

MAASTRICHT - De gewestelijke arbeidsbureau's in Zuid-Limburg zijn een campagne start om langdurig werkloze bouwvakkers te interesseren in een baan in het kader van de 'terugploegregeling'. Dankzij die regeling kunnen komende maanden in onze provincie in 53 bouwprojecten, waarvan 34 in Zuid-Limburg, worden aangepakt voor een totaalbedrag van 215 miljoen gulden. Daar is voor ongeveer 1400 manjaren werk mee gemoeid. Een van de subsidievoorwaarden voor terugploegprojecten is dat de aannemers daarbij 70 procent werklozen moeten inzetten.

Het is de bedoeling van de terugploegregeling dat mensen, die minstens een half jaar zonder werk zijn, aan de slag kunnen in de bouw tegen normaal geldende CAO-lonen.

Hun uitkeringsgelden worden dan in die bouwprojecten gestopt. De financiering van de projecten wordt aangevuld met bijdragen van de provincie Limburg, het PNL-fonds, gemeenten, rijk en van de opdrachtgevers van bouwprojecten.

Het werk bij terugploegprojecten leidt in veel gevallen tot een vervolgbaan in de bouw. Omdat steeds vaker blijkt dat werkzoekenden niet (meer) of niet volledig voldoen aan de eisen, die werkgevers stellen op het vlak van vak-

kennis en ervaring, zorgen de arbeidsbureau's in samenwerking met betreffende opleidingsinstellingen voor kosteloze bijscholings- en opfriscursussen. Deze, veelal korte cursussen kunnen met behoud van uitkering worden gevolgd tijdens het werk of tevoren.

In verband hiermee houden de GAB's in Heerlen, Maastricht en Sittard op dinsdag 23 september een voorlichtingsdag voor werkloze bouwvakkers, die op een terugploegproject aan de slag willen.

Vakblad watersport-branche over privatisering Maasplassen:

'Ondernemers machteloos tegenover wanbeleid'

door jan a. c. de klerk

BERMOND - De vakvereniging BCL voor de gehele bedrijfstak

tot en met 23 november BCL-treffen dit jaar in Tegelen

TEGELEN - De carnavalsvereniging 'De Beerpijp' uit Tegelen is dit jaar uitgeroepen om het BCL-treffen te organiseren. Dit jaarlijkse carnavalsfeest vindt plaats van 19 tot en met 23 november waarvoor buiten de nodige Limburgse vastelaesverenigingen en jeugdscholen ook collegaverenigingen uit Duitsland en België worden uitgenodigd. Om de organisatie vlekkeloos te laten verlopen is een feestcomité in het leven geroepen, te weten de Stichting Beerpijp Promotie. Dit comité bestaat uit elf 250 personen. Het vijfdaagse durende feestprogramma speelt zich grotendeels af in een feestpaviljoen, waarin een ruime van 16 tot 8 meter staat opgesteld.

waterrecreatie zal binnenkort een standpunt laten horen over de verkoop van de Maasplassen door het Limburgse provinciebestuur aan de particuliere onderneming Aqua Terra en de gevolgen ervan. Op voorhand heeft hoofdredacteur Bert van der Woerd van Vaarvak - het officiële orgaan van de Hiswa - de privatisering van de waterrecreatie in Limburg een 'politicus wanbeleid' genoemd.

Limburg is gepasseerd bij de keuze van gastheer-provincie voor de komende Hiswa-tentoonstelling. Die rol is nu toebedeeld aan de provincie Utrecht.

'Geen behoefte'

„Limburg is daarvoor wel naar voren geschoven en we hebben die keuze ook serieus overwogen. Het provinciebestuur en toeristische organisaties kunnen dat wel willen, maar de nieuwe eigenaar van het grootste deel van het recreatiewater Aqua Terra is daarvoor nog lang niet klaar en bleek geen behoefte aan zo'n promotie te hebben”, licht een woordvoerder van Hiswa in Amsterdam toe. De directie van Aqua Terra heeft al herhaaldelijk laten weten het jaar 1985 nodig te hebben om de organisatie van het bedrijf op de been te helpen en plan-

nen voor de toekomst te ontwikkelen.

In zijn hoofdredactioneel commentaar in Vaarvak maakt Bert van der Woerd er gewag van dat de zorgen die watersportondernemers al direct na de privatisering van de Maasplassen lieten doorschemeren gegrond lijken te zijn. „Meer dan prijsopdriving, regulerende maatregelen en lucratieve kavelverkoop schijnt Aqua Terra niet gedaan te hebben”, schrijft hij zonder daarover details noemen.

Uit lokale bronnen is hem gebleken dat het resultaat in de vorm van morrende en wegblijvende recreanten voor de ondernemers tastbaar en voelbaar wordt. „Daarmee worden de bedrijfsresultaten van de watersportondernemers direct bedreigd. De hieruit te trekken les”, aldus Vaarvak-hoofdredacteur van der Woerd, „is dat de individuele ondernemer zo goed als machteloos is tegenover een situatie die door politiek wanbeleid is geschapen”. De Limburgse ondernemers krijgen de raad allerhand relaties vast te houden en aan te trekken omdat die van 'vitaal belang' kunnen zijn bij het sturen van de gebeurtenissen. „Men raakt dan tijdens op de hoogte van eeuvel plannen”, wordt die raad nog toegelicht.

In het eerstvolgende nummer van het vakblad voor de watersport-branche zullen de ontwikkelingen in Limburg en de problemen van de

ondernemingen uitvoerig worden belicht. Daarbij zal ook het Hiswa-bestuur een standpunt daarover laten horen. „Een wat voorzichtig en mogelijk dualistisch standpunt weliswaar omdat de ondernemers ons gevraagd hebben de weg open te houden om zelf met Aqua Terra en bestuurlijke autoriteiten in gesprek te kunnen blijven”, aldus de Hiswa-woordvoerder.

MAASTRICHT - 'Onaanvaardbaar', vinden de gezamenlijke provinciale besturen (IPO), waarbij ook het Limburgs provinciaal bestuur, het bezuinigingsbeleid van onderwijsminister Deetman ten opzichte van het speciaal en basisonderwijs. In een brief aan de betrokken bewindsman vragen zij de beperking van de toegang van vierjarige kleuters tot de basisschool niet door te laten gaan. De maatregel maakt het volgens hen onder andere moeilijk voor ouders om deel te nemen aan de arbeidsmarkt, het vrijwilligerswerk en de politiek.

Ook hebben de provincies kritiek op de opschorting van de planprocedure voor het speciaal onderwijs. Zij hebben in 1984 met de staatssecretaris overeenstemming bereikt over een adviserende taak die zij over de uitbreiding en nieuwbouw van speciale scholen krijgen. Met

● Gedeputeerde Stals neemt het eerste exemplaar van de kunstkalender '87 over de tentoonstelling laureaten stichting Alphons Winters Prijs in ontvangst.

Stichting Alphons Winters exposeert

Kunstkalender prijswinnaars

THORN - In het kader van de provinciale tentoonstelling voor amateur beeldende kunstenaars, de Alphons Wintersprijs 1986 in Thorn tot 3 november, werd gisteravond het eerste exemplaar van een speciale kunstkalender over deze expositie aangeboden aan gedeputeerde L. Stals.

De kalender bevat alle dertien kunstwerken van de laureaten van de prijs voor dit jaar in kleurrijke koperdiepdruk. De tentoonstelling was bij de selectie te zien in het Maaslandcentrum te Elsloo. Voorzitter Lei Alberigs van de Alphons Winters stichting, die ruim een jaar geleden onder aanvoering van de tachtigjarige huisarts-kunstschilder te Sittard werd opgericht, leidde de presentatie van de kalender in.

„Doel van de stichting is, het opvullen van het laatste structurele en organisatorische hiaat in de kunst. Kunst kent geen grenzen als het om de kwaliteit gaat. Het is vaak toeval of iemand in de kunst doorgaat. De scheiding der grenzen is het gevolg van oversocialisering in de kunst. Dat zeg ik al veertig jaar lang en met mij voorgangers als Wies Moens en anderen. Men heeft het nogal benauwd op kunstgebied in België”, liep Lei Alberigs vooruit op een lezing over dit onderwerp die hij donderdag in Maastricht voor de Grote Sociëteit houdt.

Lei Stals op zijn beurt beklemtoonde, dat „regelingen in de kunst die een te grote zekerheid geven, de creativiteit niet zullen inspireren. Maar de stichting Alphons Winters Prijs, de tentoonstelling en de kalender zijn een duidelijke erkenning voor de prestaties van de deelnemers, ook voor de consumenten”, aldus de gedeputeerde in een spontane en geïmproviseerde toespraak.

Over bezuinigingen Deetman en Brinkman

'Onaanvaardbaar' oordelen alle provinciebesturen

zijn maatregel doorkruist de minister nu het werk dat sinds die tijd door de provincies is verricht om het speciaal onderwijs op een verantwoorde manier te spreiden, aldus het IPO.

Het Interprovinciaal Overleg (IPO) vindt dat minister Brinkman (WVC) veel te laat zijn bezuinigingen op het

sociaal-cultureel werk heeft aangekondigd, omdat inmiddels alle provinciale begrotingen voor volgend jaar al zijn opgesteld.

In een 'venigijng getoonzette protestbrief' aan Brinkman vraagt het IPO zich af wat bestuurlijk overleg tussen provincies en minister nog betekent als de minister nalaat een zo

omvangrijke bezuiniging van 125 miljoen gulden - bijna de helft van de rijksbijdrage - in overleg aan de orde te stellen. De provincies waarschuwen dat als de voorgenoemde korting op het sociaal-cultureel werk doorgaat, nog slechts veertig procent van de oorspronkelijk in 1980 vastgestelde rijksbijdrage overblijft.

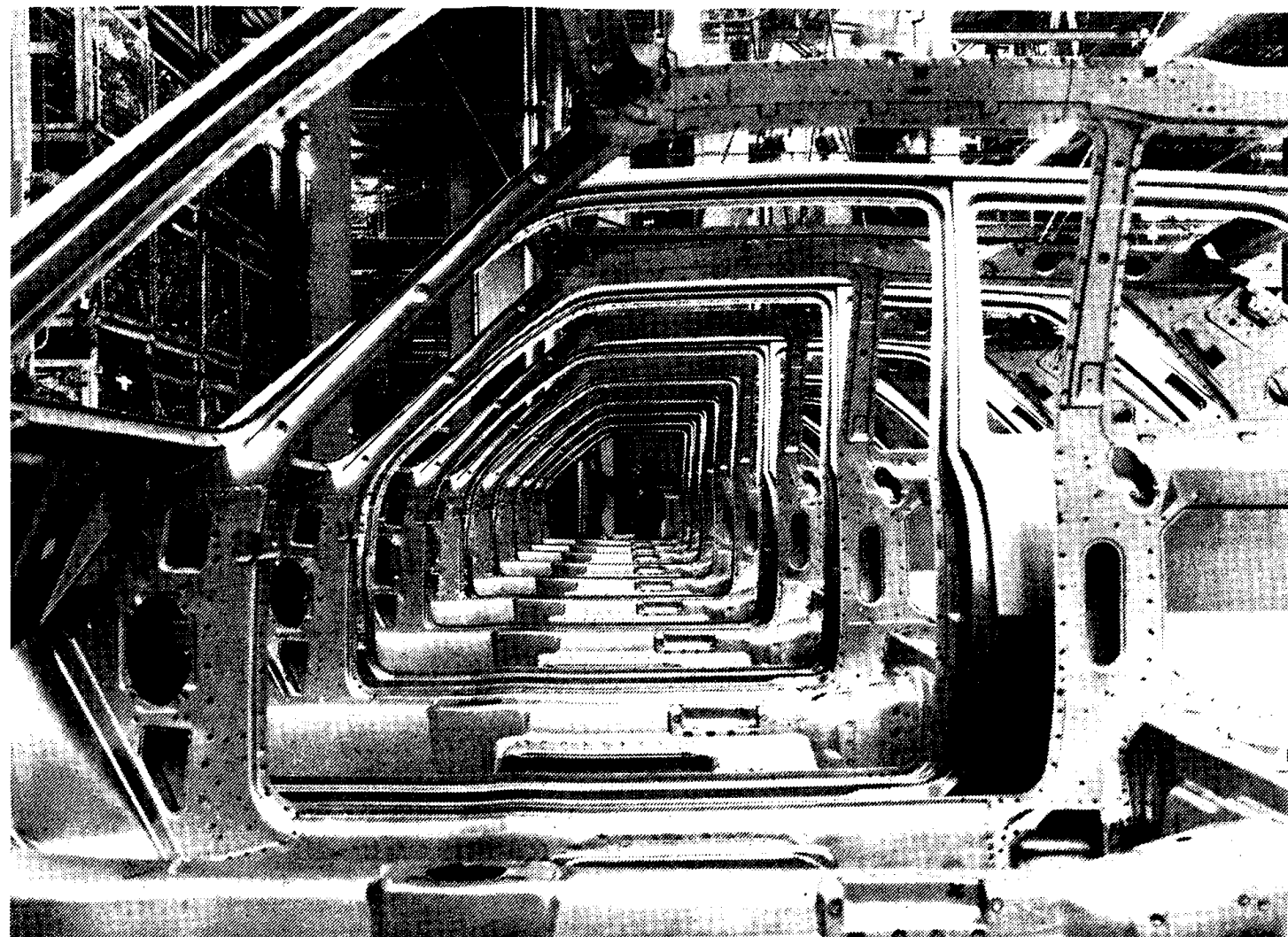
Zij hekelen het feit dat Brinkman, zijn voornemens op geen enkele manier inhoudelijk heeft onderbouwd. „Alleen de sociaal-economische omstandigheden zijn kennelijk voor hem belangrijk”, aldus het IPO. Het waarschuwt dat afbraak van het sociaal-cultureel werk op langere termijn zal leiden tot maatschappelijke kosten die het korte termijnwinst verzeuren overtreffen. Het IPO heeft de minister verzocht op korte termijn een gesprek met de provincies te voeren „om het tij als nog te doen keren”.

Volvo afwachtend met toepassing nieuwe materialen Lichte auto van kunststof en aluminium nog ver weg

door han brinkman

HELMOND - In de nieuwe generatie personenauto's die Volvo Car momenteel ontwikkelt zullen niet op spectaculaire wijze nieuwe materialen (aluminium/magnesium, kunststof, keramiek) worden toegepast. „De toepassing hiervan is een betrekkelijk langzame ontwikkeling. We wachten zo'n beetje af wanneer de grote auto-industrieën de eerste stappen op dat gebied zetten”, zegt ir A. van de Griendt. Hij werkt op de twintig man sterke afdeling Basic Research Technology van Volvo Car, een vooruitgeschoven post van de ontwikkelings- en beproevingssector. De afdeling bestaat pas twee jaar. De oprichting is ingegeven door de behoefte om in de toekomst te kunnen kijken. „Daarin zijn wij gespecialiseerd”, aldus Van de Griendt.

De nieuwe trend gaat weer terug naar auto's met chassis en opbouw in plaats van de zelfdragende carrosserieën van nu. Eigenlijk gaan we terug naar af. Maar dan bijvoorbeeld met een frame van aluminium, een uitstekend materiaal daarvoor, dat jarenlang meegaat. En waarbij de beplating van kunststof is, dat jaarlijks aangepast kan worden. Dan is er veel ruimte voor uiterlijke verfraaiingen”, zo filosofeert de Volvo-medewerker.

● In conventionele auto's wordt voor circa 70 procent aan plaatstaal verwerkt, tegenover 26 procent in een LCP-Volvo.

Toch zal Volvo niet als eerste een soortgelijke, revolutionaire weg inslaan. „Er is een ontzettend harde concurrentiestrijd gaande in de auto-industrie. Het zal nooit gebeuren dat Volvo de nieuwe generatie

auto's introduceert met zo'n frame aan kunststoffen beplating. Het is altijd maar afwachten hoe de markt daarop reageert en dat kunnen wij ons, als de kleinste producent in Europa, niet permitteren”,

aldus Van de Griendt. Ook psychologische aspecten spelen hierin een rol, want onwillekeurig schijnt de mens een onveilig gevoel te krijgen als hij plaats neemt in een auto met een kunststoffen carros-

serie.

De medewerkers van Basic Research Technology buigen zich niet slechts over de toepassing van nieuwe technieken. Van de Griendt: „Bij alles wat we doen, vragen we ons ook af wat de gevolgen voor de toekomst kunnen zijn. Als we zouden overgaan tot kunststoffen beplating, houden we ons bezig met de vraag wat dat betekent voor de afvalstoffenindustrie. Wat te denken van de schroothandelaren bijvoorbeeld? We kijken niet alleen vooruit, de consequenties kunnen enorm zijn en dat moeten we ons terdege realiseren”.

De Volvo-ingenieur neemt op 30 september deel aan een symposium over 'aluminium en de constructeur', dat de stichting Aluminium Centrum en de Technische Universiteit in Delft organiseren. De bijeenkomst is georganiseerd in het kader van 100 jaar aluminium. In 1886 werd de eerste methode voor de bewerking van aluminium bedacht: het zogeheten elektrolyse-procedé, een chemisch-elektrolyse proces waarmee aluminium vloeibaar gemaakt en in de gewenste vorm gegoten kon worden.

Om zijn woorden kracht bij te zetten neemt Van de Griendt, van huis uit metaalkundige en afgestudeerd aan de TU, naar Delft een voertuig mee uit de LCP 2000-prothese en de zogeheten 'white body', een uit aluminium vervaardigd voertuig. Onder de naam Light Component Project bouwde de onderzoeksafdeling in Zweden de afgelopen jaren vier experimentele wagens. Aan de constructie werden vooraf strenge eisen gesteld.

Het proefproject resulteerde in een voertuig dat aan de gestelde eisen kon voldoen: een gewicht van minder dan 700 kilogram, een coëfficiëntiewaarde (luchtweerstand) van 0,3 en

● Het LCP 2000-project van Volvo bewees dat toepassing van lichte materialen mogelijk is. Maar de toepassing op een dergelijke grote schaal van nieuwe materialen in serie-productie, is vooralsnog toekomstmuziek.

een verbruik van 140. Van de Griendt schetst de constructieverschillen tussen de LCP-auto en een (enigszins) vergelijkbaar conventioneel voertuig. Voor de bouw van de experimentele Volvo werd 26 procent staal gebruikt, 33 procent aluminium en magnesium en 41 procent andere materialen (onder andere kunststoffen), tegenover 70 procent staal, 5 procent aluminium en 25 procent overige materialen bij een conventionele auto.

De afdeling waar Van de Griendt werkt onderhoudt nauwe contacten met de researchmensen in Zweden. De afsluiting van het LCP-project betekent echter niet dat achter de ontwikkelingen aan die voertuigen een punt is gezet. Van de Griendt: „Wij blijven aan die auto's werken. Vervangen dan weer een onderdeel door een ander. De laatste variatie die we aanbrachten was de vervanging van de aluminium bodem door een kunststoffen vloer. Zodoende spaarden we zes à zeven onderdelen uit”.

De resultaten van het LCP-project zouden op zijn vroegst aan het einde van de jaren '80 in de auto's van Volvo kunnen worden toegepast. De ontwikkeling in de Europese auto-industrie duurt immers een jaar of zes, zo stelt Van de Griendt. In de recentste auto's van Volvo zijn nieuwe materialen dan ook

slechts op beperkte schaal terug te vinden. In de sportieve 480 ES is volgens de Volvo-ingenieur nog relatief veel kunststof gebruikt: motorkap, pop-ups (koplampen), bumper en de daaronder liggende grille. Van de Griendt schat het aandeel op 14 procent.

Aluminium is slechts terug te vinden in het motorblok en -koppelen en inlaatspruitstuk van de 300-serie en de 480. Uitsluitend de 700-modellen die bestemd zijn voor export naar de Verenigde Staten worden voorzien van aluminium kofferdeksel en bumper. De experimenten met de toepassing van aluminium gaan gewoon door. Zo is een van de LCP-voertuigen onlangs uitgerust met aluminium remschijven. „Normaal gesproken moeten remschijven worden voorzien van een slijfvaste laag. Het aluminium was van een zodanig samenstelling dat de eigenschappen sterk verbeterd waren, dat de remschijven niet zo'n ingrijpende nabehandeling nodig hadden”.

Overigens verwacht Van de Griendt niet dat de auto's in de toekomst, vanwege de toepassing van lichte materialen, in aanschaffingsprijs goedkoper zullen worden. We zullen het, zo stelt Van de Griendt, moeten hebben van de lagere gebruiks- en onderhoudskosten.

IKV-SECRETARIS IN MAASTRICHT:

Geen levensteken in Nederlandse defensiepolitiek

MAASTRICHT - „De defensiebegroting van het tweede kabinet-Lubbers is opnieuw zeer traditioneel. De regering kiest weer eenzijdig voor de Verenigde Staten, omdat die in een betere positie zouden verkeren dan de Sovjetunie, zogenaamd op grond van het feit dat Amerika meer controle op ontwapening wil dan Rusland aanbiedt. Door die keuze vertoont de Nederlandse defensiepolitiek geen teken van enig leven”.

Dat zei IKV-secretaris Mient-Jan Faber dinsdag op een door het Maastrichtse Vredesplatform belegde persconferentie in Maastricht. Hij merkte daar onder meer op het voor de hand liggende te vinden dat het breed opgezette Komitee Kruisraketten Nee (KKN) uiteen valt. Nu het doel van de massale protestacties niet is bereikt door een besluit van de meerderheid van het Nederlandse parlement, is de kracht uit dit comité gehaald. Het IKV gaat daarom op zijn eigen wijze verder, aldus Faber.

Op de eerstvolgende bijeenkomst van het KKN, vermoedelijk 2 oktober, wordt gesproken over de besteding van de ruim één miljoen gulden die Nederlandse tegenstanders van plaatsing van kruisraketten hebben bijgebracht. Bestuursleden van het Maastrichtse Vredesplatform dringen er bij Faber op aan ervoor te zorgen dat dit bedrag 'geen slapende bestemming' krijgt.

KWANTUM HALLEN

Geldig t/m 23 september 1986

ROOD GEWEVEN KARPET
Groot formaat 200x300 cm, met franje.
245,- 119,-

ZWARE HAARVILT TAPIJT TEGEL
KLEUREN: • grijs • taupe • beige
Maat 50x50 cm. Zware kwaliteit voor lage prijs.
Per stuk **11,- 5,95**

KWALITEITS VINYL 200 CM BREED
• marmer • parket • spaanse tegel
• plavuiz • dessin
MEENEEMPRIJS per strekkende meter **39,- 17,50**

GROTE BOEKENKAST
H180x878xD28 cm.
Verkrijgbaar in wit en in grenen kleur.
129,- 59,-

H180x878xD28 cm!!

LEKKERE SWEATER
Verkrijgbaar in diverse kleuren en maten.
39,- 12,50

KAMERBREED VINYL 366 CM BREED
MEENEEMPRIJS per strekkende meter
87,- 29,-

GROTE EENMALIGE PARTIJ KIES UIT VELE DESSINS EEN VOORBEELD UIT DE PARTIJ

SPOTGOEDKOPE BERBER 400 CM BREED
KLEUR: • zand per strekkende meter
89,- 49,-
Meeneemprijs 39,-

GENOPT TAPIJT 400 CM BREED
KLEUREN: • grijs • blauw per strekkende meter
109,- 59,-
Meeneemprijs 49,-

GRATIS GELEGD EN BEZORGD

VITRAGE
215 cm hoog. 280 cm hoog.
Per meter: **10,95 12,95**

EFFEN GORDIJNSTOF
Vele moderne kleuren verkrijgbaar.

BAMBOE DRUKSTOF GORDIJN
• blauw • bruin • grijs

DUBBELZIJDIG & OPGELEGD
Pracht gordijnstof 4 Modieuze kleuren.

DECOSOL VINYL ROLGORDIJNEN
• vinyl kwaliteit
• ideaal voor natte ruimten
• perfecte kwaliteit
• 5 jaar garantie op oprolsysteem
• 90/120/150/180/210 cm breed
• gebruikshoogte tot 170 cm
• in wit, beige, blauw of bruin
• met natte doek te reinigen
Vanaf 90 cm breed:
29,75 Deco Sol

KNIP UIT!

Naarde 8,95
Alleen bij inlevering van deze bon krijgt u bovenstaande korting op deze

NIKE SOKKEN
Tube (lang) model in vele verschillende kleuren en maten.
Normale prijs 18,95 korting 8,95 NU met bon 10,-

DESSIN MET BIJPASSENDE UNI
per ROL **11,- 5,95**

DESSIN MET BIJPASSENDE UNI
per ROL **15,- 7,95**

KINDER BEHANG
per ROL **15,- 7,95**

MASSIEF VUREN LEDIKANT
inkluisief lattenbodem
Matrasmaat 90x200 cm.
98,- 59,-

AUTO-PLAID
Maat 130x170 cm
18,- 9,95

WARM SLAPEN
Onder een dekbed, maat 140x200 cm en op het hoofdkussen, maat 60x70 cm.
DEKBED: Met synthetische fiber-fill vulling
47,- 35,-

KUSSEN:
19,- 12,50

ZWARTE PANNEN
KOEKEPAN: 22,- 10,-
BRAADPAN: 29,- 14,95
Met piezo vonk ontstekings. Geen onveilige lucifers meer in de keuken.
5,-

KOMPLETE FIETSVERLICHTING
Koplamp, dynamo, snoertje en lampje.
Per 28 september wordt het een uur eerder donker, dus laat je zien.
18,- 8,95

6-GLOEI-LAMPEN
2x25 en 4x40 Watt.
Grote fitting.
6 lampen voor: **5,- 2,95**

TEXTIEL BAD- OF DOUCHE GORDIJN
• minimale schoonheidsfoutjes
• textiel van 100% polyester
• zeer duurzaam
• eenmalige partij
• moderne afmetingen
• desigins / kleuren
• sensationeel lage prijs
Maat 120x200 cm: **58,- 24,90**
Maat 180x200 cm: **68,- 29,90**

HALTERSET
15 kilo halterset, met verwisselbare schijven.
99,- 49,-

PIEZO GAS-AANSTEKER
Met piezo vonk ontstekings. Geen onveilige lucifers meer in de keuken.
5,-

Klop, klop, klop. STOEER MASSIEF EIKEN
Diverse massief eikenhouten artikelen met 12 jaar garantie, voorbeeld: FOTOLIJST Met ontspiegel glas.
69,-

SANYO WALKMAN
• stereo • type Sanyo MG-15 A
• inkt. hoofdtelefoon
• kassette walkman
99,- 75,-

SISTA-ISOLATIE-SCHUIM
Spuitschuim van 500 ml (voor plm. 25 ltr schuim) voor isolatie van spouw aansluitvoegen. Henkel kwaliteits product.
15,- 9,95

VELGEN SPRAY
Bescherm uw velgen zeer goed tijdens de winter en ze zien eruit als nieuw. Eigen merk Kwantum of van Hols. KLEUREN: • zwart • staal/alu • wit • zilver • goud in een spuitbus. 400 ML.
14,- 6,90

KNIP UIT!

Naarde 2,50
Alleen bij inlevering van deze bon krijgt u bovenstaande korting op deze

SCHOEN-SMEER
Grote blikken schoensmeer, inhoud 68 ml! In zwart, wit of bruin.
Normale prijs 3,29 korting 2,50 NU met bon 0,79

KNIP UIT!

Naarde 7,-
Alleen bij inlevering van deze bon krijgt u bovenstaande korting op deze

PARKER JOTTER
Voor een ongekend lage prijs. Pracht schrijfgere met originele Parker vulling.
Normale prijs 9,95 korting 7,- NU met bon 2,95

KNIP UIT!

Naarde 7,-
Alleen bij inlevering van deze bon krijgt u bovenstaande korting op deze

PARKER JOTTER
Voor een ongekend lage prijs. Pracht schrijfgere met originele Parker vulling.
Normale prijs 9,95 korting 7,- NU met bon 2,95

KNIP UIT!

Naarde 7,-
Alleen bij inlevering van deze bon krijgt u bovenstaande korting op deze

PARKER JOTTER
Voor een ongekend lage prijs. Pracht schrijfgere met originele Parker vulling.
Normale prijs 9,95 korting 7,- NU met bon 2,95

KNIP UIT!

Naarde 7,-
Alleen bij inlevering van deze bon krijgt u bovenstaande korting op deze

PARKER JOTTER
Voor een ongekend lage prijs. Pracht schrijfgere met originele Parker vulling.
Normale prijs 9,95 korting 7,- NU met bon 2,95

ALLE ARTIKELLEN ZIJN VERKRIJGBAAR BIJ KWANTUM HALLEN. DE MET EEN AANGEDEUDE ARTIKELLEN ZIJN OOK VERKRIJGBAAR BIJ KWANTUM BEHANG. SPORTARTIKELLEN ZIJN OOK VERKRIJGBAAR IN DE KWANTUM SPORT SHOPS. DEZE ADVERTENTIE IS MET DE MEESTE ZORG SAMENGESTELD. FOUTEN VOORBEHOUDEN.

KWANTUM HALLEN **BEEK Makado Center** **NUTH Thermiekstraat.1)** **KWANTUM voor heel veel voordeel!**

GOEDKOOP GELD LENEN

Eenmaal overeengekomen rente bij pers. leningen kan tussentijds niet meer worden verhoogd.

Persoonlijke lening:
(aflossingen incl. rente) voorbeelden:

	24 mnd.	36 mnd.	42 mnd.	54 mnd.	60 mnd.	72 mnd.	84 mnd.
5.100	239,-	168,-	148,-	121,-	112,-	112,-	112,-
8.000	375,-	264,-	232,-	191,-	176,-	155,-	155,-
10.100	468,-	328,-	288,-	235,-	217,-	189,-	189,-
15.000	695,-	487,-	428,-	349,-	322,-	281,-	281,-
20.000	927,-	649,-	571,-	466,-	429,-	375,-	375,-
25.000	1.159,-	812,-	713,-	582,-	537,-	469,-	469,-

Effectieve rente vanaf f 5000,- tot f 10.000,-: 12,3%
Vanaf f 10.000,-: 11%
Vraag vrijblijvend naar de niet genoemde bedragen en onze gunstige 1e en 2e hypotheek.
1e hypotheek eveneens met gunstige rente vanaf 7,3%

Uw intermediair:
ASSURANTIËN H.M. GEURTS B.V.
Nieuwstraat 22-24, Hoensbroek
Telefoon 045-211668 of 045-221090
Eigen parkeerplaats achter ons kantoor

HOUTVERKOOP

Het Staatsbosbeheer in de provincie Limburg wenst op **29 oktober 1986 om 11.00 uur** op het adres restaurant De Troost, Meijelweg 10, Heibloem-Roggel, in het openbaar en bij inschrijving verkopen **circa 5.600 m³ rondhout** in circa 10 kavels staand en gelegen in de boswachterijen "Bergen", "Boekenderbos" en "Vaaits" en natuurreservaten Schuitwater, Holtmühle, Leudal en Meyweg.

Het aanbod omvat **circa 300 m³** uit kaalkap met een gemiddelde van 1 1/2 tot 1 stuks per m³ en circa 5.300 m³ uit dunning met gemiddelden van 25 tot 1 stuks per m³.

Houtsoorten zijn voornamelijk groveden, fijnspar en lanks.

Inschrijvingen dienen om mee te dingen in een gesloten omslag met daarop vermeld: houtverkoop Staatsbosbeheer, te zijn bezorgd: **schriftelijk uiterlijk op dinsdag 28 oktober 1986** op het adres Lindanusstraat 2a, Postbus 103, 6040 AC Roermond, dan wel **persoonlijk op woensdag 29 oktober 1986** uiterlijk om 10.55 uur in restaurant De Troost, Meijelweg 10, Heibloem-Roggel.

Kavellijsten, voorwaarden, inschrijfbijlatten en inlichtingen worden aan houthandelaren verstrekt door het provinciaal kantoor van het Staatsbosbeheer in Limburg te Roermond, Postbus 103, 6040 AC Roermond, telefoon: 04750-34251, toestel 446.

Het wvd. hoofd Algemeen Beheer in de provincie Limburg, H. J. W. Wesseldijk.

BEDRIJFS HUISVESTING

WINKELS / KANTOREN / BEDRIJFSRUIMTEN / BOUWROM

BRUNSSUM

Rumpenerstraat, te koop een gunstig gelegen horeca pand met bovenwoning. Het pand is eventueel ook geschikt voor andere doeleinden.
Vraagprijs f 139.000,- k.k.

LEKKER VOORDEELIG

Gemengd GEHAKT kilo 498	BRAAD-WORST kilo 598
Varkens-POELET kilo 698	Varkens-ROLLADE kilo 798

EURO

Donderdag-avond koop-avond
HEERLEN: Heerlerbaan 108
BRUNSSUM: Julianastraat 24
SITTARD: (Sanderbout) Veestraat 42

AMBY-MAASTRICHT
Lindeplein 1
t.o. eindpunt bus A en bus 2

Gegengd vanaf woensdag 12 uur

SLAGERIJEN | MEAT PACK

DRUKWERK ZORGT VOOR DRUK WERK

LEERLING WERKNEMERS MV TOT 23 JAAR

DE GRAFISCHE INDUSTRIE ZOEKT JOU!

JEUGD WERKPLAN WERK'86

ER ZIT TOEKOMSTMUZIEK IN DE GRAFISCHE INDUSTRIE

WIL JE MEER WETEN GA DAN NAAR HET DICTSTBUZIJNDE ARBEIDSBUREAU OF NOG BETER: INFORMEER BIJ HET GRAFISCH BEDRIJF IN JE OMGEVING HERKENBAAR AAN HET RAAMBILJET

Studenten moeten vertrekoverschot tot staan brengen

Dit zijn de conclusies van een onderzoek door het ministerie van VROM naar de migratie in Limburg. Dit onderzoek werd noodzakelijk geacht, omdat er een discrepantie geconstateerd werd tussen de beleidsuitspraak, dat het beleid gericht moest worden op het voorkomen van vertrek-

overschotten en de feitelijke ontwikkelingen, die vertrekoverschotten lieten zien met een structureel karakter. Een onderzoek naar de mogelijke achtergronden van deze interprovinciale migratie leert, dat het Limburgse migratie-saldo vooral beïnvloed is geweest door

de in verhouding slechte arbeidsmarkt en de relatief geringe aanwezigheid van voorzieningen voor voortgezet onderwijs. Het onderzoek wijst verder uit, dat de invloed van ontwikkelingen in de woningmarkt op de binnenlandse migratie minder wordt. Een ruime woningmarkt trekt minder migranten dan voorheen.

Ten aanzien van de vraag of en in hoeverre deze vertrekoverschotten verontrustend zijn, wordt opgemerkt dat het gaat om vertrekoverschotten, die qua absolute omvang tamelijk beperkt zijn en die voor de leef- tijdsopbouw in de provincie geen grote gevolgen hebben. Het percentage 15 tot 24-jarigen ligt in Limburg iets beneden het

landelijk gemiddelde.

Het provinciale beleid t.a.v. de bevolkingsontwikkeling blijkt anders geformuleerd te zijn dan het rijksbeleid. Het provinciale beleid is gericht op een migratie-saldo van nul voor binnenlandse en buitenlandse migratie tezamen. Inclusief de buitenlandse migratie daalt het negatieve saldo in Limburg van -800 tot -600. Niet verwacht wordt dat in de toekomst gedurende lange tijd sprake zal zijn van grote vertrekoverschotten. Het vertrek van 15 tot 24-jarigen in Limburg zal mogelijk afnemen naarmate het aantal studenten aan de Rijksuniversiteit Limburg toeneemt. Het wordt daarom vooralsnog niet nodig geacht maatregelen te nemen.

PEELBOSSEN ZIJN ZIEK

Van onze Haagse redacteur
DEN HAAG - De bossen van de Peel zijn ziek. Samen met de bossen op de zandgronden in Midden- en Oost-Brabant, op de Veluwe, de Heuvelrug, Overijssel en het noordelijk deel van de Friese Wouden gaat hun vitaliteit in sterke mate achteruit. De aantasting van de Peel-

bossen wordt evenwel het grootst genoemd: 30 procent is afstervend of al afgestorven. 67 procent is minder of weinig vitaal. Verzuring van de grond is een van de belangrijkste oorzaken. Het probleem wordt versterkt door het betrekkelijk nieuw verschijnsel van schimmelaantasting (Sphaeropsis

sapinea). De oorzaak van deze snel om zich heen grijpende schimmelaantasting is onbekend, maar wel is komen vast te staan, dat de zwakke toestand van de bomen het risico van deze ziekte sterk verhoogt. Daarnaast spelen klimatologische omstandigheden een belangrijke rol. Overigens is de Grote Peel voorbestemd nationaal park te worden. Voor de gebieden De Hamert en Meynweg zijn adviezen in deze in voorbereiding.

Kansen tot versterking van werkgelegenheid Economische opleving zet zich voort in regio

door winus de rouw

DEN HAAG - De economische opleving van ons land en de daarmee gepaard gaande daling van de werkloosheid werkt in alle provincies door, zij het niet overal in dezelfde mate. Vergeleken met de situatie van enige jaren geleden evenwel zijn de regionale werkloosheidsverschillen in het algemeen geringer geworden. Tot deze tot niet geringe tevredenheid stemmende conclusie komt minister De Korte van Economische Zaken in zijn beschouwing over het regionaal economisch beleid.

Naar zijn inzichten brengt de zich voortzettende nationale economische expansie voor alle provincies gemeenten nieuwe aanpakmogelijkheden met zich mee, die tot een verdere versterking van de werkgelegenheid kunnen leiden. In de regio kunnen zich daarbij uitlopende aspecten voordoen.

De minister bespeurt in het hele land een toenemende investeringsactiviteit naar het voorbeeld van het Westen van het land. Op langere termijn zullen deze ontwikkelingen in het Westen voldoende uitstralingseffecten hebben naar de andere landdelen, zo voorziet hij. Zo'n verandering van de ontwikkelingen komt in grote mate af van de initiatieven en de activiteiten van de ondernemingen in de regio's. Het blijft daarbij zaak, zo voegt de minister er aan toe, via een adequaat voorwaardenscheppend beleid dit proces te begeleiden. In het kader van een meer marktgericht regionaal beleid wordt ernaar gestreefd parti-

culiere en overheidsinvesteringen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen en te stimuleren. Daarnaast wordt het tevens van groot belang genoemd, dat ook de provincies met de ontwikkeling van hun beleidsplannen en actieprogramma's in toenemende mate een stimulerende bijdrage leveren aan de ontplooiing van economische activiteiten.

PNL

De derde en tevens laatste planperiode van de Perspectieven Nota Limburg PNL voor de jaren 1986-90 is inmiddels begonnen. Het stemt de minister tot voldoening dat de raad tussen provinciaal bestuur en kabinet over het PNL-beleid in deze periode met een positief resultaat kon worden afgerond. Overeenstemming kon worden bereikt over het in gang zetten van een groot aantal projecten, die een niet-onaan- zienlijke doorwerking zullen hebben op de economische structuurversterking van dit gebied. Ook door andere departementen is een belangrijke bijdrage geleverd aan de invulling van het PNL-beleid, aldus de minister. Volgens hem is

daarmee uitvoering gegeven aan de motie Van der Linden c.s., die het kabinet vroeg mee te werken aan een regionale prioriteitstelling voor goede projecten in het PNL-gebied.

EFRO EN IPR

Voor de uitwerking van het PNL-beleid wordt het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling EFRO van grote betekenis genoemd. Mede met behulp van dit fonds is het mogelijk geweest vaak zeer kostbare investeringsprojecten te financieren. Nog tot 1987 kan ons land voor ongeveer 50 miljoen per jaar een beroep doen op dit fonds.

De IPR is begin van dit jaar aangepast om te voorkomen dat opnieuw een aanzienlijke overschrijding zou plaatsvinden van het beschikbare begrotingsbedrag van 300 miljoen. Na de negatieve prijsbijstelling is voor de IPR in 1987 een bedrag van 295 miljoen beschikbaar; voor de regionale ontwikkelingsmaatschappijen 112 miljoen en voor het voorwaardenscheppend beleid 58 miljoen gulden. Voor Limburg is voor de realisering van het PNL-beleid 43 miljoen uitgetrokken. In totaal is voor het regionaal beleid in 1987 662 miljoen beschikbaar.

LIOF

Inmiddels zijn met de provincie Limburg de besprekingen afgerond over de toekomst van het LIOF. Evenals voor andere ontwikkelingsmaatschappijen is een nieuwe opzet gemaakt voor deze financieringsbedrijven. In deze opzet zullen de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen in plaats van het huidige systeem van overheids garanties de komende jaren financiële ruimte toegewezen krijgen in de vorm van aandelenkapitaal, te storten door rijk en provincie. Na deze periode zullen zij, met behoud van hun ontwikkelingsfunctie, financieel zelfstandig moeten kunnen opereren.

SCHONE MAAS NOG ILLUSIE

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - Ofschoon er hard gewerkt wordt aan de verbetering van de kwaliteit van het Maaswater, blijft de realisering hiervan voorlopig een illusie. Dat mag worden afgeleid uit de bezorgde woorden van minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat.

Kwaliteit en kwantiteit van het Maaswater kwamen voortdurend aan de orde in het overleg van de Technische Maas Commissie met België. Ten aanzien van de kwaliteit van dit water is voortgang geboekt bij het formuleren van de doelstellingen, die als uitgangspunt kunnen dienen voor een Belgisch saneringsprogramma van vervuilsbronnen, zo staat gereserveerd optimistisch te lezen in de Memorie van Toelichting. Er wordt evenwel onmiddellijk aan toegevoegd, dat hiervan op korte termijn geen opzienbarende resultaten hoeven te worden verwacht. De minister vindt het derhalve aangekaart het overleg op dit punt met zeer veel voortvarendheid

voort te zetten. "Naar mijn mening", aldus minister Smit-Kroes, "is een belangrijk effect van het regelmatig overleg dat nu al enige tijd plaatsvindt, dat een kader is ontstaan waarin wederzijds vertrouwen kan groeien en meer inzicht ontstaat in elkaars wensen en (on)mogelijkheden".

De minister zegt het daarom erg belangrijk te vinden, dat de werkzaamheden in de Commissie door- gaan kunnen vinden en dat daarin "op constructieve wijze naar oplossingen wordt gezocht voor de zaken die zowel voor België als voor ons van zoveel belang zijn".

• Nederlands enige automobiel-fabrikant Volvo in Born verdient aller steun en medewerking, zo vindt minister De Korte van Economische Zaken.

Aandacht voor Volvo

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - De automobiellindustrie wordt door het ministerie van Economische Zaken naast de vliegtuig- en de staalindustrie een van de industrieën genoemd, die in Nederland gedomineerd worden door één onderneming. Zonder dat de naam wordt genoemd, is duidelijk dat Volvo Born bedoeld is.

Voor een evenwichtige industriële structuur wordt het van belang genoemd, dat dergelijke bedrijven hun internationale positie kunnen behouden en waar mogelijk versterken. Bijzondere aandacht hiervoor blijft geboden, aldus minister De Korte, die de aanwezigheid van deze bedrijven in Nederland tevens in het belang noemt voor de toelevering door veelal kleinere bedrijven.

• Het dagstrand in Eysden is erg in trek bij mensen die verpozing zoeken.

Bezoekers aan openlucht-recreatieparken

DEN HAAG - Het ministerie van Landbouw en Visserij heeft de bezoekers laten turven van recreatiegebieden die mede met rijkssubsidie tot stand zijn gekomen. Voor zover ze op Limburg betrekking hebben, zien deze cijfers voor 1985 er als volgt uit:

Schrieversheide	164.000
Schutterspark	66.500
De Leistert	60.000
Hommelheide	33.600
Steinerbos	238.000
Danikerberg	35.000
Geulpark	55.000
Watercentrum Eijsden	187.000

Oost-westbaan krijgt gestalte

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - De voorbereidingen voor de aanleg van de Oost-Westbaan op de Luchthaven Zuid-Limburg vorderen gestaag. Alle benodigde procedures zijn inmiddels in gang gezet. Aldus de Memorie van Toelichting van het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

De procedures behelzen op regionaal niveau de aanpassing van streek- en bestemmingsplan en op rijksniveau de aanwijzing van de Oost-westbaan met de daarbij behorende geluidzone, de aanpassings-inrichting van het omliggende gebied ingevolge de Landinrichtingswet alsmede de onderhandelingswet met Duitsland en België over het gebruik van het luchtruim. Erbij aangetekend wordt, dat wegens de grote hoeveelheid van militaire luchtvaartactiviteiten in het gebied juist over de grens, het niet zonder meer mogelijk is het verkeer dat bestemd is voor de Luchthaven Zuid-Limburg in te passen in het Belgische luchtruim. Gezocht wordt naar mogelijkheden om de hoeveelheid civiel verkeer zo klein mogelijk te houden.

Het ministerie van VROM heeft opdracht gegeven tot het maken van een studie naar de gevolgen voor het milieu van de aanleg van de Oost-Westbaan.

Het hoge groeipercentage van het passagiersvervoer op regionale luchthavens wordt opmerkelijk genoemd. Uitschieters hierbij zijn de luchthavens van Rotterdam,

Eindhoven en Zuid-Limburg. Verwacht wordt dat deze tendens zich dit jaar zal voortzetten. Naast een groei van het passagiersvervoer wordt de Luchthaven Zuid-Limburg vermeld vanwege de verdere groei van het vervoer van vrachtwagens en expressegoederen.

Geluidshinder

De sanering van woningen binnen het invloedsgebied van buitenlandse militaire vliegvelden in Midden-Limburg verloopt volgens plan, aldus staat te lezen in het Indicatieve Meerjaren Programma Milieubeheer van het ministerie van VROM. Het saneringsprogramma omvat in totaal 4.884 woningen en 43 bedrijven gebouwen in de tien gemeenten Bergen, Haalen, Helden, Kessel, Maasbree, Melich-Herkenbos, Neer, Roermond, Roggel en Swamen. Met de uitvoering van het programma zijn naar verwachting 17,8 jaar gemeed. Tussen de betrokken gemeenten is met het oog hierop op enkele maanden geleden een zwel op bestuurlijke als op technische samenwerking gerichte overeenkomst gesloten.

Casino's binden strijd aan met speelclubs

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - De bestrijding van de vele illegale speelclubs in ons land verloopt maar moeizaam. Uit het succes van de speelclubs kan, zo meent minister De Korte van Economische Zaken, geen andere conclusie worden getrokken dan dat de behoefte aan casino-spelen groter is dan enkele jaren geleden was voorzien. Daarbij blijkt tevens de vraag naar kleinere en meer informele speelgelegenheden.

Samen met de Raad voor de Casino's en de Nationale Stichting Casinospelen heeft zijn ministerie een nieuwe strategie uitgewerkt, die rekening houdt met de hardnekkige concurrentie van de vele illegale clubs. Het parlement kan hierover binnenkort een notitie tegemoet zien.

De minister verwacht, dat de invoering van de nieuwe Beheerstructuur Casinospelen per 1 januari van het komend jaar verwenzelikt zal worden. Deze nieuwe

structuur is gebaseerd op het rapport dat vorig jaar is uitgebracht op verzoek van de toenmalige staatssecretaris P. van Zeil, thans burgemeester van Heerlen. Ook hierover stuurt de minister de Staten Generaal weldra een schrijven.

12 man extra voor het CCE

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - De minister van Binnenlandse Zaken voorziet voor 1987 een uitbreiding met 12 man van het personeelsbestand van het in Heerlen gevestigde Computer Centrum Limburg CCL. Zij zijn nodig voor het uitvoeren van de eerste fase van een aantal grote opdrachten. Na de gedeeltelijke privatisering begin dit jaar van het CCL, maakt dit centrum onderdeel uit van een algemeen onderzoek naar de mogelijkheden tot privatisering van computercentra, zo laat minister Van Dijk de Tweede Kamer weten.

4.500 woningen tekort in 1988

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - Limburg zal per 1 januari 1988 een tekort hebben van 4.500 woningen; dat is een promillage van 11,1 van de totale woningvoorraad in de provincie.

Dit cijfer is belangrijk, omdat aan de hand hiervan de woningbouwcontingenten zullen worden vastgesteld voor de jaren 1987 tot 1990. Het wordt daarbij van uitgangspunt, dat er ongeveer een jaar verstrijkt tussen het afgeven van een beschikking tot geldelijke steun ten laste van een nieuwbouwprogramma en het voltooien van de desbetreffende woning. Het programma voor 1987 voorziet derhalve in de woningbehoefte van 1988 en heeft pas dan effect op het woningtekort. Aldus de toelichting van het ministerie van VROM.

De PTT kabelt mee

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - De PTT, zo blijkt uit de begroting voor dit staatsbe- leid, is nauw betrokken bij het experiment in Zuid-Limburg met het trekken tot het gebruik van kabeltelevisie-netten voor nieuwe diensten. De PTT verzorgt het technische beheer van de bedrijfs- middelen en neemt deel aan de B.V. Kabelexperiment Zuid-Limburg.

De ontwikkelingen op dit gebied in Limburg worden met grote interesse gevolgd. In de loop van het volgende jaar zal de regering zich een oordeel moeten vormen over de eind dit jaar te verwachten aanbevelingen van de Commissie Zegveld ten aanzien van de mogelijkheden van de wenselijkheid van integratie van de kabeltelevisie-netten en de PTT-netten. Speciale aandacht hierbij gaat uit naar de ontwikkeling van nieuwe diensten.

In Limburg wonen kan voordelen hebben

Justitie meet met uiteenlopende maten

door winus de rouw

DEN HAAG – Wonen, leven en werken in Limburg kan zijn voordelen hebben. Zelfs voor degenen die aanraking komen met justitie. In een aantal gevallen blijken in een aantal streken van het land door de Justitie nogal uiteenlopende maatstaven te worden gehanteerd. Nu eens ten voordele dan ten nadele van de cliënt. De justitie in Roermond en Maastricht doet dapper mee in afwijkingen van het landelijk gemiddelde, zowel naar boven als naar beneden, zoals blijkt uit het jaarverslag 1985 dat door procureurs-generaal bij de Gerechtshoven aan minister Korthals Altes van Justitie is uitgebracht.

Blijkt er een grote variatie te bestaan in de mate waarin het Openbaar Ministerie per arrondissement zaken al dan niet aan de rechter overlegt. Maastricht is in deze de schieter, want hier treft men het laagste percentage aan (58 procent) door het Openbaar Ministerie

maken van de mogelijkheid van een voorwaardelijk sepot. Leeuwarden, Groningen en Utrecht daarentegen passen het veelvuldig toe.

Waarschuwing

Eenzelfde verschil in beleid wordt waargenomen ten aanzien van de wijze, waarop de onvoorwaardelijke beleidssepsots worden toegepast. Bijna driekwart hiervan werd zonder mondelinge of schriftelijke waarschuwing afgedaan; na verbalisering hoorde de verdachte er dus nooit meer iets van. Ook in deze grote verschillen per arrondissement. Ten aanzien van de 'kale sepsots' wordt Roermond met 84 procent slechts overtroffen door Amsterdam dat 85 procent noteert.

Grote verschillen ook in de wijze van waarschuwing. Sommige parketten tonen een overduidelijke voorkeur voor het geven van hetzij een schriftelijke hetzij een mondelinge waarschuwing. Maastricht neemt daarbij een eervolle plaats in in de rij van voorstanders van het sturen van een schriftelijke waarschuwing in tegenstelling tot die parketten waar men de zaak met een berisping ten parkette pleegt af te doen.

Leeftijd

Ook de onderlinge verhouding van de sepot-gronden kunnen per parket aanzienlijke verschillen vertonen. Zo loopt het percentage van als 'gering feit' opgegeven sepotgrond binnen een ressort uiteen van 26 in 's Hertogenbosch naar 52 in Roermond. De sepotgrond 'leeftijd' vertoont nog grotere verschillen. Het wordt niet aannemelijk genoemd, dat het verschil tussen bijvoorbeeld 's Hertogenbosch (32 procent), Haarlem (28 procent) en Alkmaar (26 procent) enerzijds en Maastricht, Breda en Leeuwarden met elk slechts 1 procent anderzijds zou kunnen worden teruggevoerd op een verschil in leeftijdsopbouw van de verdachten.

Een verschil van heel andere aard dat wordt geconstateerd tussen de diverse arrondissementen is dat van het werk aanbod. Opvallend hierbij is dat Roermond samen met Leeuwarden op het gebied van vermogensmisdriven met 40 procent landelijk als laagste scoort tegen bijvoorbeeld 54 procent voor het arrondissement 's Gravenhage.

afgedane zaken. Den Haag vormt met 33 procent de tegenpool. Ook op het gebied van het afdoen van de beleidssepsots geven de verschillende arrondissementen verschillen te zien. Roermond bijvoorbeeld blijkt evenals Amsterdam in het algemeen zeer weinig gebruik te

Werkloosheid daalt in '86

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De werkloosheid daalt in 1986 in bijna alle provincies. Alleen in Noord-Holland ligt het gemiddelde nog even hoog als in 1985. Aldus de bevindingen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De werkloosheidsdaling heeft de regionale verschillen weliswaar niet doen verminderen, maar toch zijn er in de drie zuidelijke provincies sprake van een relatief gunstige ontwikkeling t.o.v. het landelijk gemiddelde. Met het noorden en het oosten deelt het zuiden kwaal van een relatief hoog percentage van jongeren in de werkloosheid (35,7%).

Zien naar de duur van de werkloosheid is de situatie in Limburg een van de slechtste. De Westelijke Mijnstreek is een van de vijf gebieden waar meer dan 25 procent alle werklozen langer dan drie maanden staat ingeschreven. Er is in de regio sprake van een vrij omvangrijke harde kern van langdurig werklozen.

In de periode maart '83 - maart '84 was er nog sprake van een forse

afname van de werkgelegenheid; in sommige provincies zelfs met 4 procent. De zuidelijke provincies toonden toen een aanmerkelijk minder ongunstig beeld. In Limburg was sprake van een stabilisatie van het aantal werkzame personen.

In de loop van 1984 evenwel voltrok zich een ommekeer in de werkgelegenheidsontwikkeling. Landelijk nam het aantal werkenden tussen maart '84 en maart '85 met 2,5 procent toe; in Limburg daarentegen trad toen een lichte daling op. Dit was des te opmerkelijker, omdat de werkgelegenheid in onze provincie zich in 1983 en 84 juist relatief gunstig leek te ontwikkelen.

Toerisme in de lift

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De beleidsvoorstellen en maatregelen die werden aangekondigd in de Nota Toeristisch Beleid 1985-1989, inmiddels in gang gezet en zullen ook in 1987 worden voortgezet, aldus minister De Korte in de Memorie van Toelichting op de begroting van zijn departement.

Voorziet dat de toeristische ontwikkeling en promotie aan slagvaardigheid kunnen winnen, nu belangrijke afspraken zijn gemaakt over samenwerking tussen de Nederlands Bureau voor Toerisme en de 15 promotie-VVV's en wordt nu in 1986 afronding mag worden verwacht van de herstructurering van de ANVV.

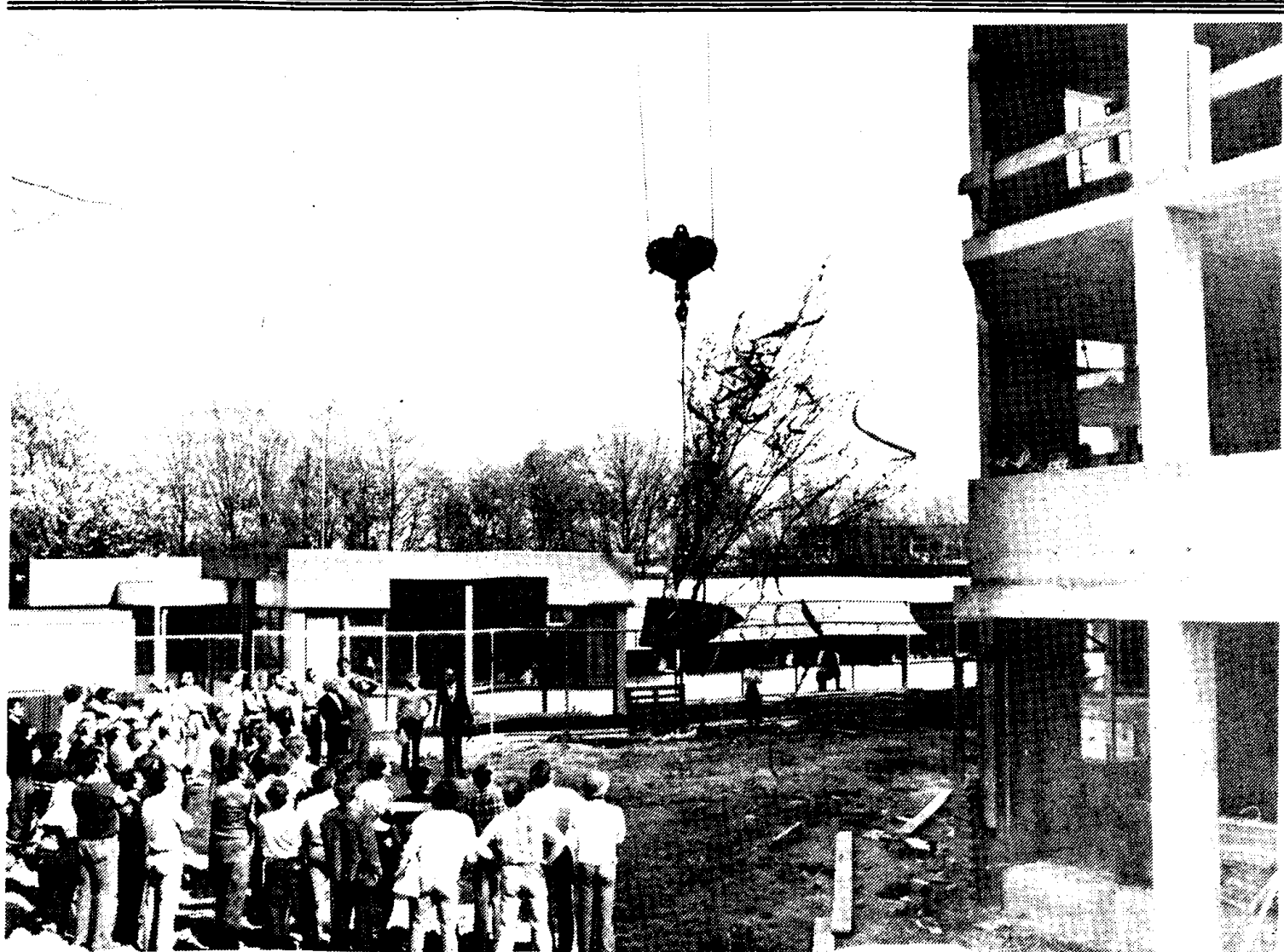
Wat betreft de verbetering van de toeristische infrastructuur, er, volgens de minister, door provincies zoveel voorstellen liggend, dat een scherpere prioriteitsstelling onvermijdelijk is.

De Stimuleringsregeling Internationale Congressen werd in 1985 een groot beroep gedaan. Het wordt verhoogd genoemd te constateren, dat het internationale marktaandeel van Nederland steeds stijgende is. Ons land staat thans op de achtste plaats.

VVU TOT 1995

Van onze Haagse redacteur
DEN HAAG – In afgeslankte vorm, met meer toespitsing op de verrijking van de werkloosheid, de Regeling Vervroegde Uittreksel-Ex-mijnwerkers VVU verstrekt tot 1 januari 1995.

De afslanking is de regeling toegepast op het vrijmaken van arbeidsplaatsen in Nederland en in Limburg, met name in de regio Zuid-Limburg.

• In april 1984 ging de vlag in top bij nieuwbouw van de Open Universiteit in Heerlen.

Open Universiteit bijzonder in trek

Van onze Haagse redacteur
DEN HAAG – De in Heerlen gevestigde Open Universiteit is na de kinderziekten met succes doorstaan te hebben thans de volwassen leeftijd genaderd. De belangstelling is overweldigend, er is keuze uit 18 cursussen – van alle zeven leerstofgebieden zijn minstens twee cursussen verschenen – en de financiën zijn in overleg met de Tweede Kamer zodanig geregeld, dat aanpassingen op dit moment niet no-

dig zijn. Aldus minister Deetman van Onderwijs en Wetenschappen in zijn Activiteitenoverzicht Volwassenen-educatie 1987.

De belangstelling voor deelname aan de cursussen van de OU is groter dan bij de aanvang was aangenomen. Het percentage cursisten dat afvalt, is echter dienovereenkomstig groot, namelijk 40 à 45 procent. Van de deelnemers heeft aanzienlijk meer dan eenderde al een

hbo-opleiding. De meeste cursisten hebben bovendien een baan. Van de 18.548 cursisten voor het studiejaar 1985/86 waren er 12.046 mannen en 6.502 vrouwen. Het aantal cursisten voor het komende studiejaar wordt geraamd op circa 30.000.

Ofschoon de OU afstandsonderwijs is, zijn er verspreid over het hele land 24 studiecentra opgericht t.b.v. voorlichting en begeleiding van cursisten.

Elke cursist betaalt momenteel f 230 per cursusmodule. Elke module gaat uit van 100 studieuren. De overall-kosten per module bedragen ongeveer 1.000 gulden. Verwacht wordt evenwel dat de overall-kosten kunnen worden gedrukt, doordat er meer modules zullen worden verkocht door de toelooop van cursisten.

DEN HAAG – Het is niet aannemelijk dat het CDA in Limburg zijn voor-sprong op andere politieke partijen bij de benoeming van burgemeesters binnen afzienbare tijd zal moeten prijsgeven.

Van de 69 gemeentes in deze provincie, die volgens de telling van 1986 op

De kleur van burgemeesters

de kop af 1.088.111 inwoners telt, waren 55 burgemeestersposten in handen van het CDA. Eén minder dan in 1985. Bij de Tweede Kamerverkiezingen in mei van dit jaar

haalde deze partij 46,0 procent van de stemmen.

De PvdA, die met 33,9 procent van de stemmen bij de Kamerverkiezingen de tweede partij is,

heeft slechts 7 partijenoten op burgemeestersstoelen zitten. Eén méér dan vorig jaar.

De VVD met 11,4 procent van de kiezers is dus met 5 burgemeestersposten niet slecht be-deeld.

D'66 (4,4 procent) en de PPR (1,0 procent) hebben elk 1 burgemeester.

Burgemeesters uit eigen kring

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Minister Van Dijk van Binnenlandse Zaken is de gerezen kritiek op het toenemend verschijnsel, dat politici ter afsluiting van hun carrière benoemd worden tot burgemeester, voor geweest.

In de Memorie van Toelichting op de begroting van zijn departement merkt hij op, dat het beleid bij de benoeming van burgemeesters er mede op gericht is de doorstroming onder de burgemeesters te bevorderen. "In de periode 4 november 1982 tot en met 1 juli 1986 lag bij de doorstroming de nadruk op het benoemen van een zittend burgemeester in een grotere gemeente", aldus de minister.

Hij voegt eraan toe, dat in de komende tijd gedachten zullen worden ontwikkeld om het doorstromingsbeleid te verruimen tot een beleid dat gericht is op het bevorderen van de mobiliteit in het burgemeesterscorps. "Dit is van belang voor een goed functioneren van de gemeente alsook voor het scheppen van optimale ontplooiingsmogelijkheden voor de burgemeesters", aldus minister Van Dijk.

In de komende jaren komt in Limburg een aanzienlijk aantal burgemeestersposten vacant.

Grindwinning tot jaar 2000

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De provincie Limburg wil een limiet stellen aan de grindwinning uit de Limburgse bodem. Bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat is erop aangedrongen, dat de landelijke beleidsnota voor de planning op langere termijn, uitzicht biedt op beëindiging van de grindwinning. De provincie heeft ingestemd hiermee door te gaan tot omstreeks het jaar 2000. Voor de periode daarna zal worden nagegaan of en zo ja welke reële alternatieven er zijn.

Goed punt voor eindexamens

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Eindexamenkandidaten van mavo, havo en v.w.o. in Limburg halen uitstekende punten vergeleken met hun collega's elders in den lande. Al geruime tijd had het ministerie van Onderwijs signalen opgevangen, dat er regionaal aanmerkelijke verschillen bestaen bij de resultaten van de eindexamens in het voortgezet onderwijs. Reden dus om een onderzoek in te stellen naar de resultaten per provincie en per richting.

Voor Limburg mogen die cijfers

er zijn. Van de mavo-kandidaten behaalt slechts 3,6 procent de eindexamens. Landelijk is dat 5,2 procent met Zeeland met 3,0 procent als laagste en Noord-Holland met 8,0 procent als hoogste.

De havo-kandidaten in Limburg brengen het er met 14,9 procent afgewezen iets slechter af, maar liggen toch nog aanzienlijk boven het landelijk gemiddelde, dat 19,8 procent bedraagt. Drenthe doet het met 13,9 procent het beste en Zeeland met 28,2 procent het slechtste.

Ook de Limburgse VWO-eindexamenkandidaten mogen op de

borst kloppen. Van hen mag slechts 8,8 procent niet met lauweren omkransd naar de penalen terugkeren. Landelijk is dat 12,7 procent. Ook in deze categorie scoort Drenthe het beste met 5,6 procent; buurman Friesland spant de kroon in het negatieve met 16,7 procent, op de voet gevolgd door Noord-Holland dat 16,6 procent laat afdruppen.

Uit de cijfers blijkt verder dat bij het openbaar onderwijs het aantal gezakten relatief zo'n 50 procent hoger ligt dan bij het confessioneel onderwijs.

Over de oorzaken van de verschillen is weinig bekend. Een voor de hand liggende gedachte, dat verschil in selectie bij de toelating eraan ten grondslag zou liggen wordt weersproken door het feit, dat Friesland met een relatief lage deelname aan het v.w.o. juist zeer veel afgewezen v.w.o.-kandidaten heeft. Limburg daarentegen heeft een relatief zeer hoge v.w.o.-deelname en relatief weinig afgewezen kandidaten.

Auto, trein en bus van nu naar straks

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat heeft ook voor Limburg een aantal maatregelen in petto om het reizen per auto, trein en bus aangenamer en in elk geval doeltreffender te maken.

Automobilisten moet het als muziek in de oren klinken, dat 65 miljoen beschikbaar is gesteld om het zogeheten 'Slingertact' bij Weert te vervangen door een snelweg met gescheiden dubbele rijbanen. De werkzaamheden, waarmee inmiddels begonnen is, zijn gerealiseerd vóór 1991.

Volgend jaar wordt ook de weg Eindhoven - Den Bosch onder handen genomen. De huidige rijksweg moet plaats maken voor een dubbele snelweg met deels 2, deels 3 rijbanen. 412 miljoen is er voor uitge-trokken.

Tussen 1988 en 1991 wordt een begin gemaakt met de aanleg van de RW-73, de omstreden 'ruggegraat' van Limburg, waarvan enkele maanden geleden definitief werd vastgesteld dat hij wordt aangelegd op de oostelijke Maasoever. Voor de prijs van 252 miljoen wordt begonnen met het gedeelte Boxmeer-Venray-Blerick.

Volgens de planning moet in diezelfde periode een begin worden gemaakt met de aanleg van de Zuiderbrug bij Venlo, gelegen in het tracé van de RW-73. De minister heeft er 28 miljoen voor vrijgemaakt. Het gedeelte Blerick-Maasbracht van de RW-73 (exclusief de reeds genoemde Zuiderbrug) is in de jaren 1992-1996 aan de beurt. De kosten zijn begroot op 440 miljoen gulden.

Tunnelbakken

Wat betreft de in een motie door de Tweede Kamerleden Paulis (CDA) en Van Rey (VVD) vastgelegde verzoeken voor de aanleg van tunnelbakken in Roermond en Tegelen, laat de minister weten, dat momenteel met Roermond over dit onderwerp overleg plaatsvindt en dat met Tegelen wordt gesproken over de

aanleg van de Zuiderbrug; overleg met deze gemeente over de aanleg van een tunnelbak wordt binnenkort opgestart.

Bus en trein

Voor degenen die gewend zijn per bus te reizen vermeldt de Memorie van Toelichting van Verkeer en Waterstaat uitbreidingen van het voorzieningsniveau in Sittard en in de Oostelijke Mijnstreek.

Treinreizigers die van vaart houden krijgen van de minister te horen dat

het rapport over de haalbaarheidsstudie naar de supersnelle trein TGV Parijs-Brussel-Amsterdam-/Keulen binnenkort aan de vier betrokken verkeersministers wordt aangeboden. In een van de varianten wordt voorgesteld deze trein te laten stoppen bij de Luchthaven Zuid-Limburg.

Dichter bij huis meldt de minister, dat de opening nabij is van het NS-station Maastricht-Randwyck. Dat zal in 1987 gebeuren. Voor 1990 stelt zij in het verscheidene nieuwe spoorverbinding Antwerpen-Maastricht-Aken; deze zal gedeeltelijk lopen over nieuw aan te leggen of te reactiveren baanvakken.

Iets verder in de toekomst wil de minister het baanvak Roermond-Nijmegen elektrificeren en een intercitydienst op laten rijden.

Nieuwbouw van het Rijk in Limburg

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De Rijksgebouwendienst heeft in Limburg enkele grote projecten op stapel staan. Hiermee is een totaal bedrag gemoeid van 135 miljoen.

Voor 1986 zijn dat de nieuwbouw van een Kantoreengebouw in Heerlen (35 miljoen) en de nieuwbouw van een Centraal Belastinggebouw in Maastricht (27 miljoen). In 1987 wordt in Roermond begonnen met de nieuwbouw voor de Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers (19 miljoen) en in Sittard met de nieuwbouw van de gevangenis (54 miljoen).

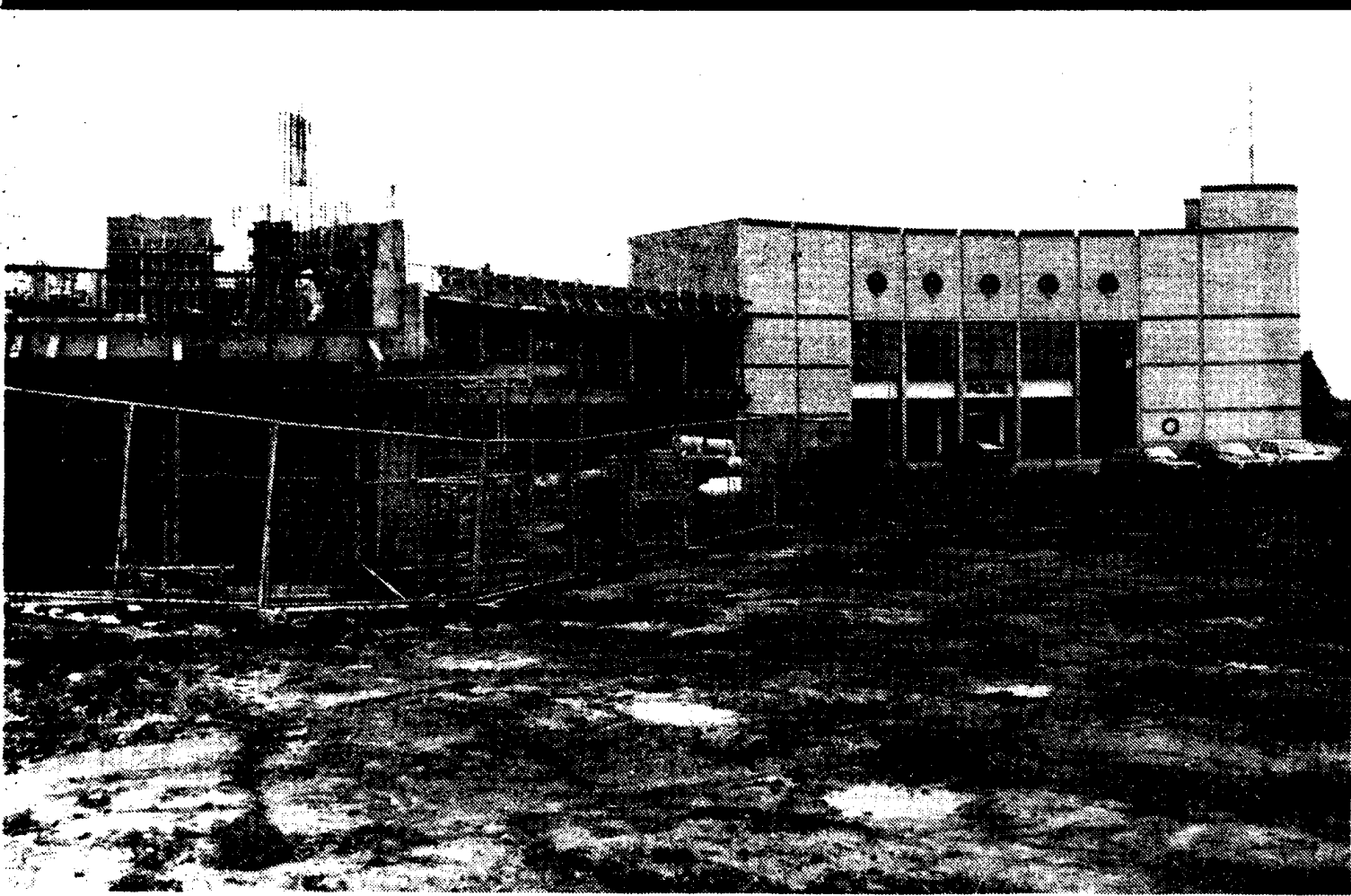
Hier bovenop komt in 1987 nog een bedrag van 3 miljoen voor de nieuwbouw van de Marechaussée-kazerne in Venlo.

Van de bufferzones uit de Structuurschets Stedelijke Gebieden zijn volgens het ministerie van VROM nog geen concrete begrenzingsvoorstellen gedaan voor de bufferzones Sittard-Geleen-Heerlen en Maastricht-Sittard-Geleen. Binnen de laatste bufferzone is de ontwikkeling van de bedrijfstreinen bij een uitbreiding van de luchthaven zoals in de tweede partiële herziening van het streekplan Zuid-Limburg vastgesteld, niet in overeenstemming met de doelstellingen van het bufferzonebeleid zoals het rijk die voorstaat. In afwachting van een definitieve beslissing over de realisering van deze bedrijfstreinen zal daarom geen sprake zijn van een actieve inzet van het bufferzone-instrument. Aldus minister Ed Nijpels van VROM.

Wethouder Zuidgeest gaat in op kritiek verkeersschout

Oplossing in de pen voor parkeerproblemen marktlui

• Het toekomstige bestuurscentrum van Landgraaf dat nu nog in de steigers staat.

Uniek bestuurscentrum vormt eenheid met politiebureau

Bouw gemeentehuis Landgraaf vordert

LANDGRAAF — De bouw van het nieuwe raadhuis in Landgraaf verloopt voorspoedig. Waar enige maanden geleden nog gras stond, is nu een groot gebouw uit het niets verrezen. De twee zijvleugels zijn bijna helemaal op hoogte, als dat gebeurd is wordt de centrale hal afgewerkt. Voor het invullen van de voorst moet dit alles klaar zijn en kan het gebouw glasachtig worden gemaakt.

Het nieuwe bestuurscentrum vormt

dan wat de uiterlijke verschijningsvorm betreft een eenheid met het politiebureau, waar het aan grenst en zelfs een verbinding mee heeft. Dit laatste is uniek in Nederland. De twee gebouwen hebben ook bepaalde technische voorzieningen samen en vormen uiteindelijk een 'halve ronding' tegenover het geplande winkelcentrum met de erboven liggende woningen.

Als het bouwschema kan worden aangehouden, dan heeft Landgraaf omstreeks mei 1987 één, centraal

gelegen bestuurscentrum. Met de versnippering is het dan afgelopen en de inwoners van Landgraaf hoeven niet meer voor verschillende voorzieningen naar afzonderlijke plaatsen verwezen te worden. Ook in het gebouw wordt 'publiekgericht' gewerkt. Op de eerste verdieping komen de afdelingen die het meeste met de burgers in aanraking komen, op de tweede de meer op de achtergrond werkende diensten zoals het archief en de hoofdafdeling Financiën.

HEERLEN — Binnen een maand is er een oplossing voor de parkeerproblemen van de Heerlense marktkooplui. Dat zei wethouder Jos Zuidgeest gisteren naar aanleiding van uitspraken van zowal kantonrechter mr. Oostdijk als verkeersschout J. Bardoul. Beiden hebben al meerdere malen het parkeerbeleid van Heerlen ten opzichte van de marktkooplui geheld. Regelmatig krijgen de marktmensen een parkeerbon, omdat ze hun auto op het Kerkplein vlakbij de markt parkeren.

Heerlen heeft voor de marktliden een parkeerterrein aan de Sittardweg gereserveerd, maar dat kunnen of willen veel kooplieden niet gebruiken, omdat het ver van de markt af ligt en bij het halen en brengen van de auto de kraam onbeheerd achterblijft. De Heerlense kantonrechter is in het verleden gevoelig gebleken voor dit argument en heeft de uitgeschreven parkeerbonnen — figuurlijk dan — verscheurd.

Verkeersschout Bardoul heeft daarop met de gemeente afgesproken dat er op de marktdagen een soepel parkeerbeleid zou worden gevoerd. Vandaar de uitbarsting deze week bij de kantonrechter toen bleek dat er in de afgelopen tijd toch heel wat bonnen op marktdagen zijn uitgeschreven. Zowel rechter als verkeersschout lieten nogmaals de gemeente Heerlen dringend weten dat er snel een bevredigende oplossing moet komen. Als voorbeeld gaf Bardoul Maastricht waar op het marktterrein een stuk is afgescheiden is

om te parkeren. Zuidgeest zei gisteren dat Heerlen al druk bezig is met het vinden van een oplossing. Waarschijnlijk zal een stuk van het Kerkplein voor de marktmensen worden gereserveerd. Tegen betaling zullen ze daarvan gebruik kunnen maken. Binnen een week of vier zou deze regeling van kracht kunnen zijn.

Overleg

Toch zijn er nog wel problemen op te lossen. Moet de regeling bijvoorbeeld alleen op de drukke dinsdag gelden, of ook op donderdag en zaterdag? Is er voldoende plaats vrij te maken voor alle aanvragers? Of gaan andere beroepsgroepen ook uitzonderingen eisen? Ondanks deze problemen hoopt Zuidgeest bij het eerstkomende overleg met de marktliden tijdens de commissie handel en ambachten met een voorstel komen.

Kampioenschap politiehonden in Landgraaf

NIJWENHAGEN — De politiehondenvereniging 'Hulp in Nood' in Nieuwenhagen houdt dit week-einde de Limburgse kampioenschappen van de LPHB. Beide dagen beginnen om 9.00 uur op het terrein achter de Duror-fabriek in Landgraaf. Naar het terrein wordt met pijlen verwezen.

Voor inlichtingen kan men terecht bij de heer Willems, tel 045-229074.

• Al vindt niet iedereen Kerkrade even schoon, maandagavond werd in ieder geval juichend op de uitslag gereageerd. Op de foto rechts naast de presentator van het televisieprogramma, burgemeester Jo Smeets van Kerkrade.

Maar, Heerlen en Maastricht met recht verslagen

Verdeelde meningen over Kerkraadse schoonheid

KERKRADE — „In de buitenwijken struikelen de mensen over het onkruid op de stoep en het rondslingerende papier en vuil. Hoe is het in hemelsnaam mogelijk dat Kerkrade tot de schoonste stad van Nederland is gekozen? Die opmerking van een mevrouw uit Munchveld, vormde slechts een van de meest uiteenlopende reacties die gisteren in het Kerkraadse centrum op de maandagavond bekend geworden verkiezingsuitslag te horen waren.

Al vonden uiteraard de meeste Kerkradenaren de uitslag volledig op z'n plaats, kritische geluiden bleven niet uit. „Als je van te voren weet waar de jury gaat kijken...”, zo verklaarden een aantal cafégangers op de markt in Kerkrade het succes voor hun gemeente. „Al gold dat voordeel natuurlijk niet zo goed voor Heerlen en Maastricht”, zo werd onmiddellijk aan die opmerking toegevoegd.

Dat het centrum van Kerkrade zeker deze week, 'schoon' uitzag daarover was vrijwel iedereen eens. De afwijkende geluiden hadden vooral betrekking op de buitenwijken en de parken. Daar ergens de regelmatige bezoeken van de ningsdienst ten spijt, heel wat Kerkradenaren zich aan het rond slingerende zwerfvuil; van lege flesjes tot en met de minder smakelijke uitwerpselen van honden en katten.

Beste papieren

Vast staat in ieder geval dat het centrum van Kerkrade dat maandagavond door de jury van de schoonste stad van Nederland nauwkeurig onder de loep werd genomen, gisteren weliswaar welverlaten en druilerig, maar zeer opgeruimd beeld vertoonde. over een zaak waren alle Kerkradenaren het eens; Maastricht Heerlen zijn deze week in ieder geval met recht verslagen.

MET KEUR AAN ARTIESTEN

Twee dagen feest rond Wilhelminaplein

HEERLEN — Zoals bekend willen de horeca-ondernemers aan het Wilhelminaplein in Heerlen hun plein gezelliger maken. Dat gebeurt onder andere door middel van een groot aantal evenementen, waarvan de eerste op 27 en 28 september zal plaatsvinden. Om 10.00 uur gaan de buffetten open en van

af 13.00 treedt tot laat in de middag een keur aan verschillende artiesten op.

Om negen uur 's avonds is er een demonstratie latijns-amerikaans dansen. Een half uurtje later begint een optreden van de band Sunrise. In de pauze is er rock en roll te zien. De buffetten sluiten om twee uur.

Het hoogtepunt van het feesten wordt een 'kellerrace' zondag door het centrum van Heerlen, waarbij trouwens flinke prijzen zijn te winnen. Tijdens de wedstrijd spelen de Original Bergdorf Musikanten. De zondag begint overigens met fruhshopen om tien uur. 's Avonds is er een optreden van de Caribian Jetstars.

OOSTELIJKE MIJNSTREEK REDACTIE: 739282

JOURNAAL

Simpelveld

• De Huurdersbelangencommissie houdt morgen om 20 uur een vergadering in zaal Dacus. Vanaf 19 uur is er spreekuur.

• De bloemenvereniging Irene houdt zaterdag van 14 tot 23 uur en zondag van 11 tot 22 uur een bloemenshow in Hotel Maxime aan de Vroenhofstraat. De show staat in het teken van de 75-jarig brandweer. Na afloop van de show zijn de werkstukken voor een zacht prijsje te koop. Er is geen entree.

Kerkrade

• Het Katholiek Vrouwengilde opent morgen om 19.30 uur het nieuwe seizoen met een mis in de kapel van de Witte zusters. Daarna volgt de jaarvergadering in zaal Herpers.

• De harmonie St. Jozef Kaalheide en de fanfare St. Joseph Meers-Elis geven zondag om 11 uur een maageneconcert in cultureel centrum De Jreets. Het concert is een voorbereiding voor het bondsconcours, dat op 26 oktober wordt gehouden op Baaxem.

Schimmert

• De oudercommissie van Mavo 'Op de Bies' houdt zaterdag een

kastelen-fietstocht. Men vertrekt vanaf 13.30 uur vanaf de Mavo. Deelnemers is gratis.

Schinveld

• De harmonie St. Cecilia concertteert zaterdag om 21 uur in Nieuwenhagerheide. Men vertrekt om 19.30 uur vanaf het verenigingslokaal.

Heerlen

• Het zankoor St. Antonius Vrank en het ZOL-koor houden zaterdag van 11 tot 18 uur een fancy-fair en Luikse markt op de parkeerplaats van het ZOL-bedrijf aan de Beersdalweg. Zondag is er vanaf 11 uur fruhshopen.

• In de gereformeerde kerk, hoek Waszinkstraat-Eurenderweg, wordt vrijdag van 19 tot 22 uur en zaterdag vanaf 13 uur een grote fancy-fair met rommelmarkt en verloting gehouden. Iedereen is van harte welkom.

Brunssum

• Met ingang van 24 september start het IVN weer met de jeugdclub. Kinderen tussen 9 en 12 jaar zijn dan om 14 uur welkom in de Heemtuin op de Langeberg.

• De Nederlandse Culturele Sport-

bond, het IVN en de sv Jong Leven houden zaterdag voor de vierde maal de Internationale Limburgse Bevrijdingswandeltocht. Vertrekpunt is het verenigingsgebouw De Burcht aan de Wieënweg 18. Voor de afstanden van 25 en 40 km vertrekt men tussen 9 en 11 uur en voor de 5, 10 en 15 km tussen 11 en 14 uur. Voor inschrijving en informatie kan men terecht bij H. Schreurs, Navolaan 117 te Heerlen, ☎ 217045 of R. Bening, Langeberglaan 26 te Brunssum, ☎ 257513.

Bingelrade

• De Vereniging van Ouderen maakt donderdag een kerststallen-excursie naar Monschau. Wie mee wil kan zich aanmelden bij mevrouw Collaris, Dorpstraat 111.

Landgraaf

• Het Vrouwengilde houdt morgen om 20 uur in 'De Ark' een lezing over 'verantwoording van de vrouw en/of moeder in deze tijd'. Niet-leden betalen fl.-, entree.

Ubach over Worms

• De Bejaarden en Gepensioneerden Vereniging opent vrijdag om 19 uur in D'r Sijte-uit het nieuwe seizoen. Nieuwe leden kunnen zich aanmelden bij de bestuursleden. Mensen uit Waubach kunnen terecht bij de heer W. Ruijling, Karel Doormanstraat 8, ☎ 318720. Voor Rimburch is de contactpersoon mevrouw G. Lutgens-Toussaint, Broekhuizenstraat 97, ☎ 352252.

• In de 'Kajuit' van het Oratorium wordt vanavond een spannende actiefilm vertoond. De toegang is gratis.

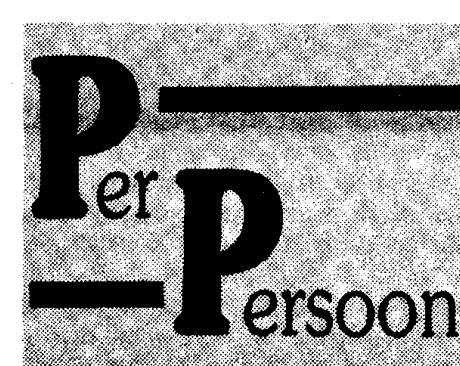

• Maria en Harry Heerings-Wetzler.

50 jaar huwelijksrouw

Harry en Maria Heerings-Wetzler, Burg. Custerslaan 20 uit Nieuwenhagen, vierten zondag hun gouden huwelijksfeest. Op deze dag wordt om 10 uur een plechtige mis opgedragen in de kerk van Maria Hulp de Christenen in Nieuwenhagen. De receptie vindt van 11.30 tot 13 uur plaats in het 'Sjpaans Kentje' aan de Rotscherweg. Harry Heerings werd op 26 maart 1908 in Nieuwenhagen

geboren. Hij groeide op in een gezin met 7 kinderen. Zijn beroep, timmerman, oefende hij 30 jaar lang uit bij de NV Laura en Vereniging te Eygelshoven. Zijn grootste hobby was, en is nog steeds, de Harmonie St. Caecilia, waarvan hij nu ruim 69 jaar lid is. Hij begon er als bugelspeler. Later maakte hij deel uit van het dagelijksbestuur en was hij enige tijd voorzitter. Voor zijn vele verdiensten binnen St. Caecilia werd hij in

1960 begunstigd met de zilveren eremedaillon, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Verder werd hij benoemd tot ere-bestuurslid en ere-voorzitter van de harmonie.

Maria Heerings-Wetzler zag het levenslicht op 13 december 1911. Ook zij kwam uit een gezin met 7 kinderen. Voor haar huwelijk werkte zij in huishoudens om zodoende mee te helpen in het levensonderhoud van de familie. Zij was mede-oprichtster van de nu nog actief zijnde KAVO. Verder richtte zij het Damescomitee van de harmonie op. Van het damescomitee is Maria nu nog voorzitter.

Harry en Maria trouwden op 15 september 1936. Dit feit gaan zij zondag herdenken, samen met hun - alweer - 7 kinderen en 11 kleinkinderen.

Brandweer

Vrijdag huldigt de vrijwillige brandweer van Simpelveld, die het 75-jarig bestaan viert, een aantal jubilarissen.

Jef Houppermans en Fer Hammers vierten beiden dat zij 25 jaar geleden bij de brandweer kwamen. Henk Kockelkoren en Hub Winthagen zijn er twaalfeneenhalf jaar bij.

Vrijdag van acht tot half tien is er een receptie in het feestpaviljoen dat ter gelegenheid van het brandweerfeest wordt opgezet.

• De beide zilveren jubilarissen van de Simpelveldse brandweer.

Kerkraads woordenboek begin volgend jaar klaar

Hans Stelsmann geeft zijn eerste dialectboek uit

KERKRADE — Onder de titel 'onger ós verteld' presenteert de Kerkraadse schrijver Hans Stelsmann aanstaande zondag in het gemeenschapshuis op de Holz het eerste dialectboek dat volledig van zijn hand komt. Het tachtig pagina's tellende werk bevat tientallen verhalen en gedichten, afgewisseld met pentekeningen van Winand Groten. 'onger ós verteld' ziet een week voor de viering van het kopering jubileum van dialectvereniging 'Kirchröadsjer Plat', mede opgericht door Stelsmann, het licht. Het Kerkraadse woordenboek, waaraan deze auteur eveneens werkt, komt begin volgend jaar uit.

'onger ós verteld' is gedrukt bij de Kerkraadse drukkerij Deurenberg en wordt in samenwerking met de St. Catharinaparochie van de Holz op de markt gebracht. Zondagmiddag zijn de boeken voor een speciale

presentatieprijs van vijftien gulden per stuk te koop, waarbij de auteur alle exemplaren van zijn handtekening zal voorzien. Het 'Stelsmann-tijntje' begint zondag om half twee en wordt opgeluisterd door de Koninklijke 'Auw Harmonie' St. Caecilia van Kerkrade. Declamanten van de vereniging 'Kirchröadsjer Plat' en van de Toneelvereniging Excelsior zullen daarbij werken uit het nieuwe boek voordragen.

Voor de presentatie van het boek begint om half elf in de parochiekerk de eveneens door Hans Stelsmann geschreven dialictmis 'Jser iere Jods'. De mis wordt zondag opgedragen door priester-leraar Claus Bisschoff en werd enige jaren geleden door Stelsmann in zijn moeder-taal vertaald voor de Stichting Plouratie St. Lambertuskerk. Nico Plouraut componeerde er kerkliederen in het Kerkraadse dialect bij. Het kerkelijk zangkoor van de Holz

luistert de mis op, waarbij het koor door Winand Groten wordt geleid. 'onger ós verteld' is weliswaar het eerste boek dat Stelsmann volledig op eigen kracht schreef. Eerder werkte hij echter al mee aan een gezamenlijk werk van 'Kirchröadsjer Plat'. 'Jediechte en Jesjechte in ós Moddersjproach' en schreef hij met Herman Hirsch en Ger Stuurman de bundel 'Inne sjpatseerjank durch ós Muddersjproach'. Daarop volgde nog de gedichtenbundel 'Kirchröads Hemetsjtd, hetgeen hij samen met Herman Kirsch schreef.

Bovendien is Stelsmann sinds 1971 lid van de commissie d'r Kirchröadsjer Dieksjeoneer die al jaren doende is met de productie van het Kerkraads woordenboek. Momenteel worden hiervoor de laatste correcties uitgevoerd en als alles naar wens verloopt zal het woordenboek voor 1 februari volgend jaar uitkomen.

BIOSCOPEN

• BRUNSSUM Filmhuis: Hammett, di 20.30 uur.

• HEERLEN Royal: Karate Kid 2, dag, 15 18.30 en 21 uur. Rivoli: Big trouble in little China, dag, 16 18 en 20.30 uur. De avontuurlijke reis: Natty Gann, dag, 14 uur. Maximal: Poltergeist 2, dag, 15.30 18.15 en 20.15 uur. H-5: After Hours, dag, 14.30 18.30 en 20.30 uur. De schorpien prikt raak, dag, 18.30 en 20.45 uur. De vrij ma di, dag, 14.15 uur. De Troetelbeertes, za zo wo 14.15 uur. Police Academy 3, dag, 14 18 en 21 uur. Op hoop van zegen, dag, 14 18 en 21 uur. Out of Africa, dag, 14 en 21 uur. Passagether: Zij die zondig le ven, dag, doort. v.a. 14 uur. Filmhuis Hammett, za zo ma 20 en 22.30 uur.

• MAASTRICHT Mabi, Top Gun, dag, 14.30 en 21 uur, za zo ook 18.45 uur. Peter Pan, za zo en wo 14.30 uur. Meryl Streep festival: Sirkwood, do vrij 14.30 en 16.30 uur. Falling in love, za zo 18.30 en 21 uur. Sophie's choice, ma en di 14.30 en 20.30, wo 20.30 uur. The Jewel of the Nile, dag, 14.30 en 21 uur, za zo ook 18.30 uur. Karate Kid 2, dag, 14.30 en 21 uur, za zo ook 18.30 uur. Festival: Short circuit, dag, 18.30 en 21 uur, za zo ook 14.30 uur. Palace of purphy's law, dag, 18.30 en 20.45 uur, za zo ook 14.30 uur. Studio: Ran, dag, 18.30 en 21 uur. Peppy en Cocky bij marino, za zo wo 14.30 uur. Palace of purphy's law, dag, doort. v.a. 13.30 uur. Filmhuis: Oberst Redl, dag, 20 uur. Riverbed, do tm zo 22.30 uur.

PSV en Bayern geprikkeld

door fred sochacki

EINDHOVEN - PSV zit Bayern niet lekker en omgekeerd. Werd bij de loting de ontmoeting tussen beide miljoenenformaties al gekwalificeerd als 'kleine finale' van deze Europacup I, thans loopt alles en iedereen rond de eerste confrontatie op de toppen van de tenen. Europa's succesvolste trainer Udo Lattek is chagrijniger dan ooit en staat niemand te woord. De opstelling krijgt u een uur voor de wedstrijd. Bijt hij de verzamelde pers toe en wenst verder met rust gelaten te worden.

Ook het overige gedeelte van de Zuidduitse delegatie is niet bijzonder spraakzaam. Wel probeert men zich tegenover iedereen in een onderdogpositie te manoeuvreren en blijft men aldoor roepen hoe sterk PSV wel niet is. Veel meer dan wat algemeenheden worden niet prijs gegeven. Twee voorbeelden. Lothar Matthäus: 'We willen de Europacup winnen en dan zullen we met sterke clubs moeten afrekenen. Of dat nu in de eerste ronde, halverwege of in de finale is'. Collega-middenvelder Andreas Brehme: 'Ik heb PSV aan het werk gezien. De ploeg maakte op mij een bijzonder sterke indruk. In Eindhoven moeten we een goede

uitgangspositie scheppen voor de return in München. Een gelijkspel, liefst met 1-1, zou ideaal zijn'.

Lattek's norsheid is niet chronisch, maar heeft uitsluitend betrekking op PSV. Voetbalinstituut Bayern kan het zich niet permitteren in de eerste ronde reeds te struikelen. Voor het geval dat dit onverhoopt wel mocht gebeuren, wordt PSV nu

reeds de hemel in geprezen. Een schot voor de boeg voor het fanatieke Bayernpubliek. Naast het feit dat hij met PSV een sterke tegenstander lootte, zit Lattek nog met een gigantisch probleem: zijn achterhoede. Libero Klaus Augenthaler, een speler met een schat aan Europese ervaring, is er wegens een schorsing niet bij. Een achterhoede, die al drie seizoenen in ongewijzigde samen-

stelling opereert, moet haar belangrijkste pion missen. Voor Bayern minstens zo pijnlijk als Gullits ontbreken voor PSV. Nachtweih, Eder of Wilmer zijn alternatieven, maar Lattek's slechte humeur is op zijn minst een indicatie dat hij nog niet uit dat probleem is.

Beduidend minder pijn doet de afwezigheid van de eveneens geschorste Dieter Hoeness. De lange spits, zou in Eindhoven toch geofferd worden aan de verdedigende tactiek, waarmee FC Bayern van start zal gaan. De lichte blessures van Maty en Pflüger zijn van ondergeschikt belang. Het duo trainde gisteravond in het Philipsstadion weliswaar niet voluit, maar zal vanavond zeker fit zijn.

De norsheid van Lattek en de woe- de-uitbarsting van Hans Kraay eergisteren, toen hij de mentaliteit van enkele spelers hekelde, vinden hun oorzaak in de spanningen rond het treffen vanavond. De knagende onzekerheid, die om de hoek komt kijken bij het samenstellen van de basiself, terwijl enkele spelers niet of niet geheel fit zijn. Bayern tobt met een gehavende defensie, terwijl PSV in elke linie moet passen en meten. Een sprekend voorbeeld van de onzekerheid in de Eindhovense geleerden leverde de definitieve opstelling.

Verzekerde technisch manager Hans Kraay afgelopen zaterdag dat

PSV (opstelling): Van der Bruggen, Gerets, Nielsen, Heintze, Van de Kerkhof, Koeman, Van Aarle, Valke, Arnesen, Vanenburg, Van der Gijp.
Bayern (vermoedelijke opstelling): Platt, Nachtweih, Eder, Pflüger, Flick, Maty, Wilmer, Matthäus, Brehme, Rummenigge, Wohlfarth.

hij het nooit in zijn hoofd zou halen Ivan Nielsen, Michel Valke en Frank Arnesen samen aan het karwei te laten beginnen ('dan is de goden verzoeken'); van de basisopstelling die trainer Guus Hiddink gisteren prijs gaf, maakte het trio wel degelijk deel uit. 'De goden zitten achter de wolken', probeerde Hiddink een draai aan de tegenspreken te geven. 'Arnesen en Nielsen zijn al een week lang pittig getest en hebben bewezen klaar te zijn voor de wedstrijd. Michel Valke's blessure was veel minder ernstig van aard; hij is al een paar dagen speelklaar'.

Verrassend in Hiddink's opsomming was de naam van Berry van Aarle. De verdediger, die reeds geruime tijd geen vast bestanddeel van de hoofdmacht is, krijgt waarschijnlijk de opdracht Lothar Matthäus' actieradius tot een minimum te beperken. De Eindhovense aanval zal bestaan uit René van der Gijp en Gerald Vanenburg. Op het eerste oog een opstelling die meer bedacht is op het voorkomen van doelpunten dan op het produceren ervan. Guus Hiddink: 'Europacupvoetbal speel je niet alleen voor het publiek. Het resultaat staat voorop en het element spanning zal voor de toeschouwer een hoop moeten compenseren. Defensief wil ik de opstelling van PSV echter niet noemen'.

'De ploeg heeft de opdracht om verdedigend te spelen, maar dan wel op de helft van de tegenstander. Dat betekent dat we Bayern agressieër reeds op hun speelveldheft aanpakken. Een belangrijke rol in die strategie is er weggelegd voor Ronald Koeman. Hij zal, naar mogelijkheden, niet achter maar voor de defensie voetballen en zorgen voor de organisatie. Bayern heeft geen behoefte aan spektakelvoetbal en zal er in eerste instantie voor zorgen dat achterin de zaak goed dicht zit. Zodra de wedstrijd zich er voor leent kunnen wij, met Jurrie Koolhof achter de hand, nog steeds overgaan op een andere tactiek'.

Cupsfeer in mineur

Mönchengladbach - Borussia Mönchengladbach, slecht presterend in de Westduitse competitie, heeft ook in de eerste ronde van het UEFA-bekertoernooi geen enthousiasme teweeg kunnen brengen. De aanhang, geslonken tot zeventienduizend getrouwen, was getuige van een minimale overwinning op Partizan Belgrado: 1-0. Veel meer dan het fortuinlijke doelpunt van Bernd Krauss had Borussia de fans niet te bieden. De kans op het bereiken van de tweede ronde lijkt gering.

Op de lege tribunes op de Bökelberg heerste geen Europacupstemming. Dit in tegenstelling tot vorig jaar, toen de counter-specialisten onder meer Sparta uitschakelden. Mönchengladbach, gehandicapt door blessures, speelde vooral tegen zichzelf. Het gemis aan stootkracht in de aanvalslinie, waar de verkochte spits Mill zichtbaar gemist wordt, was flagrant. De miljoenen-aankoop Thiele speelde slecht en werd vervangen. Twee verdedigers zorgden ervoor dat trainer Heynckes na de wedstrijd nog wat lichtpuntes zag. De blonde Winkhof gaf de bal na 24 minuten spelen op maat aan de Krauss, die met links - zijn zwakste been - via de binnenkant van de paal scoorde. De Joegoslaven speelden technisch beter, maar weinig effectief.

Nauwelijks meer toeschouwers zaten op de tribune bij het UEFA-bekertoernooi tussen de 'kleintjes' Xamax Neuchâtel en BK Lyngby. Ruim achttien duizend supporters waren getuige van een overwinning (2-0) van de Zwitsers. Jacobacci en de voormalige Westduitse international Stielke zorgden voor de treffers.

AA Gent is vrijwel zeker van het bereiken van de tweede ronde in het UEFA-bekertoernooi. De Vlamingen versloegen in Luxemburg het bescheiden Jeunesse d'Esch met 2-1. Nollet en De Wolf maakten de Gentse doelpunten. Scholten scoorde voor de Luxemburgers.

BK 1903 Kopenhagen nam in het Europacup-toernooi voor bekerwinnaars minimale afstand van Vitosja Sofia. Mathiasen maakte in de vijfde minuut de enige treffer. Fram Reykjavik, uitkomend in hetzelfde Europees toernooi, verloor in eigen stadion met 0-3 van GKS Katowice uit Polen. Koniarek (twee keer) en Kunibszal waren verantwoordelijk voor de doelpuntenproductie.

Bekerwinnaars

BK Kopenhagen-Vitosja Sofia 1-0 (0-0) - 50. Mathiasen 1-0. Toeschouwers: 4593.

Fram Reykjavik-GKS Katowice 0-3 (0-1) - 25. Koniarek 0-1, 65. Koniarek 0-2, 85. Kunibszal 0-3. Toeschouwers: 1000.

Uefacup

Borussia Mönchengladbach-Partizan Belgrado 1-0 (1-0) - 24. Krauss 1-0. Toeschouwers: 7000. Geel: Winkhof (Borussia), Zupic (Partizan).

Xamax Neuchâtel-Lyngby Kopenhagen 2-0 (1-0) - 29. Jacobacci 1-0, 82. Stielke 2-0. Toeschouwers: 16.000.

Jeunesse d'Esch-AA Gent 1-2 (0-1) - 36. Nollet 0-1, 49. Scholten 1-1, 77. De Wolf 1-2. Toeschouwers: 2500.

Limburgs Dagblad

Woensdag 17 september 1986 • Pagina 25

FC GRONINGEN PAS NA RUST UIT IERSE FUIK

Houtman: een-twee-drie

Van onze verslaggever

GRONINGEN - De spelers van FC Groningen kunnen de visagels over veertien dagen meenemen naar Ierland, al zag het daar in de rust van het eerste Europacupduel tegen Galway United allerniinst naar uit. De stand was toen nog in evenwicht (1-1) en de volgende Europacupronde voor de Oosterparkbezoekers leek op dat moment ver weg. Na de pauze stelde de thuisclub tegen de steeds meer uitgeput rakende Ieren toch nog de op zaken: 5-1.

an de vooravond van de par- in het Oosterpark had trair- Rob Jacobs enigszins ba- ring het plan geopperd dat hij de return graag enige visjes en de haak wilde slaan. Daar- voor zou ongetwijfeld een- turtje vrijgemaakt kunnen worden, want Galway United was immers een zacht eitje, dat ongetwijfeld met een nul- of vijf zou worden opge- lid. Een foutieve gedachte, zo- leek aanvankelijk.

Galway United dan zo sterk?

Douceurtje

DUSSELDORF - De tweede plaats tijdens het toernooi om de wereldtitel voetbal in Mexico heeft de Westduitse selectie een bedrag van bijna 200.000 gulden opgeleverd. De basispremie bedroeg ruim 140.000 gulden. Per gespeelde wedstrijd ontvangen de spelers nog een toeslag van zeventienduizend gulden. Bondscoach Franz Beckenbauer heeft vier nieuwelingen opgenomen in de selectie van Westduitse elftal voor de vriendschappelijke interland op 24 september tegen Denemarken: Eckstein (Nürnberg), Hörster (Leverkusen), Kohler (Mannheim) en Wuttke (Kaiserslautern).

Roda JC: Vandereycken een van de kandidaten

HEERLEN - René Vandereycken is een van de mogelijke kandidaten in aanmerking komen om de selectie van Roda JC op peil te brengen. De Kerkradse spelersgroep balanceert op de minimumgrens, is voor de uitwedstrijd van zondag tegen FC Twente wel weer sterker (Danny Hoekman heeft zich na een enkelblessure weer fit meld), maar de basis blijft ierst smal. Volgens Rob Baan is het aantrekken van de bij Ander- reyk uit de boot gevallen Vandereycken op dit moment niet actueel. Hij is, aldus de manager/trainer van Roda JC, 'een van de vele namen die genoemd zullen blijven worden zolang wij in deze moeilijke situatie verkeren', net zoals eer- de van Rinink (Ajax) en Van der Gijp (PSV).

Nee, integendeel zelfs, al waren de dappere en vaak flink van zich af schappende Ierse strijders ook weer niet zo zwak als zij vooraf waren afgeschilderd. De 'nummer twee' uit de Ierse competitie van vorig jaar bleek niettemin een zeer povere tegenstander, van het niveau van een redelijke hoofdklasser.

Waarmee direct ook een oordeel over FC Groningen is uitgesproken. De thuisclub stond stijf van de ze- nuwen en maakte de fout, mee te gaan in het wilde spel van de Ieren. Hoewel de eredivisie-subtopper al na vijf minuten de score openbrak schitterende 25-meter-knal van Eykelkamp in de bovenhoek, kwam er totaal geen rust in de acties van de Groningers, die veel te graag wilden, maar aanvankelijk geen fatsoenlijke aanval op de mat legden.

De enorme dadendrang had een averechte uitwerking. Bovendien werd de ruimte op de vleugels nauwelijks benut. De bal werd bij voorkeur vanaf het middenveld in de trechter gepompt, een kolfje naar de hand van de kopsterke en trapvaste verdedigers Cassidy en Moran. Echte kansen werden dan ook nauwelijks gecreëerd, waardoor de vroege treffer van Eykelkamp, al na vijf minuten gescoord, tot acht minuten voor rust het enige hoogtepunt van de wedstrijd was.

Toen trok Galways beste speler, Paul McGee, er plotseling tussenuit. De slecht wendbare Van den Berg wandelde hij simpeljes voorbij en John de Wolf wist vervolgens niks beter te doen dan McGee binnen het strafschopgebied onhandig neer te leggen. De onderuitgehaalde speler voltrok zelf het vonnis: 1-1.

De verbazing over die tussenstand in het Ierse kamp was levensgroot. Niet in het minst bij de burgemeester van het havenplaatsje aan de Ier-

● Peter Houtman (licht shirt) haalt FC Groningen uit de impasse en scoort 2-1.

se westkust, die met glimmend gezicht en ambtsketen rond de nek van de microfoon van een meegerisde verslaggever het thuisfront kond deed van de 'fantastie' verrichtingen van zijn jongens.

Die Ierse vreugde duurde echter maar kort, want na rust rolde FC

Groningen de Ieren toch nog op. Peter Houtman (tweemaal met het hoofd en één maal met de voet) en Paul Mason (schot vanaf de rand van het strafschopgebied) voltrokken het vonnis over de Ierse ploeg, die slechts tweemaal per week traint en in de tweede helft aan het eind van zijn latijn was.

FC Groningen-Galway United 5-1 (1-1) - 4. Eykelkamp 1-0, 37. McGee (strafschop) 1-1, 46. en 56. Houtman 2-1 en 3-1, 73. Mason 4-1, 74. Houtman 5-1. Scheidsrechter: Schön (Luxemburg). Toeschouwers: 17.000. Gele kaart: McDonnell (Galway). FC Groningen: Storm, Boekweg, Van den Berg, De Wolf, Mason, Olde Riekerink, Roosen, Gall, Bakker (Dew Cock), Houtman, Eykelkamp. Galway United: Blackmore, Naughton, Cassidy, Moran, Carpenter, Murphy, Ashton, Pat O'Toole, McDonnell, Mernagh (O'Farley), McGee.

Guido van Calster: doping in Belgisch kampioenschap

door bennie ceulen

HEERLEN/BRUSSEL - De Belgische profwielrenner Guido van Calster is door een dopingaffaire in op- spraak geraakt. Van Calster werd na afloop van het Belgisch kampioenschap, dat op 22 juni in Merchtem werd verreden, betrap op het ge- bruik van amfetamines. De doping- controle werd door de BOB, de Bel- gische Opsporingsbrigade verricht.

De door Van Calster gevraagde con- tra-expertise leverde ook een 'posi- tieve' uitslag op. De 30-jarige cou- reur uit Scherpenheuvel, die gedu- rende enkele seizoenen de meester- knecht van Beppe Saronni was, moet zich binnenkort voor de recht- bank voor het vergrijp verantwoor- den. De rechter zal dan de straf be- palen.

Voor Van Calster komt deze do-

pingaffaire zeer ongelegen, omdat hem sinds voorbij zondag het ont- slag bij zijn Spaanse ploeg ZOR boven het hoofd hangt. De Belg, die in de afgelopen Tour de France derde werd in de etappe naar de Puy de Dôme, verscheen afgelopen weekende na een meningsverschil met zijn ploegleider Javier Min- guez niet meer aan de start van de vijfde etappe in de Ronde van Catalonië. Minquez dreigde na het in- cident met ontslag. Het resultaat van de dopingcontrole in het Bel- gisch kampioenschap zou Van Cal- ster nu wel eens de kop bij ZOR kunnen kosten.

Naar verluidt zou ook een bekende Belgische profvoetballer bij een door de BOB gehouden dopingon- derzoek betrap zijn op het gebruik van stimulantia. De naam van de be- trokken voetballer werd nog niet bekend gemaakt.

Surrogaat-Becker hangt de echte Boris uit

HAMBURG - Ion Tiriac, de manager van Boris Becker, kampt met een ongebruikelijk probleem. Een dubbelganger van het Westduitse ten- nisdoel dreigt het voorbeeldige imago van 'Boem Boem Boris' te be- schadigen. Tiriac verklaarde juridische stappen te zullen onderne- men tegen de namaak-Boris, de 20-jarige Christoph Maier. 'Die jon- gen hangt elke avond rond in de discotheken van Hamburg. Hij rookt, drinkt en deelt handtekeningen uit. Het is een schande', zo mopperde de besnorde Roemeen.

Maier lijkt als twee druppels water op de Wimbledonkampioen. De dubbelganger is afkomstig uit Ludwigshaven, dat niet ver verwijderd is van het stadje Leimen, de geboorteplaats van Becker. Hij heeft het- zelfde profiel en dezelfde kleur haar. Alleen de lengte komt niet over- een. De tweede Becker meet 1.81, tien centimeter minder dan de ech- te Boris. De gelijkenis heeft Maier al meer opgeleverd dan gratis con- sumpties. Hij heeft ruim driehonderd gulden per dag verdiend met het poseren voor dag- en weekbladen.

Overal waar Maier komt, wordt hij met open armen ontvangen. De portier van het hotel Intercontinental, waar Becker momenteel ver- blijft in verband met zijn deelname aan het tennistoernooi in Ham- burg, gaf nietsvermoedend de kamersleutel van de kampioen af aan de dubbelganger.

Limburgia zoekt nieuwe voorzitter

BRUNSSUM - Het bestuur van Limburgia gaat op zoek naar een nieuwe voorzitter als opvolger van Goof Janssen. De commissie van goede diensten, belast met het on- derzoek naar mogelijkheden om uit de impasse te raken, heeft verslag uitgebracht aan het bestuur. Daarna besloot het bestuur van de Bruns- sumse hoofdklasser uit te gaan kij- ken naar een nieuwe voorzitter. De supportersvereniging van Limbur- gia is overigens van plan voor vol- gende week vrijdag een algemene ledenvergadering bij elkaar te roe- pen. De supporters vinden dat de le- den een stem in het kapittel moeten hebben bij het creëren van een defi- nitieve oplossing rond het voorzit- terschap.

(ADVERTENTIE)

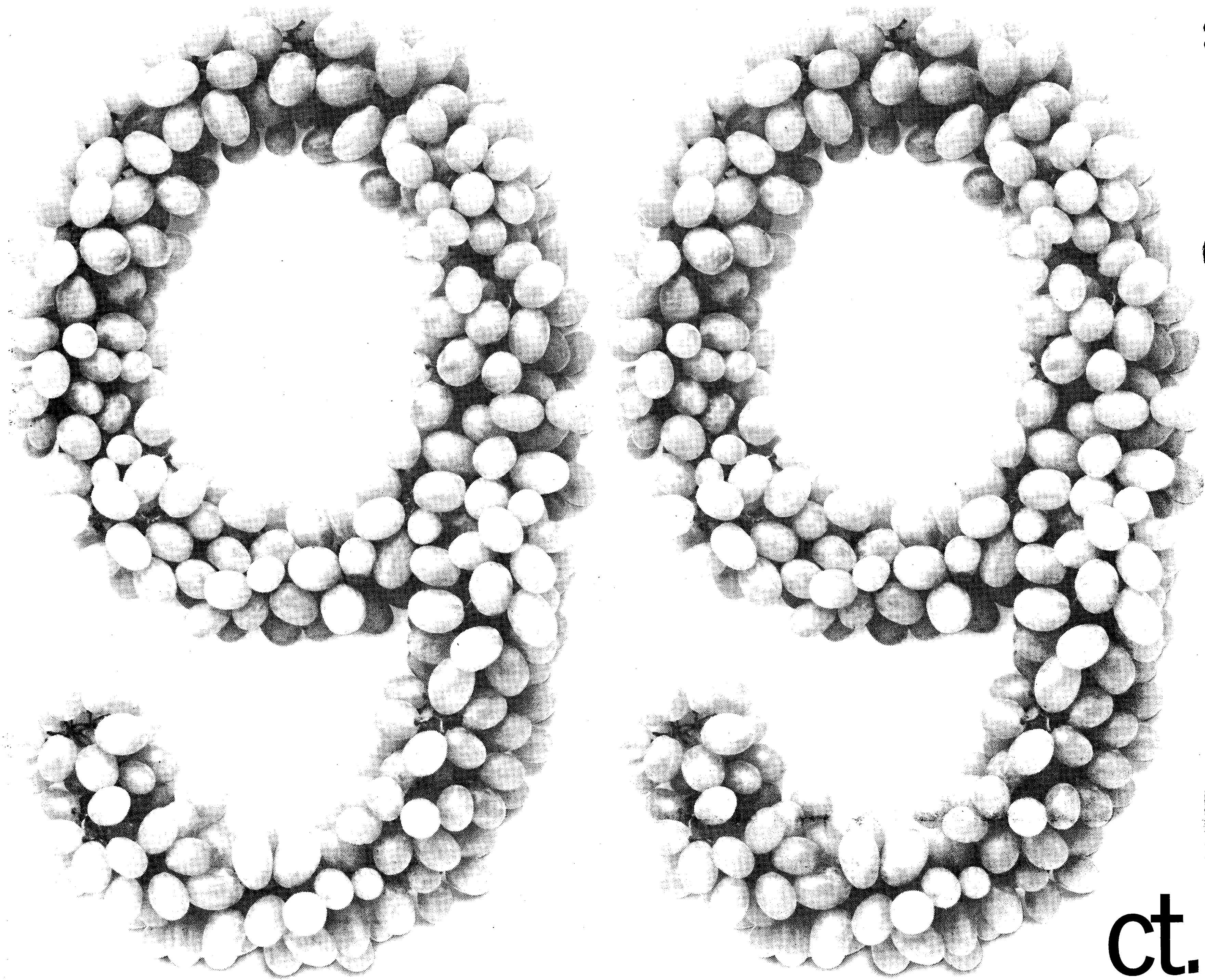
Speel mee en win

Koop vandaag nog Limburgs Dagblad Bingo-kaarten voor de volgende ronde en u maakt kans op maar liefst f 5000,-

Goedkeuring staatssecretaris van justitie onder nummer L.O. 850/213/019 d.d. 10-2-86.

Wie wil er een druifje van een 99-jarige?

Als u wel eens in Griekenland bent geweest, weet u hoe warm de zon daar kan zijn. Welnu, in die zon zijn onze Rosaki-druiven gerijpt.

Ze staan dan ook bol van het sap, ze kleuren tussen geel en groen en ze hebben die verrukkelijke zoete muscaatsmaak. Bovendien kunt u ze kopen voor een verjaardagsprijsje. Dus wat let u om een tros voor het weekend mee te nemen?

Griekse Rosaki-druiven, kilo f 0.99

Maximaal 3 kilo per klant. Aanbieding is geldig van woensdag 17 t/m zaterdag 20 september a.s.

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten. **on**

JOHN VAN ELTEREN: 'Ik boks voor mijn toekomst'

LONDEN – Swinging Londen, de unieke smelkroes van klassiek en modern, vormt vanavond het decor voor het Europese bokstijlgevecht in het zwaarweltergewicht. John van Elteren en de Brit Chris Pyatt zijn tegen de klok van tien de hoofdrolspelers in de optocht naar de ring. Een van de twee zal na afloop de Europese lauwerkrans krijgen aangemeten. De goklustige Britten sloten de afgelopen dagen voor grof geld weddenschappen af bij de bookmakers. Bij een tussentijdse peiling bleek dat de voor eigen publiek boksende Pyatt een streepje voor heeft. Iets waaraan de pupil van trainer Moonen totaal geen waarde hecht. Van Elteren, die niet de allure heeft van een showman of een brallende type, vertrouwt geheel op zijn conditie, zijn rechtse directe, rechtse hoek en de moordende leverstoot.

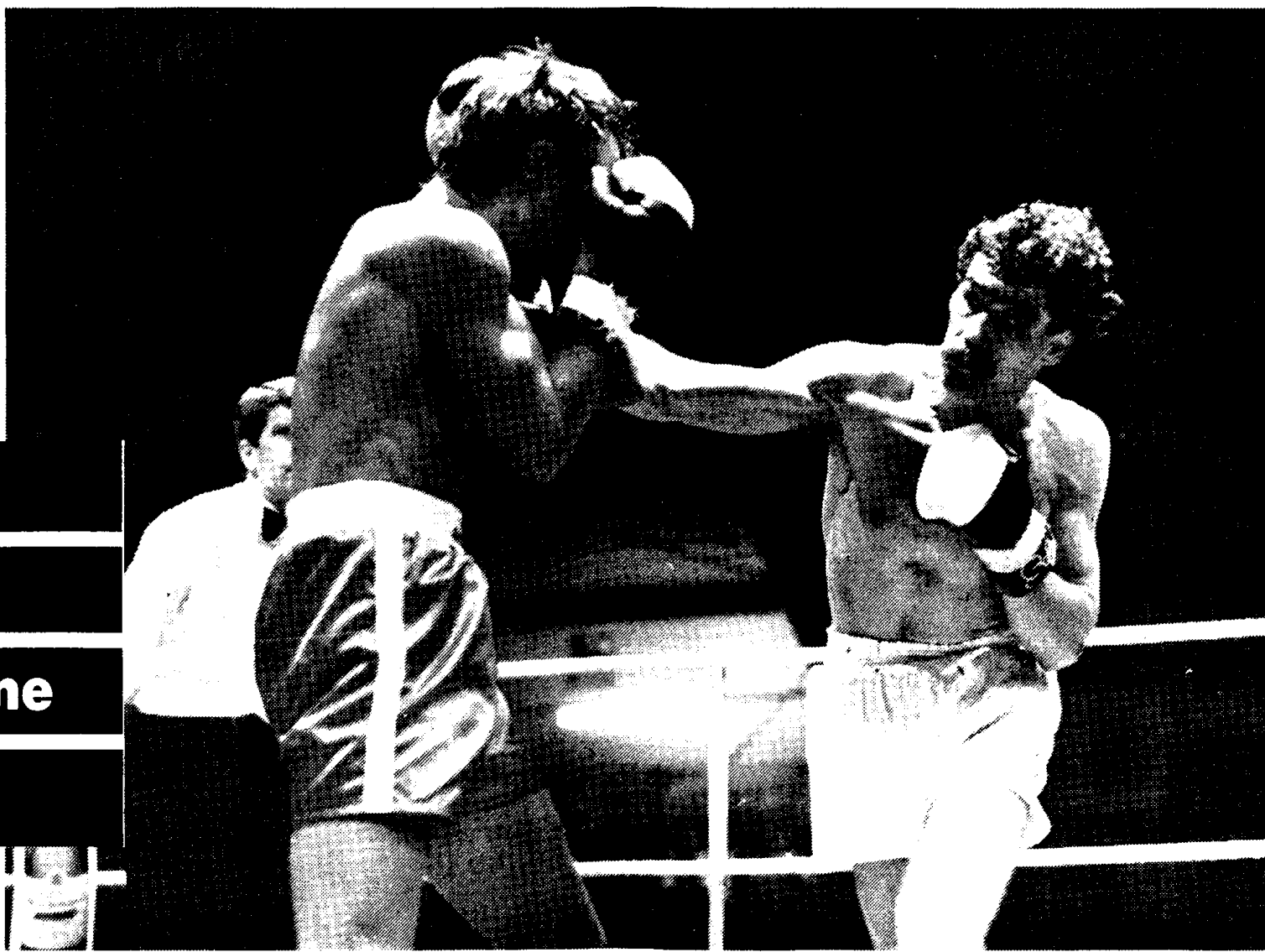
"Twee weken voorbereiding zijn eigenlijk wat kort, maar het zelfvertrouwen is er", vertelt een schijnbaar ontspannen Van Elteren. Hydepark, het verpozingscentrum van Londen, wordt elke dag weer in bezit genomen door de joggende massa. Dinsdagochtend, toen de zon nog niet achter de horizon was gerezen, was het strookje groen ook de plaats waar Van Elteren zijn kilometers vermorzelde. 'Even afreageren, spieren losgooien en eventjes rustig alleen zijn'. Enkele honderden meters verderop werd in de mufte, maar stijlvol ingerichte Royal Albert Hall, de plaats van handeling, de finishing touch aan de ring gelegd.

'Er worden circa 2500 mensen verwacht en daarmee speelt de organisatie waarschijnlijk niet eens quitte. Het publiek loopt nu eenmaal niet warm voor een duel in het zwaarwelter, al is de TV wel van de partij'. Rust is het devies van Van Elteren gedurende zijn verblijf in Engeland. 'Veel slapen; energie opladen voor het duel van de waarheid. Maandag een vermoedende reis, vandaag (gisteren, red.) eerst een CT-scan en daarna nog een EEG-onderzoek. Woensdag om 13.00 uur dan nog de weging.

Limburgse supporters met champagne naar Londen

Frans Dreissen voor LD-Sport bij Europese titelstrijd

Tussendoor doe ik vooral op de hotelkamer wat aan schijnboksen, maak een ommetje in Hydepark en rust veel. Dat laatste is erg voor-

● Volgens John van Elteren zit het met de voorbereiding wel snor. 'Toch ben ik een beetje gespannen.'

naam. Met mogelijk twaalf ronden in het vooruitzicht, moet je niet met krachten smijten in de aanloop naar een wedstrijd'.

Voor trainer Moonen is de titelstrijd van zijn discipel een aangename verrassing. 'Ik schat de kansen van beiden gelijk. John heeft vooral

door krachttraining een goede punchkracht opgebouwd. Daar zou hij wel eens veel baat van kunnen hebben'. Met het scheidsrechterlijk trio hoeft de Limburgse clan in elk geval niet te wanhopen. Als jurylid fungeren immers een Belg, een Luxemburger en een Oostenrijker. De Belg of de Luxemburger leidt het gevecht.

De bokssport geniet in Engeland meer interesse dan in de rest van Europa. Desondanks gaat de sport ook hier gebukt onder een golf van kritiek. Dat de bokssport een 'bepaald' publiek trekt, lijkt geen twijfel. Moonen: 'Ach, het valt best wel mee. Er zitten voldoende bokskenners in de zaal, al moet ik opmerken dat ik heb gemerkt dat profboksen meer show met zich meesleurt. Het is jammer dat de wedstrijd niet zoveel toeschouwers trekt. Een kaartje van gemiddeld vijftien pond (55 gulden) is natuurlijk ook niet niks'.

John van Elteren moet uiteindelijk toch van het hart dat hij een tikkelte nerveus is. De favoriete linkse hoek van de Schaesbergenaar heeft vanwege de schouderkwetsuur aan kracht moeten inboeten. 'Ik ben hier om te winnen en ik zal er alles aan doen om me goed te presenteren. Ik boks voor mezelf, voor mijn vrouw en voor mijn eigen toekomst en dat doel kan alleen Pyatt verstoren. Ik ben een beetje gespannen, maar die spanning verdwijnt wel als ik in de ring sta. Het wordt alles of niks'.

Een tiental Limburgse supporters vertrekt vandaag richting Londen, met een grote fles champagne in een koffer. 'Als John winst, maken we er een feest van. Een Europese titelhouder in Limburg betekent immers ook een stuk promotie van de bokssport in de regio en die kan een dergelijke impuls best wel gebruiken', besluit de Heerlense coach van John van Elteren.

Chris Pyatt: stoten trainen in zwembad

Van onze verslaggever

LONDEN – Chris Pyatt, de opponent van John van Elteren, staat pas aan het begin van mogelijk een grootse bokscarrière. De 23-jarige Londense mulat wordt in insiderskringen zelfs als opvolger gezien van John Cont. 'Pyatt is vooral een vechter, die bovendien een goede techniek in zijn baggage heeft. Een all-rounder. Hij heeft vooral veel partijen gewonnen op technisch k.o., opgaves en interrupties van de scheidsrechter, etcetera', vertelt de 66-jarige Ruhling, die in Londen present is als manager van Van Elteren.

De palmares van Pyatt zijn ongeveer gelijk aan die van de Limburger. Circa veertien winstpartijen, een onbeslist en een nederlaag. Het venijn van de Brit zit vooral in de lange reach, maar ook op de korte afstanden staat hij zijn mannetje. Zijn trainer George Francis had overigens een unieke manier van training voor Pyatt in petto: in een verwarmd zwembad onderwater trainen op stoten. Een geheim recept? Qua lengte zijn beide bokkers ongeveer even groot. Pyatt is slechts drie centimeter kleiner dan de Schaesbergenaar, maar heeft vanavond zeker het voordeel van het thuispubliek, dat zich zeker zal doen gelden.

Fortuna 2 waterdicht

SITTARD – De tweede elftallen van Fortuna Sittard en VVV hebben in de Baandert laten zien, dat ze niet teveel bang zijn voor de koplopers van de reserve divisie C behoren. Na de vooraf voor rust uitstekende wedstrijd, die doelpuntloos bleef, zijn beide ploegen nog ongeslagen. Opvallend detail daarbij: de Fortunen incasseerden in drie duels geen enkele tegentreffer. Dat de Venlonaren overeind bleven, lag niet alleen aan hun gedegen spel, ze mochten de Sittardse spitsen (vooral Richard Custers) danken, omdat die een kwartet opgelegde kansen om zeep hielpen.

Fortuna Sittard 2: Korver, Rousseau, Frits, Geringa, Schuurman, Vrijhoeven, Mordang, Ralph Custers. Op 1 Veld, Kalls, Richard Custers (76, Kraus).

RODA JC 2-VITESSE 2 8-4 – Het tweede team van Roda JC behaalde tegen Vitesse met aanvullend spel de eerste zege. Het werd uiteindelijk 8-4. Scoreverloop: R. Smeets 1-0, H. Smeets 2-0, M. Odekerken 3-0 en 4-0. Kwaaitaai 4-1 Rust. Hartemink 4-2, M. Odekerken 5-2, Iwanir 6-2, Bouwmeester 6-3, R. Smeets 7-3, Kwaaitaai 7-4, H. Smeets 8-4.

MVV '02-MVV 0-16 – In de oefenwedstrijd tegen de amateurs van gelijke naam moest MVV wachten tot halverwege de eerste helft voordat de productie op gang kwam. Voordien waren de amateurs iets agressiever. Toen de profs op schot waren, was er geen houden meer aan voor de amateurs.

MVV: Hanssens, Delahaye, Mommertz (Schuurs), Schmitz, Merck, Van de Luer, Van Staveren, Vincent, Thal, Van de Boogaard, Adam.

SV MEERSSSEN-FORTUNA SITTARD 0-8 – In dit oefenduel was Fortuna superieur en kon naar hartelust aanvallen. De score had nog groter kunnen zijn als de gasten niet zo slordig met diverse kansen waren omgesprongen.

Fortuna Sittard: Van Gerven, Maessen, Elveld, Van Marwijk, Boessen (Reijnders), Evers, Koevermans, Thijssen, Janssen, Hol-verda, Lens (Lindford).

Sport kort

● NEDERWEERT – Zaterdag wordt op het veld van amateurvereniging Merfeldia een studiebijeenkomst voor voetbaltrainers uit Limburg en Brabant gehouden. Nol de Ruiter, oefenmeester van FC Utrecht, zal tijdens de bijeenkomst een trainingsdemonstratie verzorgen. Aanvang 10.00 uur.

● HAMBURG – Michiel Schapers verloor in de eerste ronde van het internationale tennistoernooi in Hamburg in drie sets (5-7, 7-5, 6-7) van de Braziliaan Luiz Motta.

Herstel NAC zet door

ROOSENDAAL – Het herstel na de slechte competitiestart heeft zich bij NAC doorgezet. De ploeg van Jan Looyen won de derby tegen RBC met 1-0. Guus van der Borgt maakte de winnende treffer een kwartier na de rust. Scheidsrechter Geurts moest zich tijdens de wedstrijd, die werd bekeken door 5100 toeschouwers, laten behandelen door een dokter. De leidsman kwam in botsing met een speler en bezeerde daarbij zijn linkeroot. Van der Borgt scoorde in de 60ste minuut de winnende treffer voor NAC.

Feyenoord neemt geen risico • Ajax kibbelt over aanvangstijd

Snikhete warming-up

Van onze verslaggevers

BURSA/PECS – Grootste tegenstander van Feyenoord en Ajax was gisteren de ... hitte: in het Hongaarse Pecs en in het Turkse Bursa heersten tropische temperaturen. Aan-gezien er weinig klimaatverandering te verwachten was, gaan zowel Rinus Israel als Johan Cruyff er van uit dat hun cupploegen vandaag een buitensporige inspanning moeten leveren om een goed resultaat neer te zetten. De abnormale transpiratie tijdens de laatste voorbereiding weerhield Marco van Basten overigens niet van een zelf-verzekerde prognose. De Ajaxspits kondigde in de Turkse kranten aan in het duel tegen Bursaspor minstens voor een treffer te zorgen. Dat is hij tenslotte aan zijn status van Europees topscorer, met 37 Nederlandse competitiedoelpunten, verplicht.

Er is enige tijd onduidelijkheid geweest over de aanvangstijd van Bursaspor-Ajax. Met een brief van de UEFA in de hand hield het bestuur van de Amsterdamse vereniging het erop dat de confrontatie vanmiddag om vijf uur zou beginnen. Bursa

daarentegen ging uit van vier uur, waarna beide partijen tot een 'compromis' kwamen. Als de vertegenwoordiger van de Europese voetbalbond (hij was gisteren nog niet gearriveerd in Bursa) er mee instemt, zullen de teams elkaar vanmiddag half vijf (half vier Nederlandse tijd) treffen.

Wat wel definitief vaststaat, is dat Arnold Mühren er niet bij zal zijn. De middenvelder werd onder handen genomen door fysiotherapeut Pim van Dord en clubarts Otto Stibbe. Al snel werd duidelijk, dat Mühren nog niet speelklaar is. „Een spiertje in het kniebeen is licht verrekt. Er zit verbetering in”, aldus Van Dord. „Maar als we de zaak nu forceren, duurt het zeker nog een paar weken voordat hij weer inzetbaar is”.

Niet alleen PMSC, de arbeiders-sportclub uit Pecs, maar ook de hitte zal vandaag tegenstander van Feyenoord zijn in de eerste ronde van het Uefa-cuptoernooi. In de rustige provincieplaats in het zuiden van Hongarije wees de thermometer bijna dertig graden aan.

Het kleine stadion, dat plaats biedt aan 16.000 toeschouwers, is al weken uitverkocht. Het bestuur van de club stelt dat het gemakkelijk het dubbele aantal kaarten had kunnen verkopen, indien de accommodatie dat zou hebben toegelaten.

Israel, die Pecs nog nooit heeft zien spelen en alleen op informatie van zijn assistent Wim Jansen kan afgaan, begint met een versterkte defensie, waarin Ben Wijnstekers op rechts zal spelen en Ruud Heus als extra verdediger wordt opgesteld. De plaats van de voor één Europa-cupwedstrijd geschorste Keje Mole-naar wordt op het middenveld ingenomen door André Hoekstra.

Israel: „Wij mogen geen enkel risico nemen, hoevel ik begrepen heb dat Pecs moeilijk scoort. Als je hier met een gelijkspel wekomt, kunnen wij het over veertien dagen in Rotterdam maken.” Zijn collega Jozsef Garami, die Feyenoord in actie zag tegen FC Den Haag, kan beschikken over elf fitte spelers. De Hongaars brengt hetzelfde elftal in het veld, dat afgelopen zaterdag in de uitwedstrijd tegen Dunajvaros een gelijkspel (0-0) behaalde.

De opstellingen zijn:

Feyenoord: Hiele, Wijnstekers, Troost, Van Herpen, Duut, Heus, Hoekstra, Been, Tahamata, Hofman, Elstrup.
PMSC: Bodnar, Konya, Toma, Roth, Breznickzy, Tun, Megyeri, Berczi, Csoboth, Lovasz, Meszaros

● Marco van Basten neemt een frisdrank-douche. De Ajaxspits kondigde aan dat hij tegen Bursaspor minstens een doelpunt zal scoren.

Mutaties en transferperikelen bij Smoke Eaters

Van onze medewerker

GELEEN – Henk Kivits heeft zijn functie als voorzitter van Smoke Eaters neergelegd. Hij kan zijn activiteiten bij de Geleense ijs-hockeyclub niet meer met zijn eigen werk combineren. Zijn taak wordt voorlopig overgenomen door Pim Vranken, die tot nu toe de public-relations voor zijn rekening nam. Vranken wordt opgevolgd door Jan Marutiak.

Perikelen rondom overschrijvingen van spelers naar Smoke Eaters zijn nog niet opgelost. De Nederlandse IJshockeybond en de clubs van de vertrekkende spelers werken niet mee.

Joep Franke ontving van zijn oude club Groningen zelfs chantage.

● RIGA – De zesde partij in de finale van het kandidatentoernooi tussen de Russische schakers Joesoef en Sokolov eindigde in remise. Door dit resultaat behield Joesoef zijn voorsprong van twee punten (4-2).

briefen om zijn vertrek naar de Eaters tegen te houden. Tilburg Trappers wil voor de naar Geleen vertrekkende spelers telkens tienduizend gulden hebben. Den Bosch probeert de definitieve overgang van John Paans naar Smoke Eaters te beletten. Als clubs en bond blijven dwarsliggen, zijn de gedupeerde spelers van plan naar de rechter te stappen.

Deze week arriveert bij Smoke Eaters een viertal buitenlanders. Zij zullen tijdens vriendschappelijke wedstrijden worden getest. Het opstellen van de spelers van wie de overschrijving nog niet rond is, tijdens een toernooi komend weekend in Eindhoven blijft dubieus.

In het algemeen klassement staat Frans Maassen op ruim 24 minuten van de Amerikaanse leider Roy Knickman. Marc Derix heeft 51 minuten achterstand.

Zevende etappe: 1. Mugika 5.05.06; 2. Indurain (Spa); 3. Santos (Por); 4. Silva (Por); 5. Moeravski (Sov); 6. Jonak (Tsj); 7. Moreda (Por); 8. Matejka (Tsj); 9. Maassen; 10. Koeem (Noo); 70. Derix. Algemeen klassement: 1. Knickman 24.40.25; 2. Carrera (Spa) op 4.36; 3. Moeravski op 6.29; 4. Myrri-lainen (Fin) op 7.09; 5. Indurain op 7.10; 69. Maassen op 24.24; 110. Derix op 51.00.

● NIEUWERKERKEN – In de door Daniel Rossel gewonnen profronde van Nieuwerkerken (135 km in 3.22 uur) eindigde Leon Nevels uit Thorn op de dertiende plaats.

● MOSKOU – Op de laatste dag van de strijd om de wereldkampioenschappen wielrennen voor studen-

ten in Moskou won Bob Rasenberg zijn derde zilveren medaille. Rasenberg werd tweede in de wegwedstrijd over 165 km. Eerder werd hij tweede in de ploegentijdrit en bij de puntenrace over 50 km.

● ALGHERO – Sean Kelly won de zevende etappe in de Ronde van Catalonië en werd de nieuwe leider in het algemeen klassement. In de individuele tijdrit over 29,9 km rond Alghero op Sardinië was hij een klasse apart.

Hij raasde in de drukkende warmte en bij windstil weer het traject als een wervelwind af met de gemiddelde snelheid van ruim 46,5 km per uur. Laurent Fignon werd tweede op 52 seconden. Jose Gorospe volgde als derde op 53 seconden. Beste Nederlander werd Jan van Wijk op de 20e plaats op 2.59.

Algemeen klassement: 1. Kelly 27.06.12; 2. Pino op 1.25; 3. Fuerte op 1.33; 4. Mottet (Fra) op 1.37; 5. Da Silva op 2.01; 6. Lejarreta op 2.39; 7. Delgado op 2.50; 31. Van Wijk op 21.12.66. Van Orsouw op 44.30; 85. Siemens op 1.00.29; 89. Hoondert op 1.05.47.

● HOEGAARDEN – Peter Jennen eindigde als vijfde in een door de Belg Frank Raskin gewonnen wedstrijd over 115 km in Hoegaarden. Huub de Bode werd 23ste, Jos Gillissen 24ste.

● LOMMEL – Uitslag wedstrijd over 115 km: 1. Budé (Belgie); 3. Theo Picters; 5. Marcel Lahaye; 8. Rob Coumans.

(ADVERTENTIE)

TOTO-HOOFDPRIJS STERK VERHOOGD.

De Toto-hoofdprijs voor het komende weekende zal circa f 50.000,- bedragen.

Dank zij de Jackpot! Haal snel een formulier bij uw Toto/Lotto-inleveradres.

SKODA HEEFT NU HET SLIMSTE PRIJSCAARTJE.

Iedere automobilist kent dat gevoel: met de herfst en winter voor de deur zou u 't liefst een nieuwe en betrouwbare auto willen kopen. Helaas vertonen nagenoeg alle prijskaartjes een bedrag dat u misschien niet in één keer kunt opbrengen. Skoda vormt daarop een gunstige uitzondering en biedt u bovendien het unieke 3-Stappen-Plan aan, waardoor u uw Skoda tijdelijk zonder één cent rente in drie termijnen kunt betalen*.

Bij aflevering 1/3 minus uw inruil, na zes maanden weer 1/3 en zes maanden later (dus pas na 'n jaar) de rest. En zoals gezegd: van de eerste termijn trekken we de inruilprijs van uw huidige auto nog af, zodat u misschien wel rijker weggaat dan u kwam. Tenslotte rijdt u 'al slim Skoda vanaf f 9.995,-.

Lichtmetalen wielen tegen meerprijs.
*Huurkoopovereenkomst onder gebruikelijke condities, exclusief eenmalige contractkosten.

HET 3-STAPPEN-PLAN

Zonder rente, in drie keer betalen.

1/3	1/3	1/3
f 3.331,66 Bij aflevering van uw nieuwe Skoda.	f 3.331,66 Zes maanden na aflevering.	f 3.331,66 1 jaar na aflevering.

Roken voorbeeld gebaseerd op de prijs van de Skoda 105S incl. BTW en excl. afk. kosten.

Skoda 105S

WIE SLIM IS, RIJDT SKODA.

Importeur: De Binckhorst Auto & Motor Import BV, Voorschoten. Telefoon 01717-69.51.

Autobedrijf Kluskens, NEDERWEERT, Panneweg 2, tel. 04951-33162. Garage Jan Jacob, MAASTRICHT, Scharnerweg 165, tel. 043-626970. Autobedrijf L. Collé, SUSTEREN, Handelsweg 9, tel. 04499-3030. Autoservice G.J. Kempen BV, UBACH, OVER WORMS, Nw. Hagerheidestraat 30, tel. 045-312398. Autospecialist Cor Vaessen, KERKRADE, Beitel 11 (weg Krievogels-Simpelveld), tel. 045-424010. BOCHOLTZ, Rouwkoulerweg 1, tel. 045-442480. Subdealer: Garage Piet de la Roy, HOENSBROEK, Hoofdstraat 114, tel. 045-212896.

NIEUW!

DUBBELVLA

Campina

VANILLE EN CHOCOLA

Hoe vaak gebeurt het niet dat u twee verschillende vla-soorten op uw bord giet? En als u het al niet doet, de kinderen doen het zeker. Want lekker is het!

Je kunt die 2 soorten door elkaar roeren. Dat ziet er prachtig uit, net marmelade. Of je kunt ze zo – gescheiden – naast en na elkaar opeten. Eerst een hapje van dit en dan weer een hapje van dat. Denk maar niet dat het kinderachtig is, het is gewoon leuk en heel erg lekker. En... tienduizenden doen het. Dagelijks! Dat heeft Campina onderzocht. Duizenden en duizenden mensen, grote en kleine mixen dagelijks verschillende vla-soorten door elkaar. Maar, dan moeten ze die 2 soorten wel gelijk in huis hebben, anders gaat het natuurlijk niet.

Daar heeft Campina nu een oplossing voor bedacht. Dubbelvla. In één pak zitten van boven tot onder naast elkaar een halve liter vanillevla én een halve liter chocoladevla.

Natuurlijk heeft Campina gekozen voor de 2 meest populaire smaken. Vanille en Chocolade. Dat zijn ook de kleuren die de meeste mensen thuis op hun bordje doen. Probeer maar eens gauw zo'n pak. U kunt nog altijd zien of u de bruine en de gele helft op uw bord door elkaar doet, of telkens een hapje van de ene helft eet en dan een hapje van de andere.

SAMEN LEKKER IN HET PAK, DA'S EEN GEMAK.

Campina

NATUURLIJK LEKKER

IK SPAAR VOOR EEN PICK UP. IK BEZORG DE KRANT.

VRIENDEN VAN HET

Limburgs Dagblad

'KINDEREN
VAN EEN
MINDERE
GOD'

VRIENDENPRIJS
16,-
i.p.v. f 19,-

Vrijdag 19 september,
aanslag 20.00 uur
Wijnkrachttheater,
Kerkrade

Na 110 volle zalen, nu ook in Kerkrade de gelegenheid dit aangrijpende stuk te bezoeken. Josine van Dalsum en Jules Hamel vertolken de veeleisende hoofdrollen op grootse wijze!

Gereduceerde kaarten, alleen in voorverkoop, verkrijgbaar op vertoon van uw vriendenpas bij de Limburgs Dagblad-kantoren in Heerlen, Kerkrade, Schaesberg, Hoensbroek en Brunssum.

Bent u reeds lid van de vereniging, dan kunt u met uw lidmaatschapskaart naar een van de kantoren van het Limburgs Dagblad gaan en gebruik maken van de aantrekkelijke aanbiedingen.

Bent u nog geen lid, dan kunt u ook bij de kantoren terecht, waar men u aanvraag graag zal noteren. Als lezer van het Limburgs Dagblad is dat geheel GRATIS!

In verband met de officiële opening van de nieuwe huisvesting van het

ARBEIDSBUREAU KERKRADE

op 24 september as.

is het bureau voor inschrijving op 24 en 25 september gesloten.

Voor dringende zaken kunt u ons wel telefonisch bereiken.

Uitzendbureau Start is alleen op 24 september gesloten.

Uitzendbureau Start

Kerkrade
Poststraat 15
Telefoon: 045-460847

Arbeidsbureau

Kerkrade
Poststraat 15
Telefoon: 045-456341

Kleurslagerij Jeurissen

zoekt energieke
slager of leerling-slager

18-20 jaar. Enige ervaring vereist; in opleiding S.V.O. geen bezwaar.
Melden na 18.00 uur: Laurastraat 9, Eygelshoven, tel. 045-351208.

Ter overname gevraagd: assurantieportefeuille

Contante afwikkeling mogelijk. Desgewenst kan de eigenaar blijven meewerken. Reacties worden uiterst discreet behandeld. Br.ond.nr. GE 305 LD, Markt 3, 6161 GE Geleen.

Coppejans HotelService B.V.

vraagt voor haar klant te Epen

kamermeisjes op afroep

Salariëring volgens CAO. Gegadigden kunnen bellen: 04455-1818 (mevr. Christiaanse), van 10.00 tot 12.00 uur.

LEES

Lees het boekje dat het Koningin Wilhelmina Fonds deze week in heel Nederland verspreidt.
't Is nuttig, 't Is nodig.

GEEF

Uw gift is nodig om de taaië strijd tegen kanker voort te zetten. Veel is bereikt. Maar de weg is nog lang. Daarom doen wij een beroep op u.

Koningin Wilhelmina Fonds voor de Kankerbestrijding
Sophialaan 8,
1075 BR Amsterdam.
Telefoon: 64 09 91.
Postgiro: 26000.
Bankrekening: 70.70.70.007.

VANAVOND

JAY BEE-BAND

La Diligence
'N BEGRIP IN LIMBURG

Iedere woensdag, vrijdag, zaterdag en zondag
D.J. Predikant Wim Frijns

TENNISHAL L.T.C. RACKETS SCHINNEN

Ook deze winter kunt u bij ons op gravel spelen.

Er zijn nog enkele dag- en avonduren ter beschikking.

Ook zijn er op zaterdag- en zondagavond nog plaatsen vrij in de sponsorcompetitie heren en mix.

Neem snel contact op met 04493-1995.

GELD NODIG?

ZONDER ONDERPAND, DISKREET EN SNEL
In 'n halve dag beschikbaar.

PERSOONLIJKE LENINGEN

Netto in handen	96x	84x	60x	48x
5100	155,-	170,-	112,-	133,-
10100	231,-	252,-	216,-	258,-
15000	308,-	336,-	322,-	383,-
20000	386,-	420,-	429,-	511,-
30000	462,-	505,-	544,-	677,-
40000	538,-	588,-	644,-	797,-
50000	614,-	672,-	744,-	927,-

effect. rente vanaf 10.100,- 11,0% tot 10.000,- 12,3%
Elk bedrag vanaf f 2000,- kan. Ook kortere looptijden.
Bij sneller aflossen rente-restitutie.
Bij overlijden meestal kwijtschelding.

045-225000*

DAGELIJKS VAN 9 TOT 21 UUR.
FINANCIERINGS- KANTOOR MOONEN
HOOFDSTRAAT 9
NABU MARKT
CENTRUM HOENSBROEK

Jolanda

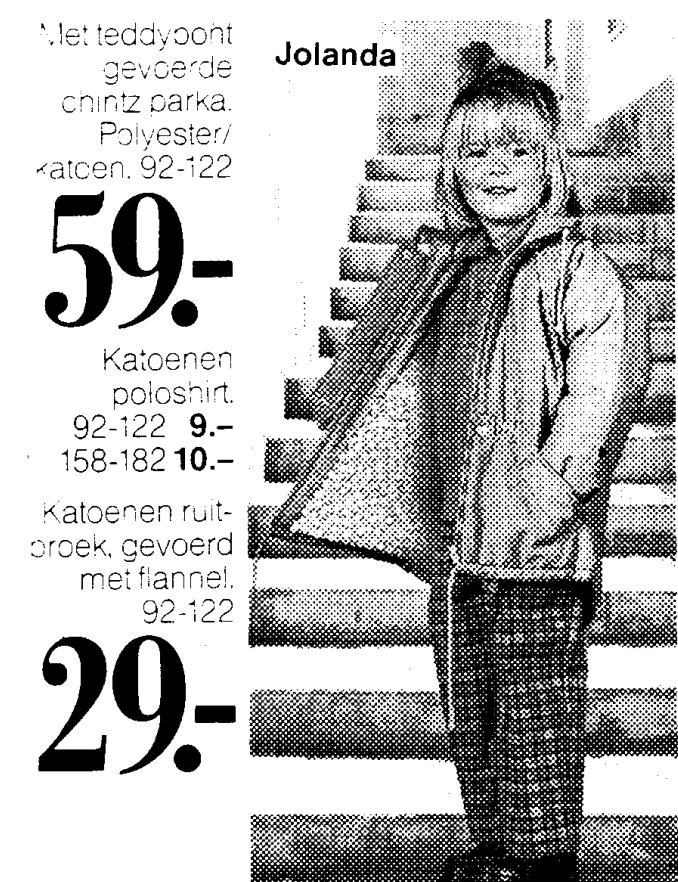
Met teddyoont gevoerde chintz parka. Polyester/katoen. 92-122

59.-

Katoenen poloshirt. 92-122 **9.-**
158-182 **10.-**

Katoenen ruitbroek, gevoerd met flannel. 92-122

29.-

Kobaltblauwe flakjes met strik. 28-34

29.-

Nathalie

Blousonjack gevoerd met teddybont. Polyester/katoen. 128-152 **49.-**
158-182

45.-

Katoenen poloblaouson met rits en tricotvoering. 128-152 **35.-**

Uni ribbroek van katoenen corduroy. 158-176 **29.-**
128-152

25.-

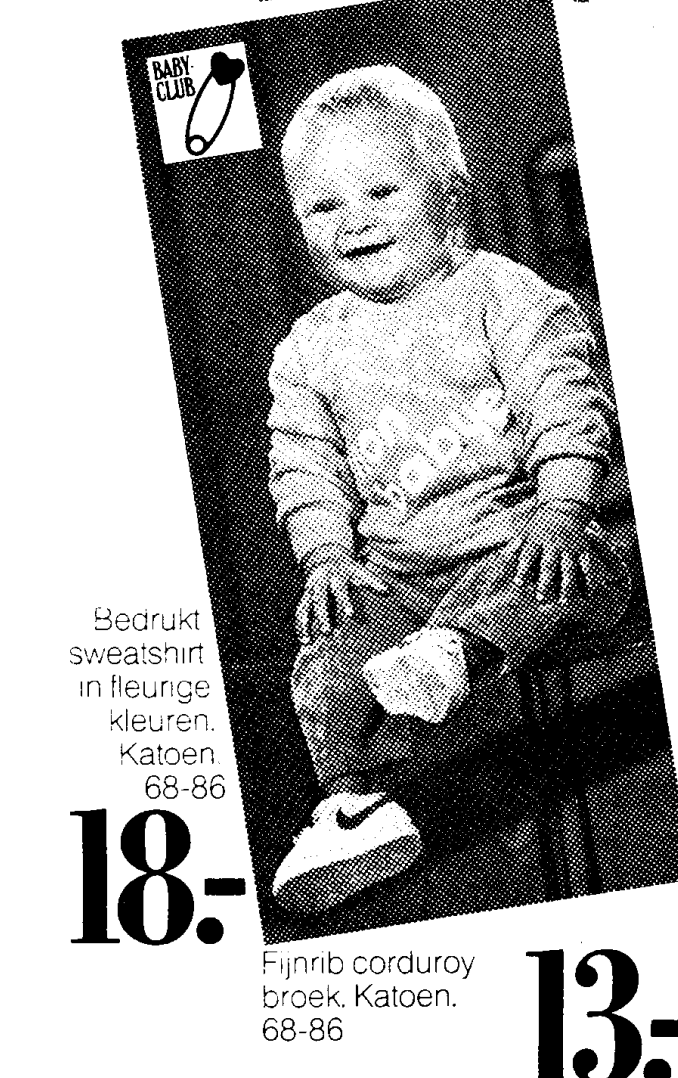
Baby Club

Bedrukt sweatshirt in fleurige kleuren. Katoen. 68-86

18.-

Fijnrib corduroy broek. Katoen. 68-86

13.-

De Prijs is het Bewijs!

Canda poplin mantel. Mooi afgewerkt en met warmgewatteerde voering. Polyester/katoen. 40-50

110.-

Canda blousonjack. Warmgemaakte poplin in polyester/katoen kwaliteit.

67.-

Canda stretch corduroy pantalon in comfortabel band-blootmodel. Incl. riem.

85.-

C&A

C&A is toch voordeliger!

Ramon

Warmgevuld tweekleurig capuchonjack. Polyester/katoen. 92-122

49.-

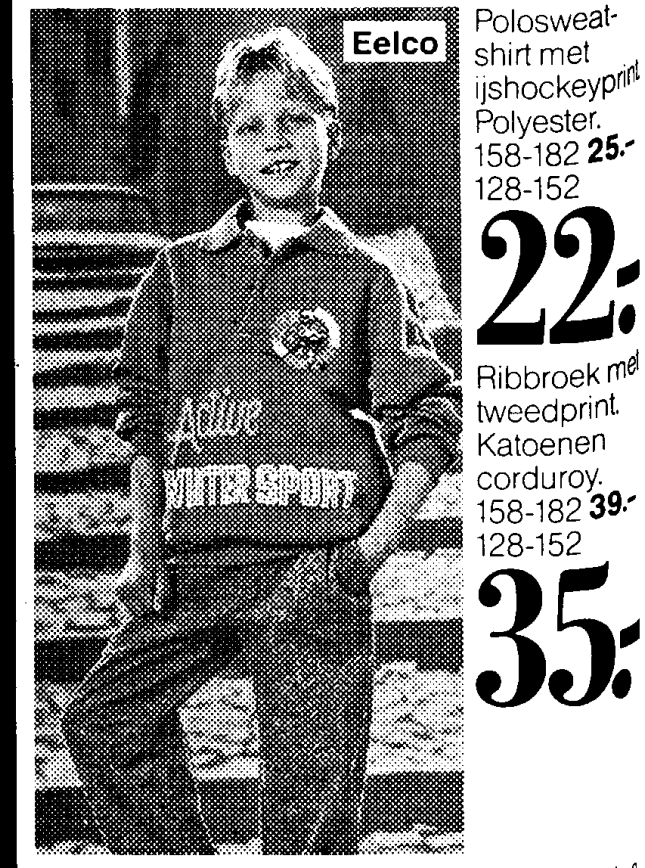
Eelco

Polosweat-shirt met ijs hockeyprint. Polyester. 158-182 **25.-**
128-152

22.-

Ribbroek met tweedprint. Katoenen corduroy. 158-182 **39.-**
128-152

35.-

Jacco

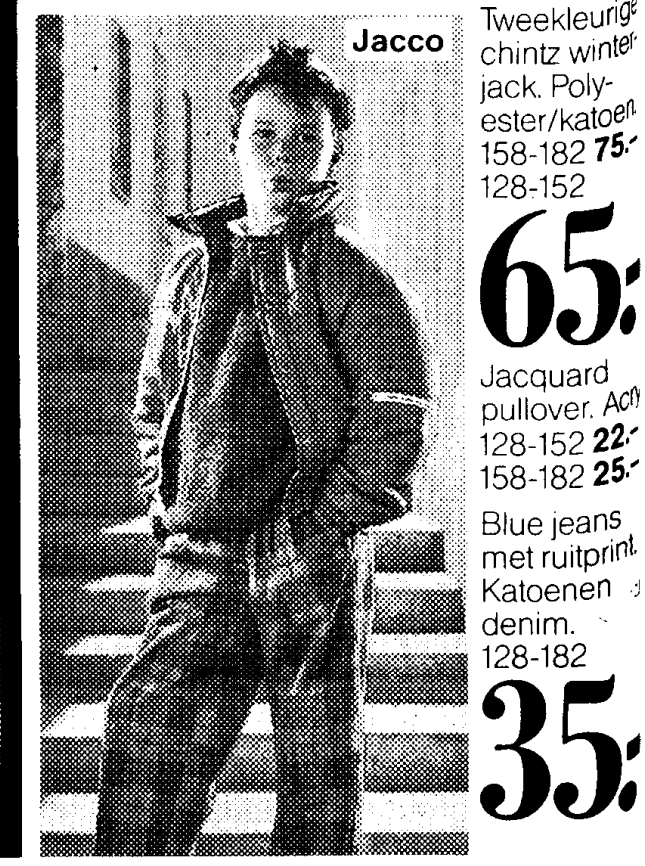
Tweekleurig chintz winterjack. Polyester/katoen. 158-182 **75.-**
128-152

65.-

Jacquard pullover. Act. 128-152 **22.-**
158-182 **25.-**

Blue jeans met ruitprint. Katoenen denim. 128-182

35.-

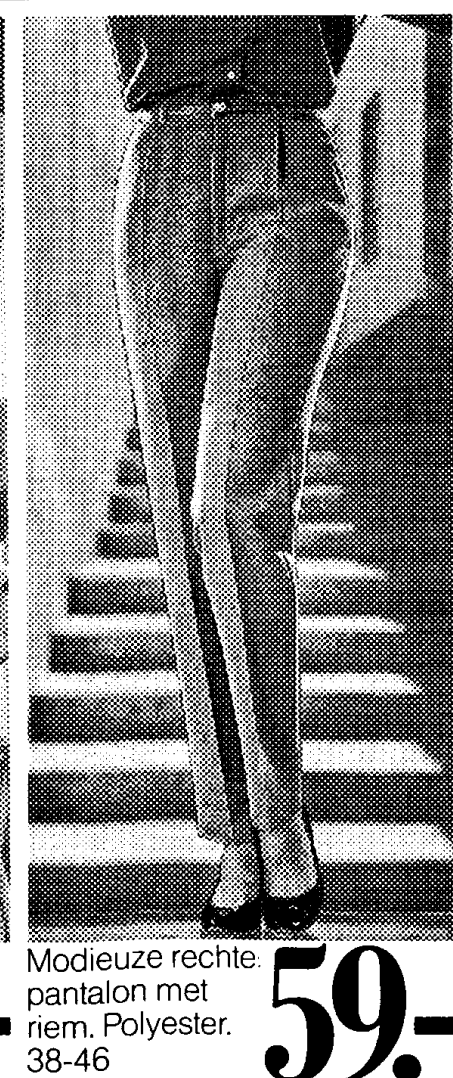
Overhemdblouse in fijne kombeere kleuren. Polyester/katoen. 36-46

20.-

Modieuze rechte pantalon met riem. Polyester. 38-46

59.-

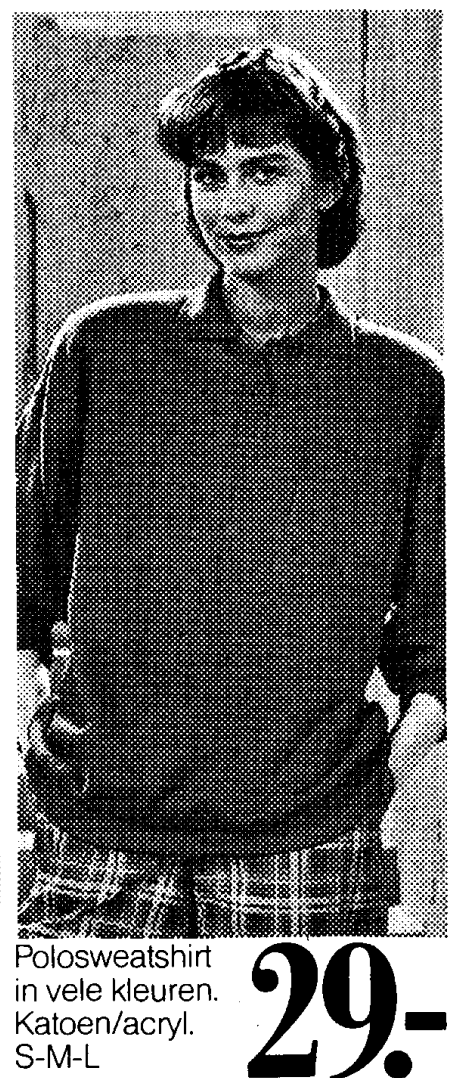
Fijngebreide boothalspullover met kabel. Acryl. M-XL

29.-

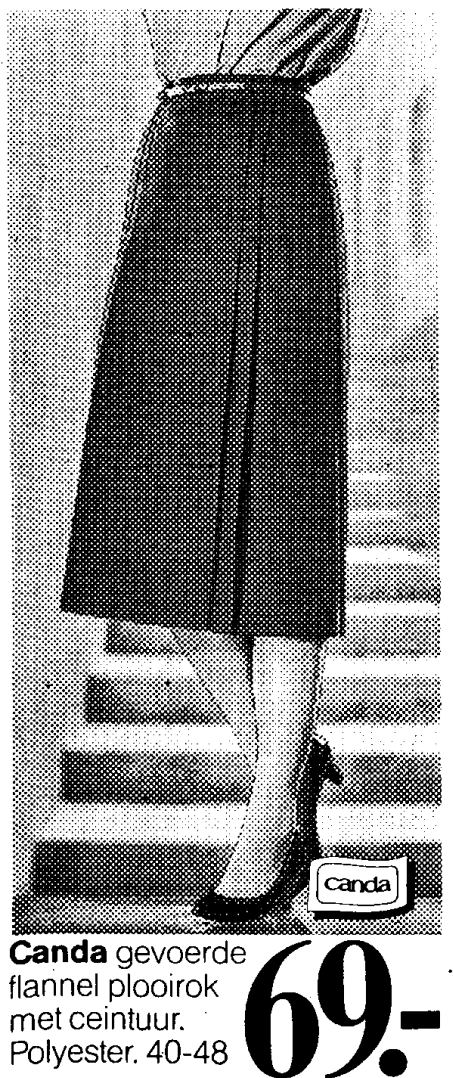
Polosweatshirt in vele kleuren. Katoen/acryl. S-M-L

29.-

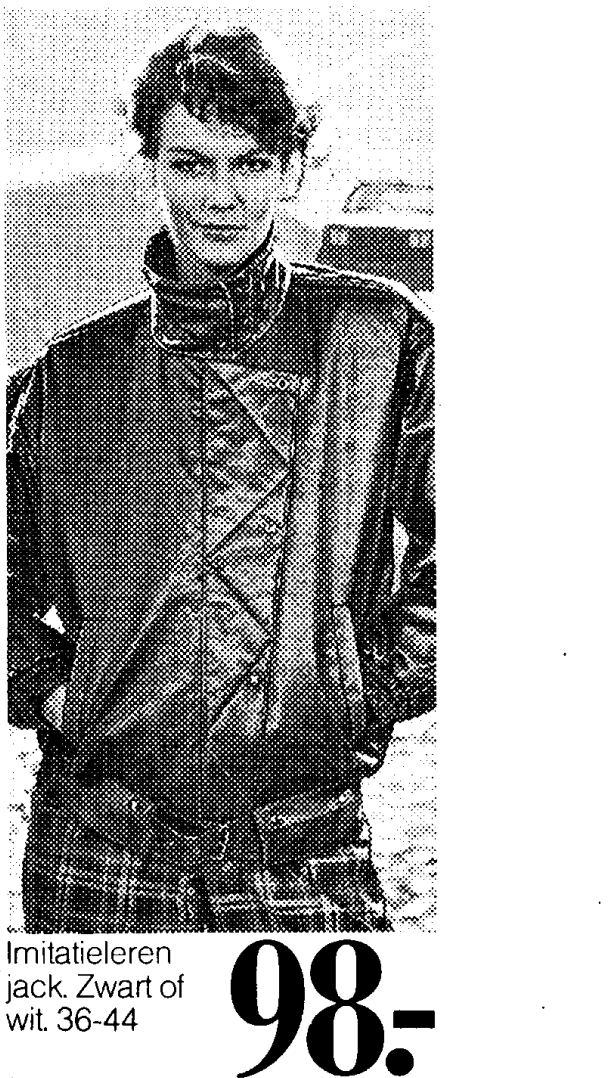
Canda gevoerde flannel plooirok met ceintuur. Polyester. 40-48

69.-

Imitatieleren jack. Zwart of wit. 36-44

98.-

Katoenen flannel shirt. Ingeweven streepdessin.

24.-

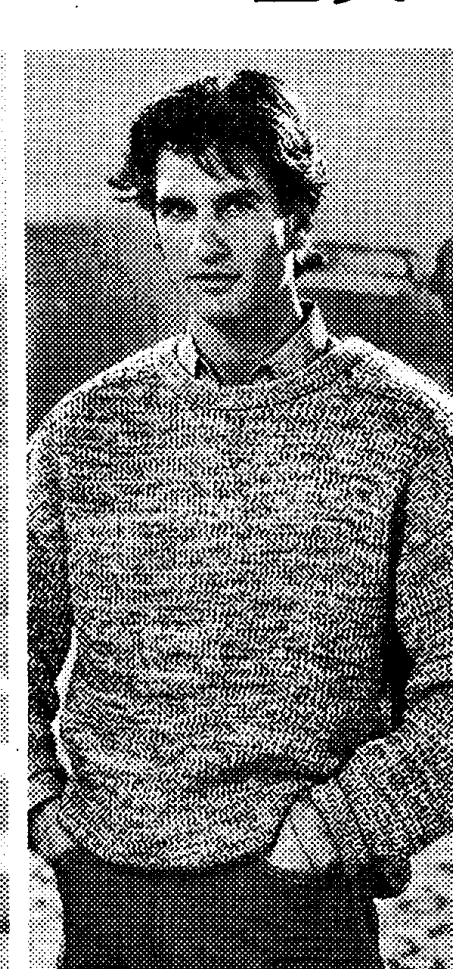
Voorgewassen blue jeans in 5-pockets model. Katoenen denim.

37.-

Sportieve trui met kabels op de schouders. Acryl.

39.-

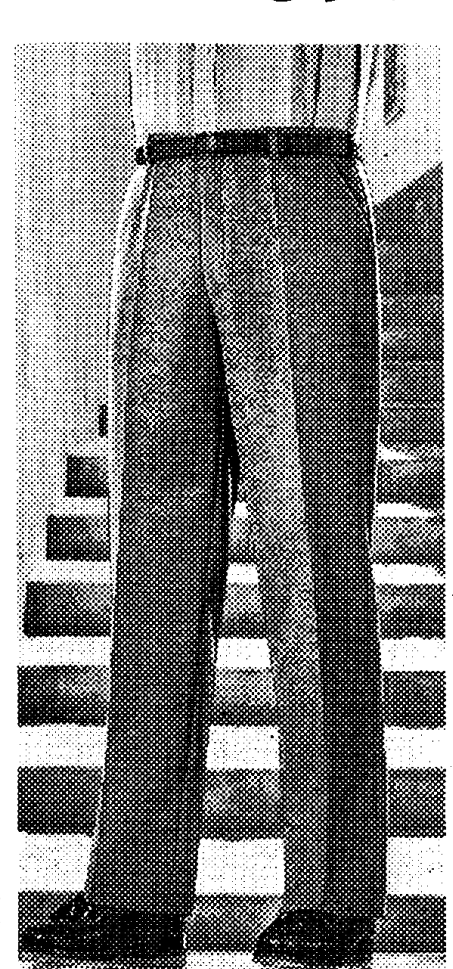
Sportieve pullover met ingebreide jacquard. Acryl.

34.-

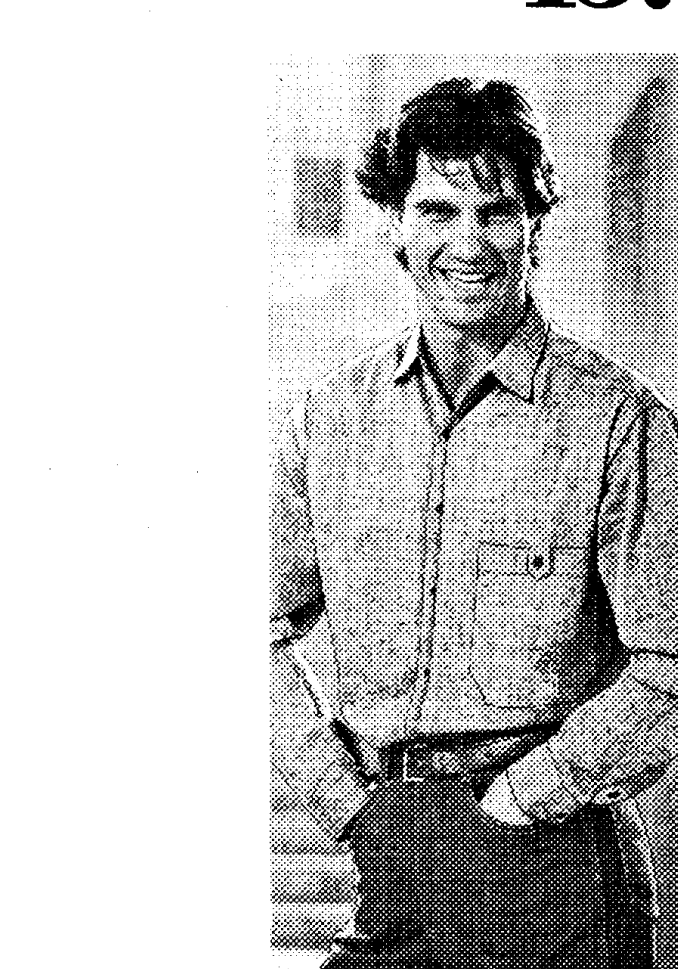
Geklede pantalon met riem. Polyester/wol.

57.-

Katoenen shirt in diverse kleuren.

27.-

Elke week Prijsbewijs:

Elke week weer nieuwe modeaanbiedingen onder de gele parasols. Op alle afdelingen!

C&A maakt haar slagzin waar!

Wie zijn C&A aankoop in een andere winkel goedkoper ziet kan bij C&A het prijsverschil + 10% terugkrijgen.

PBM 053